

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

DOMI. PRAEPO.
SVPER FEVDIS.

LECTVRA SVPER

Fcudis nuper in lucem edicta à Reuerēdo
patre Iurisconsultoꝝ consummatissimo

D. Preposito sancti Ambroſi Me-

diolanen. quæ nunc castigata,
necnō ſumarijs illuſtrata huiꝝ

Hæc autē Iuris Cæſarei P̄c-
tificiū ue documēta quīz
cunq; degustauerint,
his nihil dulcius
fructuosius ue
inuenient.

L V G D V N I.

Apud Hæredes Iacobi giuntæ.

M. D. XLVIII.

Auctor huius operis, factus est cardinalis, Unde à plumbis citat⁹ cardinalis Medio-
Ianensis. th.
Alexandrinus

Index omnium Rubricarum in presenti volumine conten-

tarum, ut facilius materiam de qua queritur invenire possitis, quoto continetur folio sequitur.

- ¶ De iudicio feudorum. folio.1.
- De feudum dare possunt. folio.6.
- De feudo guardie et gastaldie. folio.14.
- Qui successores teneantur. folio.16.
- De controvicia investiture. folio.17.
- Quibus modis feudum amittatur. folio.21.
- Episcopum vel abbatem vel abbatissam vel dominum plebis feudum dare non posse. folio.25.
- De natura feudi. folio.27.
- De successione feudi. folio.27.
- Hic potest esse titulus qui successores teneantur. folio.28.
- De contentione inter dominum et vasallum de investitura. folio.29.
- De contentione inter me et dominum de portione feudi fratris. folio.30.
- De alienatione feudi. folio.30.
- De feudo marchie, ducatus, vel comitatus. folio.32.
- Anmaritus succedit exco in beneficio. folio.36.
- De feidis datis minimis valvasoribus. folio.36.
- Quibus modis feudum amittatur. folio.37.
- Apud quem vel quos controvicia feudi distincti debent. folio.39.
- Constitutiones domini Lotharii Imperatoris quas ante Januaz Sancti Petri in civitate Romana cocludit obseruandas. folio.38.
- Imperato Lotharii Eugenio pape et vniuerso populo. folio.38.
- De beneficio fratris et qualiter frater fratri succedat. folio.39.
- De feudo sine culpa non amittendo. folio.39.
- Quo tempore miles inuestituram petere debeat. folio.39.
- De contentione inter dominum et vasallum de inuestitura. folio.43.
- Quemadmodum feudum ad filiam per te nec. folio.43.
- Quibus modis feudum constitui potest. folio.44.
- Si de inuestitura inter dominum et vasallum lis oriatur. folio.44.
- De feudo dato in vicem legis commissorie. folio.45.
- De feudi cognitione. folio.46.
- Quid sit inuestitura. folio.47.
- Per quos fiat inuestitura. folio.50.
- Quid procedere debeat, an fidelitas, an inuestitura. folio.52.
- Qualiter vasallus iurare debeat fidelitatem. folio.52.
- De forma fidelitatis. folio.53.
- De noua fidelitatis forma. folio.54.
- De inuestitura de re aliena facta. folio.55.
- Qualiter seendum olim alienari poterat. folio.57.
- Quis dicitur dur, marchio, comes, siue capitaneus. folio.59.
- De gradibus succendendi in feudum. folio.60.
- De fratribus de novo beneficio inuestitis. folio.61.
- De inuestitura quam titius accepit a semperiori. folio.61.
- De vasallo decrepice etatis qui beneficii refutauit ut filii inuestiantur. folio.61.
- De inuestitura in maritum facta. folio.61.
- De controvicia feudi apud partes terminanda. folio.62.

- De eo qui sibi vel heredibus suis masculis et feminis inerit. folio.62.
- De duobus fratribus a capitulo inuestitis. folio.64.
- An remoueri debeant testes pares qui esse defuerint. folio.65.
- De controvicia inter vasallum et episcopum. folio.66.
- De milite vasallo qui arma bellica deposituit. folio.67.
- De milite vasallo qui contumax est. folio.68.
- In quibus causis feudum amittatur. folio.69.
- Quae sunt prima causa beneficum amittendi. folio.70.
- Si de feudo vasallus ab aliquo interpellatus fuerit, et dominus defendere noluerit. folio.71.
- Si de feudo fuerit controvicia inter dominum et agnatos. folio.72.
- De pace tenenda et eius violatoribus. folio.73.
- Hic finitur lex, deinde consuetudines regni incipiunt. folio.74.
- De filiis natis ex matrimonio ad morganicam contrahit. folio.75.
- De beneficio feminine. folio.76.
- Si vasallus feudo prinetur cui deferri debeat. folio.77.
- Qui testes sunt necessarii ad probandum nouam inuestitutam. folio.78.
- De consuetudine recti feudi. folio.79.
- De lege corradi. folio.80.
- De clero qui inuestituram fecit. folio.81.
- Biu mutus surdus seu alias imperfectius feudum retineat. folio.82.
- An ille qui interfecit fratrem domini feudum amittat. folio.83.
- De vasallo qui contra constitutionem lotharii feudi alienauit. folio.84.
- De alienatione feudi paterni. folio.85.
- De capitulis corradi. folio.86.
- De controvicia inter masculum et feminam. folio.87.
- De controvicia inter dominum et emporem feudi. folio.88.
- De controvicia inter vasallum et alium de beneficio. folio.89.
- Quid iuris si post alienationem feudi vasallus feudum rediret. folio.90.
- An agnatus vel filius repudiata hereditate poterit feudum retinere. folio.91.
- An apud iudicem vel curia agnito feudi terminari debet. folio.92.
- Qualiter dominus proprietate prinetur. folio.93.
- De feudo non habente propriam naturam feudi. folio.94.
- De eo qui finem fecit agnatus. folio.95.
- De natura successions feudi. folio.96.
- De capitaneo qui curiam vendidit. folio.97.
- De prohibita feudi alienatione per lotharium. folio.98.
- De pace iuramento firmata tenenda. folio.99.
- De prohibita feudi alienatione per Federicum. folio.100.
- Quae sunt regalia. folio.101.
- Quod testes sunt necessarii ad probandum feudi iuramentum. folio.102.
- De notis feudorum. folio.103.
- De statutis et consuetudinibus contra libertatem ecclesie colles. folio.104.
- Alienatio in casu non permisso a iure facit alienantem incidere in prisa. folio.105.
- Alienatio omnis seu distractio sup feudi in toto vel in parte est in iurisdictione vasallus ab eo voluntate dominorum de prohib. feu. ali. c. impenale. nu. 1. fo. 114.
- Alienatio facta fratri et cōsequētē agnato perpetuo remanet firma de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 2. fo. 31.
- Alienatio facta faciente argento et aurum et alchimiam, an puniri debet et an tale argento et aurum possit solvi et vendi pro bono. que sunt reg. et regalia. nu. 1. fo. 121.
- Alienam prestacionem debet si recusat quantum respectu illam solus respoliatum cui debetur dicta annua prestatio. de controv. sua inter vasal. et episc. ex eo. nu. 2. fo. 64.
- Alienatio facta ad libellum olim valebat hodie secus. de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 1. fo. 31.
- Alienatio in casu non permisso a iure facit alienantem incidere in prisa. folio.106.
- Alienatio omnis seu distractio sup feudi in toto vel in parte est in iurisdictione vasallus ab eo voluntate dominorum de prohib. feu. ali. c. impenale. nu. 1. fo. 114.
- Alienatio facta fratri et cōsequētē agnato perpetuo remanet firma de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 2. fo. 31.
- Alienatio faciente argento et aurum et alchimiam, an puniri debet et an tale argento et aurum possit solvi et vendi pro bono. que sunt reg. et regalia. nu. 1. fo. 121.
- Alienam prestacionem debet si recusat quantum respectu illam solus respoliatum cui debetur dicta annua prestatio. de controv. sua inter vasal. et episc. ex eo. nu. 2. fo. 64.
- Alienatio vendere superioribus fluminis ignominia est de controv. sua. s. et si quis. nu. 1. fo. 20.
- Quarum divisio fit pro temporibus et mensuris limitatis. de controv. sua. s. et si quis. nu. 1. fo. 20.
- Quae nascitur et decurrit in priuato predio potest dominus per viam prout vult et diuertere et consumere illam per notum de cōtro. sua. s. et si quis. num. 9. fo. 20.
- Quae si est mihi concessa ad certum ipsum non possum illa ad alium ipsum vel modum vti. de controv. inuesti. s. et si quis. numero. 11. fo. 10.
- Controv. ad sacerdotium assumptus pronunciare non tenetur. qui

Repertorium materialium Do. Prepositi super Feudis.

Tabula ingēs ordine alpha

betico digesta te ad rubricā cap. yel. s. numerū et folium reducens,

ut per te materia inuenire queas sine difficultate incohatur.

De litera A.

Etus intelliguntur

secundū qualitatem adiunctaz. de feudi guardie et gastaldie. c. si vero. nume. s. fo. 16.

Administratores locorum pro defensione fidei christiane iurare tenentur et purgabunt prouinciam quam regunt ab heretica prauitate. de statutis et con-

statutis. statutis. nu. 2. fo. 123.

Vassalis vero nra vel filia prestat illis causam amittendi feudi. quanto feu. amit. s. item. fl. nu. 2. fo. 22.

Effectus deliquendi non est punibilis nisi deducatur ad effectum de capi. qui curia vendi. c. si noluerit. nu. 1. fo. 106.

Agnatus ad quē delata est hereditas vasalli mortui, an possit dicam hereditatem repudiare et feudum retinere, an agnatus vel hi his repa. here. c. si contigerit hoc dicit. numero. 1. fo. 10.

Egitus succedit eodem ordine quo succeditur de iure communione.

contrarium expesse caueatur in feudo. de gradibus succedit. et per successionem. nu. 4. fo. 60.

Agnati omnes diversorum graduum simili, an admittantur ad partem feudi. de successione feudi. s. hac quoq. nu. 7. fo. 28.

Agnatum legitimorum consensus non potest preindicare precedentes. de alienatione feudi paterni. c. alienatio. numero. 2. fo. 10. 96.

Agnati portiores admittuntur in feudo non existentibus filiis aut fratribus de gradibus succe. et c. per successionem. numero. 2. fo. 10. 99.

Agnatus factus feudum paternum obtinebit contra dominum si probauerit le esse in possessione medietatis vel alicuius partis. et controv. amittit. c. cum autem. nu. 1. fo. 18.

Agnatus potest renuntiare feudo et eius successioni. An aut renuntiatio simplex valeat: ius est longa materia. de eo qui finē feci. agnati. et ceterant. nu. 1. fo. 103.

Egitus sole observandi sunt ut non capiantur pro debitibus. de statutis consuetu. et numero. 2. et 3. de feud. cogni. c. vbertus. numero. 1. fo. 10. 24.

Alienatio prohibita vel permissa que dicatur. de success. feudi. s. hoc quoq. nu. 3. fo. 27.

Alienatio feudi an induci possit per statutis, tan si vasallus alienauit partem feudi cadat a toto vel salte et a parte alienata qualiter in ali. et ceterant. nu. 2. fo. 57.

Alienatio facta ad libellum olim valebat hodie secus. de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 1. fo. 31.

Alienatio in casu non permisso a iure facit alienantem incidere in prisa. folio.100.

Alienatio omnis seu distractio sup feudi in toto vel in parte est in iurisdictione vasallus ab eo voluntate dominorum de prohib. feu. ali. c. impenale. nu. 1. fo. 114.

Alienatio facta fratri et cōsequētē agnato perpetuo remanet firma de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 2. fo. 31.

Alienatio faciente argento et aurum et alchimiam, an puniri debet et an tale argento et aurum possit solvi et vendi pro bono. que sunt reg. et regalia. nu. 1. fo. 121.

Alienam prestacionem debet si recusat quantum respectu illam solus respoliatum cui debetur dicta annua prestatio. de controv. sua inter vasal. et episc. ex eo. nu. 2. fo. 64.

Alienatio facta ad libellum olim valebat hodie secus. de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 1. fo. 31.

Alienatio in casu non permisso a iure facit alienantem incidere in prisa. folio.106.

Alienatio omnis seu distractio sup feudi in toto vel in parte est in iurisdictione vasallus ab eo voluntate dominorum de prohib. feu. ali. c. impenale. nu. 1. fo. 114.

Alienatio facta fratri et cōsequētē agnato perpetuo remanet firma de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 2. fo. 31.

Alienatio faciente argento et aurum et alchimiam, an puniri debet et an tale argento et aurum possit solvi et vendi pro bono. que sunt reg. et regalia. nu. 1. fo. 121.

Alienam prestacionem debet si recusat quantum respectu illam solus respoliatum cui debetur dicta annua prestatio. de controv. sua inter vasal. et episc. ex eo. nu. 2. fo. 64.

Alienatio facta ad libellum olim valebat hodie secus. de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 1. fo. 31.

Alienatio in casu non permisso a iure facit alienantem incidere in prisa. folio.10.

Alienatio omnis seu distractio sup feudi in toto vel in parte est in iurisdictione vasallus ab eo voluntate dominorum de prohib. feu. ali. c. impenale. nu. 1. fo. 114.

Alienatio facta fratri et cōsequētē agnato perpetuo remanet firma de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 2. fo. 31.

Alienatio faciente argento et aurum et alchimiam, an puniri debet et an tale argento et aurum possit solvi et vendi pro bono. que sunt reg. et regalia. nu. 1. fo. 121.

Alienam prestacionem debet si recusat quantum respectu illam solus respoliatum cui debetur dicta annua prestatio. de controv. sua inter vasal. et episc. ex eo. nu. 2. fo. 64.

Alienatio facta ad libellum olim valebat hodie secus. de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 1. fo. 31.

Alienatio in casu non permisso a iure facit alienantem incidere in prisa. folio.10.

Alienatio omnis seu distractio sup feudi in toto vel in parte est in iurisdictione vasallus ab eo voluntate dominorum de prohib. feu. ali. c. impenale. nu. 1. fo. 114.

Alienatio facta fratri et cōsequētē agnato perpetuo remanet firma de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 2. fo. 31.

Alienatio faciente argento et aurum et alchimiam, an puniri debet et an tale argento et aurum possit solvi et vendi pro bono. que sunt reg. et regalia. nu. 1. fo. 121.

Alienam prestacionem debet si recusat quantum respectu illam solus respoliatum cui debetur dicta annua prestatio. de controv. sua inter vasal. et episc. ex eo. nu. 2. fo. 64.

Alienatio facta ad libellum olim valebat hodie secus. de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 1. fo. 31.

Alienatio in casu non permisso a iure facit alienantem incidere in prisa. folio.10.

Alienatio omnis seu distractio sup feudi in toto vel in parte est in iurisdictione vasallus ab eo voluntate dominorum de prohib. feu. ali. c. impenale. nu. 1. fo. 114.

Alienatio facta fratri et cōsequētē agnato perpetuo remanet firma de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 2. fo. 31.

Alienatio faciente argento et aurum et alchimiam, an puniri debet et an tale argento et aurum possit solvi et vendi pro bono. que sunt reg. et regalia. nu. 1. fo. 121.

Alienam prestacionem debet si recusat quantum respectu illam solus respoliatum cui debetur dicta annua prestatio. de controv. sua inter vasal. et episc. ex eo. nu. 2. fo. 64.

Alienatio facta ad libellum olim valebat hodie secus. de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 1. fo. 31.

Alienatio in casu non permisso a iure facit alienantem incidere in prisa. folio.10.

Alienatio omnis seu distractio sup feudi in toto vel in parte est in iurisdictione vasallus ab eo voluntate dominorum de prohib. feu. ali. c. impenale. nu. 1. fo. 114.

Alienatio facta fratri et cōsequētē agnato perpetuo remanet firma de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 2. fo. 31.

Alienatio faciente argento et aurum et alchimiam, an puniri debet et an tale argento et aurum possit solvi et vendi pro bono. que sunt reg. et regalia. nu. 1. fo. 121.

Alienam prestacionem debet si recusat quantum respectu illam solus respoliatum cui debetur dicta annua prestatio. de controv. sua inter vasal. et episc. ex eo. nu. 2. fo. 64.

Alienatio facta ad libellum olim valebat hodie secus. de alienatione feudi. s. et si clientulus. nu. 1. fo. 31.

Alienatio in casu non permisso a iure facit alienantem incidere in prisa. folio.10.

Repertorium materialium.

accipiet feudum amibilatur inuestitura et successor non tenetur adimplere inuestituram quibus modis feudum amit. sc. c. si dominus in ius. n. fo. 44.

Clericus si facit inuestituram de bonis propriis eius successionis tenet habere ratam. de clero qui inuestituram fecit. c. clero. n. mero. 1. fo. 94.

Clericus feudatarius qualiter dominus defendere possit. qui feu. da. pos. s. et quia. n. m. 1. fo. 11.

Clericus quare non possit feudo succedere. qui feu. da. pos. s. et quia. n. m. 48. fo. 12.

Clericus in minoribus in feudo succedere potest. qui feu. da. pos. s. et quia. n. m. 1. fo. 12.

Clericus non potest se latroni subdere iurisdictioni. qui feu. da. pos. s. et quia. n. m. 27. fo. 11.

Clericus dominum defendere debet non armis. sed orationibus. q. feu. da. pos. s. et quia. n. m. 25. fo. 11.

Clientulus quis dicatur. de alienatione feudi. c. si clientulus. n. m. 2. fo. 20.

Collaterales descendentes primi feudatarij in infinitu succedunt. quifeu. dare pos. s. et quia. n. m. 68. fo. 14.

Collaterales vsq; ad quotu in feudo succedant gradum. qui feu. da. pos. s. et quia. n. m. 15. fo. 10.

Collaterales an succedant in feudo. qui feu. da. pos. s. et quia. n. m. 55. fo. 10. 13.

Coloni redentes qui sint. in prelu. feud. in proe. licet vulgo. n. m. 88. fo. 6.

Coloni manentes qui dicantur. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. n. m. 89. fo. 6.

Coloni qui vocentur angarij. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. n. m. 90. fo. 6.

Committens in legi non potest implorare officium legis. de pa. iur. fir. tenen. s. preterea. n. m. 1. fo. 111.

Competitores eiusdem fendi si sint pares quos non constet esse vasallos. tunc causa ventilari debet coram iudice ordinario et non coron domino. de lege corradi. s. sed inter. n. m. fo. 93.

Consuetudo prescripta ad inducendum alterationem status attenditur quando de alia legitima non constat alteratione. qui feud. da. re pos. c. quia de feudis. n. m. 26. fo. 7.

Consuetudo an inducatur per unicum actum. qui feu. da. pos. c. quia de feudis. n. m. 27. fo. 8.

Consuetudo quod clericus possit infideolare. reprobatur. qui feu. da. pos. c. quia de feudis. n. m. 28. fo. 9.

Coniunctus viri fratrem coniunctum ex parte matris tantu no excludit a feudi successione. qui feudu dare possunt. s. et quia. n. m. 0. 72. fo. 14.

Contentio si fuerit inter dominum et agnatos de feudo. an feudu sit nouum vel paternum. agnati mittendi sunt in possessione. et vtrix deficiente in probatione agnatis deferendum est iuramentum. si de feudo fuerit controversia inter dominum et c. si de feudo. n. m. 72. fo. 72.

Consuetudo q; vir lucretur tertiam partem bonorum vrois an habeat locum in feudis. de probibsi. feu. alie. c. imperiale. numer. 7. fo. 115.

Controversia si fuerit inter maiores et minores cognoscere habebat pares curie. apud quem vel quos controversia feu. diffiniri debeat. c. si contentio. n. m. 4. fo. 37.

Consuetudo irrationalis valet hoc est sine sufficienti ratione dum modo non nutrit peccatum. de alienatione feudi. c. si clientulus. n. m. 3. fo. 30.

Contentio si fuerit inter maritum filie predefuncti vasalli et agnatus cognitione pertinet ad arbitrum vel ad iudicem ordinarium. de inuesti. in ma. et c. vasallus. n. m. 1. fo. 61.

Controversia si fuerit inter dominum et vasallum de inuestitura. deficientibus probationibus defertur iuramentum possessori. si de inuestitura inter dominum et vasallum lis. sc. c. si inter. numero. 1. fo. 44.

Consuetudinis verba mentionem facientia de primogenitura intel liguntur de vere primogenito. de feu. mar. du. vel com. c. de marchia. n. m. 8. fo. 33.

Concessio feudi non alteratur si substantialia contractus no mutentur. qui feudum dare possunt. c. quia de feudis. numero. 34. fo. 9.

Contentio si fuerit inter vasallum et episcopum de inuestitura eius p decessoris pares curie habent cognoscere. de coto. inter vasal. et epis. c. ex eo. n. m. 1. fo. 64.

Coniurations super malis actibus etiam inter civitatem et populos prohibite sunt. de pace iuramen. firma. tenen. s. coventiculas. n. m. 1. fo. 110.

Contentio si fiat inter capitaneos cognitione pertinet ad imperatore. apud quem vel quos controversia feudi diffiniri debeat. c. si cons.

tentio. n. m. 2. fo. 37.

Confessionis domini non statut super probatioe nove inuestitura si etiam solennitas presentie parum vel eorum confirmatio serit. qui testes sunt necessarij ad probandum sc. c. siue clericis. mero. 2. fo. 90.

Contentio si sit inter dominum et vasallum et dominus referunt aliquid in curte in qua sit feudum vasallus debet probare feendum et cum pertinere. de contro. inuesti. s. si quis. numero. 1. fo. 19.

Consuetudo quod prelates possit in feudum dare quanto induetur tempore. qui feudum dare possunt. c. quia de feudis. n. m. 8. fo. 8.

Consuetudo quod filii primi matrimonij succedant in feudo n. m. 75.

Contrahens cum aliquo eius debet scire conditionem. qui feu. da. possunt. s. et quia. n. m. 47. fo. 12.

Contentio si fuerit inter dominum et vasallum si feudum fuerit ancestralium sin aliter requiritur iuramentum predictum. et con troversia inuestitura. c. cum autem. n. m. 6. fo. 18.

Consuetudines libri feudorum non ligant omnes gentes. in pula. feu. in proe. licet vulgo. n. m. 10. fo. 1.

Condennati ad pena pecuniariam pro violatione pacis. si solvantur tem pene et non possint soluere residuum an debet puniri in opus. de paceturamento firmata tenenda. s. qui vero numero. 1. fo. 10.

Contentio inter filiam defuncti afferentem bona que possidet in functus propria et agnatum ipsius defuncti afferentem bona dala nec potest aliter probari causa debet diffiniri per inveni tum agnati. de capitaneo. qui curiam vendidit. c. si contentio. n. m. 106.

Consuetudines feudales vbi sint seruande. in prelu. sc. proe. vulgo. n. m. 8. fo. 1.

Continuatio ad proxima libri ad librum est necessaria. in prelu. in proe. licet vulgo. n. m. 1. fo. 1.

Contentio inter dominum et vasallum debet agitari et terminari paribus curie. et si dominus et vasallus concordent in eligendis paribus indices electi erant pares. de contro. in sp. g. fo. 1. fo. 1. fo. 62.

Contentio si fuerit inter capitaneos diffiniri debet per legem curie. et coram rege. de lege corradi. lex corradi. n. m. 1. fo. 1.

Contractus ad hoc ut iuramento firmetur duo reguntur de iuramento firmata tenenda. s. item sacramenta. n. m. fo. 10. 111.

Creditores camere vel canue preferuntur vasallus feudum et rentibus in dicta camera. de notis feudorum. et notandum. n. m. fo. 122.

Curia diuersimode intelligitur. de capi. qui curia vendidit. cap. dam. n. m. 1. fo. 104.

De litera D.

Dannatus propter leuem iniuriam an efficiatur iniuste de pace iuramento firmata tenenda. s. iniuriam. fo. 109.

Dare verbum dominij translationem importat. in prelu. in proe. licet vulgo. n. m. 15. fo. 2.

Debito qui tenet soluere ex pacto legis commissorie. si debet cui offerat est securus. quo tempore miles sc. c. sanctimus. fo. 40.

Debitore meo fugiente cum re mea et mihi debita si non habeo piam iudicis. an possim sibi illam auferre absque pena de paci ramento firmata tenenda. s. si quis vero. numero. 1. fo. 108.

Descendentes ex feminis no succedunt in feudi. qui feudu. et quia. n. m. 7. fo. 10.

Determinatio plura respiciens determinabilia uniformiter et terminare debet. qui feudum dare possunt. s. et quia. numero. 1. fo. 10.

Dictio item est repetitina eiusdem qualitatis. de feu. guardie. staldie. c. item illud. n. m. 2. fo. 15.

Dicto creditis non statut etiam cum iuramento. nisi propositi pares curie rem fuisse sibi in fudatam. de contentione inter dominum et vasallum de inuestitura. s. similiter. numero. 1. fo. 10. 29.

Dictio vsq; in materia favorabili stat inclusae. qui feu. da. pos. quia. n. m. 69. fo. 14.

Dignitas et potentia personarum litigantium et non res super litigatur considerari debet ex lege corradi. de lege corradi.

Domini Prepositi super feudis.

debitum. quo tempore miles inuesti. re. c. sanctimus. numero. 10. folio. 41.

Dominus si auferat officium infra annum. an videatur atiam abstulisse beneficium. de feu. guardie et staldie. c. item illud. numero. 12. folio. 15.

Dominus conquerens de vasallo qui commisit culpaz et qua dicit feudum a mittendum. citandus est vasallus ter a curia septem vel decem dierum spacio pro quolibet termino et si fuerit contumax dominus mittetur in possessionem feudi. de milite vas. re. c. d. n. m. 1. fo. 65.

Dominus si habuerit clericos in terra sua habitates suspectos quae littere prouiderit poterit. qualiter vasallus debeat iurare fide. c. qua littere. n. m. 2. fo. 13.

Dominus postquam inuestit vasallum et ab eo iuramentum fidelitatis recepit. debet sibi tradere possessionem feudi aliter si tra ciderit tenebitur vasallo dannum restituere. de noua fide. forma. s. inuestitura. numero. 1. fo. 55.

Dominus si ad preceptum curie noluerit restituere possessiones va sallo tunc poterit ipse vasallus adire principem maiorem et superiores. de milite vasallo re. c. dominus. name. quarto. folio sexagesimo sexto.

Dominus non pro omni contumacia vasallus potest ipsum priuare feudo. quid sit inuestitura. s. si em. numero. quinto. folio quadragesimo nono.

Dominus ponere cogitur in possessione inuestitum si probetur inuestitura. de controversia inuestitura. c. si autem. numero primo. folio. 17.

Dominus non habet facultatem rei tradende si fuit in culpa. quia dolo vel culpa delicti possidere non sine dolo vel culpa vel alio modo non tenebitur ad interesse. de controversia inuestitura. c. si autem. n. m. 7. folio. 17.

Dominus et culpa per eum commissa in persona vasallu vel alterius privatur feudo et proprietate. s. de feudo fuerit controversia inter dominum et agnatos. c. dominus. numero primo. folio octagesimo.

Dominus inuestiens primum abusus. si postea inuestiat primum propriu tradendo possessionem an libertate. ut a primo solvendo. si de feudo fuerit controversia inter dominum et agnatos. c. si facta. n. m. 2. fo. 77.

Dominus ad quos pertinet indicare de causa inter duos vasallos si nolite cognoscere qualiter eis succurratur. de prohibita feudi alienatione per Federicum. s. preterea si inter. numero quarto. fo. llio. 19.

Dominus feudi est iudex inter duos vasallos litigantes simul de causa feudi pares vero sunt iudices quodam causa vertitur inter dominum et vasallos. de prohibita feudi alte. s. preterea si inter. numero. fo. 119.

Dominus si non habet pares in sua curia qui habebit cognoscere de controversia inter episcopum dominum et vasallum. de prohibita feudi alienatione per Federicum. s. preterea si inter. numero. 7. folio. 119.

Dominus tradens et inuestiens si dicit trado tibi salvo ture. s. si prius de hoc feudo inuestitur. tunc secundus sit potior cui si tradita est possessio salvo ture primi. si de feudo fuerit controversia inter dominum et agnatos. c. si facta. numero tertio. folio sexagesimo octavo.

Dominus spoliis vasallu feudo an teneatur aliqua pena quam restitutio possessionis. de milite vasallo re. c. dominus. numero. 6. folio. 66.

Dominus non debet vendere tamen si vendit tenet veditio. de beneficio fratri et qualiter si alter fratri succedit. c. si quis. numero. 3. fo. 110. 39.

Dominus potest compellere testem ad deponendam veritatem etiam in causa contra eum mota propter iurisdictionem quam in eum habet. quid sit inuestitura. s. si enim. numero tertio. folio quadragesimo octavo.

Dominus ad quem feudum revertitur per defectum generationis vasallitatem ad meliorationem factam in dicto feudo. hic finitur et deinde regni consuetudines incipiunt. s. sed vasallus. numero. 1. fo. 37.

Dominus si non fecit inuestitur abusus vasallo sed solum simpli citer promisit velle dare sibi feendum. an tunc teneatur ipsum in vestire et tradere sibi possessiones. de noua fidelitatis forma. s. in vestitura. numero. 5. fo. 55.

Dominus si concessit feendum vasallo pro se et heredita quibuscumque et vasallus legit feendum an valeat legatum. qualiter olim feendum alienari poterat. s. donare. numero quinto. folio quinque. folio octavo.

Dominus si post annum dies vel mensem recepit scienti fidem. ita ut vel etiam similes seruitum a vasallo non poterit dominus possere vasallum. quia non petierit inuestituram. infra tempus.

Reposito do. Prepo. super Feudis. A. ij.

Repertorium materialium.

inter eccl. omnes. nu. 2. fo. 74.
Domi in eoz terris seu castris non debet protegere malefactores vel eorum bona: r maxime si sint violatores pacis. de pace tenet. rc. s. si iudeo. nu. 2. fo. 83.
Dominus co-sentiens vasallo alienanti ins suu nō potest postea illo lud tanq; ad se spectas redimere. si de feu. sue. cōtro. rc. c. titi'. nu. mero. 1. fo. 76.
Dominus co-sentiens alienati feudi an videatur remittere seruitū emptori sive acceptori. que fuit prima causa bñ. amit. s. itē qui domino. numero. 2. fo. 69.
Domus solus vel curia sola si vocet vasallos inuicē contēdentes et pre-tendentes feudi antiquū ab eodem domino nō quoquunt inuiti cōparere coram uno ex illis si iusta ratione voluerint vnuz ex istis reculare. de inuestitura in mari. rc. c. vasallus. numero. 2. fo. 61.
Dominus an possit pignori obligare sua autoritatem proprietatem quā habet in feudo absq; voluntate superioris. de prohibita feu. alie. c. imperiale. nu. 3. fo. 114.
Domus si precipiat vasallo qd veniat ad exercitū qualiter intelligi debet illud pceptū. que fuerit p̄ia causa benefi. amit. s. et alia. nu. 1. fo. 68.
Donatione generali facta a p̄scipe de castro aut alio simili loco an transferatur merum imperiū. de capi. qui cur. vendi. c. quidā. nu. 5. fo. 105.
Donatio ecclie facta per Lōstātinū est pot̄ cēsanda relaratio. donatio. i. preludij feudor. in proemio. licet vulgo dica. nu. 24. fo. 3.
Donatio reuocat propter causas ingratitudinis. qui. mo. feu. amit. c. quia supra dictū. nu. 1. fo. 21.
Doctori vni cōsuetudine esse afferenti creditur. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 9. fo. 1.
Ducatus. marchio. et comitat⁹ non sunt dīmīsibilia alia vero seu da sic. de prohibita feudi alienatione. s. preterea ducatus. nu. 1. fo. 117.
Ducatus marchionatus et comitatus sūt dignitates regales. de feudo marchie ducatus vel comitatus. c. de marchia. numero. 3. fo. 52.
Dux. marchio. comes. et capitaneus si voluerint pacē et nō possint soluere penā aduersus eā statutā. an veniant puniendi in corpore. de pace iuramento firmata tenenda. s. qui vero. numero. 1. fo. 110.

De litera E.

Ecclie primū feudo p̄ culpā prelati et amittit feudus suu donec viuit prelat⁹ sed eo mortuo reuertit feudu ad successore. de capi corra. s. et interim nu. 1. fo. 98.
Ecclie pariter dāmū propter culpā prelati: et hoc operaē natura feudi de capitulis corradi. s. et interim. numero secundo folio no nagesimo octavo.
Ecclie habens feudu si alteri ecclie vniatur an transibit feudu in ecclie cui sit vni solū ex natura vniōnis. de capi. corra. s. et interim. nu. 3. fo. 98.
Ecclie vasalla alteri infudare potest. qui feu. dare. pos. c. qd de feudi. nu. 32. fo. 9.
Emphyteota an possit renficiare iuri suo emphyteotico iusto vno. de capitaneo qui curia vendidit. c. similiter. iij. numero senundo. folio. 106.
Emphyteota mortuo reliquo filio queritur an talis filius poterit res-pudicare hereditatē patris ita vt non teneatur ad onera heredita-ria. an agnatus vel filius repudiate here. rc. c. si continget. nu. 3. folio. 101.
Emphyteosis que dīca. in preludij feu. in proe. licet vulgo. nu. 93. folio. 6.
Emphyteosis a lūello differt et in quibus. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 94. fo. 6.
Emphyteosis si pro se et filiis concedatur etiā de feminis intelligi-tur. qui feudum dare possunt. s. et quia. numero nono. folio des-cimo.
Emptor si prescriptissit possessionē feudale an domino cōpetat ali-quot remediu. de feu. guardie et gastaldie. c. si vero. numero. 8. fo-lio. 10.
Emphyteota p̄missa si constituit nouum emphyteota sine consen-su dīi non propterea est liberatus a vno. de alienatione feudi. s. in-de potest. nu. 2. fo. 31.
Episcopus quare in feudu succedere nō possit. qui feu. da. pos. s. et quia. nu. 26. fo. 11.
Episcopus per substitutū potest in feudo seruire. qui. feu. da. pos. s. et quia. nu. 32. fo. 11.

Episcopus seu prelatus possit in casu necessitatis et infendant eulare sine conuersu capituli. qui feu. dare possunt. c. qui de feudi. nu. 13. fo. 7.
Cequalitas seruanda est iter dominū et vasallū in amissione turba feudalis. qualiter dominus proprietate priuetur. c. ex facto. folio. 103.
Erro et ignorantia presumitur potius in factis antiquis et in-ventibus. de feudo guardie et gastaldie. c. si vero. numero. 1. fo. 16.
Et si inter dīm et filiam fuerit controvērsia filia mittetur in pote-ribi. si de feudo fuerit controvērsia inter dīm et filiam. c. inter filiam.
Exactiones illicite sunt prohibite non solum latīs verum et clericis. de pace iuramento firmata tenē. s. illicitas. numero. 1. fo. 11.
Exheredatus in feudo nō potest succedere. qui feu. da. pos. s. et quia. nu. 18. fo. 10.
Extraneus si agit directa rei vedi. contra vasallū rem feudi peten-do non vt feudi nec contendendo de iure feudi ad quā personae bit iudicare. de prohibita feudi alienatione. s. preterea iure. nu. 1. fo. 19.
Extoquentes illicitas exactiones ab ecclie vel pēnsis et chiesis tenentur ad restituē. de statu. et consuetu. c. et item mō. nu. 3. fo. 123.
Ex antiquitate generis quis indicandus est nobilis. de pa. tonos. si miles adver. mil. nu. 2. fo. 84.
Existente masculo femina nō succedit licet actum sit vt female tra-scūli succedit. episcopum vel abbatem vel abbatisam vel domnum plebis feudum dare non posse. s. quinetia. numero. 1. fo. 26.

De litera F.

Facta in officio presumunt facta cōtemplati offici de feu. guardie et gastaldie. c. si vero. nu. 4. fo. 4.
Facta contra legē nō tm sunt ipso iure nulla imo ea qua sit in fa-dem legis. de probib. feu. alie. s. callidis. nu. 1. fo. 11.
Familiares principi et dñorum subditū sunt iurisdictiōnē dinarij vbi delicta committunt. de pa. tenē. eiusdem mō. nu. 1. fo. 86.
Femina semel exclusa masculo i perpetuū est excluditū masculi deinceps nō patricinat feminē. epi. vel abbadi-do. ple. feu. da. non pos. s. quinetia. nu. 2. fo. 26.
Femina pōt̄ esse dīa feudi licet regulariter nō possit esse validi-busdam casibus qui notantur in titulo. qui feu. da. pos. per quā fiat investi. s. feminā. nu. 1. fo. 51.
Femina pōt̄ habere vasallos et fideles sicut et masculi. per quā inuesti. s. feminā. nu. 2. fo. 51.
Femina sunt a successione feudi exkluse. qui feu. da. pos. s. et quia. numero. 1. fo. 10.
Femina non admittuntur ad successionē feudi nec eari decenden-quiānis de iure collata debet succedere sicut et masculi. de feudi. feu. c. successione. numero. 2. fo. 103.
Femina in feudo materno succedere potest. qui feu. da. pos. s. et quia. nu. 61. 7. 26. fo. 13.
Femina nemini fidelis existit. qui feu. da. pos. s. et quia. numero. 1. fo. 12.
Femina succēdēs in feudo an teneatur petere renouationē in illa-re. de probi. feu. alie. s. preterea si quis. nume. 2. fo. 116.
Fendum qd amittit vasall⁹ ex sua negligētia ad quē debegere-nire. quo tpe miles rc. c. sancin⁹. nu. 15. fo. 42.
Fendum licet ex forma inuestiture debeat transire ad masculos. et in-vestias. nō extātē masculo femina nō admittitur. de capi. qui curia-vēdīt. c. similiter. nu. 1. fo. 106.
Fendum licet descedat in genū femininū tamē nō dicitur feudu-feminū ita vt succedant feminine. de eo qui sibi vel here. ac. gen. nu. 1. fo. 63.
Fendum recipiunt primū stipētē et primū confensū vñi. si de feu. feu. et citius. nume. 4. fo. 77.
Fendum constitit in rebus soli vel coberētib⁹ solo vel in his que immobilia cōputant. c. nu. 2. 2. 3. de feu. cog. c. sciendū. nu. 1. fo. 1.
Fendum vel emphyteosis finitis possit agnati defūcti petere et re-investiri de feudo vel emphyteosis quēadmo. feu. rc. c. si quis. nu. 3. fo. 44.
Fendum si est datum causa pignoris ob pecunia mutuo accepta-le talis contractus. de feu. da. in vicem. rc. c. si quis. nu. 3. fo. 44.
Fendum nouum an nobilitet feudatarium. in prelu. feu. in proe. Is vulgo dicatur. nu. 32. fo. 3.
Fendum tertia diuisio est in franchum et non franchum. in prelud. feu. in proe. licet vulgo dicatur. nu. 34. fo. 3.
Fendum quando naturam propriam et quando in propria habe-re dicitur. et numero. 37. in prelu. feu. in proemio licet vulgo dica-tur. nu. 36. fo. 3.
Feudatario ex pacto potest omne dominii queri in feudo. in prelu. feu. in proe. licet vulgo dicatur. nu. 38. fo. 4.
Feudorum aliud est masculinum. aliud femininum. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 46. fo. 4.
Feudorum aliud est diuisibile aliud indiuisibile. in. plu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 47. fo. 4.
Feudorum aliud est reale. aliud personale. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 48. fo. 4.
Fendum habitationum quando dicatur. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 49. fo. 4.
Fendum morte finitur si in usus proprios aliquius concedatur. in plu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 50. fo. 4.
Fendum alium est cum iuramento et aliud sine. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. numero. 51. fo. 4.
Fendum aliud est rectum et purum. aliud est conditionatus. in pre-lu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 52. fo. 4.
Fendum quādo rectum dici possit. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 53. fo. 4.
Fendum aliud legium. aliud nō legium. et qualiter diffiniatur quod libet eorum. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 54. fo. 4.
Fendum legi virtus que et quanta sit. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 55. fo. 4.
Fendum in quo differat ab allodio. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. dicatur. nu. 56. fo. 4.
Fendum gardie et gastaldie qd dicatur. in prelu. feu. in proe. Is vulgo dicatur. nu. 57. fo. 4.
Fendum camere et canēue quod sit in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 58. fo. 4.
Fendum proprie quid dicatur esse. qui feu. dare pos. c. qd de feudi-s. nu. 59. fo. 4.
Fendum non consistit in rebus mobiliibus. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 60. fo. 2.
Fendarūs differt ab usufructuā. in prelu. feu. in proe. Is vulgo. nu. 61. fo. 2.
Fendarūs non soluens canones per trienniū. an cadat a feudo. in prelu. feu. in proe. Is vulgo. nu. 62. fo. 2.
Fendarūs adiecte qd sit. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. numero. 60. folio. 5.
Fendum dicitur beneficium. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 61. folio. 5.
Fendum corporale in quib⁹ cōsistat rebus et in quibus incorpore. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 62. fo. 5.
Fendum aliud ex contratu que actio oriatur. in prelu. feu. in proe. Is vulgo. dicatur. nu. 63. fo. 5.
Fendum si per mille manus transuerit dominus etiam ultimus suc-cessor primi acquirentis dicetur. qui feu. dare pos. s. et quia. nu. 67. folio. 14.
Fendum non venit in generali alienatione omnium honorū nisi no-minatim. fit dictū. si de feu. fue. contro. inter domi. et ag. c. in gene-rali. nu. 1. fo. 79.
Fendum an veniat in generali fideicommissio. si de feudo fuerit con-trō. inter dominum et agnatos. c. in generali. numero secundo folio. 79.
Fendum dignatum et prīcipiatūs regalium non dividuntur. de pros-cessu. al. s. preterea ducatus. nu. 2. fo. 117.
Fendum inferiora que non habent annēam in dignitatem et principia-tum sunt diuisibilia. de probi. feu. al. s. preterea ducatus. numero. 3. folio. 117.
Fendum concessum a minorib⁹ non potest anferri ad placitum qui feudu dare pos. s. notandum. nu. 3. fo. 14.
Fendum est apertum domino per lapsum temporis non requiri-tur alia sententia vel citatio. qui feudu dare pos. s. notandum. nu. 4. fo. 14.
Fendum post quartū gradū non dicitur nouum. sed antiquū si vas-all. feu. pi. rc. c. vasallus. nu. 1. fo. 89.
Fendum non potest alienari a domino sine voluntate vasalli. de lege corradi. s. et eadem. nu. 1. fo. 93.
Fendum qualiter constituatur. in prelu. feu. in proe. licet vulgo dica-tur. nu. 29. fo. 3.
Fendum qualiter acquiratur. in prelu. feu. in proe. Is vulgo dicitur. nu. 30. fo. 3.
Fendum prima diuisio in regale est et non regale. in prelu. feu. in proe. licet vulgo dicatur. nu. 31. fo. 3.
Fendum aliud nobile aliud burgense. in prelu. feu. in proe. licet vul-go dicatur. nu. 32. fo. 3.
Fendum nouum an nobilitet feudatarium. in prelu. feu. in proe. Is vulgo dicatur. nu. 33. fo. 3.
Feudi tertia diuisio est in franchum et non franchum. in prelud. feu. in proe. licet vulgo dicatur. nu. 34. fo. 3.
Fendum quando naturam propriam et quando in propria habe-re dicitur. et numero. 37. in prelu. feu. in proemio licet vulgo dica-tur. nu. 36. fo. 3.
Feudatario ex pacto potest omne dominii queri in feudo. in prelu. feu. in proe. licet vulgo dicatur. nu. 38. fo. 4.
Fendum diuisio quāta est in ecclasticum et seculare. in prelud. feu. in proe. licet vulgo dicatur. nu. 39. fo. 4.
Fendum quot modis paternum dicatur. et nu. 4. in prelud. feu. in proe. licet vulgo. nu. 40. fo. 4.
Fendum gastaldie vel coēdicitur pro mercede. an dicatur annuale quando concessum est principi. aliter p̄cepter seruitum. de feud. quādū et gastaldie. c. item illud. nu. 10. fo. 5.
Fendum paternum vel antiquum trāsit ad nepotes ex filiis et etiam ad fratrem. qui feudum dare possunt. s. et quia. numero. 4. folio. 10.
Fendum acquiritur quātor modis. de consue. recti feu. c. sciendū. nu. 1. folio. 91.
Fendum an legari possit pro anima. qualiter olim feud. rc. c. dona-re. nu. 4. fo. 18.
Fendum gallis gāgeria dicitur. in prelu. feu. in proe. licet vulgo di-catur. nu. 27. fo. 3.
Fendum aliud naturam propriam habet. aliud improprietā. in prelu. feu. in proe. licet vulgo. nu. 31. fo. 3.
Fendum quādo rectum scribitur intra fines alterius socij. vasalli prescribitis reuertitur feudū ad dominum cum iure pre-scriptionis. de controvēr. inuestiture. s. rursus. numero. quarto. folio. 21.
Fendum concessum aduocato pro patrocinio potest anferri infra annum. de feud. guardie et gastaldie. c. item illud. numero. 1. fo. 1.
Fendum vita regulariter est p̄petua. de feudo guardie et gastaldie. nu. mero. 1. fol. 14.
Fendum habens annēam dignitatem non habet successionem. nisi imperator per inuestitūrā hoc fecerit et quare in feudo digni-tatis masculi non succedant. et num. 2 de feud. marchie ducatus vel comitatus. c. de marchia. nu. 1. fo. 32.
Fendum guardie vel gastaldadie et qd datur pro mercede alii-ctus rei est irregulare et non habens propriam naturam. de feu. gua-die et gastaldie. c. item illud. nu. 4. fol. 14.
Fendum quid sit. in prelu. feu. in proemio licet vulgo. numero. 13. folio. 2.
Fendum non datur propter seruitum tantum. in prelu. feu. in pe. licet vulgo. nu. 14. fo. 2.
Fendorū aliud paternum aliud maternum. in plu. feu. in proe. Is vulgo. nu. 4. fo. 4.
Fendum acquirit successione. sicut et inuestitura. de gradibus succ. rc. c. per successionem. nu. 1. fo. 19.
Fendum in quo diffirat ab emphyteosi. in prelu. feu. al. Is vulgo. nu. 20. folio. 2.
Fendum commune habens cum alio. an possit dare partem suam alteri. de notis feu. s. item sciendū. numero tertio. fo. 122.
Fendum semper presumendum est secundum propriam naturam et regulas et conuentudines feudorum. quid sit inuestitū. s. prete-re. rea. nu. 1. fo. 49.
Fendum non potest constitui sub pacto legis commissorie. de capi. qui curiam vendi. c. similiter. iij. nu. 1. fo. 106.
Fendum non potest constitui sine inuestitura. etiam si iubente dño quis ingressus fuerit possessionem noīe fudi. quib⁹ mo. feu. rc. c. sciendū. nu. 1. fo. 44.
Fenda ad seruendum habilibus vari debent. qui feu. dare pos. s. et quia. nu. 28. fo. 11.
Fenda non succedit iure cognitionis secus iure agnationis. de gradibus succ. rc. c. per succes. nu. 3. fo. 39.
Fenda possunt reuocari et habent tempus anni limitatum propter prōteritatem gastaldorum et gardianorum. de feu. guardie et ga-staldie. c. item illud. nu. 7. fo. 15.
Fendum militare personale est est seruitum personale requirēs. q. feu. da. pos. s. et q. nu. 20. fo. 10.
Fendum concessū a valuerib⁹ vel capitaneis regis censet iure proprii feudi. qui feudum dare possunt. s. notandum. numero. 1. folio. 14.
Fendum potest constitui nomine debitoris. quāmodo debitum sit perpetuum. de feu. cognitio. capitulo. sciendū. numero. 1. folio. 47.
Reperto. do. Prepo. super Feudis. A iiiij

Reporatorium in materiarum

Seuda aliqui sunt hereditaria de successione feudi. s. hoc quoq; nu-
mero.8.fo.28.

Seuda non comprehenduntur in generali aut simplici reditione bo-
norum. de capi. qui cur. vendi. c. quidam. numero.2.fo.104.

Seudum qd; acquisitum est armis et eis communibus fratum est
soltus acquirēt nec acquiritur aliquid fratri. de fratribus de-
nouo. rc.c. si duo. nu.2.fo.60.

Seudales cause coram quo iudice et sub cuius iurisdictione sunt ven-
tilande. apud quem vel quos controvēsia feu. dissimili debet. c.
si contentio. nu.3.fo.37.

Seudum non potest cōcedere vasallus ad libellum perpetuum ecclie.
de alienatione feudi. s. inde potest. nu.1.fo.30.

Seudum qd; dāt ratione guardie vel gastaldie vel pro mercede ali-
cuius rei nō est durabile. de feu. guardie et gastaldie. c. item illud
nu.1.fo.14.

Seudum olim revertēbatur ad dñm qd; non supererant agnati.
de successione feudi. s. hoc quoq; nu.4.fo.28.

Seudum concessum hoc pacto ut inuestit et lui heredes masculi et
femine et cui dederint habeant retinet et propriam naturam. si de
feu. fūe. contr. inter dominum et agna. s. feudum. numero.1.fo.
lio.81.

Seudum factu patris queritur filijs. qui feu. dare possunt. s. et quia.
nu.5.fo.13.

Seudatarius an videatur habere maius ius in feudo quam dñs a
quo feudū tenet. de feud. mar. duca. vel comi. c. de marchia. nn.7.
folio.32.

Seudum antiquum an probetur per duo instrumenta. epi. vel abba.
vel abb. vel do. ple. feud. dare non posse. c. item si episcopus. nu.3.
folio.26.

Seuda guardie vel gastaldie aut pro mercede alicuius rei quare du-
rent tantum anno. de feu. guardie et gastaldie. c. item illud. nu.6.
folio.15.

Seudum datur ad certum numerum mensuram. seu ad certam quan-
titatem. de contro. inue. s. si quis. nu.4.fo.19.

Seudales textus longe ablunt ab elegantia iurisconsultorum et voca-
bula et conclusiones satis ponuntur implicite et materno potius
quam latino sermone. de controvēsia inuestiture. c. cum autē. nu-
mero.4.fo.18.

Seudum translatum in alium per vasallum si postea aperiatur dño
per mortem aut refutationem vasalli poterit per ipsum dominū
renocari ab acceptatore nulla obstante exceptio. qui. mo. feu. amitt.
s. rursus. nu.1.fo.24.

Seudum presumitur guardie nisi probetur contrarium. de feu. gaar-
die et gastaldie. c. si vero. nu.7.fo.16.

Seudum emptum ad feminas transmittitur. qui feudo dare possunt
s. et quia. nu.63.fo.13.

Seudum non nouum sed antiquum erit si filius viuente patre inne-
stitus nō fuerit. in prelu. feu. in proemio licet vulgo. numero.43.
folio.4.

Seudum antiquum qd; sit. qui feu. da. pos. c. qd; de feudis. numero.11.
folio.7.

Seudū guardie vel gastaldie potest renocari a domino quandocūq;
post annum. de contentionē inter do. et vas. de inuestitura. s. in-
super. nu.1.fo.30.

Seuda ratione sanguinis deferuntur. qui feu. dare pos. s. et quia. nume-
ro.66.fo.13.

Seudum refutans in manib; domini et moritur relictis filiis. an tunc
agnati possint reuocare feudum mortuo refutante. an vero sit ne-
cessē expectare mortem descendentiū. de alienatione feudi pater-
ni. c. alienatio. nu.3.fo.96.

Seudalium causarum curie que sint et quot apud quem vel quos con-
troverſia feudi dissimili debet. cap. si contentio. numero.1.fo.
lio.37.

Seudum si amittatur per negligentiam vasallū. puta qd; non petuit in
uestitam infra tempus debitum tunc si feudum est nouum re-
vertitur ad dominum. si vero est antiquus revertit ad filios et suc-
cessione ad agnatos. que fuit prima cā bñ. ami. s. predictis. numero.
4.fo.71.

Fidelitas nihil aliud est quam ipsum iuramentum quod prestat
vasallus. per quos fiat inuestitura. s. nulla. numero primo. fo-
lio.51.

Fidelitas qualiter sit fienda et de eius forma. per quos fiat inuest. s.
nulla. nu.2.fo.52.

Fidelitas quid sit. in prelu. feu. in proemio licet vulgo. numero.67.
folio.5.

Fidelitatem domino non turans non est reputandus par. de probi.
feu. al. s. preterea si inter. nu.2.fo.119.

Fictione fundata super equitate dispositio facta super casu non
trahitur vere ad fictionem quando in ea cessat equitas propter quā
fictio fuit introducta. de feu. mar. duca. vel com. cap. de marchia.

nu.14.fo.35.

Filia vasalla an possit dare in dotem feudum pro ipsa fine con-
tenor domini. qualiter olim feud. rc. s. donare. numero secun-
do. fo.58.

Filia et agnati defuncti si habuerint controvēsiam tunc ipsa res
tet in possessionem et deficientibus probatōibus agnatis. si
deferendum est iuramentum. si de feu. fūe. cōt. rc. c. item in
nu.1.fo.72.

Filiū naturales etiam legitimati nō succedunt in feu. si de feu.
rc. c. naturales. nu.1.fo.7).

Filiū naturales legitimati non succedunt in feudo etiam non ex
ribus filiū legitimis et naturalibus. si de feudo fuerit. con-
tra inter dominum et agna. s. feudum. numero.4.
folio.117.

Filiū vasallū an possunt constituere procuratorem ad iurandum
litatem domino. si de feudo fuerit. rc. c. omnes. numero ter-
tio. folio.74.

Silios domini mortui committentes bellum inueniuntur teneat
vasallū adiuvare. si de feudo fuerit. rc. c. omnes. numero quarto.
folio.74.

Silis an excludat amītam in causa feudi hoc est matri locutio. de
eo qui sibi vel hereditibus suis masculis et feminis inchoatur
accepti. c. qui sibi. numero.3.fo.63.

Silis succedunt feudo in regno sicilie et excludant dominum. de
qui sibi vel hereditibus suis masculis et feminis. rc. c. qd. folio.
10.4.fo.63.

Silis legitimati per subsequens matrimonium an succedant in
feudo. si de feudo fūe. rc. c. naturales. nu.4.fo.7).

Silis repudians hereditatem paternam cum feudo si repudi-
postea habere res hereditarias vel feudum. an teneat. ac
uitia et onera. et agna. vel silis repu. rc. c. si continget. folio.
10.2.

Silis extractus de vētre in atris mortue an succedat in feudo. an
tus surdus seu alias imperfectus feudum retineat. numero
mero.3.fo.94.

Silis imperfectus in membro ita ut non possit gñare. et facili
in feudo. an mutus surdus seu alias imperfectus feudum retineat.
c. mutus. nu.4.fo.95.

Silis factus clericus viuente patre vasallo. an mono patre tru-
dierit ad vitam laicalem poterit recuperare feudum. et mutus
vasallo qui arma bellica depositit. capi. miles. anno termino
lio.65.

Silis legitimatus natus erit non legitimo. an succidat feudo. si
de feu. fūe. rc. c. naturales. nu.6.fo.76.

Silis regis ducis marchionis vel comitis viuente patre dux
dux marchio vel comes. quis dicat dux. marchio. et quis pa-
cipe. nu.3.fo.59.

Silis vasallū omnes tenentur prestare domino fidelitatem. si
ex diuinatione ad vñti solum peruererit quo casu ipse solus resu-
si de feu. fūe. rc. c. omnes. nu.1.fo.74.

Filia renuncians bonis paternis an intelligatur renunciatio
postea ad se spectare pretendebat ex morte fratrum. de co-
segit agnatis. c. tres erant. nu.2.fo.103.

Filis adoptiu. nō succedit in feudo. si de feu. fūe. c. adopt.
nu.1.fo.74.

Silis appellatione venit nepos in concessionē feudi. qui feu. dare
sunt. s. et quia. nu.3.fo.10.

Silis si a statuto vel lege excludatur descendentes ex auctoritate
tur. qui feu. dare pos. s. et quia. nu.10.fo.10.

Silis fratri quādō in stirpe et quando in capita cum patre in
cedat. qui feudū dare possunt. s. et quia. numero.7.fo.10.anno.7.
quarto.

Silis religiosus iura suitatis non amittit. qui feu. dare possunt.
s. et quia. nu.3.7.fo.12.

Silis vasallū ratione suitatis viuēt patre dicitur vasallū. fe-
dū dare. pos. nu.3.8.fo.12.

Fluminū vñs est publicus quatenus vñtis publica non
pediat. de contro. inue. s. si quis. nu.14.fo.20.

Fodere vñcuius licet ad inuentanda metallū dummodo non
non preiudicium non fiat. de controvēsia inuestiture. s. si quis.
nu.10.fo.20.

Frater tertij ordinis potest in feudo succedere. qui feu. dare
s. et quia. nu.3.fo.13.

Fratres viuentes eodem pane et eodem vino debent similem con-
nare redditus et prouentus proprios. de fratribus de nouo
c. si duo. nu.1.fo.60.

Francorum rex an excipiatur ut nō fiat memoria ipsius in la-
mento fidelitatis. scit imperatoris. de probi. feudalit. per fide-
lium. illud. nu.2.fo.120.

Fratres duo marchiones si diuidant iura sua inter se
ad confus. recti feu. s. quid aut. nu.1.fo.91.

Domini Prepositi super feudis.

Domagium queritur confessione per sententiam et prescriptionē
et nū sequen. in prelu. feud. in proe. lice vulgo. nume.71. folio.5.

Domagium quid sit. quando fieri dicatur. nu.6. in prelu. feud. in
proe. lice vulgo. num.6.fo.5.

Domo meus an possit sibi querere et an testari possit. in plu. feu.
in pe. lice vulgo. num.8.fo.6.

Domicidium committens infra tempus pacis constitute punit
capituli sententia. de pace iura. fir. ten. s. homicidium. numero.1.
folio.109.

CDe litera.3.

Ignorantia probablis facti excusat vasallū alienan-
tema priuatione feudi. de contro. inter dominum et
emptorem feu. c. dñs. nu.1.fo.99.

Ignorantia crassia est ius ignorare. et omnes tenent scire
qd leges mandat. de contro. inter dominum et emptorem feud.
c. dominio. nu.2.fo.99.

Ignorantia facti excusat vasallū alienantem a priuatione feudi
si de feu. fuerit controvēsia. inter dominum et agna. c. si vas. nu.
1.fo.79.

Investitus de novo fungi debet eodem iure quo fungebat inue-
stis ante concessionem inuestiture. de notis feud. s. item scien-
dum. nu.2.fo.122.

Investitus in re feudi si prius decedat qd inuestitor tunc tenet ipse
inuestitor adimplere dictam inuestitutam. qui successores teneat
c. si vero. nu.3.fo.16.

Investitura est duplex. s. abusiva et propria. qui successores teneant
c. si vero. nu.1.fo.16.

Investitura noua an requiratur pro incremento feudi. de cōtrouer.
inve. s. si quis. nu.8.fo.20.

Investitura facta a latice in diem vel sub conditione de alieno feu-
do posse adhuc per alium sortit effectum vasallo mortuo sine
successore. hic potest esse titulus qui successores teneantur. c. si. qd.
nu.1.fo.29.

Investitura verbalis clericorum non est rata nec firmat nec arcat
successores. nisi eis clericis viuentibus et existentibus in benefi-
cio aperiatur collatio feudi ipsi inuestito. hic potest esse titulus
qui successores teneantur. c. si quis. nu.2.fo.29.

Investitura quare prius precedere debeat quam fidelitas. quid pre-
cedere debeat an fide. an inuesti. c. m. u. 3. nu.2.fo.13.

Investitura antiqua fieri potest a minore. xxv. annis. noua autem
non potest fieri nisi ab eo qui habet legitimam administratio-
nem bonorum suorum que possunt alienari. per quos fiat inuesti.
c. inuestitura. nu.1.fo.50.

Investitura verbalis et abusiva debet precedere fidelitatem et fide-
litas dicitur iuramentum qd presstat vasallū dñs. quid prece-
dere debeat an fide. an inuesti. c. m. u. 3. nu.1.fo.53.

Investitram an possit recipere infans et acquirere feudum sine tu-
tore. per quos fiat inuesti. s. personam. nu.2.fo.51.

Investitura potest dari et accipi per interpositam personam per qd
fiat inuesti. s. sed vtrum. nu.1.fo.51.

Investitram antiquam faciens non dicitur alienare. maxime si sta-
tutum prohibet alienationem. per quos fiat inuestitu. c. inuesti-
tura. nu.3.fo.50.

Investitura propria est traditio possessionis rei feudalit. qui. mo.
feu. rc. c. sciendum. nu.2.fo.44.

Investitura abusiva dicitur quando per bastam vel aliud corpore
um dominus inuestit vasallū quibus mo. feud. rc. c. sciendum.
nu.3.fo.44.

Investitura non dicitur nec recte constituitur quando dominus
dicte vade in possessionem nomine feudi. qui. mo. feud. rc. c. sci-
endum. nu.4.fo.44.

Investitura a principe de ducatu marchionatu vel comitatu est dux
comes et marchio qui vero a plebe est capitanens quis dicatur
dux mar. rc. c. qui a principe. nu.1.fo.59.

Investitura capitanis vel valasoribus dicuntur plebei. nisi feudi
sit antiquum qd arguit nobilitatem. quis dicatur dux. mar. rc. c.
qui a principe. nu.2.fo.59.

Investitura potest recipere quilibet persona regularis dummodo
non intercedat ignorantia in feudantibus. per quos fiat inuestitu.
s. personam. nu.1.fo.51.

Investitura noua probatur extraneis si dñs non habeat pares
de confus. recti feu. s. quid aut. nu.1.fo.91.

Reporto. D. Prepositi super feudis. A v

Repertorium materialium

Inuestitura nonam probando vbi dominus est sine partibus nō existit. Imperator romanorum debet ire romam pro succipiēda corona pace tur. s. te. 9. vt autem. nu. 1. fo. 113.

Inuestitura si facta fuerit a domino duobus fratribus de novo feudo et unus ipsorum acceptet portionem et alter non immo positius repudiet queritur an pars repudiata acrescat patri ecclesie. prate de fratribus de novo beneficio inuestitis. c. si duo fratres. nu. 2. fo. 60.

Inuestitura ab absue facta vasallo de feudo a domino, cogitur dominus vasallū inducere in possessionem: nec liberatur prestatō interesse. si de feu. fue. 7c. c. si facta. nu. 1. fo. 77.

Inuestitura feudalis de re aliena vel alteri, obligata nō yalet in predictiū dñi cutis est ipsa res. de inuesti. de re alie. 7c. c. cum de re aliena. nu. 1. fo. 55.

Inuestiture noue probatio potest fieri per testes non pares. de contentione inter do. et vasal. de inuestitura. c. si fuerit. numero teruo folio. 29.

In inuestitura si sit conuentum qd filii et filie succedant in feudo: tamen non succedent filie, nisi deficientibus masculis. de succelio. ne feudi. s. hoc quoq. nu. 2. fo. 27.

Inuestitura nona non potest probari nisi per pares curie. de contentione inter do. et val. de inuestitura. c. si fuerit. numero. primo fo. lio. 29.

Inuestitura petenda est in loco congruo. quo temp. mil. 7c. c. fancius. nu. 11. fo. 41.

Inuestitura potest fieri dupliciter. qd sit inue. c. inuestitura. nume. 1. folio. 47.

Inuestiture abusue quis sit effectus. et nu. 2. 7c. 3. quid sit inuesti. c. inuestitura. nu. 2. fo. 47.

Inuestitura dicitur nulla vbi deficit qualitas testiū. quid sit inuesti. c. inuestitura. nu. 6. fo. 48.

Inuestitura qd quis sit coram testibus etiam extraneis tamen est validia. quid sit inue. c. inuestitura. nu. 7. fo. 48.

Contra dicta contra dñm parate per vasallū habentur pro delicto commissio. de capita. qui curiam vendi. c. si noluerit. numero. 2. fo. lio. 106.

Instrumenta facta scienter in fraudem usuruarū sunt ipso iure nulla. et conscientes ea debent ab officio tabellionatus cum in fama remoueri. de prohib. feu. s. callidis. nu. fo. 116.

Instrumentum inuestiture si dicat concedo pro annua quantitate an si feendum. quid sit inuestitura. c. inuestitura. numero nono. fo. lio. 48.

Instrumentum qd quis sit amissum, tamen testes qui pdacti fuerint in instrumento possunt iterum product ad probandum tenorem dicti instrumenti. quid sit inuestitura. s. si enim. numero primo. folio. 48.

Instrumentum an requiratur qd sit roboretur a partibus vel sufficienti testes extranei. de feu. guardie et gastaldie. c. si vero. nu. 3. folio. 16.

Inter agnatos admittitur ille qui prius ad petendus renominatione inuestiture est proximus. quedammo. feud. 7c. c. si quis numero. 4. fo. 44.

Innocens vere dicitur qui nec sibi nec alteri nocet. de alle. feu. s. inde potest. nu. 3. fo. 51.

In feudis dignitatum non est successio de iuris rigore: s. i. usurpati contrarium seruetur. de alienatione feu. s. in feudo. numero. 1. folio. 31.

In feudo succedunt descendentes masculi non semine nego in feudo vel ordinatio testamenti. de successione feudi. c. sequitur. numero. 1. folio. 27.

In feudo paterno frater succedit fratri, filia non nisi aliter fuerit conuentum. de successione. feudi. s. hoc quoq. numero primo. fo. lio. 27.

In feudo nono qd habuit initia a fratribus nō succedit unus alteri nisi specialiter inuestitura caueatur. de successione feudi. s. in alio. nu. 1. fo. 28.

In novo beneficio nō succedit frater fratri, nisi in quatuor casibus. de beneficio fratri. 7c. c. si quis. nu. 1. fo. 59.

Initia rerum et earum origo considerari debent. qui feudū dare. pos. s. et quia. nu. 2. fo. 9.

Imperator concedens alicui castrum an videatur concessisse molestina que sunt in aqua ipsius castrī. de capi. qui cur. vedi. c. si quis. dam. nu. 3. fo. 104.

Impossibilita non firmantur tractu temporis. de prohib. feu. al. c. imperiale. nu. 2. fo. 114.

Imperator vel alius si concessit feendum an possit illud renocare. qui successores teneantur. c. si vero. nu. 7. fo. 17.

Imperator statutū ut in quoq. sacro fidelitatis fiat memoria ipsi. de prohib. feudi. aliena. per federicum. s. illud. numero primo. folio. 120.

Domini Prepositi super feudis.

Ius colligendi pedagia ementes a communitatibus thuscie et lōbardie an possint licite emere et an sit dolus malus ea decipere. que sunt reg. c. regalia. nu. 5. fo. 121.

Ius habens redimendi contra emphyteotam suum habet et ius prohibendi. qualiter olim feudu alienari poterat. s. porro nu. 2. folio. 38.

Ius suum iam questū cōseruare intendens non necessitat ad offrendū quod intelligit. nisi voluerit aliquid consequi. si de feu. fue. c. c. naturales. nu. 5. fo. 76.

Imperator non dicit imperator. nisi post coronationem. contumelias lotharij. c. si quis. nu. 1. fo. 38.

Impedito quis non currat tps alege assignati ad aliquid factum tñ cesante impedimento incipit curre: s. i. in cōtrariū posse legari. quo temp. mil. 7c. c. sancinus. nu. 16. fo. 42.

Immunitates posteris concessae non extenduntur ad posteris descendentes ex feminis. qui feu. dare pos. s. et quia. nu. 5. fo. 19.

Incrementum pertinet ad vasallū si dñs in hib. fibi referuantur. curte. de contro. inuesti. s. si quis. nu. 2. fo. 19.

Incrementum latens vel apparens quid sit. de contra inuesti. s. quis. nu. 3. fo. 19.

Incrementum omne sive latens sive apparens ad empib. spicat. de contro. inuesti. s. si quis. nu. 6. fo. 19.

Incrementum spectat ad vasallū non ad dñm. et resolutu in eadē toris resolutur ius acceptoris. de contro. inuesti. s. ruris. nu. 1. fo. 21.

Ius commune an seruetur in causa appellationis feudi apollo. do infra decem dies. et infra annum prosequendo. quo temp. miles 7c. c. sancinus. nu. 3. fo. 43.

Ius iurandum plerūk remittitur ob reuerentiam dñi. de conuersta inuestiture. c. si autem. nu. 4. fo. 17.

Juramentū decisum quād defert per dñm vasallū et cōfessor. non est necesse iurare de calunnia. de cōfess. recti feu. s. in quia. nu. 1. fo. 92.

Juramentum fidelitatis an dari possit secundum constitutum statutum. de noua fidelitatis forma. cap. est et alia. numero. 4. folio. 55.

Juramentum non defertur actori semiplene probanti contraria presumptionem feudalem. quid sit inuesti. s. preter aliud. folio. 49.

Jurare an debeant vicissim si sint duo dñi eiusdem att. p. c. tatis. qualiter vasal. iura. debe. fide. cap. qualiter numero primo folio. 13.

Jurans tanq. vasallus an teneat etiam iurare tanq. iurare. ibit in loco: si est domesticus dñi vel alias nō teneat. domini ratione habitatiois. qualiter vasal. iur. auctorita. cap. liter. nu. 3. fo. 53.

Jurans fidelitatem debet babere. semper in memoriā quād ad que tenetur. de noua fidelitatis forma. c. est et alia. numero. 4. folio. 54.

Juramentū prestatur super futuro. de noua fidelitatis forma. est et alia. nu. 2. fo. 54.

Juramentum prestitum per defunctum an debet seruari da heredē. si de inuesti. inter do. et val. 7c. c. si quis. se. nu. 2. fo. 4.

Juramentum fidelitatis an possit prestari a procuratore vel iurabente generale mandatum. per quos fiat inuesti. s. in quia. nu. 2. fo. 51.

Judicis officio pertinet sedare discordias subditum et concilere partes ad pacem. et eius vi. s. si ministris. nu. 1. fo. 86.

Judices et magistratus constituendi sunt in cōstitutib. ad redditus. de pace iur. s. et. 7c. c. 5. fo. 109.

Judices et administratores ciuitatis et iurisdictionis propter negotiū debent puniri. de pace iur. s. et. 7c. c. 5. fo. 109.

Judiciorū in materia feudali debet inspicere tenorem. infeudato fratribus de no. 7c. c. si duo fratres. nu. 1. fo. 10.

Judiciorū in rebus dubiis debet esse in magis promptus ad abhinc quam ad condemnandum. hic finitur lex deinde 7c. c. ad be. mero. 4. fo. 87.

Jurisdictio si competit domino an vasallū possit iurare. prorogare in alium. de inuestitura in maritum facta. cap. 7c. c. 62.

Jura feudorum quot sint. qui feu. da. pos. s. et quia. numero. 10. folio. 10.

Juramentum non semper est deferendum possident inre feudi. sed pro arbitrio iudicis. de consuetu. recti. feu. s. sacramenta. nu. 1. fo. 91.

Juramentum relinquitur arbitriū iudicis: names debet habere cognitionem et citare partem de cōtroversia inuestiture. s. i. in quoq. sacro fidelitatis fiat memoria ipsi. s. si vero. nu. 7. fo. 17.

Ius acrēscēt locum habet in feudo duobus fratribus qui feudu dare possit. s. et quia. nu. 7. fo. 13.

Ius colligendi pedagia ementes a communitatibus thuscie et lōbardie an possint licite emere et an sit dolus malus ea decipere. que sunt reg. c. regalia. nu. 5. fo. 121.

Ius habens redimendi contra emphyteotam suum habet et ius prohibendi. qualiter olim feudu alienari poterat. s. porro nu. 2. folio. 38.

Ius suum iam questū cōseruare intendens non necessitat ad offrendū quod intelligit. nisi voluerit aliquid consequi. si de feu. fue. c. c. naturales. nu. 5. fo. 76.

Imperator non dicit imperator. nisi post coronationem. contumelias lotharij. c. si quis. nu. 1. fo. 38.

Impedito quis non currat tps alege assignati ad aliquid factum tñ cesante impedimento incipit curre: s. i. in cōtrariū posse legari. quo temp. mil. 7c. c. sancinus. nu. 16. fo. 42.

Immunitates posteris concessae non extenduntur ad posteris descendentes ex feminis. qui feu. dare pos. s. et quia. nu. 5. fo. 19.

Incrementum pertinet ad vasallū si dñs in hib. fibi referuantur. curte. de contro. inuesti. s. si quis. nu. 2. fo. 19.

Incrementum latens vel apparens quid sit. de contra inuesti. s. quis. nu. 3. fo. 19.

Incrementum omne sive latens sive apparens ad empib. spicat. de contro. inuesti. s. si quis. nu. 6. fo. 19.

Incrementum spectat ad vasallū non ad dñm. et resolutu in eadē toris resolutur ius acceptoris. de contro. inuesti. s. ruris. nu. 1. fo. 21.

Ius commune an seruetur in causa appellationis feudi apollo. do infra decem dies. et infra annum prosequendo. quo temp. miles 7c. c. sancinus. nu. 3. fo. 43.

Ius iurandum plerūk remittitur ob reuerentiam dñi. de conuersta inuestiture. c. si autem. nu. 4. fo. 17.

Juramentū decisum quād defert per dñm vasallū et cōfessor. non est necesse iurare de calunnia. de cōfess. recti feu. s. in quia. nu. 1. fo. 92.

Juramentum fidelitatem contra oram hominem et contra seipsum an teneat iurare dñm cōtra seipsum. de prohib. feu. ali. s. illud. nu. 3. folio. 120.

Juramentum corrigentia et odiosa sunt restringenda. de feu. marchie duca. miles vel comitatus. c. de marchia. nu. 6. fo. 52.

Jurisdictiones imperiales non possunt vendi. et contractus super illis nullas. de pace iura. s. et. 7c. c. 5. fo. 109.

Juramentū an pariat aliquam obligationem seu actionem tā de iure civili quā de iure canonico. de pace iur. s. et. 7c. c. 5. fo. 109.

Juramento fidelitatis an dari possit secundum constitutum statutum. de noua fidelitatis forma. cap. est et alia. numero. 4. folio. 55.

Juramentum non defertur actori semiplene probanti contraria presumptionem feudalem. quid sit inuesti. s. preter aliud. folio. 49.

Jurare an debeant vicissim si sint duo dñi eiusdem att. p. c. tatis. qualiter vasal. iura. debe. fide. cap. qualiter numero primo folio. 13.

Juramentū decisum quād defert per dñm vasallū et cōfessor. non est necesse iurare de calunnia. de cōfess. recti feu. s. in quia. nu. 1. fo. 92.

Juramentum fidelitatem debet babere. semper in memoriā quād ad que tenetur. de noua fidelitatis forma. c. est et alia. numero. 4. folio. 55.

Juramentum non defertur actori semiplene probanti contraria presumptionem feudalem. quid sit inuesti. s. preter aliud. folio. 49.

Juramentū prestatur super futuro. de noua fidelitatis forma. est et alia. nu. 2. fo. 54.

Juramentum prestitum per defunctum an debet seruari da heredē. si de inuesti. inter do. et val. 7c. c. si quis. se. nu. 2. fo. 4.

Juramentum fidelitatis an possit prestari a procuratore vel iurabente generale mandatum. per quos fiat inuesti. s. in quia. nu. 2. fo. 51.

Juramentū in quibus a feudo differat. in feudi. s. in pro. 7c. vulgo. dicitur. nu. 28. fo. 3.

Mercatorib. licitum est portare arma. dummodo ea debite deforant. de pa. te. et eius vi. s. mercator. nu. 1. fo. 81.

Siles seculi deponens arma et ingreditur religionem amittit feudum. et quid si peniteat eum deponendo habitum an poterit recuperare feudum. et nu. 2. de milite vas. 7c. c. miles. nu. 1. fo. 65.

Siles non potest interpellare alium militem ad pugnā nisi primo doceat se dum parentibus ex genere militari descendisse. de pace tenen. 7c. s. si mil. adu. mil. nu. 1. fo. 84.

Siles. leu. vasallū accedentes ad cuiusdam domini non debent portare arma. nisi de licentia domini. de pace te. et eius vi. s. ad palatium. nu. 1. fo. 85.

Silitia in quibus a feudo differat. in feudi. s. in pro. 7c. vulgo. dicitur. nu. 28. fo. 3.

Molendinom habenti voluntate domini habentis vicinum p. c. diuinum licitum est regnare. sive clausa facere in flumine. de con. tro. inue. c. si quis. nu. 17. fo. 21.

Honopolia mercatorum non tenent. nisi sicut autoritate publica. de pace iur. s. et. 7c. c. 5. fo. 110.

Honachus aut clericus effectus post feudum questum amittit dictum feudum. si de feudo fuerit. 7c. c. qui clericum. nu. 1. fo. 74.

Honori sine herede nullus presumitur. qui feu. dare pos. s. et quia. nu. 17. fo. 10.

Insolitabiles persone et opprime sunt sub protectione ecclesie. et ideo possunt suos spoliatores coram ecclesiastico indice convenire. apud quē vel quos cōtroversia feu. diffiniri debeat. c. si contentio. nu. 7. fo. 38.

Honor. qui per clericatum feudu perdit. clericatum renunciando ipsum recuperabit. qui feu. dare possunt. s. et quia. numero. 52. folio. 13.

Honor. xiiii. annis an admittatur ad feudum. volens. si de feudo fuerit cōtroversia inter dominus et agnatos. c. si minori. numero. 2. folio. 56.

Honor. xiiii. annorum si detur feudum non cogit facere fidelitatem et nibilominus tenet feudum. si de feudo fuerit cōtroversia inter dominum et agnatos. capitulo. si minori. numero. 1. fo. 76.

Multa quoties possit imponi. que sunt rega. c. regalia. numero. 6. fo. 121.

Multa sunt licita si expresse sicut. non autem si tacite. de successione. feudi. s. in alio. nu. 2. fo. 28.

Caducus a notura non succedit in feudo paterno et predicta procedunt in feudo novo et numero. 2. episco. vel abba. vel abb. vel dominop. feudum dare non posse. s. mutus. numero primo fo. lio. 26.

Utilans membrum alium infra tempus pacis edictum legaliter puniatur. de pace iuramento firmata tenenda. s. homicidium. nu. 2. fo. 109.

Repertorium materiarum

Catus vel alias imperfectus a natura an possit retinere feudus seruendo per substitutum.an mutus surdus seu alias imperfectus feudum retineat.c.mutus.nu.2 fo.94.

Cadulteris fragile est consilium qui feendum dare pos.h.z quia. nu.12 fo.10.

Cadulteri dans feendum in dotem si ipsa decedit sine liberis maritus eius non succedit feudo.de iust. quam rc.c. Sempronio. nu.1 fo.61.

De litera N.

Nemo potest disponere in re domini sine eius voluntate. de alienatione feudi.h.zinde potest.nu.4 fo.31.

Nemo potest petere se inuestiri de feudo quod per alium possidet nisi possidens consentiret quo tempore mil. rc.c.si quis fecerit.nu.2 fo.42.

Nepos ex primo genito etiam pronepos et deinceps tanq; de primo et postea capite excludit secundo genitu.de feu.mar.duca. vel comita.c.de marchia.nu.1 fo.34.

Nepos in feudis succedit tam de iure quam de consuetudine.de feu. mar.duca.vel comita.nu.12 fo.34.

Con non valet inuestitura vel cambium facta vel factum in alium sine consensu vasallit quo tempore mil.rc.capi. Si quis fecerit.nu.1. folio.42.

Non valens alienare non potest etiam infeudare nec feendum non constitui per quos fiat iuste.capi.inuestitura. numero.2. folio.50.

De litera O.

Obertus de orto legis condende potestatem non habuit. in prelidiis feudorum in proemio licet vulgo dicatur. nu.6 fo.1.

Occidere potest quis alium impune se defendendo ut vitam suam defendat.de pace ten.rc.c.federicus. hoc vult.nu.3. folio.82.

Officium suu male tractas si monitus se no emedauerit. priuari d; officio et si post dicta puationem p;ria autoritate se intromittat priuata quia pacis violator et nu.2 de pa.te. et ei vio.h.z quicunq; nu.1 fo.85.

Officialis qui qd acquirit videtur acquistare domino suo:quia presumuntur acquitum ratione officii aut propter furorem ipsius et consuetudinem fraudum.de feu.guardie et gastaldie. Itē illud. nu.8 fo.15.

Officiali si deputati sunt decem panes singulis diebus et alteri officiali ali decem panes si quis habuerit duplex officium an habebit duplicitos penes.de feu.guardie et gastaldie.c.item illud numero.13 fo.15.

Offendens alterum propter nonam discordiam non videtur rū pere pacem.de pace tenenda et eius violatorib;.c.federicus. hoc vult.nu.2 fo.81.

Officium datum ad certum tps non amplius durat finito dicto tempore.de feud.guardie et gastaldie.cap.item illud.numero.5. folio.5.

Onus probandi de inuestitura incumbit domino.de contentione inter dominum et vasallum de inuestitura.h.z similiter. numero.2. folio.30.

Opinio dubia in dubiis est amplecteda qui feu.dare possunt.h. et quia.nu.49 fo.12.

De litera P.

Pactum pronocatum ad delinquendum non valet. de feu.guardie et gastaldie.capitulo iiez illud.numero.11. folio.14.

Pares vasalli electi ad cognoscendum de cōtrouersia inter dñm et vasallum in quo loco sedere debeant.de prohibita feu.alie.h.z preterea si inter.nu.8 fo.119.

Pares an debeant recognoscere de causa si quis agat contra dominum et dicta se vasallum ipsius et petat se inuestiri de certo feudo quem dominus negat.de probi.feu.alie.h.z preterea si inter.nu.11. folio.120.

Pares si sint suspecti an possit eorum iurisdictio declinari.de probi. feu.alie.h.z preterea si inter.nu.9 fo.119.

Pares curie an tenentur indicare in causa feudali iuste et secundum formam.de contro. feu.rc.c.si inter.nu.5 fo.62.

Pares compellit debent per eorum sacramentum veritatem dicere de his que sunt circa controversias inter dominum et vasallum. de notis feu.h.z notandum.nu.1 fo.123.

Pares curie an possint cognoscere in causa feudi contra clericū. de

contro. feu.apud ec.c.si inter.nu.3 fo.62.

Papa vel imperator non possunt regem vel ducem in feudo p̄iuare. qui feendum dare possunt. h.z notandum. numero.10 fo.14.

Pater amittens senatoriam dignitatem non preiudicat regni. comi.c.de marchia.nu.10 fo.34.

Pater non habens filium p̄ter naturalem quem legitimam fuit ad feudū et postea suscepit alios filios legitimos in matrimonio. an legitimatus succedit in feudo cū ceteris filiis legitimis. feu.fue.rc.c.naturales.nu.3 fo.75.

Pater alienans illicite feendum et filius succedit ei cum beneficiis uentarij et nibil ei superueniat de bonis qd nibil superest. casu filius admittetur ad feendum exclusis agnatis.de feudū. rc.c.titius.nu.3 fo.77.

Pares curie si tempore inuestiture feudi desierunt esse pates. nō desunt esse testes. an remoueri debeant testes pates qui esse facto.nu.1 fo.64.

Pares qualiter debeant eligi de cōmuni consensu qui cognoscere debet de cōtrouersia orta inter dñm et vasallū. de p̄bliu. p̄terea si inter.nu.6 fo.119.

Pares non requirunt in inuestitura p̄elatorū. de capi qui oratā. c.quidam.nu.6 fo.105.

Pares curie dicuntur qui tenet feudū ab eodem domino. si inter. do.2 vas.rc.c.si inter.nu.2 fo.45.

Pares curie indicant inter vasallos.apud quē vel quos controv. sia feu. diffiniri debeat.c.si contentio.nu.3 fo.37.

Pares non cogunt cognoscere de causa feudali si nolunt. quid. iud. vel cur. questio rc.c.ex eo.nu.2 fo.102.

Pacis violator et receptator pari pena punitus.de pace ten. clericus.nu.2 fo.83.

Pater si possedit per.rrr. annos et fecit domino servitū. consensu. lius in tali feudo dū succedere.de feu. dato in vicē. aquitā. folio.46.

Pactum turpe si appositum est in inuestitura et dominus videt possessionem an poterit vasallus feendum retinere. quid inest. h.z preterea.nu.4 fo.10.

Pacta in solita adjiciuntur plerūq; in feudis contra feudi natura. quid sit inuestitu.h.z preterea.nu.2 fo.49.

Pactum de non succedendo de iure l; improprietate et controv. tude speciali admittitur in eo loco ubi est cōfessio de feudis. feu.rc.c.si filii.nu.1 fo.78.

Pater si stipulatus fuerit emp̄phyteosim pro se renditio. nō dico aliqd de filiis an trāsibit in heredē extranei qd in hēlatō emp̄phyteo. as dicitū nō p se et heredib; suis. abscissā. aliqdū sit de oib; heredib; etiā extranei. et nō sanguinis. folio.10.

Patre stipulante operas a liberto ad filios transmittit tū. ius operarum. qui feendum dare possunt.h.z quia.nu.5 fo.12.

Pax ab omnibus est seruanda. et infuper iuramento firmanda. pace iura. fir. tenen. c. imperator. nu.1 fo.107.

Partialia ciuitatis inferentes sibi iniurias in temere. sibi resarciri domna. de pace iur. fir. te. h. iniuria. numero.1 fo.109.

Perseuerans in excommunicatione et contumacia per annū. cōtempnens latifacere ad mandata ecclesiæ repellendus et nō libet actu legitimo. de statutis et cōsue. rc.c. credentes. numero. folio.124.

Personae animalia et instrumenta pertinentia ad operam refu. lem non possunt capi p̄o debito et contra facientes incurrunt famiam et corporaliter puniendi sunt. de statutis et cōsue. rc.c. agricultores.nu.1 fo.124.

Peregrini et aduene debent secure hospitari et libenter et interfici moziunt bona eorum per episcopum lo. i conferunt debent heredibus eorum si fieri potest. de statutis et cōsue. omnes.nu.1 fo.124.

Periturus non potest esse salinus de suo feudo quod intelligit. rum quando peritum cadit super delicto. de forma fidei. epistola.nu.2 fo.54.

Pene pecuniarie crescent et accrescent secundum qualitatem enormitatē delictor. de pace te. rc.c.federic. h. vult. nu.5 fo.12.

Per alienationē facta sine voluntate dñi intelligit vasallū. quae in dominū. qm ipsum cōtēnere v̄t. quib; modis transmittat. h.z fuerint.nu.2 fo.25.

Persona vel res que statū mutauit non restituit. qd. fructus. h. et quia.nu.22 fo.11.

Permutationis et cambiū differentia qd. se. de controv. tute. c. cum autem.nu.2 fo.18.

Pignori incumbere melius est qd in psonam agere. de iuste. alt. rc.c.contrario.nu.fo.37.

Domini Prepositi super Feudis.

sensus vocatur quam prescriptio. qui feudum dare possunt. c. qd de feudis.nu.24 fo.8.

Privilegia personalia trāsunt in filios attēta eoz causa. de feu. mar. duca. vel comi. c. de marchia. nu.13 fo.35.

Primo genitus non dicitur mortuus seu decessisse existente illi nepote. de feudo marchie ducatus vel comitatus. c. de marchia. nu.9 fo.33.

Princep̄s seu dominus an possit aliquid a subditis inuitus exige. in prelu. feu. in proe. licet vulgo.nu.79 fo.6.

Princep̄s an possit alienare ea que sunt sui principatus. in prelu. feu. in proe. licet vulgo.nu.23 fo.3.

Positioni negative dicendo tu non es vasallus. non est respons. dendum. de controv. inuestiture. c. Si autem. numero.8 fo.18.

Possidens rem tanq; infundatā defendit prescriptione. de feud. dato in vicem legis commissorie. capitu. quidam. numero.1 fo.46.

Portat arma qualiter cognoscitur quod portet illa causa se de defendi et non vt alium ledat. de pa. te. et eius vi. g. mercator. nu.2 fo.83.

Possidimus illud quod commode et sine peccata possumus. de contentione inter dominum et vasallū de inuestitura. c. si quis miles. nu.1 fo.43.

Possidens rem tanq; infundatā defendit prescriptione. de feud. sue. controv. inuestiture. c. Si autem. numero.8 fo.18.

Portat arma qualiter cognoscitur quod portet illa causa se de defendi et non vt alium ledat. de pa. te. et eius vi. g. mercator. nu.2 fo.83.

Possidit multum operatur vt sacramentum deferatur possessori. de contentione inter me et dominū de portione feudi fratris mei. c. si contentio.nu.2 fo.30.

Posthūmus si sit preteritus et filius natus sit institutus qd fiet interim de feudo. que fue. prima causa. bene. amit. c. prima. nu.3 fo.67.

Portionis appellatione continetur major vel minor pars quam dimidia. de contentione inter me et dominum rc.c. Si contentio. nu.3 fo.30.

Possesso transfert onus probadi in aduersarium. in prelu. feu. in proe. licet vulgo.nu.4 fo.4.

Possesso semiplena feudi an probetur per solum testes. de consue. recti feudi. h. sacramentū. nu.3 fo.92.

Possidenti rem nomine recti feudi datur defensio contra domi. num dicentem esse feudi garantie al's rc.c. de controv. in. uestiture. h. item si vasallus. nu.1 fo.18.

Possidenti defertur iuramentum: quia possesso non est plena pro. batio. de controv. inuestiture. h. item si vasallus. numero.2 fo.15.

Pubes factus minor. xvij. an. si fecit pacem cum inimico suo et iuravit seruare. an si eam non seruauerit. incidat in penam legis. de pace iura. fir. tenen. c. imperator. nu.3 fo.108.

Pubes iurans generaliter non venire contra illum actum quez fa. cit. an valeat sacramentum in omni contractu et cum quacunque persona. de pace. iura. firma. tenen. h. item sacramenta. numero.4 fo.12.

Pubes filius familius renuncians per iuramentum macedoniano an ligetur vt non possit contravenire. de pace iura. fir. te. h. Item sacramenta. nu.5 fo.112.

Pubes iurans super contractu vēditionis si postea reperta lesus ultra dimidiā iusti pretij. an non obstante iuramento poterit contravenire. de pace. iura. fir. tenen. h. Item sacramenta. nu.3 fo.112.

Pubes per iuramentum renuncians exceptioni non numera. pecu. an possit contravenire. de pace iur. fir. tenen. h. Item sacramenta. nu.6 fo.112.

Pupillus si stetit per annum et mensem petere inuestiturā non tamē prīnatur feudo. quo tempore mil. rc.c. capitul. sancimus. nu.6 fo.41.

Pupillus si stetit per annum et mensem petere inuestiturā non tamē prīnatur feudo. quo tempore mil. rc.c. capitul. sancimus. nu.6 fo.41.

Palitas officij regulat qualitatem feudi: qd accessoria re. gulatur a suo principali. de feud. guardie et gastaldie. c. capitulo. Item illud numero.11 fo.15.

Palitas officij regulat qualitatem feudi: qd accessoria re. gulatur a suo principali. de feud. guardie et gastaldie. c. capitulo. Item illud numero.11 fo.15.

Palitas officij regulat qualitatem feudi: qd accessoria re. gulatur a suo principali. de feud. guardie et gastaldie. c. capitulo. Item illud numero.11 fo.15.

Palitas officij regulat qualitatem feudi: qd accessoria re. gulatur a suo principali. de feud. guardie et gastaldie. c. capitulo. Item illud numero.11 fo.15.

Palitas officij regulat qualitatem feudi: qd accessoria re. gulatur a suo principali. de feud. guardie et gastaldie. c. capitulo. Item illud numero.11 fo.15.

Palitas officij regulat qualitatem feudi: qd accessoria re. gulatur a suo principali. de feud. guardie et gastaldie. c. capitulo. Item illud numero.11 fo.15.

Palitas officij regulat qualitatem feudi: qd accessoria re. gulatur a suo principali. de feud. guardie et gastaldie. c. capitulo. Item illud numero.11 fo.15.

Palitas officij regulat qualitatem feudi: qd accessoria re. gulatur a suo principali. de feud. guardie et gastaldie. c. capitulo. Item illud numero.11 fo.15.

Palitas officij regulat qualitatem feudi: qd accessoria re. gulatur a suo principali. de feud. guardie et gastaldie. c. capitulo. Item illud numero.11 fo.15.

Repertorium materiarum

Receptio testium in causis feudorum an possit committi alteri
q[uo]d vasallo. si de inue. inter do. et vas. rc. c. s. i. n. 5. fo. 4.

Rex an possit auferre feundum vasalli sine sententia propter notoriu[m] culpam vasalli. quo tempore miles rc. c. sancimus. n. 2. fo. 43.

Reus est absoluendus si actor nihil probet etia[m] absq[ue] aliquo sacramento. de consue. recti. feu. q. item si inter. n. 1. fo. 92.

Resolutio iure datoris resolutur ius acceptoris. apud quem vel quos controuer[ia] feu. dissimili debet. c. si aliquis. n. 1. fo. 38.

Res proprie non tantum possunt dari in feundum. sed etiam communes. de notis feu. q. item scindum. n. 1. fo. 122.

Res prohibita alianari no[n] potest in feundu[m] dari. fallit tamen in duobus casibus. per quos fiat inuest. q. sed et res. n. 1. fo. 50.

Regis nomine intelligitur quilibet princeps principatum sive dominium habens. de beneficio fratri. rc. c. si quis. numero. 2. fo. 39.

Redditus decimaru[m] an possit dari in feundum. de feu. c. o. g. c. sciendum. n. 6. fo. 47.

Receptatores violatoru[m] pacis et ementes predā ex dicta violatione captam puniri debent eadem pena qua ipsi violatores. de pa. iur. fir. tenen. q. exceptatoribus. n. 1. fo. 11.

Rex plus iurius habet in regno quam imperator in imperio. q. feu. dare pos. q. quia de feudis. n. 2. fo. 7.

Renouatio fit non per taciturnitatem in his que requirunt certa solennitatem. qui feu. dare pos. c. quia de feudis. numero. 22. fo. 110.8.

Regalia bona quo modis dicātur. qui feundū dare pos. c. quia de feudis. n. 12. fo. 7.

Regulares in quibus possint succedere feudis. qui feundū dare possunt. q. et quia. n. 3. fo. 12.

Regula disponens quod inuestitura debeat fieri coram parib[us]. haber locum q[uo]d d[icitur] v[er]o p[ar]tes. secus si no[n] haberet. de notis feu. q. q. autem. n. 1. fo. 122.

Rens non debet absolvi cum annexione cause nisi aliquid probauerit. quia presumptio est contra rem. cum omnis res presumatur libera. de controuer[ia] inuestiture. c. si autem. numero. 5. fo. 17.

Rex habet eandem potestate in terris regni sive quam imperator in terris sui imperij. que sunt rega. c. regalia. numero secundo folio. 121.

Rex inuadat regnum violenter an papa vel imperator ad quos spectat confirmatio talis regis poterit illum inuasorem inuestire vel confirmare. de natura feudi ca. natura. numero secundo folio. 27.

Reges habent redditus regni. et gabellas quasi stipendia pro teruanda iustitia et custodiendi subditis et latronis incursumbus. que sunt regalia. c. regalia. n. 1. fo. 121.

Resolutio iure dato. sive retulit et ius actoris. de contro. inuest. q. r. s. n. 2. fo. 21.

Rusticus non admittitur ad accusandum militem. nisi iuret q[uo]d non facit per calumniam. de pace tenen. rc. q. Si rusticas. numero. 1. fo. 84.

Rusticus deserēs armā punitur ad arbitrium iudicis aut in amissione armorum aut in solidis viginti. de p[ro]te. et eius viro. q. si q[ui] rusticus. n. 5. fo. 85.

Rusticus potest emere dignitates et iurisdictiones que sunt propriis patrimonii venditoris. de lege corradi. q. ex eadem. numero. 3. fo. 93.

De litera S.

Sacramentum principalis differt a sacramento successoris. de notis feu. q. notandum. n. 2. fo. 123.

Sacramentum qualiter presatur per puberem ad hoc ut euz obliget. de pace iur. fir. te. q. item sacramenta. n. 2. fo. 111.

Sacerdos quilibet dignior est p[ri]nceps quilibet. q. feuda. po. q. et quia. n. 29. fo. 11.

Scriptura an sit de solemnitate et substancia inuestiture feudalis. quid sit inuestitura. c. inuestitura. n. 1. fo. 48.

Seculares non possunt inuadere bona ecclie et si inuadit sunt de foro ecclesiastico delicti. de statu. et consue. contra liber. c. q. item nulla. n. 2. fo. 123.

Sententia non est ferend. nisi declaratoria quando quis priuat rebus suis secus quando facto iudicis. de probib. feu. ali. q. callidis. n. 3. fo. 116.

Servitus nulla habet causam naturalem tamen habet impositionem aut preteritam. de controuer[ia] inuesti. q. si quis. numero. 12. fo. 20.

Soldata que dicantur. in prelu. feu. in pro. licet vulgo. numero.

59. fo. 5.

Spuri possunt per statutum ad successionem habilitari. q[uo]d feudal. repossunt. q. et quia. n. 1. fo. 13.

Statum ybi[us] loquitur generaliter et sumus in materia q[uo]d decurru[er]it et ad interpretatione opis magis q[uo]d tunc conseruatis suos successores tunc in beneficio. c. si feminis. numeris. fo. 36.

Stipes primus in feudorum successione est attendenda. q[uo]d da. pos. q. et quia. n. 16. fo. 10.

Stipes nec in gradibus computatur nec in generationibus. q[uo]d dare possunt. q. et quia. n. 71. fo. 14.

Statuta contra liberatem ecclesie vel ecclesiasticarum personarum ipso iure nulla. de statutis et consuetudinibus contraria.

Statuta vel consuetudines que cassantur a principe non excolle. de statutis et consuetudinibus. q. et quia. n. 1. fo. 124.

Statutu[m] quo cauetur quod primogenitus succedit in feudis. q[uo]d an tale statutum habeat locus in allodialibus. de alienacione. feu. di. q. et si clientulus. n. 3. fo. 31.

Statutu[m] quo frater excludat sororem. non intelligitur et fratres consobrini ut excludat sororem cōsobrinam. de alienacione. feu. c. m. 4. fo. 32.

Successio transversaliu[m] non trahit seipsum gradum. feu. da. possunt. q. et quia. n. 64. fo. 13.

Successio in feudis gradum septimum no[n] trahit. qui feudare pos. q. et quia. n. 13. fo. 10.

Superficiarins quis dicatur. in prelu. feu. in pro. licet vulgo. n. 92. fo. 6.

Subditus officium superioris implorare potest domino in dicta exigente iuriticia. in prelu. feu. in pro. licet vulgo. numero. 6. fo. 6.

Successor prelati non tenetur habere ratu[m] factum predictum nisi sit de ure confirmatum. qui successores teneantur. c. si n. 4. fo. 16.

Successor imperatoris no[n] tenetur habere ratu[m] inuestitum predictum imperatoris. q[uo]d electio et no[n] successione creat imperatorum successores teneantur. c. si vero. n. 5. fo. 17.

De litera T.

Testamentu[m] vetus in quibus hodie istud tradidit. feu. in pro. licet vulgo. n. 12. fo. 2.

Tempus suo naturali cursu in feudo non impellat saluum ad prestationem seruitutis. b[ea]tificie. n. 1. fo. 2.

Testis in ca[usa] feudali debet in iuramento suo facere confessionem qualiter iurat ad sancta dei ena gelta facit laus corporis. quid inue. q. si etm. n. 2. fo. 48.

Tempus annale vel serpestre non currit scienti sensu tamengranti. de probi. feu. alie. per loth. ca. quoniam. numero secundo folio. 107.

Testis solus an sufficiat ad mouendum iudicem ad elationem sacramenti. de consue. recti. feudi. q. sacramentum. numero secundo folio. 91.

Testes si recusantur dicere et deponere veritatem lapte feudi possunt cogi a comite vel a populo. si de inue. inter do. et posse. si inter. n. 3. fo. 45.

Testes duo si continentur in instrumento feudi quos tabellarie esse pares an adhibenda sit fides simili instrumento. de feu. q. quod autem. n. 2. fo. 122.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes duo si continentur in instrumento feudi quos tabellarie esse pares an adhibenda sit fides simili instrumento. de feu. q. quod autem. n. 2. fo. 122.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes duo si continentur in instrumento feudi quos tabellarie esse pares an adhibenda sit fides simili instrumento. de feu. q. quod autem. n. 2. fo. 122.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retraegera dominū. que testes sunt neces. ad. p[ro]ba. rc. c. sancimus. n. 4. fo. 22.

Testes quinq[ue] requiruntur ad probandum in gratitudinem retra

Repertorium materialium

Gasallus an teneatur servare fidelitatem domino si dominus ipse
 noluerit tradere possessionem de noua fidelitatis forma. s. inue-
 stituram. nume. 2. fo. 55.
 Gasallus renuncians feudo in manibus domini ut inuestiantur filii
 ipsius feudum dicitur paternum non nouum dummodo inuesti-
 ra sit facta cum modificatione ut filii inuestiantur. et numero. 2. de
 vasallo decrepit eratis qui beneficium refutauit ut filii inuestian-
 tur. c. quidam. nu. 2. fo. 61.
 Gasallus si deprendatur fuerit dominum autoritate legis aut consue-
 tudinis non propter ea meretur penam. de milite vasallo. r.c. do-
 minus. nu. 2. fo. 66.
 Gasallus qui non iuravit fidelitate domino non potest esse de par-
 bus curie. nisi de voluntate ipsius domini. de contro. feu. apud pa-
 res. r.c. si inter. nu. 2. fo. 62.
 Gasallus existente masculo non debet recognoscere feendum semi-
 na. de eo qui sibi vel heredibus suis masculis et feminis inuesti-
 turam accept. c. qui sibi. nu. 2. fo. 62.
 Gasallus perdit feudum si noluerit domino iustitiam facere vel ser-
 uitum pro quo feudum est datum prestare. que fuit prima causa
 beneficii amitt. s. item qui domino. nu. 1. fo. 68.
 Gasallus si noluerit consentire domino eligenti pares curie in can-
 sa fendi quid accutus est ipse dominus. de contro. feu. r.c. si in-
 ter. nu. 4. fo. 62.
 Gasallus tenetur petere inuestitaram infra pulnum annum et die si
 dominus decesserit similiter et heres vasalli. alias ambo perdet
 feendum. que fuit prima causa beneficium amittendi. c. prima. nu.
 merou. fo. 67.
 Vasallo quare tale tempus fuit ita limitatum. que fuit prima causa
 beneficii amitt. c. prima. nu. 2. fo. 67.
 Gasallus committens culpam vel feloniam propter quam perdet
 feendum an sicut repellitur a feudo repellantur filii agnati et om-
 nes descendentes ab eo. si de feu. sue. contro. inter dominum et agna.
 c. si vasallus. nu. 1. fo. 79.
 Gasallus si stetit per. xx. vel. xxx. annos seruire domino et postea velit
 servare ut non amittat feudum an admittatur. si de feu. sue. r.c. li-
 cit. nu. 2. fo. 79.
 Gasallus quoniam non teneat adiuuare animas domini an teneatur
 alimenter corpus ipsius domini egeni. si de feudo fuerit. r.c. c. licet.
 numero. 3. fo. 79.
 Gasalli mortui filius an possit repudiare hereditatem et retinere feu-
 dum. an agnatus vel filius repu. here. r.c. c. si contingere. numero.
 6. fo. 102.
 Gasalli filius qui habet feudum auctum an possit repudiare heres-
 ditatem paternam retento feudo auctio. an agna. vel filius repu-
 bere. r.c. c. si contingere. nu. 7. fo. 102.
 Gasallus non liberatur propter suam negligientiam. si de feu. sue. r.c.
 si quis decesserit. nu. 3. fo. 76.
 Gasallus interpellatus ab homine vel a lege adhuc habet tempus
 congruum arbitrio judicis declaradum. hic finitur lex deinde r.c.
 ad dec. nu. 2. fo. 87.
 Gasallus non arctatur interpellatione legali. nisi a tempore scientie.
 hic finitur lex deinde r.c. s. ad dec. nu. 3. fo. 87.
 Gasallus si per concumaciam amisit feudum recuperabit illud si ve-
 nerit infra annum a tempore contumacie. de milite vasal. r.c. do-
 minus. nu. 2. fo. 65.
 Gasallus recuperat possessionem feudi purgando contumaciā sua
 in iudicio etiam si dominus missus fuerit in possessione. de mi-
 lite vasal. r.c. dominus. nu. 3. fo. 65.
 Gasallus primo existente in possessione non potest alter in possessio-
 nem mitti. hic potest esse titulus. qui successores teneant. si quis.
 nu. 3. fo. 29.
 Gasallus inuestitus de feudo cui pacto ut ipse et omnes illi quibus
 dederit illius habeant. quocunq; modo potest illud alienare sine
 voluntate domini. de feu. non habete propriam naturam feudi
 c. si quis. nu. 1. fo. 103.
 Gasallus non debet de facto expelli de feudo. quo tempore mil. r.c.
 sancimus. nume. 1. fo. 42.
 Gasallus habet legitimam personam coparendi in iudicio prore-
 fendali in agendo et in defendendo et tale iudicium et in iudice inde
 secura erunt valida et proderunt et nocebunt domino siue ignoret
 sine sit presens sine absens. si de feu. sue. a. trouer. inter. do. et agna.
 c. si vasallus. nu. 2. fo. 80.
 Gasallus signorantur accipit in feudum guardie. vel. gastaldie. illo
 quod erat suum propriū et simplex nihilominus habet pro-
 bare de iure suo. de feudo guardie et gastaldie. c. si vero. numero.
 folio. 15.
 Gasallus non habens agnatum pieter solam cui alienet feudū vas-
 let alienatio si non agit de priuicio domini. si de feu. sue. r.c. ti-
 tius. nu. 3. fo. 77.
 Gasallus ingredens religionem si stetit ibi per annum ad proban-

Domini Prepositi super Feudis.

dum et infra annum probationis non sibi placuit religio. an
 tatt feudum. si de feudo fuerit contro. r.c. qui clericus. numero.
 folio. 74.
 Gasallus si occidit fratrem domini sui non patiatur feudo. sibi
 amittat. c. si quis. nu. 1. fo. 95.
 Gasallus in quā peruenit feendum per successionem si se impo-
 tamē si quis pro eo dictum seruitum facere voluerit admittat.
 si de feu. fuerit controversia r.c. si quis decesserit. numero.
 folio. 76.
 Gasallus decedens superstibus duobus filiis. masculis quoque
 mortuus est relicto masculo aliter relicta femina masculis
 preferri in succedendo. de capi. qui curiam vendic. similiter.
 Gasallus habens inuestitaram abusuam et nom. realem an dicatur
 ius habere in re. de noua fide. forma. inuestitaram. numero.
 folio. 77.
 Gasallus indebit alienans priuatur parte alienata simili etiam
 ex delicto commissio etiam per unum ex dominis priuatis etiam
 dum alienauit. c. si vasallus. nu. 1. fo. 95.
 Gasallus debet probare inuestitaram per testes quisq; pars. de
 per publicum instrumentum corroboratum a paribus vobis op-
 tur de noua inuestitura et dominus habet pares. qui testes la-
 nec. r.c. siue clericus. nu. 1. fo. 90.
 Gasallus tenetur prestare adiutorium. dominis suis in offendo
 imperatore cum exercitu accedente reman pro corona suscep-
 da. de capi. corra. s. similiter. nu. 1. fo. 98.
 Gasallus an capi possit pro debitis domini sui de capi. corra.
 s. similiter. nu. 2. fo. 98.
 Gasallus an possit refutare feendum sibi datum in seruitum in
 domino. de capi. qui curiam vendidit. c. similiter. numero.
 folio. 106.
 Gasallus in primis domino sit fidelis. qui feu dare possit. cu-
 numer. 40. fo. 12.
 Gasallus quibus easibus magis sit obligatus domino quoniam
 patri vel fratri qd videtur contra naturalem rationem. de
 lex. deinde r.c. s. contra omnes. nu. 1. fo. 88.
 Gasallus legius quis sit. et quare sic appelletur. hic finitur lex de
 r.c. s. contra omnes. nu. 2. fo. 89.
 Gasallus an tenetur adiuuare priorem dominum complice
 rem. hic finitur lex. deinde cōsuetu. r.c. s. contra omnes. nu.
 folio. 89.
 Gasallus tenetur iuuare dominum in bello iusto etiam com-
 fidatum durante excommunicatione. hic finitur lex deinde scuo-
 mino. nu. 2. fo. 86.
 Gasallus an possit adiuuare dominum iniuste monētum gau-
 contra alium dominum. hic finitur lex deinde r.c. domino.
 numero. 3. fo. 87.
 Gasallus tenetur alere dominum egenū alias potest fendo pī-
 si vasallus feudo priuatur cui deferri debeat. c. vasallus. nu.
 folio. 90.
 Gasallus qui ignoranter vendidit feendum an possit illud tempo-
 re a domino. de contro. inter dominum et emporem. feudato-
 mino. nu. 3. fo. 99.
 Gasallus agere et cōueniri potest et pro feudo toto et pī pī
 sam etiam domino absente usq; ad finem producere de con-
 versia inter vasallum et alium de beneficio. c. in causa. numero.
 folio. 100.
 Gasallus an habeat usile dominum in feudo. de contro. in
 ter dominum et alium de beneficio. c. in causa. numero. 2.
 folio. 100.
 Gasallus filius offendens dominum ex causa propter quam feudi
 debet amittere. mortuo patre feudu amittit. de capi. qui
 vendi. c. quiescit. nu. 1. fo. 106.
 Gasallus si de voluntate domini dedit feendum ad libellum in
 petrum et recipiat pensionem an remaneat fundum. quid cur-
 post alienationem feudi vasal. r.c. c. preterea. hoc dictum. numero.
 folio. 100.
 Gasallus non acceptans proprietatem denolutam non desclu-
 ad agnatos suis. sed videtur domino deuolutionem reman-
 de feudo fuerit controvers. inter domi. et agna. et domino. nu-
 mero. 81.
 Gasallus si non petat inuestitaram infra annum et diem am-
 dum nisi iusta causa impediatur. de probi. feu. alie. per le-
 quoniam. nu. 1. fo. 107.
 Gasallus quis sit. et unde dicatur. et quot vocetur nominibus
 iudicis feudorum. in pīoemio. licet vulgo dicatur. numero.
 folio. 5.
 Gasallus habente plures dominos et unusquis petit seruitum a va-
 fallo an abitur electio vasallo an vero dominis eligendi que ve
 l. de probi. feu. alie. s. preterea ducatus. nu. 3. fo. 117.
 Gasallus si decesserit relicta duobus filiis quorum unus est vīlis al-
 ter vero inutilis an dicti filii succedant in totū. de probi. feu. alie.
 s. preterea ducatus. nu. 6. fo. 117.
 Gasallus effectus religiosus feendum retinere nequit. qui feu. dare
 pol. s. qua. nu. 19. fo. 10.
 Gasallus non potest alienare feendum paternum etiam interceden-
 te domini voluntate agnatio non consentientibus. de alienatio-
 ne feudi paterni. c. alienatio. nu. 1. fo. 96.
 Gasallus locans feendum ad centū annos an ex talibz verbis reletetur. de pro-
 bi. feu. alie. c. imperiale. nu. 8. fo. 115.
 Gasallus sunt qui ad valias assident. qui feu. dare poss. c. quia de
 fiduci. nu. 3. fo. 7.
 Gasallus in petenda inuestitura an habeat necesse exprimere hec. vi
 debet fidelitatem polliceri et inuestitaram petere. de capi. corra.
 c. obelant capitula. nu. 1. fo. 97.
 Gasallus propter absentiam potest petere inuestitā et prestare in
 sumum per procuratorem. quo tempore miles. c. sancimus. nu.
 mero. 9. fo. 41.
 Gasallus si non petierit inuestitaram infra tempus debitum. quia
 ignorabat feundum an veniat priuātus. que fuit prima cause be-
 netiam amitt. c. prima. nu. 4. fo. 67.
 Gasallus si stetit per annum in possessione. tūc possesso inducit pre-
 sumptionem pro vasallo. de consue. recti feudi. s. item si inter. nu-
 mero. 2. fo. 92.
 Gasallus si habuit licentia vendendi feendum tūc amico suo. an ex
 talibz licentia poterit alteri vendere. de prohib. feu. alie. c. imperia-
 lem. nu. 4. fo. 114.
 Gasallus ad pīstinationem seruitiorum non constituitur in mora nisi
 mediante interpellatione. an interficiens fratrem domini feudi
 amittat. non cogitur. nu. 1. fo. 95.
 Gasallus maior. xiiij. annis succedēs in inuestitaram in quo sit dominus
 aut procuratorem mortem ipsum perdidit feundū. Et quid si domi-
 nus non fuerit conquerens de vasallo qui contra ipsum commis-
 sit. et numero. 2. que fuit prima causa benefi. amitten. s. porro. nu.
 mero. 1. fo. 68.
 Gasallus si aggredens fuerit dominum vello in quo sit dominus
 aut procuratorem mortem ipsum perdit feundū. Et quid si domi-
 nus non fuerit conquerens de vasallo qui contra ipsum commis-
 sit. et numero. 2. que fuit prima causa benefi. amitten. s. porro. nu.
 mero. 3. fo. 68.
 Gasallus si possit alienare inconsulto domino proximi oī agnato
 successuro. per quos fiat inuestitura. s. sed et res. numero. 2. fo-
 lio. 50.
 Gasallus duo heredes eiusdem feudi si fuerint et unus vendat partem
 suam alteri an emens teneat petere inuestitaram de illa dimi-
 dia parte. per quos fiat inuestitura. s. sed et res. nu. 3. fo. 50.
 Gasallus deseruens domino non turpi de causa sed forte timens
 crudelitatem illius an sit puniēdus. que fuit prima causa benefi.
 amitt. s. est et alia. nu. 2. fo. 68.
 Gasallus si aggressus fuerit dominum vello in quo sit dominus
 aut procuratorem mortem ipsum perdit feundū. Et quid si domi-
 nus non fuerit conquerens de vasallo qui contra ipsum commis-
 sit. et numero. 2. que fuit prima causa benefi. amitten. s. porro. nu.
 mero. 1. fo. 68.
 Gasallus siutrat occidere dominum tamen non venit ad ad actū ex
 trīsecum an perdat feundum. que fuit prima causa benefi. amitt.
 s. porro. nu. 3. fo. 68.
 Gasallus scienter negans feundum amittit illud. si de feudo fuerit
 controversia inter dominum et angatos. c. vasallus. numero. 1. fo-
 lio. 79.
 Gasallus interrogatus a domino de feudo si respondet obscurē nō
 intelligibilibus verbis sicuti greco aut lingua incognita habe-
 tur pro scientie. si de feu. sue. controver. inter domi. et agna. c. va-
 sallus. nu. 2. fo. 80.
 Gasallus potest feundum suum alteri sibi equali infundare dummo-
 do sine fraude faciat. si de feu. fuerit cōtrouer. sia inter do. et agna.
 c. beneficium. nu. 1. fo. 80.
 Gasallus non debet priuari feudo sine cognita et convicta culpa. de
 feu. sine culpa. r.c. sancimus. nu. 1. fo. 39.
 Gasallus non amittit feundum etiam si per viginti aut mille annos
 non seruierit domino. quia seruitum eius non fuit necessarium
 domino. de feudo sine culpa. r.c. sancimus. nu. 2. fo. 39.
 Gasallus si committat culpam per quam venit priuandus feudo et
 moriatur sine herede dominus statim potest recipere feundū sū
 sine alio iudicio. et si superueniat tertius possessor aget contra eū
 rei vendi. de feu. sine culpa. r.c. sancimus. nu. 3. fo. 39.
 Gasallus vendēs feundum amittit illud. de feu. sine culpa. r.c. si quis
 miles. nu. 1. fo. 40.
 Gasallus priuatur feudo si nō petierit inuestitaram ab herede post
 mortem domini. quo tempore miles. r.c. sancimus. numero. 1. fo-
 lio. 40.
 Gasallus non tenetur adire dominum si dominus fuerit in loco ubi
 vigeat pestis ppter timore mortis. quo tempore miles. r.c. sanc-
 imus. nu. 2. fo. 40.
 Gasallus non priuatur feudo quamvis steterit per annū et mensem
 petere inuestitaram nisi cum cause cognitione et sententia. quo tē
 pore miles. r.c. sancimus. nu. 3. fo. 40.
 Gasallus sicut habet personam comparēti in iudicio pro re feuda-
 li vendicanda ita et pro illa defendenda. de inuesti. de re aliena. r.c.
 c. cum de re aliena. nu. 3. fo. 56.
 Gasallus an possit agere rei vindicatione contra ciuiliter possi-
 dentem. de inuesti. de re aliena. r.c. c. cum de re aliena. numero. 4.
 folio. 56.
 Gasallus si dolo pretio vel negligentia passus fuerit seruitum im-
 ponere rei feudali. et postea res feudalis peruererit ad dominum
 non nocet ipsi domino etiam si per lōgum tempus passus fuerit.
 de inuesti. de re aliena. r.c. s. quid ergo. numero. 1. fo. 56.

Repertoriū materialiū Domini Prepositi super Feudis.

Vasallus si contraxit multa debita et deinde feudū restitetur ad dominum an dominus seu tenetur creditoribꝫ de inuesti. de re alie. et c. quid ergo. nu. 2. fo. 57.

Vasallus insultum faciens in personam domini vel in locum in quo est amittit feudum quibus modis feudum amittit. s. similiter. nu. 1. folio. 23.

Vasallus si occidat fratrem suū an amittat feudum et de quo fratre intelligatur an de fratre ipsius vasalli an de fratre domini. quibus modo. seu. amittit. s. similiter. nu. 2. fo. 23.

Vasallus oīlī poterat medianam partem feudi alienare. hodie autem nullam partē feudi potest alienare vel alteri obligare. et nu. 2. qui. modis seu. amittit. s. aut si libellario. nu. 1. fo. 24.

Vasallus oīlī habebant maiorem autoritatem et libertatem quam hodie. qui. mo. seu. amittit. s. aut si libellario. nu. 3. fo. 24.

Vasallus peccata per ingratitudinem contractus ut quia alienat vel alio modo illicite trāfert in alium sine voluntate domini. si feudum est nouum revertitur ad dominum. quibus modo. seu. amittit. s. aut si libellario. nu. 4. fo. 24.

Vasallus accusans dominum. si dominus ex illa accusatione sensit damnum aut si carceratum dominū noluerit adūnare perdit feudum. que fuit prima causa benefi. amittit. s. sed et qui delator. numero. 1. folio. 69.

Vasallus equiparatur liberto. et dominus patrono. que fuit prima causa benefi. amittit. s. sed et qui delator. nu. 2. fo. 69.

Vasallus accusans dominum. si fuerit constitutus in minori estate non primatur feudo. que fuit prima causa beneficij amittit. s. sed et qui delator. numero. 1. folio. 70.

Vasallus priuatur feudo ex eisdem causis ex quibus potest fieri exhereditatio: ex quibus revocatur donatio et ex quibus celebrat donationem. que fuit prima causa benefi. amittit. s. predictis. numero. 1. fo. 70.

Vasallus si alienat feudum sine scientia domini facit contra fidelitatem: ideo punitur et perdit totum feudum. que fuit prima causa benefi. amittit. s. predictis. numero. 2. fo. 70.

Vasallus an amittat feudum incarceroando fratrem domini sui. que fuit prima causa benefi. amittit. s. predictis. nu. 3. fo. 70.

Custigalis tributi et annone que sic differētia. que sunt regalia. c. regalia. numero. 3. fo. 121.

Vendens iurisdictiones illicite an teneatur emptori de enictione. de pace iur a. fir. tenen. s. ad. bec. nu. 3. fo. 113.

Vendens possessiones seu feudū an possit exceptuare thesaurū perit post venditionē. que sunt regalia. c. regalia. nu. 8. fo. 112.

Vendens rem cum pacto ut soluat pretium integrum aliquando in feudo. in vicem. et c. si quis. nu. 4. fo. 46.

Venditio facta per vasallum de iuribus suis sine licentia domini valet et tamen vasallus priuatur iure suo. quo tempore miles. c. si quis fecerit. numero. 3. fo. 42.

Veritatem celans videtur veille nocere. si de inue. inter. do. et valid.

c. si inter. nume. 4. fo. 45.

Verbum quando proprie capi dicitur. qui seu. da. pos. c. quia. de dis. numero. 9. fo. 7.

Verbum debet recusitatem importat. qui. feud. da. pos. s. c. quia. de mero. 23. folio. 11.

Venatio est prohibita in alienis agris preter. ad animalia periculosa que damnum inferre possunt: et hoc propter pacem conservandam. de pace tenen. et eius viro. s. nemo retia. nu. 1. fo. 5.

Verba generalia in concessionē posita ad habiles tantum sunt restringenda. qui seu. da. pos. s. et quia. nu. 3. fo. 11.

Gillitus et gaſtaldus quomodo differant inter se. de fragide et gaſtaldie. c. si vero. nu. 2. fo. 16.

Giltualia debent quolibet anno taxari pro tuitione status publici terrarum et populorum. de pacete tenen. et eius viro. s. post natum mero. 1. fo. 85.

Giltum imperfectionis etiam accidentale non nocet vasallo quod ad successionem feudi paterni. an mutus surdus scualitus impfectus feudum retineat. c. mutus. nu. 1. fo. 94.

Universitatis administrator non petens inuestituras a domino a quo dicta vniuersitas tenebat feudum an priuabit vniuersitas feudo. de capi. corra. c. hec sunt capitula. nu. 2. fo. 97.

Urbanus papa statuit in synodo res ecclesie non posse dari dum in futurum. præteritas autem donationes approbat. vel abb. vel dominū ple. seu. dare non posse. c. et c. si episcopatus me. 1. fo. 25.

Cuxo hominis mei est femina mea in prela. seu. in pro. licet a go. numero. 74. fo. 5.

S J N I S.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І. МЕЧНИКОВА

Proemium Libri Feudorum.

I

Incipit cōmentuz super vſi

bns feudorū Referendissimi patris et iuris utriusq; Doctoris
celeberrissimi d. Joannis Antonij de sancto Georgio, patricij
Mediolanē, et ecclesie domini Ambrosii mediolanī Prepositi, iu-
ra canonica in felici gymnasio papiensi legentis, et nunc tempore
butus impressionis Cardinalis Aleandrinī, sedis apostolice
Referendarij ac sacri Palatī apostolici auditoris dignissimi.

Summaria.

- 1 Continuatio ad proxima libri ad librum est necessaria.
- 2 Liber feudorum ad nonem collationum libros continuatur.
- 3 Scriptum quod dicatur.
- 4 Liber feudorum auctor quis fuerit.
- 5 Liber feudorum quo nomine vocetur.
- 6 Literis de oto legis condende potestatem non habuit.
- 7 Liber feudorum an sit autorizabilis.
- 8 Consuetudines feudales vbi sint seruande.
- 9 Doctori vni consuetudinem esse afferenti creditur.
- 10 Consuetudines libri feudorum non ligant omnes gentes.
- 11 Leges Imperatorum inserte in libro feudorum pro legibus sunt
seruande.
- 12 Testamentum vetus in quibus hodie sit seruandum.
- 13 Fendum quid sit.
- 14 Fendum non datur propter seruitum tantum.
- 15 Hare verbum dominij translationem importat.
- 16 Fendum non consistit in rebus mobilibus.
- 17 Fendatarius differt ab usufructuario.
- 18 Fendatarius non soluens canonē per triennium an cadat a feudo.
- 19 Vasallus non nisi requisitus domino seruitum prestare tenetur.
- 20 Fendam in qua differat ab empbyteosi.
- 21 Fendum appellatione qui veniant in feudis.
- 22 Carta iustici puerandi vasallum feudo que dicatur.
- 23 Princeps apostole alienare ea que sunt sui principatus.
- 24 Donatio ecclésie facta per Constantinū potius censenda est re-
laxatio quam donatio.
- 25 Princeps regalia in feudare non potest nisi cum clausula motus
mopus vel certe scientie.
- 26 Fidelitas quid sit.
- 27 Fendum gallis gangeria dictur.
- 28 Abdita in quibus a feudo differat.
- 29 Fendum qualiter constituantur.
- 30 Fendum qualiter acquiratur.
- 31 Fendorum prima diuisio in regale est et non regale.
- 32 Fendorum aliud nobile aliud burgense.
- 33 Fendum nouum an nobilitet fendatarium.
- 34 Fendit tertia diuisio est in franchum et non franchum.
- 35 Fendorum aliud naturam propriam habet aliud impropriam.
- 36 Fendum quando naturam propriam et quando impropriam ha-
bere dicatur. et nu. 37.
- 37 Fendatario ex pacto potest omne dominium queri in feudo.
- 38 Fendorum diuisio quinta est in ecclesiasticum et seculare.
- 39 Fendum quotmodis paternum dicatur. et nu. 41.
- 40 Traditio noua in feudo antiquo non requiritur in descendente
temp persona.
- 41 Fendum non nouum sed antiquum erit si filius viuente patre in-
vestitus non fuerit.
- 42 Possessio transfert onus probandi in aduersarium.
- 43 Fendorum aliud est paternum aliud maternum.
- 44 Fendorum aliud est masculinum aliud femininum.
- 45 Fendorum aliud est diuisibile aliud indiuisibile.
- 46 Fendorum aliud est reale aliud personale.
- 47 Fendum habitacionum quando dicatur.
- 48 Fendum morte finitur si in ipsis propriis alius concedatur.
- 49 Fendum aliud est cum iuramento et aliud sine.
- 50 Fendum aliud est rectum et purum aliud est conditionatum.
- 51 Fendum quando rectum dici possit.
- 52 Fendum aliud legium aliud non legium et qualiter diffiniatur
modibet eorum.
- 53 Fendi legij virtus que et quanta sit.
- 54 Fendum in quo differat ab allodio.
- 55 Fendum guardie et castaldie quod dicatur.
- 56 Fendum camere et canene quod sit.
- 57 Soldata que dicatur.
- 58 Fendum advocate quod sit.
- 59 Fendum dicitur beneficium.
- 60 Fendum corporale in quib; cōfistat reb; et in quibus incorporale.
- 61 Actio que oratur ex contractu feudali.
- 62 Vasallus quis sit unde dicatur et quot vocetur nominibus.
- 63 Homagium quid sit et quando fieri dicatur. et nu. 66.
- 64 Fidelitas quid sit.
- 65 Vasallus vasalli mei non tenetur mihi fidelitatem iurare.

- 69 Homagium quoniamplex sit.
- 70 Homo meus qualiter quis fiat.
- 71 Homagium queritur confessione per sententiam et prescriptio-
ne et nome sequenti.
- 74 Uxor hominis mei est semina mea.
- 75 Homagium successione queritur: hereditatis additio et per sub-
rogationem, et numero sequent.
- 78 Vasallus que domino prestare teneatur.
- 79 Princeps seu dominus an possit aliquid a subditis inutis exigere.
- 80 Subditus officius superioris implorare potest domino iniusta
exigente lenitatem.
- 81 Homo meus an possit sibi querere et an testari possit.
- 82 Homagium quod fintur modis. et nu. seq.
- 83 Colonii redentes qui sint.
- 84 Colonii manentes qui dicantur.
- 85 Colonii qui vocentur angari.
- 86 Domini uite in se contractus transferetur directo retento domino.
- 87 Superficiarius quis dicatur.
- 88 Empphyteosis que dicatur.
- 89 Empphyteosis a libello differt et in quibus.
- 90 Precaria quid sit.
- 91 Precarium ad concedentis voluntatem reuocari potest.
- 92 Precaria non differt ab empphyteosi.

Item vulgo dicatur

- quod libri ad librum non est necessaria ad pe-
xima cōtinuatio ut vult gl. i. rubrica. s. de
cōdic. furtiu. volūt legiste maxime lnd.
et lmo. in rubrica. s. folu. matri. facit ter. i.
lvi. s. qnt. et. s. sexta. C. de iure ve. emu. tñ
est pbabilis et vtilis ut ex eplo imperato-
ris instruimur isti. de rerū diui. i. pñ. factigl.
in rubrica. s. de act. emp. facti. i. s. tabu. testa. null. exta. in pñ. et
etia ter. in simili in. i. in princi. s. ad trebel. et in. c. qualiter et qñ
in. s. debet. de accu. in. c. prudentia. s. sexta. de offi. dele. s. a. z. legis
ad legē non est fienda cōtinuatio ut vult glo. in. l. gallus. in. pñ.
s. de libe. et postbu. et tñ in dictis iuribus fit cōtinuatio. s. ad. s. et
2. facit gl. in. c. i. in. ver. sic de postu. prela. lib. vi. Et ideo cum liber
iste inscribatur pro decima collatione quasi post collationē nonā
aditus non absonū erit ipsius ad precedētia cōtinuare et maxime
ut intelligatur qđ non sine causa decima collatio ista nūcupat. put
etia legitur in simili in proemio sexti paulo ante finem. ibi. quē
librum et c. Unde cōtinuatur ad precedētes hoc ordine. Postq; in
alijs libris legalibus taz digestiorū quā. C. et institutionū et in. ir.
col. precedētibus tractatū et declaratū est de iure scripto qđ cō-
sistit ex legib; plebis citis senatus cōsultis principiū decretis ma-
gistratū edictis et prudentis respōsīs vt in. s. cōstat. insti. de in-
re naturali gen. et ciui. et in decretis dist. ii. per totum. C. Tidens
3. dum est nūc de iure non scripto. Et autē ins non scriptū illud
fus qđ vñus cōprobant. Nam diuturni mores cōsensu vñcū cō-
probati. i. imitanc. insti. de iure natu. gen. et ciui. in. s. ex non scri-
pto. in pñ. Et ex hoc quidā maiores nostri bruc librum vñus feu-
dorum appellare cū ieo vñus feudales seu mores vel cōsuetu-
dines cōtineant et inc. s. hoc quoq; tit. s. Consuetudo vero est
ins moribus institutū qđ pro lege suscipit cū defuit lex vt dist. i.
c. cōsuetudo. facit. i. de feu. cognit. c. j. de quibus. s. de legib;.
et ex hoc quidam alijs libri cōsuetudines feudorum appella-
runt et ideo in pñ. prime rubrice inscriptū est. Incipit cōsue-
tudines feudorum. C. Et scindunt huius libri cōditorē fusile
Obertum de oto qui fuit cōcius nofer. s. Mediolanē. et patet
ex ter. in. c. i. s. dicit in curia nostra et Mediolanē. que fuit prima
causa bene. amit. et dicit Odo. in. anf. cassa. C. de sac. lāc. eccl. qđ
Federicus iunior misit has cōstitutiones ad hāc insignē et regiā
cūlūtate pape ut doctores illius eas redigeret subcōgratū titu-
lis et ita fecerunt cōgregati in ecclesia sancti Petri i celo aureo.
sic qđ in vna cōpilatione huius libri posite sunt cōsuetudines
feudorum et omnes cōstitutiones Federici imperatoris et senioris
et minoris et aliquae leges coradi. et ita hic Bal. in. pñ.
Et studis hoc opus in tres libros. Primus durat vñs ad tit. s.
fen. cognit. Secundus incipit a tit. de feu. cognit. et ponit nomē cōdi-
toris. i. Oberti de oto et durat vñs ad tit. in quibus cā. feu. amit.
Tertius ibi similiter incipit a nomine cōditoris Obertus de oto
et durat vñs ad tit. Andr. de tser. et sequuntur alijs. Et scindū
est qđ in secundo libro nulle leges imperiales pontif. i primo au-
tem et tertio sic. C. Quero secundū de nomine huius libri Etre
spondeo qđ quidā appellat ipsiū vñus feudorum et ita nos cōmu-
niter appellamus. Quidā appellat cōsuetudines feudorum vt. s.
diri et ita per glo. nostras appellat et not. in. l. de quib; s. de legi
C. que sit lon. cōsue. s. l. i. s. folu. m. a. in. l. etiā. et de re tudi. in. l. in-
vito Alij appellant librum vt per glo. iuris canonici in. c. s. de feu
et per Hostiē. in summa Aliqui vt Br. appellat ipsum cōstitutio-
nes feudales. Alij vt Azo et Odo. in aue. cassa. C. de sac. san. eccl.
Prep. ositū super vñbus feudorum.

appellant ipsum.r.col.quā dicit ibi Odof. et Bal.hic fuisse bene ordinatā a doc.huius celeberrime achademie.sed q̄ non reperiē nisi raro dicta ordinatio.ideo apud multos varie et cōfusa habet ista ordinatio. et dicit ppter ea.d. 2 Har. i. tit. i. c. i. ver. 52 et q̄. quod huiusmodi cōstitutiones que nō reperiuntur in libello feudorum tāq̄ extranagātes nō admisse nō sunt allegande ad decisiones causa rū per gl.in.c.i.j. qui testes sunt necess.ad phant.no.inuesti.Bal. q̄ dicit qd tales cōstitutiones sunt apocrife i.c.i.j.de gradi.succe. in feu.Bal.in.c.j.in fi.j.de vas.decrepi.etatis et sentit Bal.in.d.c. j.j.ti.j.in ver.decedēti.allegans glo.in.c.i.j.de probi.feu.aliae per Lotba. et faciūt que habent in.j.cōstī.C. et per Bar.in.l.cū platis ff.de re in.cano.in.c.pastoralis.de fi.instru.Quiquid aut̄ hoc sit debemus stare in hoc denunciationi contendetū.l.i.ss.de flumi. et de fun.instru.l.cū de lanionis l. h. asinā.qd patet q̄ cū nō sit no men generis inductū a natura licitū est cuiilibet imponere pro li bito arg.i.l.si quis in fundi vocabulo.cū ibi no.ss.de lega.j.s̄cōm And.de s̄ser. et Nic.de neapo.quinimo bōdie debet etiā nomina ri v̄sus vel cōsuetudines licet sint redacte in scriptis.Nā cum scri ptura hic nō fiat ad mutandā rei naturā nec dandi nouā formā. sed ad maiorem pbationē dicit̄ retinere priuā naturā et nomē.s. cōsuetudines.sicut in simili in.l.cōtractus. et ibi doc.C.de fide in stru.in.l.contrahit.de pigno.vbi redactio contractus in scriptis nō facit tñ vt cōtractus dicat in scriptis celebratus.Facit in simi li notat de testamēto nūcupatiō in.l.ij.C.de bo.pos. s̄m tab.i.l. ij.C.de testa.Confirmatur ex eo no.gl.in.c.j.in ver.cū sint.de cons tit.lib.vj.vbi statutū cōtinens ius cōmune censem̄ ut ius cōde tex.in simili.c.pastoralis.de fi.instru. et in.c.j. et ibi no.de rescrip. et in.c.j. de renū.lib.vj.¶ Nec enim Obertus de orto habuit potestatē le gis cōdēde vt.j.prime videbitis nec ex forma videtur mutare na turam.l.humanum.C.de legi. et ita determinat Lly. et Saly.in.l. ij.C.que sit lon.cōsue.Bar.in repe.l.de quibas.ss.delegi.in.v.col. Bal. et alia.in rub.j.ti.proxi. et qd licet cōsuetudo redigat in scri ptis tñ remanet cōsuetudo solet allegari tex.in.c.j.in prin.ibi sta tuta et cōsuetudines scripta et nō scripta.de iureit.lib.vj.not.d. Anto.in.c.fi.de confue.Si autē apparet qd superior pcederet redigendo consuetudinē in scriptis nō simpliciter referēdo sed sta tuendo tñc̄ assumere nomē et vñm legis ut Bar. et Imo.in.l.in prin.ss.ad.l.sal. et in.l.de quibus per ter.in.c.ij.de prebē.lib.vj.me lior tex.in.l.magistratus.ss.ad muni.Lano.in.c.fi.de cōsue.Imo. in cle.statutū.ss.de ver.sigilli.non tñ per hoc vim et nomē cōsuetu dinis amittit tex.est no.in.d.l.magistratus.facit glo.in.l.i.de col. ponā.lib.x.in versi.anniversarie.Saly.in.d.l.ij. et in.l.fi.C.s̄i cōtra fūs vel.vti.publi.¶ Quero tertio vtrū iste liber sit autorizabilis ita qd in causis et decisionib̄ et in scholis possint allegari cō tenta in eo sicut ceteri libri legales. et hāc questionē formata Jaco. de bel.j.ti.j.in.s.fi. et adducit plures rationes pro et cōtra de legi bus imperatorū sicut Lorradi Lotharii Fede. primi et Fede.secū di quorū plures leges reperiuntur in hoc libro inserte et insup alios rū imperatorū nō est dubit.indū aliquo modo q̄ sint autorizabiles cū sint leges imperatorū.l.leges.C.de legi. et ita dicimus etiā de.l.logebardorū vt ponit End.in.c.i.j.injuria.j.de pace.tenē. de ceteris autē cōsuetudinib̄ scriptis vel recitatīs per Girardus cagapisti vel Obertū de orto qui fuerūt plurimorū dubiorū decisores videb̄ plurimū dubitatū.¶ Primo q̄ nō reperiit qd ha buerint autoritatē legis cōdende que nō presumit data nisi p̄bet Lvni.C.de ma.prin.l.phibitū.C.de iure fisci.lib.x.c.nobilissimus. lxxvii.dist.facit.ss.de ozi.iur.l.ij.S.primus augustus.ibi et ex illo tēpore peti hoc p̄ būficio cepit.Secundo adducit istud neq̄ ē ius ciuile neq̄ pretoriū cum neq̄ a populo neq̄ a plebe neq̄ a senatu neq̄ ab ipsis prudētibus iuris cōsultis neq̄ a prin.ab ipso p̄tore sit editū.j.cōstat.istī.de iure naturali ḡ. et cini.cū.j.seq.l.ius ciusle.z.l.ius autē ciuile.z.l.pe.ss.de iusti. et iur.ij.dist.per totū.er go nō debet esse autēticus.Tertio adducit nā nō est servata for ma in.c.huius libri de qua in.l.humanū.C.de legi.nec ea que ha bentur in.l.ij.Ceo.ti.ergo hec capitula nō sunt autētica.y.gbus in.i.cōstī.C.ea.detrahe.i.q.i.in.ar.l.iulianus.j.sed et si qs.ss.de ex hibē.Et ex forma partiiū concludit forma totiū.l.adeo.j.cū qs. ss.de acq.rerū do. Ideo si particularia capitula huius libri carēt forma autētica ergo nō sunt autētica et per cōsequēs nēc liber erit autēticus.Quarto adducit nā liber iste editū fuit sive pro.x.col. positus a Fede.sed et sic iuniorē qui fuit dānatus ab eccl. et de positus.c.ad apostolice.de re iudi.lib.vi.ergo ex eius edictis ro bur nō suscipiet p̄ ea que habent in.c.ij.de penis.lib.vi.cū simili: facit no.in.l.ij.j.miles.ss.de his q̄ no.infabi Ange.Quinto ad ducitur nā simile videm⁹ de volumine decretorū cōposito a Gratiāno.q̄ licet decreta patrū sint autētica nō tñ dicta Gratiani.ij. q.ii.ij.h.hinc colligit. et ibi glo.reprehēdit Gratianū.no.Jo.an.in c.ij.de rescrip.pro hac parte facit qdno.Jo.an.in.c.latoz.in fi.p̄me gl. qui al. s̄nt legi.vbi vult qd cum feudales iste cōditiones sint cōsuetudines solū ligant in suo loco. et pro hac op̄i.videb̄ tes nere Oldra.cōs.clix.incipi.er p̄senti themate.Sed tñ veritas est in contrariū qd imotales seu leges seu decisiones scripte vel reci

tate in hoc ope sint autorizabiles et seruade: qd semper fit et memoria, et per hoc allegat And. hic gl. in. c. ian. s. prietere. in. i. magnus. Et quod hic liber semper fuit lectus pro autentico in studiis suis super eo multi et maximi doc. scripsit et cōponēdo gl. in. i. minime. ergo sic debet haberi ac si cōstaret qd est scriptus p. d. leg. et extra. de ver. fig. c. super qbusdā. s. pterea. Bar. in. l. i. n. i. s. si cer. pet. Panor. in. c. h. de feu. post Jo. an. et alios. sed quod sensu per tempus videntur approbat et cōciura diutius oblibiorū legalium. l. iij. in. p. n. in. ar. ff. ad mace. Et quod nonnulli terum. et c. nouit. et de cōsti. c. que in eccl. ian. 2 de p. n. c. i. q. mus. et in multis alijs infinitis capitulis in qd fit nōnulli cōfessionū constat autē nullā esse probabilitē argumentatione. summorū pontificum et imperatorū. l. i. f. c. de legib. Et alia ratio qd iste cōsuetudines feudales penales cōstitutiones a cōdi. iusti. in. s. j. et ff. de legi. l. nā ut ait. Facit optime tercū. sed neqz. C. de iure vete. enu. vbi dicit tex. oēs qui relati sunt hūc codicē prudētissimi viri habeant auctoritatē tāq. emendatione p̄fusa. Et quod iste cōsuetudines in principiis curia obliterata in ipsa mādāte fuerint autēticate vt. s. dix. nā allegari. auf. casta. C. d. sac. san. eccl. Impator. Fede. sc̄de. mīst. 2. antēticoꝝ qd sunt iustiniiani ad collegiū doc. papier. de dem. cōstitutiones vt aptarēt eas sub cōgruis titulis et ita ipsi fecerunt posse dñs Egolinus glossator antiquis post nonā collatione posuit hūc libriū feudorū et vocavit decimā col. Et facilius suetudo habet vīm legis et est autētica. s. ex nr̄ scripto differe. natu. l. de quib. ff. de legi. c. cōsuetudo. i. dist. S. iste liber cōsuetudinū feudalitū. ergo erit autēticus qd autēticoꝝ suetudinū p̄t ex inscriptioꝝ et ex multis testioꝝ tamē cōfessioni canonici et gl. et dictis doc. Et clarū est qd dictio testis dicētis esse cōsuetudinē credit et vult Bar. in. l. i. s. et ibi Alberi. tenet hāc partē Bal. in. c. cū dicitur. Et me ex quo cōis assertio omnū doc. hic. et l. c. h. cōi assertioni quo ad probandā cōsuetudinē statim. s. nūciatio. ff. de oper. no. nū. in fi. v. col. ii. p. p. d. p. d. fundamēta cōtraria et quaten. qd fuit Fede. iunior. in eccl. pōt dici sūm. And. de iser. qd h̄c impator h̄c depositio depositionē p̄ eū facta nō insurmanſ. l. f. cū ibi no. L. et laudatur adū qd ex cōsuetudinē. s. j. in gl. in ver. cōpetit. ff. de inveni. betur in. c. veritatis. de do. et cōtu. in. c. cū in nostris. de do. in. c. inter dilectos. de excels. pla. et facit ter. pro hac loebet apostolice. in fi. col. i. b. autoritate apostolica inhibēdo regi. cetero sibi tanqz impatori vel regi pareat et intēdat ergo confirmationē ei fuit parēdū. Excludēdū ergo qd h̄c liber sit amabilis et ita se h̄c cōis opinio in oib. studiis tā ultra mōtes qd et oēs doc. ita sentiūt. Et Quero quarto an iuria et cōfessione huīus libri liget oēs gētes sicut alie leges oēs. et videtur qd nō qd cōsuetudo vniꝝ puincie nō vī posse ligare realiā venia. l. i. C. de emāci. libe. et ita de his cōsuetudinib. tenet Joann. tor. in fi. p. m. col. qui fi. sint legi. et mouet Bal. hic. sed tu de his cōsuetudinib. teneas cōtra vt liget oēs sicut alie leges. et effici ppter cōsensum p̄ncipis qd in istis cōsuetudinib. cōfirmat. uenit ex p̄fesse vt p̄xime dictū est vel saltē tacite qd eas p̄fuisse vigore durare et sic videntēt esse ḡiales cōsuetudines. Videntēt sicut cōsuetudo populi romani qd ligat oēs p̄nūcialebus. ff. de legi. et qd publice p̄ studia leguntur. v. s. dictū est. magna qd lex est vniuersalis vt habebet p̄ p. ff. s. hec autētac. cōsti. C. et id ḡualiter cōcludo qd iste cōsuetudines bar. bē. nēdū inter laicos qnimo inter clericos qd ḡualis cōsuetudine. corū et laicorū put est ista ligat etiā clericos. c. cū venientia. et mit. in pos. c. cām. de re iudi. Ima. in. c. fi. de solu. doc. an. sancte Marie. vt lit. p. s. i. c. eccl. sacte Marie de cōfessione. clericos. de fo. cōpe. i. l. cōctos populos. C. de sac. san. eccl. p. in. c. i. q. testes sunt necē. ad p̄ban. no. inueni. et probat māfēn. et in. c. nouit. et in. c. ceterū de iudi. in. c. verū in. c. trāfē. de fo. cōpe. in. c. q. in eccl. ian. de consti. p̄mūcile gl. et doct. et ra adducēt et ad casus et decretales vbi de reb. tā clerics. laicorū tractat et facit. c. romana. s. debet. iuncta gl. de appell. et solite. de ma. et obe. ergo et p̄ncipis cōsuetudo vī bec opere omnis p̄tās populi romani sit in eū trāfato. l. i. de confit.

q̄ tales. II. in multis seruariis in regno sicilie ex ordinatione ludo-
vici qui illis cōcessit ecclie. c. ego ludo. Iru. di. postea Federi. ali-
qua addēs et reformās voluit suas cōstitutiones seruari illis des-
cientib⁹ leges lōbardoꝝ. [Quinto quero qđ sit feudū et ynde
13 ditur p̄ ter. in qui. cau. feu. amit. in. g. si. vcz] qđ feudū est benefiū
qđ ex beniuolētia alicui ita dat ut p̄petrātias qđē rei immobilis
bñficiarie penes dātē remaneat vſus fruct⁹ aut illi⁹ rei ad recipiē-
tem trāseat ut ad eum heredes qđ suos masculos et feminas si bñ-
bis noīatum dictū sit imp̄petuū ptineat ad hoc ut ille et sui here-
des dñō fideliter seruit̄. sive illud seruitū noīatum quale esse de-
beat sit exp̄ssū sive indeterminate p̄missum et scđm istā dissin̄tio-
nē oīa feuda cōprehēdunt dissin̄t et plurib⁹ alijs modis et bre-
ui⁹ put̄ i. d. g. si. et ex ista dissin̄tione habem⁹ p̄mū gen⁹ qđ est il-
lud verbū bñficiū. nā beneficū cōprehēdit sub se omne gen⁹ libe-
ralitatis et beniuole collationis. c. i. g. in primis. i. in qui. cau. feu.
amit. et dñ dic̄t beneficū habetis inferre qđ si p̄ surreptionē vel
obreptionē obtineat feudū a superiorē nō v̄c sicut et impletatio
bñficij est nulla ipso iure. facit glān. c. ad audiētiā. de re. c. cū oliz.
de re iudi. c. si motu p̄prio. de prebē. lib. vi. ita Lalte. in rub. de
feu. cōst. i. qđ autē dñ ex beniuolētia alicui ita dat ponit ad dis-
serētiā p̄mū qđ potius cōtinet dispensationē quā cōcessionē
ordinariā ut in. g. n̄i rigor. i. q. v̄l. in. l. si. ff. de cōst. prin. licet la-
ge quodlibet bñficiū posset dici p̄mū et omne qđ emanat a
principe Jo. an. in. colim. de verb. sig. ideo infert hic Bal. qđ re-
guariter cōcessiones feudorū nō sunt p̄mū nisi cōcedant h̄
rebus nō in fēndalib⁹ qđ p̄t facere princeps de plenitudine pos-
testatis vel cōtra naturā sive rigorē cōsuetudinū feudalitū fiant
ut in. c. si. de feu. nō habē. propriā na. feu. vel ex modo cōcedēdi ap-
pareat qđ nō scđm cōēm ordinē vult princeps cōcedere ut vult
Bal. in. c. i. g. si. i. de no. for. fideli. Itē dic̄t cū beniuolētia et c. ad
dissērētiā cōtract⁹ emphyteotici in quo nō sit cōcessio beniuola
sed respectiva. g. adeo. in. sti. locati. l. i. C. de iure emphy. Bal. in. l.
si qđ. C. de operis liber. Bal. in. c. significavit. de rescri. vel ad dis-
sērētiā p̄mutatiōis. l. ex placito. C. de rē p̄mu. et demū ad dis-
sērētiā omnī cōtractū onerosorū et datorū respectinorū de qđ.
14 in. l. cū te. C. de pac. inter emp. et v̄dī. tñā licet feudū p̄deat datū
respectiue ppter seruitia que debet p̄stare vasallus tñ qđ p̄pōde-
rat beneficū seruitio dic̄t beniuola cōcessio. l. titis puerū. ff. de
obsequiis liber. facit qđ no. Bal. in. l. qđ se patris. C. vnde liberti. in
l. i. C. de liber. et eorū liber. in. l. i. g. in primo. C. de ca. tol. et in pace
constatātē in verb. libellariis. et facit in simili. nā possessio denomi-
natur a iure qđ habet plurimū iuris et a facto qđ habet plurimum
facti. l. i. in pan. et ibi no. ff. et acqui. pos. et no. in. l. stipulatio sita.
g. bi quoq. ff. d. ver. ob. facit et denoīatio sit a potētiori. l. domis.
ff. de cōtrahē. emp. l. querit. ff. de statu ho. cū vulgaribus. et facit
qđ no. Jo. an. in. c. i. extra de rē p̄mu. id cōcludit hic Bal. qđ cō-
cessio feudi p̄t gratia nūcuparti Bal. in. c. i. j. de noua fideli. for. et
facit que habent in. l. i. g. p̄mittit. ff. de aqua quot. et esti. in. c. cupiē-
tes. g. deniq. iuncta gl. lib. vi. in bone el. j. et in. c. si. de postu. prela,
ideo dicit Bal. in. l. i. in. xlii. q. ff. de rē p̄mu. qđ seruitiū qđ pro-
fendo p̄stak nō dic̄t preciū neq. merces sed merū seruitiū nec
potest dici emptio sive locatio talis concessio cū non veniat res-
ponsio aliqua pecunie. l. naturales. g. sed cum do. ff. de prescrip.
ver. l. si. C. de predi. curi. l. lib. x. tñ accedit cōtractui innominate et
cōtra nō implente agit condicione ob cām. Bal. in. c. si. cautio. in
iij. col. de fi. instru. Bal. in. l. liberti liberteq. C. de oper. lib. bal. in
c. qđ in ecclesiariū in. iij. char. de cōst. vbi late de hoc an feudū dic̄t
cōtractus innoīatus et ponā in. c. i. j. de benefi. fra. Bal. in. l. i. C. de
fru. et lit. exp̄. fateat hic Bal. qđ vbi par est r̄fatio preciū cū cōcessio-
ne qđ tunc esset emptio et venditio qđ favorabilit̄ est cū ipso cō-
sentu parat actionē. l. auris gētis. g. i. ff. de pac. et ideo atēta rōne
sua d̄iceret qđ si par esset r̄fatio annue p̄statio fictū qđ p̄stare
tūr ex cōcessione rei si locare qđ tūc censere potius locatio qđ cō-
cessio fēndalit̄ qđ si esset locatio parat actionē ex ḡsensu et sic ē fa-
vorabilit̄ Bal. i. c. si. cautio. g. si. i. stru. in. iij. col. tñ h̄tis. i. l. liberti
liberteq. C. d. ope. liber. idē bal. tñ qđ magis accedit hoc casu h̄tis
nominato vel emphyteotico. Bal. i. pace cōstā. in. x. libellariū. in
fi. vbi alle. spe. Lar. in. c. potuit de loca. et dicit Bal. pp̄terea. i. no-
bri. C. de rē p̄mu. qđ feudū dic̄t cōtractus nominatus. itē ad
ditur in dissin̄tione alicui ita dat ad dñiam contractū in quisb⁹
15 nullū trāst̄ dñium nec vtile nec p̄rectum; tñā verbū dare domi-
niū translationē cōtinet. l. vbi autē nō appetet. g. si. ff. de ver. ob. nā
ex cōcessione feudi transit vtile dominij ut vult glo. magna in. c.
i. g. preterea. i. de capi. corra. videbim⁹ in. c. i. vbi late post alia. g.
i. de iniecti. de re. alie. fac. et facit que habent in. l. i. g. qđ ait. ff. de
superficieb⁹ in. l. i. g. qđ in perpetuū. si. si ager vectigalis vel emphy.
peta. et p̄opterea dicimus boni arg. de feudo ad emphyteosim
qđ in hoc respectu vtiles dñiū equiparantur Bal. in. d. l. liberti lie-
bereteq. C. de op. lib. Bal. in. c. que in ecclesiariū de consti. in. c. si. de
causa pos. et proprie. in. c. si. cautio. de fide instru. in. c. si. vasall⁹ in
l. i. j. si de feu. fine. contro. Bal. in. aut. si quas ruinas. C. de sac. san.

Preludia.

eccl. ponāt. c. i. an agnat⁹ vel fili⁹ et sic ponit ad differētiā cōmō
datū et similiū cōcessionū. itē additur ut p̄prietas qdē penes dātē
remaneat ad denotandū q̄ feudatari⁹ nec propretarius et fit ista
retētio p̄prietatis ut dñs magis tumeat. c. i. h. si de inuesti. de re.
alie. facta. et ideo dixit Bal. l. l. pe. C. de inge. et manu. p. glos. ibi. qd̄
q̄ vēdicanit rē tanq̄ p̄prietari⁹ pōt si succūbat cōtra eūdē et dñs
suū taq̄ feudatari⁹ agere etiā dicit qd̄ vasall⁹ q̄ agit cōtra dñm
tanq̄ proprietarins venit priuandus feudo. et facit que habent
in. c. vasall⁹ h. si de feu. sue. 2tro. et d̄t Bal. in. ceterū. de iudi. l. i. in
p̄x. vi. q. ff. de rerū diui. qd̄ dñs habeat imaginariam possessionē
que ciuilis dicit et corporalis que naturalis dicit est penes vasal
lūr finito feudo ciuilis ad se trahit natur alē et qnig ecōtra Bal.
in. l. neq. C. de vſufru. et in. c. i. j. quid sit inuesti. Tamē quandoq̄
dominus concedit omne dominiū vt habeat in. c. i. j. de feu. nō ha
ben. p̄priā na. feu. et tñ vocabilē cōcessiō feudalis licet improprie
tm Bal. hic et sic proprie cōtractus innoiat⁹ l. si margaritā. ff. p
socio. l. si. ff. de cōdi. ob causam. de quo in. d. c. j. de feu. nō habē. p
priam naturā feudi. et p̄inde si dñs liberat vasallū ab omni serui
tio nō tamē per hoc extinctū erit feendum. Joā. in addi. ad spe. in
rubrica de feu. et vult Bal. in. l. i. in. xv. q. ff. de rex diui. in. iii. col.
lmo dixit Bal. l. c. que in ecclesiārū in. iii. col. de cōsti. qd̄ si vasal
lus liberaet a feudo et dñs priuāt feudo illud dominiū qd̄ prius
erat vtile assumit aliā naturā scilicet qualitatē et efficiē directū et
plenu qd̄ solida cū vtili et facit in simili text. in. l. ii. h. q̄ fideicō
missariā. ff. de here. inſti. itē addit in diffinitione ut p̄prietas rei
immobilis ad denotandū qd̄ in re mobili non sit feudu. c. h. j. de
feu. cogni. qd̄ in illis vīlis est et abiecta possessio per ea que habē
tur in. l. rem que nobis. ff. de acqui. pos. Item qd̄ ex quo regulariter
annū fructū non facit res immobilis nullum vtile dominiū
In ea causari potest qd̄ veniat in concessionē feudali vt dictū est
dicit Inno. et Bal. l. i. si. in. c. ceterū. de iudi. q̄ in reb⁹ incorporalib⁹
potest feudu concedi sed tunc sufficeret inuestitura incorporalis
per no. in. c. cum nostris. de conceſ. prebē. et ideo hic inſert Bal. ad
questionez nūquid in annuis preſtationibus possit fieri cōcessiō
feudalis. et primo arguit qd̄ nō: qd̄ in eis non est dare vtile vel di
rectū dominīm nec rei vēdicatio. no. maxime per Inno. in. c.
querelam in. xii. col. qd̄ nec possidētur sed quasi possident extra
de elec. et facit que not. legiste in. l. i. C. quorum honorū. In contra
rium tñ determinat quia loco directi dominū est ipsius ius annue
preſtationis directū et actio directa loco vtilis est ipsum ius vti
le et actio vutilis et de illis est infeudatus feudatarius et eius ipris
ructū habet videlicet annuas preſtationes. Liubemus nullū circa
prin. C. de sacrosan. ecc. h. j. in ant. de non alie. j. c. j. de contro. inter
vas. et episcopū. facit que dicā in. c. h. vbi bon⁹ tex. j. de feu. cogni.
facit qd̄ no. per Bar. in. l. creditor. q. i. ff. de actio. emp. et in. l. cotē
ferro. h. qui maximos. ff. de pub. p̄terea tm Bal. oēs res ex quib⁹
fructus percipiunt immobiles computantur et fructus ducuntur
qd̄ singulis annis percipiunt. l. diuorū. h. si vir. iuncta glo. ff. so
lu. mat. nec curat an circa idem fiat preſtatio annua an vno anno
vnū alio aliud. l. nec refert. ff. qnū dies lega. ce. qd̄ simile videm⁹ in
fructibus naturalib⁹. d. l. diuorū. h. qd̄ in ſementē. et ita cōcludit
Bal. ex quo habetis inſerre qd̄ annue preſtationes inter immo
bilia cōputantur de quo videbimus in. c. h. j. de feu. cogni. dicitur
etiā in diffinitione vſufructus illius autē rei ita ad recipientem
trāseat et eo qd̄ ipsum feudu habet inſtar vſufruci⁹ formalis ut
vult Bal. d. in. l. vñica. h. liberatis. C. de cadu. tol. et ideo penes do
minū remanet proprietas penes feudatarii remanet vſufruci⁹
formalis tmo vtile dominū transfertur ut vult glo. in. d.
c. i. h. preterea. de capi. corra. et hoc dñiū vtile cum habeat ortū
ex ſure consuetudinario faciliter tollitur qd̄ dñiū iuris gentiū
cōpetens Bal. in. c. que in ecclesiārū per illuz tex. in. h. col. de cō
sti. et propriē considerando magna est diſerentia inter feudata
riū et vſufructuarī qd̄ feudatarius habet vtile dominū rei. et
per conſequens fructū pendentium vſufructuarī autem per
ceptorem ſolum fructuum habet dominiū. l. si vſufructuarī. ff.
qui. mo. vſufruci. ami. ita Bal. in. d. c. que in ecclesiārū in. v. col.
et vſqz adeo vasallus habet vtile dominū qd̄ in eo lute preſerf
domino et ideo dixit Bal. in. l. i. in. xlii. q. ff. de rerū diui. qd̄ do
minū qui conſeffit castellum in feendum non poterit cognoscere
de primis cauſis rusticorū castelli. ſed preſerfetur feudatari⁹ et fa
ctio. per doc. in. c. ex transmiffa extra. de foro campe. et ideo dixit
Spec. in titu. de feu. h. quoniam. ver. l. in. fi. qd̄ iſta feudu emphy
teosis et libellarū diſerunt ſolo nomine non autem effectualiter
qd̄ intelligit Bal. in. pace conſtantie in verbo libellarū verū in
feudo qd̄ datur pro annua pētione sine preſtatione. ſec. fi. feudu
datur pro ſeruicio ut est propria natura feudi. nam tūc diſſert ab
iſtis vt. s. in. prin. diſſinitionis notaui faciunt qd̄ not. Bald. in. l. i.
h. in. primo. C. de cadu. tol. in. l. neq. C. de vſufruci. Albz. in. l. codi
cillis. in. prin. ff. de vſufru. l. facit gl. in. c. j. de inuesti. de re. alie. fa
cta. et h. in. fi. horum preludiorū ſubſiccam. Proinde dum dicitur
qd̄ feendum ex beniſolētia datur. † Querit hic do. z. Harti. prin
cepſ inuestiuit te in feendum de caſtro de quo annuatiz ſoli⁹ ac te

Feudorum.

Feudorum.

pitrem velensem vel aliud qui annum vel libram certe vel
ristu stetisti per triennium quod non soluisti canonem. Quem
an cecidisti a feudo videtur quod sicut. C. de iure emphyteuti
rem. C. de sacrosan. eccl. c. potuit. de locato. ubi triennio in p-
tis biennio in ecclesia. In hoc maiores nostri in variis leti-
sere sententias. nam quidam tenuerunt quod non cadat in fe-
du. In titu. de locato. S. nunc aliqua. ver. lxxv. et Ultra. infra in-
stolice. de re iudi. lib. vi. Ostien. in summa. ita. de loco. in. legum
venerabile. Sed iolanen. idem consultum non con-
fuit episcopus vicentii. Ludo. in. l. i. s. f. de publica. I. mol.
iure caueri. dicitur caderel. illam. C. de colla. in autem. et
locum in contractu emphyteutico non in feudali. In diversis
stolice. de re iudi. Hostie. in summa de feu. S. quibz. non con-
sis. ver. quid si quis facit censum. et ibi dicit quod si quis que-
te cessavit cadit ad parte tantu. respectivo Joan. and. aliam
stolice in gl. suis Bal. in. c. que in ecclesiarum. de contractu
in pace constantie. in ver. si qua. vbi dicit quod quod ille mi-
nendus est census habet dominium directum tunc non lo-
cadit ab ysl dominio. autem. qui rem. C. de sacrosan. S.
si prestatur in signum alterius subfectionis de re propria-
lit. c. constitutus. de reli. domi. et quod no. ibi Inno. alle-
per locum a speciali in. l. fundi. C. de fundis patrimoniali
si speciale ibi non cadat quia ita convenienter ergo in conti-
nus commune dicit tamen quod possessionem non per lan-
ciatur. et tenet. Ludo. in. l. i. s. f. de publica. per textum. et
alia iustior. i. que fuit prima cau. benefi. amit. et dicit quod
trarium tempus cessationis ad caducitatem causandam. I.
cautio. in. iij. colun. de fi. instru. tenet quod imo inter
et diem cadat quasi feloniam committatur. facit quod no. et
vt aliquid prestetur potius cōtractui nominato vel emphy-
teo quam feudal. ideo debeat cadere. nam non bate per
turam feudi. Bal. in. c. ceterū in. vij. col. de iudi. c. quod non
soluendo tenet. Bal. in. c. fina. de re iudi. biennio sicut usua-
a solutione pensionis et quod intra annum cadet non obliqz.
non venit contra iuramentum. Bal. in. c. quod non
sed in veritate non valet consequentia vasallorum
mentum. ergo cadit a feudo quia in contrarium est. A
lud. i. que fuit prima cau. benefi. amit. Inno. in. c. que
de re iudi. lib. vi. et hec est vna de principalibus iuris
ter feudum et emphyteutico ut etiam no. Bal. in. c. que
nas. C. de sacrosan. eccl. et in rubrica de iure emphyteuti
constan. in ver. libellarium monetur per. et ad apostolicu
bi videtur verior op. Specu. collegij. Sed iolanen. et iusta
quia de hoc videtur esse casus in. c. Icet. j. si de feu. sue. con-
19 fvasallus non tenetur prestare seruitium domino nisi fuerit
situs si staret per mille annos. nam in recto feudo vasallus
netur seruire domino nisi fuerit interpellatus vt in. c. de
ram. i. hic finitur lex incipiunt consue. regni. et ibi per facili-
c. j. ibi Bal. de ho. fide. for. preterea in contractu censu. et
non soluens censum. c. constitutus. ibi bona gl. de reli. domi-
minus vasallus cum feudum vertatur super honorem et
domini. c. j. in fi. j. de feudo dato in vicem legis cōmiso. He
ad apostolicę. quia ibi Fede. non fuit priuatus feudo et
solum quia non soluit canonem feudalem. Sed propter au-
tiones grauissimas quas ponit tex. in. c. ad apostolicu
rator a pontifice non potest deponi ex leui causa sed numero
grauius cause ut pulchre scribit. Bal. in. l. fina. C. de cō-
uentum. in. xvij. q. viij. vnde I. mol. in. d. c. q. in. xvij. coh. de
20 dis. Et dicit quod in hoc differt feendum ab emphyteuti. in
lus non tenetur ad seruitia vel prestationes iure feudi ut
quiratur. sed si requisiti. s. semel non prestat debito punitur
non expectato biennio vel triennio non sic in emphyteuti
cessationem solutionis canonis sine alia interpellatione
feudo. d. c. potuit. et d. l. i. j. hoc quod concludo intellige
limitate ut vasallus non cadat nisi feudus esset ut in co-
liter contrahentes cōsiderassent magis prestationem reali-
gratiam et beneficium feudi. l. liberti per dicta Bal. lib. C. de
liber. ecce exempluz pone princeps investiuit te in feudo de
vt soluas annuatim accipitrem velensem vel libram certa-
itas solutio accipitris non principaliter inspicit commercium
cuniarium sed quandam preeminentiam et honorem et futu-
rem certe ex prestationis rei modice cessatione non induc-
citatem. c. j. in fi. j. de feu. dato in vicem legis commissor
hoc posset adduci in contrarium glo. et doc. in autem qui
sacrosan. eccl. Bal. in. c. cum adeo. de rescripto. vbi pao. et
probatorias. li. xij. facit gl. in. l. humani. C. de legi. probatur in. c.
j. j. de feu. marchie in pān. pau. deca. consi. lxxx. acti. in christi. tc.
in facto p̄sent. c. j. xxij. di. facit tex. l. c. abbate. de re iudi. li. vi. j. bal.
in. l. rescripta. C. de preci. impera. of. in cōtrariū facit. nam impera-
tor et alijs pr̄incipes iurant non diminuere in. a. regni. c. intellecto.
de iurefir. cle. j. et ibi habentur eo. ti. et cum sint tales cōcessiōes cō-
tra publicā vtilitatē no. valet. C. de his qui vaca. minne. a pr̄ince
acce. l. vnic. l. j. in pān. ff. de vaca. mu. l. si quis. ff. de aque duc. per
tere possit ad nibilū imperiū puenire qd hodie alienaret partē
regni cras alia partē qd esset absurdū. et facit in ar. l. arboribz. ff.
de vſafranc. l. summa cu. rōne. ff. de peculio. l. nomē. ff. de leg. iij. fa-
cit gl. in aut. C. quod op̄z ep̄os in p̄si. que qd qd donata ecclie
sie p̄ Constantiū no. it tenēda vt in. c. ego ludouicu. l. iij. di. in
c. constatini. xcvi. di. in. c. fundamēt. de elec. li. vij. habetur i. cle.
j. de iureinr. et in proe. ff. per legi. et ita credendu. de necessitate est
vt in extravaganti Bonifacij vnam sanctā. Bart. in. l. j. in fi. ff. de
24 requi. reis. ¶ Tamen quo ad donandū alijs quaz ecclie militante
fundamenta illius gl. qd no. tā dicis donatio que facta est ecclie
per cōstantiū q̄ relaxatio cū omne dñiū sit penes papā. c. nouit.
de iudi. et ibi doc. et res de facili revertitur ad naturam suam. c. ab
exordio. xxv. di. ergo sec' si princeps cōcederet alteri q̄ ecclie
et a cessante rōne gl. pro cōcordia tamen dicerem aut querim' an
possit sive potuerit donare ecclie romane et clarū est qd sic. et ita
tenendū per supradicta aut querimus an supremā potestate quā
ipse princeps bz possit princeps alteri cōcedere. et clarū est qd no.
Bal. in. l. i. j. j. in. vij. col. ff. de offi. prefec. vr. no. Joā. And. in addi-
tio. magna in fi. in addi. ad spe. in ti. de turfsdi. om. tu. ver. que au-
tem meri imperij. ecclie em nullam supremam potestate etiā in
tēporalibz cōcessit imperator qd ea prius habebat p. no. vbs. als
disputauit et sustinui in. o. c. nouit. facit qd not. Binge. in. l. i. j. j. ff.
de offi. eius cui mā. est iuris. Aut querim' an princeps possit alte-
nare ea que sunt principatus. Concludit Bal. scdm. veteres aut.
princeps alienat exproprieando et penit' abdicādo dominū di-
gnitatem et iurisdictionē non posset quia esset disformare princi-
patum. c. intellecto. de iureinr. vij. qd. j. c. in apibus. vbi glo. no.
Bal. et Ang. in. l. i. C. de repu. here. et ita sunt de mente Jo. an. in
addi. ad spe. in titu. de uris. om. tu. Bal. in proe. C. spec. in tit. de in-
stru. edi. j. nūc autē. in fi. et ibi qd successor possit renocare. And.
in. c. j. j. pre. ducatus. j. de probi. feu. aliena. per Fede. in. fi. j. col. et
in. c. j. in. vij. colum. de capi. corra. Si tamen ex causa iusta aliena-
ret non posset renocari ita paul. in. d. cōsi. clxx. incip. in facto pre-
senti. et ad. c. non licet. xij. questio. j. respondet quod loquitur quā
do non subest causa rationabilis. et ita sentit ibi archi. et facit que
not. Bald. in. l. cū multa. C. de bonis quelib. et ita declaranda con-
clusio. Bald. post Lyna. in. l. digna vox. C. de legi. et Bald. in capi-
tulo in generali. j. si de feud. fu. controuer. aut alienat princeps
retinendo directum dominium vel saltem superioribus et tunc
valet alienatio. capi. abbate sane. de re indica. lib. vi. Inno. i. cap.
grandi. de sup. neg. p. e. ang. in. l. contra turis ciuilis regn. q. fi. de
pac. z. j. titu. j. c. in princi. z. c. j. quis dicitur dux mar. vel co. limis-
tat Bald. nisi infendatio cederet in detrimentum vel in commo-
dum principatus vel regni. l. summa cum ratione. ff. de peculio.
Bald. in pace constan. in verbo opizioni. Ooldr. consi. xciij. incip.
pi. eleganter. et melius in consi. clvj. incip. ex presenti themante,
et facit que vidimus in hesterna lectione in arg. an princeps pos-
sit remittere annuam pensionem. puta si rex pessim daret nūc vna
ciuitatem annihilando regnum secundum plene scripta in. d. c.
grādi. et ibi Joā. And. de sup. neg. prela. lib. vi. z. d. c. intellecto,
ad predicta faciunt que not. legiste in princi. rnb. ff. de verborum
obliga. Jmo. ibi late in cap. fundamenta. de elec. lib. vi. et ideo ha-
25 betis calum vnum singularem quod t̄ princeps si infendet rega-
lia non valet concessio nisi assit clausula motus proprij vel certe
scientie. l. j. C. de peti. bon. subla. lib. x. in ncto. c. si motu proprio. de
preben. libro sexto et facit no. Alb. in lege quottes. C. de preci. j.
pe. offe. et que dicantur regalia vide in. c. j. infra que sint regalia.
de quo dubito licet do. z. Bar. simpliciter transeat. Quare autem
appellet feendum et vnde dicitur a fidelitate vel a fide ut infra per
quos fiet inuesti. et de hac questione plene per Ja. ardiz. in sum-
ma in. j. charta sub rubricella vnde dicatur feendum ita ut vasalli
ex eo fideles appellantur. c. j. itē si fidelis. q. rursus. j. qui. mo. feu.
amit. et dicam quibz imo. feu. amit. et dicam. j. est tā autem fidelitas
ipsum iuramentum qd prestatur a vasallis domino ut infra qd
precedere debet an fidelis. an inuesti. in fine. Pluribus etiam alijs
modis capitur fidelitas et ponit Bar. in extravaganti ad repr̄i-
endum in. pān. et latius in. c. j. j. quid precedere debet an inues-
sti. an fide. cum enim nomina rerum ab earum effectibus nascantur.
l. j. j. appellata. ff. si cer. peta. Bal. in. l. manumission. ff. de in-
stic. et tur. in princi. col. et in omnibus contractibus grave est fi-
dem fallere. l. j. et const. pecu. et quid facimus debet confidere in
fide. l. j. ff. si cer. peta. fides tamen per excellentiam debet consiste-
re in feudis i. qbus dominus se cōmittit quodāmodo vasallo et
contra. et ideo per istā excellētiā fidei feendum denominatur a fide
Piepositus supysibus feudorum. a iij

27 seu fidelitate.c.de forma xxiij.q.v.e.i.j.de noua for.fideli.cle.roma
ni.de iure iurā.† Interdū vulgares appellat feudiū alio modo si-
cūt gallici qui appellant gangeriā vt in.c.i.extra de feudis.e.pio-
ptera cuius dicatur feudiū a fidelitate seu fide.c nullas. alias est.c.
si.j.per quos fiat inuesti.hinc est qđ non valet pactū vasallum nō
cadere a fendo ob feloniam qđ inuitare tur vasallus ad dilinquen-
dum.l.uenire.s. de pac.dota.l.si vnuis.s. illud.s. de pac.licet Jo-
an.in addi.ad speci.in rub.de feudis sentiat qđ valet hoc pactū
qđ vasallus nō cadat propter feloniam.secus in emphyteota not.
comuniter doc.in.l.s. maxime Bal.C.de iure emphy.in auf qui
rem.C.de sacrosanc.eccl. per aliquos faciūt que no.Bal.in.l.j.y.
in primo.de cadu.tol.ponā plenius post do.mar.in.c.j.in prin.j.
de feu.guar.deinde queritur an nomen fendi vel vasalli sit de iu-
re consuetudinario an vero romano.respondeo scdm Andr.de
Iernia in hoc proemio & Ja.ardiz.in pan.sue summe qđ sunt no-
mina cōsuetudinaria.nec ob.l.ominino.C.de inoffi.testa.l.fin.C.de
pigno.r.l.lucius.s. de lega.j. cum similibus.quia loquuntur in
28 militia.nos autem in feudis & vasallo que irrer se differunt.† nā
militia potest vendi & legari & pignori obligari.d.l.allega.feus-
dum autem non potest alienari nec pro anima legari.c.i.de pro-
hi. feu. alie. per Fede.c.j.de succes. feuci similibus. Nec ob st.l.i.j.
s. de vsu. & ha. quia loquitur in cliente non vasallo possumus tñ
vasallum equiparare homini libero redēpto ab hostibus in qua
redimens habet vinculum quasi pignoris & quasi seruus esse cen-
setur.l.senatus.s. s. de fur. & ideo dicit Bal.in.c.j.in.iij.char.de
fudt.in.c.que in ecclesiarum.de consti.in.l.quoties.C.de suis & leo-
gi.in.c.j. si de feu.fue.contro.qđ feendum est species seruitutis.
29 Joan.and.in addi.ad spec.in tit.de feu.vt.s.vidimus.† Qua-
liter constituantur feudum respondeo scdm Jac.de bel.constitui-
tur inter viuos in contractu vel ultima voluntate Bald.in.s.fin.
de noua fideli.for.vbi quomodo in testamento quandoq; consti-
tuitur feudum in sti.de serui.s. fina.z.l.iij.s. de vifruic.cum simi.
30 † Qualiter autem acquiratur respondeo secundū Jac.de bel.
acquiritur inuestitura vel successione vel prescriptioe.xrx.anno.
c.s. s. de feu.cogni.si quis per triginta.j.si de feu.fue.cōtro.Sab-
lit in regno sicilie scdm And.hic qđ sola concessione regis absq;
inuesti.acquiritur feendum que consuetudo est seruanda in locis
suis.c.i.de feu.cogni. Quero vlt̄r̄ quot sint species seu di-
stiones feudorum respōdeo plures secundū docto. quas hic ordi-
nare describam addendo yltra docto aliquas.† Prima enī
diuisio est ista quoniam feudorum aliud est regale sicut est feudiū
marchie ducatus comitatus vel alteri reg. alis dignitatis quod
ab imperatore vel rege recognoscit: vt.j.de feu.marchie.c.i.aliud
est non regale quod recognoscitur ab alijs inferioribus a princi-
pe vel si recognoscitur a rege non constitut in illis dignitatibus
vt quia inuestiū de aliqua plebe vt.j.titu.j.in principio.r.s.j.
31 † Secunda est diuisio quoniam aliud est feendum nobile quod
sum nobilitat possessorem zillud appellatur paradeginz aliud
burgense quod non nobilitat vt.j. quis dicitur dux marchio vel
comes in.s. ceteri. Sed circa hanc diuisiōem dixit Jaco.de bel.
latius quem etiā recitat Joā.an.super rubri.de prescrip.in ad-
dit.Spec.videlicet quia feendum aliud est nobile aliud minus no-
bile nam concessum ab imperatore regi duci vel marchioni ec.di-
catur nobile. Sed minus nobile sit quando feendum cōceditur a
predictis sed aliqualiter nobile est quando feendum conceditur
a vasallis suprascriptorum proximorum. Sed ignobile est illud
quod concessum est a minimis valuatoribus a quibus nullam di-
gnitatem vel nobilitatem consequi posse dicuntur vt.j.titu.j.in
prin.z in.s.j.z.j.de feu.marchie cum duabus rubricis seq.z in.d.
titu.quis dicitur dux mar.vel co.† Quidam dixerunt qđ feu-
dum nouum non nobilitat sed antiquum qđ nobilitas ieci oculi
non confertur.l.scemata.cum glo.s. de gra.Bal.hic sed imo di-
cite qđ Jo.an.melius loquitur.nam feudiū ducatus vel marchie
nobilitat suum possessorem.c.i.de feu.marchie etiā si sit nouum
d.l.scemata.nam nobilitas quandoq; sumitur pro prestantia san-
guinis de gradu.z tunc procedit gl.in.d.l.scemata. Alio modo
sumitur nobilitas pro quadam homini inter alios prestantia.
vt no.Bal.in.l.j.C.de dignita.lib.xij.ital hic sumitur. Ideo dico-
mus quod doctor equiparatur nobilibus glos.in.l.societates.s.
32 jff.pro sociō.† Tertia diuisio quia aliud feendum franchum
aliud non franchum & uno declarato cognoscetis aliud franchuz
dicteur secundū addi. Joan.and.vbi priorite.z Bald.in.c.inter
dilectos.de.fide instru.qđ ex eo nil prestatur ut apud vulgum hec
verba sonant vt extra de spōsa.c.ex literis.z sic indefinita locutio
faciet eum ab omni seruitio absolutum vt extra de testi.c. signifi-
cauit.Bal.in.c.j.j.de mili.vasal qui arma belli.depositū.z valet
pactum qđ vasallus ad aliqua seruitia non teneatur.Andr.in.c.
j.j qui cau.feu.amit.intelligas tamen libertatem & franchisiam
& nobilitatem non eximere a capitulis comprehensis in natura si-
delitatis que numerauimus.j.in titu.de for.fide.c.j.in s. vbi ho-
ter quid sic inuesti. Ange.consil.cvj.qđ incipit sanctissima in.v.
colū.Bald.in simili in.l.j.xxi.j.q.s. de rerum diti.imo ad omnia

comprehensa in iuramento fidelitatis remanet obligatio
consilio. cxxxiij. incipi. factum tale quidam miles. Est
est in agro bononien. iuxta glo. in. l. si quis a barbaris
lib. xij. quod nomen proprium alias contineret repugnat
et contrarietatem qd sit feudum et liberum proflus ab omni
litate quod non est dicendum extra de app. c. colluctio
l. ybi repugnantia. de regu. iur. naz est. potius quod a liberis
natio si penitus esset liberum secundum prefatum Joan.
d. loco. facit qd not. gl. ibi Bart. et Saly. in. l. qd
Barto. in. l. fundi. C. de sun. patrino. spec. in tit. de locato. qd
aliqua. ver. scu. lxxix. ibi Joan. and. et ldm Bald. b. in. l.
fessione feudum franchum dicitur quia liberum a perditione
liorum sed non est franchum maleficis sue in faciendo su
cendo insidias quas domino tendi nouit et dicit Hoc. Bal.
in. c. fina. de reb. eccl. non alie. et Bald. in. ant. nisi rosalia. f.
trebel. quod hec potest alienare domino inconsulte impetrat
videtur transire Bald. in. c. i. j. de mil. vasal. qui armis bellis qd
suit cuius contrarium hic tenet Bald. quia si delinqueret qd
domino alienare et cum dicto Joan. an. transit p. pane. u. v.
clxj. incipi. in christi nomine amen in causa quam negotiata
in. c. o. qd incipit in christi re. circa id quod primo queritur
colli. et qd predicta non videantur remissa. alle. bo. ser. in. l.
de ope. liber. vbi. licet patronus liberet libertum a kate
niter habet in libertos tamen remanet iure reverentia
tus. fact. l. que sub conditione. s. si quis turifurandus
institu. et cum predicta conclusione Joan. and. et paul. tra
dra. consilio. cxxxiiij. qd incipit factum tale quidam miles.
in. l. si plures. C. de condi. inser. quin licet feudum p. to. d.
teretur in reliquis retinet naturam feudi. Andr. in. c. qd
feu. amit. in. y. col. L. al. in rubri. de feu. consili. xj. Qd
suo est quia est feudum aliquod qd habet naturam propria
impropriam. Natura autem propria feudi est quedam qu
innata a prin. generationis feudi ex qua virtus contracta
citur et semper regulariter videtur inesse nisi per pacem
prietur vt. j. de feu. non habente propri. na. feu. c. i. qd in
uesti. c. j. s. fina. et in proxime allegato consilio. Argutetur
habere propriam naturam quando est simplem membra
torum ad heredes et ad eum qui inuestitores
quandoqz et de quo non debet quis inuestiri in opere
vt. j. de natura feu. c. j. et de feu. sine cul. no am. qd
ibi aliquid dicam. j. titu. j. etiam per principes. Bald. in.
sue extene. et in. c. f. de capi. qui. curi. vendi. dona. qd
ecclesiarum. de consti. Bald. in. l. qui se patris in
be. f. led. impropriam naturam intelligite habere p. qd
vez quando datur accipienti vt ipse et sui heredes et ipsi
habeant vt in. d. c. j. Itet quando sine inuestitura et qd
ib. mo. feu. consti. potest. c. j. item feudus queritur. qd
item. camere et canene. j. de feu. cogni. c. j. et de notis sum
item. feu. soldate vt. j. quis dicatur dux. mar. vel consti. qd
do non est transitorium ad heredes. vt supra dixi et ipsi
modis habet naturam impropriam et irregulariter con
ceptu naturam impropriam potius dicitur contracta in
tus. Bald. in. l. i. de fructi. et lit. expen. et ideo videmus qd in
ctu. emp. p. possunt administeri pacta feudalia et contrac
fi. depositi. l. arist. ss. de dona. Bar. in. consili. c. l. incipit
proponitur qd syndicus in. h. colum. facit quod notar. l.
simili in consilio. cxcij. incipi. in christi re. presupposito
filio. clxj. quod incipit in christi re. circa id quod primo
alio respectu feudum aliquo. n. o. habere propriam
dignitas cum feudo transit ad heredes inuestiti sicut
fit prout vidimus in duce. sed isolanti in marchione
milibus interdum tale feudum habet propriam naturam
vt quando neqz dignitas neqz feudum transit ad heredi
lum ad vitam vasalli sicut videmus in. Marchionatu. ante
no in ducatu spoleto in. coitatu. Capane et similis
potius posset appellari administratio licet sit collata per
feudi mediante inuestitura de quo. j. de alie. feu. in. f. m.
feu. marchie. Nec miru si licet no habeat in predictis et in
casib. ppri. natura feudi. nibilomin' dicit feudus vt in
ribus na dici p. feudu. licet no habeat propriam naturam
j. de feu. no habet. ppri. na. feu. c. j. p. quos fiat iusti. Sic
depositu qd no habet propriam naturam depositi. locis.
spolalio. ss. depositi. na pacta contra natura sue sit co
ralia valer. l. pacisci. ss. de pac. no. in. l. pacta coeta. f. de
emp. licet contra substantia no valeat in ea specie contra
pactum coueniat. l. ybi ita donatur. f. de dona. casu ma
Bal. in. c. j. s. et qd in. f. colu. j. ti. j. et ita Pan. de cadou. f.
christi re. circa id. et ideo contra substantia licet in aliis
fuisset actum quod feudarius nullo modo re. qd

sciedū. Et dublex est innestitura ut videbitur in c. i. j. quid sit
vesti. s. abusua q̄ fit per aliquod signū vēz p̄ hastā expresso verbo
inuestiture. et hec nō facit verū feudatarū nec transmittit nisi ap-
prehensa possessione. nā feudi hec est natura q̄ nō transmittitur
nisi sit pleno iure queſitū et inuestiturā et inuestitura pprial seu
do dicit possēſſio ut in. d. c. i. quid sit inuestitu. Ius ergo feudi ve-
transmittat regit apprehensionē. q. n. non effet in plenum vasal-
lus non pōt heredē juū vasallū facere. ergo nec trāmittit seu et
est plene inuestitura facto verbo et traditione que continet plenū
iure vasallagij. bald. in hoc pro. ſeudali. in. vy. colū. et sic videtur
q̄ in feudo nō sit nudum pactum qm traditionis expectat effe-
ctum de pac. l. diuſſionis placitum et neut vestitur pactum rei tra-
ditione hic vestitur ſeudum. ergo q̄ nō pōt tradere corporalē pos-
ſionē non potest ſeudum concedere quia non intelligitur dñs
in feudo antiquo natura eius promptior. est ad trāmittendū q̄
in feudo nouo. ar. ff. de leg. iij. l. pater. g. qndecim. Et adiueſtī. q̄ nona nō videt inuesti. p̄quā vetus inuestitura cōſervat ut in. c.
i. p̄ quos fiat inues. et ar. ff. de pac. l. si vnuſ. s. penes. yer. q̄ i ſpē. et
ar. extra de feu. in. c. iij. nū noua inuestitura effet noue forme et na-
ture. ar. no. in. c. bi. q̄ de pbē. libro ſecto. et addit alias diſſerentias
ff. de verb. ob. le. si mihi et uito. p̄ Bar. iſta ſunt verba Bal. in. d. l.
iij. in. iij. col. ff. de rerū diui. † Et nō. q̄ ſi pater de feudo ſuo fecit in-
uestiri filios in vita ſua q̄ iſtud ſeendum non dicitur proprie no-
num ſed antiquum. vt. i. d. vas. decrepi. et atis. c. quidam qd est no-
tabile. tamen dixit Dau. de ca. q̄ reuerso feudo ad dñm per pri-
uationē vasalli vel alio modo et poſtea vasall⁹ reiueſtiret h̄z p̄z
mitus effet feudu antiquū nunc erit nouuſ. ita Dau. conſi. clitiij.
qd inci. in xp̄i rc q̄ iſtud feudu. facit qd no. Bal. in. d. l. in. xv. q.
ff. de rerū diui. Item ſeendum qd als erat antiquum mutato do-
mino efficitur nouum vel mutatis pactis inuestiture. ſecus ſi nō
renouantur pacta. c. i. de vas. decre. et atis. Et ideo ſi vassall⁹ ba-
bens ſeudu antiquū ab yno dño illud recognolcit ab alio. qui nō
eft ſucceſſor. nec vniuersitatis nec singularis p̄oris dñi erit nouum
feudu. Ita consuluit Oldr. in. d. conſi. clxxvij. qd incipit factū ta-
le quia am nobilis. tamen cōſtitu de aliqua inuestitura antiqua
feudi ut dubio ſequētes inuestiture p̄ſumunt facie ut de ſendo an-
tiq̄ nū exp̄lē dicat q̄ fuerit reuiciatū prime inuestiture ut de no-
uo inuesti. c. i. de duo. fra. de nouo bene. inue. et facit nā ſequens
diſpoſitio centeſ in dubio facta ſi naturam precedentis fa- ſe ſu-
per eodem. l. ſi ſtipulat⁹. ff. de vſu. l. i. ſ. bellissime. ff. ut legē. noīe
ca. Si vero non conſtat de veteri inuestitura et effet contentio an-
feudu effet antiquū tunc agenti. in cum beret probatio. ſ. ſi. ca. i. de
gra. ſuc. in ſeuata. pau. de. caſ. in. cōſi. clij. qd incipit in xp̄i nomine
amen. circa preſentem causam. et dicit mediolanen. noſter clarifſi
mus iuriſ vtriusq; mon. archa dominus Signorolus de hōdeis
in conſilio. x. quod incipit in. q. vertente inter vgetum. quod ſi ſe-
dum. ſit antiquum qualitas habetur ext. in ſec. i. deo a iuie non
presumunt ſed effet probanda. † et in hoc poſſeſſio multum opera-
tur qz trāfert onus pb adi. i. aduerſariū p̄tra vassall⁹ effi ſi poſſeſſio
ſi de feu. q̄. d. antiquū p̄ſumunt q̄ eo reh. ita Ba. de bel. i. c. i. de g. a.
ſuc. in ſeu. d. l. c. i. de cōtē. inter me et d. o. in. c. i. ſ. cū aut. j. de cōtro.
inue. bal. q̄rit hic. ep̄ ſ inuestiuit titiū de caſtro ecclē et inuesti-
ra dixit feudu ee antiquū. q̄rif an ex illis verbis p̄bet feud. ee an-
tiqū. et ſic an valeat in feudatio. et cōludit bal. qd nō q̄ vidēt ta-
lia vba plata i fraudē legit. l. q̄ ſeſtū. ff. de pbal. cū q̄ ſ deceſſes.
titha. ff. de leg. iij. nā verba enūciatiua nō pbāt inter eos q̄ nō p̄nt
diſponere. J. i. forte. ff. de caſtre. pecu. et no. in. l. ſciēdū. ff. de verbo.
ob. niſi verba enūciatiua eēt in ſiſto antiquo. qz tunc ātiuitate
presumunt omnia ſolēnja no. in. l. emancipatis. per Lyn. et Bal.
de fide instru. Inno. in. c. v. eniens. et in. c. quid per nouale. de ver.
fig. no. ſ. c. ſi papa. de priu. lib. vj. Dau. de ca. in hanc ptem. cōſi-
luit. ſ. c. cluij. incipit in xp̄i rc. qd iſtud ſeendum et per Joan. and.
in. c. albricus. de testi. et Bento. de but. in. quoniā ū ſallam de pro-
ba. no. in. l. cū q̄ ſ. C. de ſure deli. in. c. ſ. de ſucces. ab in teſta. Et ita
tū. de preſenti qſtione oldr. in. cōſi. clxxvij. inci. f. actū tale eſt qdaz
nobis. et facit q̄ no. Bald. in. c. i. inſra de glie. feu. pater. in. c. i. de
gra. ſucces. in ſeu. Bal. et alua. in. c. i. de vas. decre. et atis. in. ca. i. de
succes. ſeu. qd aut ſi ep̄ ſ cū. caplo et in ſiſto aſſuerēt ſeudu antiquū
Lōcludit Bal. qd oia p̄ſumunt vera. allegat glo. in. aſ. hoc ius
porrectū. C. de ſac. ſan. eccl. quā gl. ſeq̄tū ibi Ly. do. ma. in. ſia
ſia. per ter. rotundū. in. l. iubem⁹. in. p̄t. abſi. nec ſi oēs cū ep̄o. C.
de ſac. ſan. ec. per. c. i. de re. ec. non alie. in. vj. nec ob. d. glo. in. aſ.
hoc ius. q̄ loquif in mntuq̄ nō autē in alienatione rerū immobi-
litū ecclē. et ita tenent bar. in. d. aut. hoc ius. et facit qd no. glo. i.
bernar. in. c. qd qbus dā. de fideiſ. In regibus et alijs qui p̄nt ſine
ſolēnitate dare ſeuda crederē qd ſi dicaſ ſuſtituta noua iſre an-
tiqū ſeudi datur vel aſſirmat ſue enūciat̄ antiquū ſeudu aſſu-
miceret qualitatēm antiqui ſeudi. l. quicq; deſerit. C. de oſ agro.
deſer. lib. x. Ba. ardiſo. in ſumma de ſeu. in tit. nouum non pater
nū. Bald. in. c. i. inſra an agna. vel filius. bald. ſ. c. i. de aliena.
ſeu. per Alua. in. c. i. de vas. decre. et atis in. c. i. de grad. ſucces. in.
c. ſeu. And. in. c. i. in ſin. de contro. ſeu. apud p̄gret. C. † Bla. et
Depositus imper. vi. uis ſe. dotum. a. viii

4. Septima est diuisio qm aliud est feendum paternum de quo supra
prime dixi aliud est maternū videlicet qd primo fuit acquisitum
per feminā vt infra de benefi.femi.in.c.i. Large dicit quodcumq
feudū qd a quacunq femina ex superioribus fuit acquisitum qd
fuit cognitionis communis fīm Bal. vt in.d.c.i. de quo dicit ut ibi.
¶ Octava est diuisio qm aliud est feendum masculinū qd regu
lariter trāsit ad masculos tantū & nō ad feminas vt infra cit.i.in
S. hic autē & de sucē.feu. S. filia. Aliud est femininū qd per pactū
transit ad feminas vt in.d. S. filia. quo casu tunc demum succedit
femina si nō extat masculus. vt infra de eo qui sibi & here.suis.c.
i. fallit etiā vbi transit ad filiā eo qd redemit vt infra de natu.suc
feu. i. prin. Bal. in.l. qui se patris. C. vnde. liberi. vt infra an maris
tus succe.vr. c.j. ¶ Nonna est diuisio quoniā feudū aliud est indini
sibile regis omnia feuda sunt diuisibilia. In. in.ca. prudentia in
princi.ss. de offi. dele. & ad ppositū per bar. & Bal. in.l. inter tuto
res. ss. de admi. tu. Bal. in.l. f. ss. de re. dini. Ange. in.l. est receptū.
ss. de iurisdictio. om. iudi. Sz fallit in marchionatu ducatu & co
mitatu & in ceteris feudis similibus dignitatem habentibus. vt
infra si de feu. fue. cōtro. & in.c. omnes. & de phi. feu. alie. p. Hede.
4. 8. in. S. preterea ducatus. & dicatis vt ibi dixi. ¶ Decima est diuisio
quoniā aliud est feendum reale sive perpetuum aliud personale
aliud personalissimū. Reale nāq seu perpetuum feendum est illud
qd trāsit ad heredem qn vnusqnisq sibi suisq heredibus pspex
it vt infra de duo.fra. & capi. inuesti. c.j. & in qui. cau. feu. amit. S.
si. personale feundū est qn feundū ad vitam alicuius conceditur vt
infra qui. mo. feu. consti. potest. c.j. & de consue. rec. feu. c.j. vt sicut
est feendum habita. qd finit morte capientis nisi aliud specialiter
cautū sit vt pbatur in. feuda habitationum. de feu. & bene in.c.
4. 9. extraordinarijs capi. ¶ Et dicit feendum habitationū quando in
pprios vslis habitatio cōceditur: vnde infert hic Bal. in quinta
diui. nunquid ille cui habitatio est cōcessa in feundū possit ipsam
alteri locare. & primo videt: qd nō. nam feendum habitationis est
feendum conditionale qd deserta habitatio amittit. Et dicit
hic bald. quasi stet per ipsum vasallum quominus conditionem
in feudo appositam impleat. ideo perdit feundū. si titius.l. titio
centum. S. f. l. cū pupillus. ss. de cōdi. & demon. preterea id qd con
ceditur in pprios vslis est personale. l. vntica. S. ne aut. C. de cadu
tol. ergo &c Item habitare est facti personalis qd nō potestiple
ri per alium. l. scitum. S. fina. ss. de sta. lib. facit que habentur in.l.
inter artifices. ss. de solu. & l. nemo. per Bart. ss. de duo. reis stipu.
Bald. in.l. i. C. de here. insti. Itē persona videt electa. ergo ab eo
non est recēdendū. l. si ita fuerit. ss. de manumis. testa. In 2 trariv
scit. l. arboribus. S. vslfructuarius. ibi nam qui locat vltur. & l.
nō vti. ss. de vslfru. l. habitatio. C. de vslfru. l. habitatioes. ss. de
vslfru. leg. ibi. Bar. & ter. i. c.j. S. rei autē. j. de inuesti. de reb' alie.
fac. vbi vasallus h̄z potestatē rei inuestite tanquā dñs quoad vē
dicandū vel defendendū vel seruitutē imponendū. & habitatio
dicit fructus. l. si is qui. S. j. vbi Bar. post gol. ss. de pig. & facit. c.
cū scim'. C. de agri. & censi. libz. xj. l. illa. C. si p vim vel alio modo
nō em dicit habitatio em deferere qd relinquit inquilinum. & fa
cit ter. in.l. cū antiquitas. C. de vslfru. vbi ille cui lega. est habita
tio pōt eā alteri locare & ibi bar. insti. de vsl & habita. S. Sz si cui. &
facit. c.j. donare. j. qual' olim feu. alie. po. vbi vasallus pōt alij lo
care feund. & facit quia non refert a quo fiat sed cuius nomine fiat.
ss. de verbo. obliga. l. cum seruus. tamen bald. hic distinguendo
soluit cōtrarietatē aut habitado pprie per ipsū vasallū psonalit
versat cōmodū dñi: puta qz 2 cedit habitatio castelli fortis & ci
stodia digno veterano militi fido & callido: & tunc nō possit alte
ri locare. & pcedit prima opio. aut cōcessū est feundū habitationū
simplr. & tūc pōt locare. & pcedit scđa opio. Subiicit quoqz h̄ bal.
qd qn conceditus habitadi cū pprietate qd talis habitatio est
realis. l. dom'. S. f. ss. de vslfru. Deinde querit bal. hic in. vi. diui
sione quid si dñs in cōcessione dicat cōcedo tibi talē domū vel
fundū ad vtendū vel fruendū nunquid istud feendum erit perso
nale & primo arguit qd non qd feundū in dubio non est personale.
c.j. S. S. infra in q. causis. feu. amit. In 3 trariv facit ter. l. habitatio
S. si sic. ss. de vsl. & ha. ¶ Et ita 2 cludit faciens regulā qd vbiqz
facta est cōcessio in vsl pprios alicuius in feundū finit morte. & sic
dicitur feundū personale. Et ideo si 2cedat feundū p alimentis ali
cui illud feundū morte finit per no. in.l. cū bi. S. si vni. ss. de transac.
Sz salua reverentia bal. forte prima opio. est melior p. text p. eo
allegati & deducitur: nam verba debent intelligi sīm naturaz di
spositionis in qua proferuntur. l. si vno. in prin. ss. loca. c.j. S. fin. vbi
bonus ter. infra quid sit inuesti. & facit qd vidistis supra in tertia
& quarta diuisione feudorū. Sed de natura fendi est qd transeat
ad heredes: vt p̄z er diffinitio pmissa vt videbimus in.c. i. S. cuz
vero. infra ti. i. sed ista verba ad vtendū & fruendū sunt prolatā in
concessione feudali. ergo intelligunt sīm naturā feudalem vt trā
seat ad heredes. Nō ob. l. si habitatio. S. si sic. qz ibi legat habitatio
natura talis legati nō es vt transeat ad heredes. Feundū vero
personalissimū qd soldata appelet & istud ex neutra parte trans
it ad heredē vt infra qd dicat dur. marc. vel comes in. S. soldata.

ego enim episcopus extra de iure iuratur. Interdum capitur beneficium pro officio. ut. i. de pa. tenen. in. g. quicunq. Subsequentes etiam quod habemus etiam quoddam beneficium quod appellatur manuale seu virtuale ut sunt distributiones quodam quotidiane quod dant presentibus et residetibus. de quibus habetur i. c. i. de clericis non resili. i. t. Insuper quod alius est feendum corporale quod consistit in rebus immobilibus aliud incorporale quod consistit in inribus decimalibus vel alijs in redistributionibus ut ait Bal. i. de collue. recti. feu. in. g. i. in fi. et probatur i. c. i. de feu. cog. Restat videre post Bal. et d. et Har. quod action oritur ex contractu feudalitate video distinguendu aut enim est sola promissio de investiendo in feudo vallata stipulatione et oritur actio ex stipulato. I. si quis certus. si certus. p. e. insit. o. ver. obl. in prin. Saly. in. l. sicut. C. de act. et obl. in. l. ex placito. C. de tertium permis. quod vbi cunctis in stipulatione deducitur faciem putatur de investimento incrementum dicetur inesse stipulationi. I. vbi autem non apparet. g. qui id quod in faciendo. si. de ver. obl. cum simili. o. l. si quis certum. Si autem promissio de investimento non esset vallata stipulatio sed simplex pactum ageretur conditione ex. I. si quis ait. g. p. e. C. de dona. et no. in illegitima. ff. de pac. hoc verum de iure ciuii. detinere autem canonico ex nudo pacto oritur actio sine officio iudicis. c. j. extra de pac. et no. in. c. non sit extra de iudi. et plene scribitur in. l. iurisgovernum. g. quinimum per. Imo. ff. de pac. Aliquando est sola promissio de investimento sive princeps vel alius concedit tibi in feudum castrum et oritur condicione ex mortibus summi Regis. bic Regis. in. l. vnicia. ff. de coadi. ex lege. licet Bal. fuerit in noua opere. d. l. vnicia. et si esset interpolata stipulatio super contractu feudali agitur condicione ex mortibus ut per Har. in. l. singularia. ff. si certum per. videbimus in. c. si facta. i. si de feu. fue. contro. Si autem concedens in feudum in durisset in possessionem vasallum daretur utilis rei vendit. contra omnem detinentem feudum suum ut no. in rub. ff. de rei venientia. Dicit tamen Bal. in. c. j. quid prece. debet an inue. an fide. quod pro feudo nunquam nascitur actio contra via sed hincinde est directa quod actionem contraria non dat nisi in casibus a iure expressis per glo. in. l. omnis. ff. de imp. in reb. totalibus factis. Quero quare appellatur vasillus et quis. unde dicitur et quot nona haec. Et inde quod vasillus id est quod obligatur et de vas vadis quod interpretatur oblesse. Ide vadi monii vadi monij. et est obligatus vasillus ad plura domino suo ut. i. de for. si. i. c. j. vni vasillus id est quod fidelis. et alle que est obligatus ex fidelitate ut. i. an re. deb. test. q. pa. esse. desie. c. j. et appellatur est fidelis ut. i. in. t. i. i. g. antiquissimo. c. j. g. ite si fidelis. et in. g. rursus. i. q. mo. feu. amitt. Et est id quod fidelitate inrat ut. i. qualiter iurare debet. va. fide. Quinimum si remitteret est iurum deberet nihilominus esse fidelis ut. i. q. fuit prima causa bni. amiti. g. j. et de capitulo. cora. in. p. Joa. an. in addi. spe. in. t. de feu. ru. Illo ostendit summa de feudis. g. q. dicit fidelitas. Bal. in. l. si plures. C. de 2di. iser. bf. in. c. i. j. p. quos fiat inue. Interdu a appellatur homo alienus ut ait Har. in. l. si queramus. si. de testa. Interdu appellatur clientulus. ut. i. de feu. alie. in. prin. g. et si clientulus. Clientulus. n. id est qui seruit. nam vasillus est obligatus ad seruendum dñio ut. i. q. b. can. feu. amitt. in. fi. et ex hoc verbo clientulus sumunt quodam arg. quod vasillus sit de iure romano etiam an ista iuria feudalia cum de hoc non est in iure cauti de iure coi ut. l. t. non noua. in. fi. C. de iudi. g. z. coi. op. est in contrariu ut dixit. i. de coi. e. inter do. et vas. de iuest. in. p. Itē quod appellatur feudatari iuxta vulgares. et obligatus. Interdu appellatur feudatari iuxta vulgares. et obligatus ad fidelitatem per instrumentum inuestiture ut. i. p. q. fiat iustitia. i. fi. et non noua. si. for. c. j. i. p. Interdu appellatur miles ut. i. de feu. sine culpa non amitt. i. c. j. et ibi non. Interdu appellatur vasallus. q. si dignus stare ad valutas dñi. ut dixit. i. q. s. dicitur dux. mar. vel co. in. p. Interdu vasalli appellatur pares ut. i. si de sue. iter do. et vasalis. ori. in. c. ilup sciendum quod ex generali consuetudine trahuntur et adduntur eis. atque nota ad hanc matrem. t. Nam habemus homagium quod aliquis promittit se esse hominem obediens et stare et habitare ubi voluerit dominus et ea fuitia exhibere potest dominus valuerit et super hoc facit sibi homagium id est promissionem ut sit homo suus de quo in clement. pastoralis. de re iudi. Nam censetur pro homagio obligatus qui fidelitatem et obedientiam prestat ut in. c. grauem extra de excel. prela. Aliqui autem appellant istam obligationem hominum ut in. c. ex. diligent. de symo. Aliquis appellatur vasallum prout dixit hostien. homagium frequenter accipitur pro fidelitate et econtra et pro vasallagio: nam ista vocabula magis moribus civitatum et ventionum intelliguntur emanasse quanto iure scripto ut tenet specia. t. tu. de feu. g. h. versicu. i. queritur quoniam natura quotidie nostra nomina edere de properat ut. l. i. g. si quia. C. de yete. in. enuc. et vide glo. in. t. super rubrica. C. de agri. et censi que ponit diversa nomina colonorum. nam quidam sunt ascripticij. quidam sunt censiti quidam perpetui. quidam conditionales quidam in quistioni quidam origin. r. i. quidam simplices quidam rusticani quidam liberi que omnia declarantur ut ibi colligitur. et per gl. in. d. cle. pastoralis ubi predicta declarantur ubi per Bartol. ff. de vnu fructu. l. si apes. g. fi. et inspe. de feu. g. fina. ad fi. Sed circa homagia quia utilis est materia primo quero quod sit homagium et dicendum est

potius designando q̄ dissimilēdo q̄ omnis dissimilitio in iure per
culo. l. omnis dissimilitio. s. de regu. iur. qd̄ f̄ homagiu est fidelitas
hominis p̄ t̄ alibus dno facta dicit fidelitas q̄ i ipsa homagiu
p̄ statioe iur at dno de obleruāda fide. d. c. ex diligēti. de limo. c. cū
cleric. de ver. s. c. graue. de exces. p̄ la. c. dilecti de maio. et obe. Et
qd̄ sit fidelitas in. c. in s. p̄ quos s. inuesti. in. c. ego. em. de iure in-
rā. Et Bal. in. c. q̄ in ecclasiarū in. viij. col. de cōstī. dicit qd̄ fidelit-
as est quedā subiectio p̄ ter naturā in capite libero. ideo in eodē
c. in. viij. col. firmavit qd̄ hec homagia sunt odiosa et formam iura
mēti ponit lpe. in ti. de feu. g. qm̄ in pe. et s. col. facit. c. j. et ibi. not.
doc. j. quār̄ valsal. iura. de. i. iij. parte. Dicitur p̄ t̄ alibus q̄ pro
spūalibus nō fit homagiu. c. s. de re. iur. Dicit dno facta p̄ p̄ ter
homagiu prestat tanq̄ superiori. c. grādi. de sup. ne p̄ la. li. vi. c. i. j.
de for. fide. vel q̄ p̄ homagiu soln obligat homo ip̄ si inmediato
dno cui facit fidelitatē nō dno dñi: ideo homo hominis mei nō
est homo meus. Ita spe. in. d. s. qm̄. ver. xiiij. querit vbi dicit qd̄
l. rex frācie habeat p̄ t̄ atem in oēs de regno: nō tñ baronis sui ho-
mo est homo suus. Voluit Lud. post Bal. in. l. j. C. vnde legit. fa-
cit qd̄ dicit de ipatōre in. l. bene a zenone. C. de quadri. p̄ scri. immo-
cta. l. depcatio. s. ad. l. rhodiā de iactu. facit. l. nā et soci. s. p̄ socio
facit. c. legit. et ibi glo. infert ad hoc. lxxij. dis. l. modestin. s. de v.
signi. Barto. in. l. q̄ a liberis. g. n̄ quis a liberis. s. de libe. agno.
vbi de vasallo et facit qd̄ no. Bal. in. l. j. in. iij. col. C. cōmunia de le.
68 T̄ vbi dicit qd̄ cū vasallus vasalli mei nō sit meus vasallus nō co-
git mihi iurare fidelitatē. Scđo querit vnde homagiu traxerit
origine. et breuiter dico qd̄ potius ex generali consuetudine p̄ sur-
patu est q̄ ex iure scripto introductu vt vult spe. in. d. s. quoniā.
ver. h. querit. Lar. l. d. cle. pastoralis ver. rursus. de re iudi. habe-
tur in. c. recoletes. de sta. mona. et in. d. c. ex diligēti. Et dicit Bal.
in. c. q̄ in ecclasiarū. de cōstī. in. viij. col. qd̄ est cōtractus nominatus
nominatiō specifica cōsuetudinis. ita sentit spe. de feudis in. s.
69 quoniā. ver. xvij. t. Tertio querit quotuler dicit homagiu. et
dicte qd̄ duplex. l. ligiu et nō ligiu ligiu dicit qd̄ fit ipatōri vel
regi supremo nullius fidelitatē excepta. vt vult gl. in. d. cle. pasto.
in verbo homo ligius. Spe. in. d. s. quoniā. ver. et no. nō ligiu in
quo superioris fidelitas excipiē: ideo plurib⁹s prestari potest. d.
ca. grandi. et vult Bal. in addi. ad lpe. in. d. s. quoniā. ver. et not.
Ideo videmus qd̄ dominus potest p̄hibere ne homo lig⁹ suus
fiat homo ligius alterius. sed quominus fiat homo nō ligius al-
terius nō potest prohibere quia fit fidelitate ipsius dñi salua nisi
subesset cā p̄hibitiōis: puta q̄ velet se facere hominē ligium ini-
mico dñi. nā tñ dñs p̄t p̄hibere spe. in. d. s. quoniā. ver. xi. que-
rit. et ideo dicit ibi Bal. in dicta addi. in pe. col. qd̄ homo ligius
est vere subditus dñio homo nō ligius est dñtarat subditus h̄z
qd. i. rōne dñtarat rei quā obtinet in feudu voluit idē spe. in. d. s.
quoniā. ver. xvij. Et etiā p̄t dici ligium homagium in quo nul-
lus excipit quātū ad verbā l. fiat inferiori ab imperatore. et tunc
tacite vide p̄ exceptus imperator ut vult spe. in. d. ver. et no. facit. c.
imperialē. s. s. i. de feu. alie. per. fede. et qd̄ no. glo. in. d. cle. pasto.
Et dicit ligiu a legalitate q̄ plurim⁹ dñ pollere homo lig⁹. vel
eo dicit ligiu q̄ nō sit alicui homo ligatus ad homagiu prestat-
dū ut vult glo. in. d. cle. pasto. in verbo homo ligius. Itē p̄t dici
alio modo duplex homagiu personale qd̄ fit nulla re a dño acce-
ptas. sed vt ibi de defensore p̄spiciat et p̄tectore. et sic solū respectu
personae spe. in. d. s. quoniā. ver. h. querit. p̄pe s. alio modo reale
qd̄ fit respectu rei a dño homini concessa q̄ dñs dat alicui māsu
vel certas possessiones ut ille p̄pter h̄ se cōstituat hominē dñi. et
p̄ tale homagiu dicit homo de māsuata. ita spe. i. d. s. qm̄. ver. h.
nunq̄d homo me⁹ poterit acgrere. et de hoc duplī homagio p-
sonali et reali loquit Bal. in. l. h. C. de ope. liber. Et realē sapit po-
tius naturā fendi. c. h. de feu. cog. quidā psonale. t. Quarto quero
qualiter qs fiat homo meus: siue querat mihi homagiu et dicte
per stipulationē siue aliud pactū obligatoriū. ut est tex. in. l. sp̄o
tanus. C. de decu. lib. x. et in. ca. grādi. de sup. neg. prela. li. vi. facit
l. cū scimus. C. de agri. et cēsi. ita landū per illā. in. d. cle. l. pasto. v.
rursus. et ibi Lar. in. h. q. secundo querit iuramento. d. c. grādi. et l.
cū decurionatus. C. de decu. li. x. ita spe. in. d. s. qm̄. ver. xxi. aut
Hec requiri ex p̄fsto cause in bindi cōtractus p̄ quā quis fit ho-
mo meus. vt vult spe. in. d. s. qm̄. ver. iiij. querit. Nā in dubio pres-
sumit subesse causa homagiu. vel eo q̄ aliquid temporale mihi de-
dit vel vt me defendat vel illesum conseruet ut vult spec. in. d. s.
qm̄. ver. v. querit in s. illius ver. Et ita seruari p̄t qd̄ voluit bal.
in. l. h. C. de ope. liber. dum dixit qd̄ in recognitione personali re-
quiritur causa sed non in re. al. intelligo causa expressa. vel p̄sum
pe. l. cāpanū. in ar. s. de oper. lib. l. generaliter. C. de non nu. pecu.
et no. maxime per Bald. l. h. s. circa. s. de excep. doli. cum ibi not.
t. Tertio queritur professione siue confessione in preiudiciū eius
qui profitetur vel confitetur. l. cum precum. C. de libera. causa. ca.
omnes semine. xx. vij. q. h. l. quidam. s. de consti. pecu. et ibi in simi-
li Eng. et voluit Bald. in addi ad spe. in. ti. de feu. in. s. col. in. l. h.
C. de oper. lib. spe. in. ti. de confessis. s. h. versi. quid fit confiteretur
sed non in preiudicium tertij. l. fina. s. de instito. actio. et vult bal.

72 vbi prime spe.in ti.de iuris.om.iudi.in fi.col. C. de pba.qd pro honoratibz bmoi cōpetere pōt possessorū a
73 p sententiā qua quis pronunciat homo meus vt yu...
qm.facit.c.cū super.z.c.luborta.de re iudi.z.c.lancet
giū pscriptione ex quo spacio.xxi.annorū p̄stutit quia im
mibi tanq̄ homo meus.l.cū satis.C.de agri.z censi.bal.
qui.C.de fun.patrīmo.l.tubemus.C.de fun.recipibz
duo punctualiter pbari t̄pis longinquitas.xxi.vel claus
iuribus prela.z prestatio se uictoriā tāq̄ ab homine meo
nō tanq̄ ab amico.l.fi.ss.quem ad.serui.amīr.le.j.y. si p̄ rem
aristo.ss.de a qua quoti.z esti.habef in.ca.cum ecclēsa fac
cā pos.z pprie.senit An.j.tit.j.in prin.Tamē si minor ip
dece annis vel etiā minori q̄s mibi p̄stitutet seruitia co
meus cansat quasi possifio homagū in fauore meū p̄sum
querela.de elec.Et hec omnia voluit spe.in.d. h̄y. qm
querit facit qd no.Bng.in.l qui altena.j.y. qm
in.l.j.in.iij.col.C.de fideicō.Bar.in.l.litibus.C.de aqua p̄sum
in.l.j.in.iij.col.ss.de re.diu.z facit q̄ voluit Bar.in.l.bal.
dicto.ss.de iti.actuq̄ pri.bal.in.l.y. C.de serui.z aqua p̄sum
cha.in regula sine possessione.de re.in.lib.vj.char faciūt q
debim̄us.j.in.c.hi quis per.xxi.si de feu.fue.contr.Seruitia
enit quis homo meas rōne originis paterne.nota in.l.
agri.z censi.in.l.cū scim? j.y. illyd.C.e.ti.in.l.fi.C.de muris gal
do se hominē meū vt sibi p̄uideat de defensore qui eis detin
ergo ita videſ consider aſſe z voluisse p̄spicere filiis de detin
ar.l.si pactū.ss.de pba.l.si heredi.j.y. nos aut.z latus. ad p
74 huit spec.in.d.j.y. quoniam.ver.v.querit.† Septimo q̄nt nō
tracti magritonij nam yxor hominis mei efficitur mei in
quia sequitur sortein viri.l.feminē.ss.de sena.l.fin. si. item
pserunt.ss.ad minij.z legē mulierem.C.de digni.habat. com
parte.b.de fo.compe. Contrariuz determinat spe.in.d. q̄p
ver.xx.querit.z ibi Joān.an.alle.mar. de fano ita tenet
fina.C.de agro.z censi.leg.ancille.C.comunita de luci. Qu
75 querit successiōe quia nō respectu bonorum fiat homagū
na transibunt ad successorem in eis cum onere.j.y. in
su z reliquis.ita spe.i.d.j.y. quoniam ver.xvij. cōtra
no constituitur quis homo meus aditione hereditate
mei etiam ante habitā possessionē.l.iij.j.y. si. si. q̄d
ea.l.y. z.l.y. de heredi.vel ac. in ant. iusturan. q̄d
prin.dum alias fit habilis ad succedendū in voluntate
veri.xvij. Quid aut de filio hominis mei extenuat
qd de filio qui abstinet a bonis paternis p̄missis.vi.
vij.z.vij. querit z an plures filii hominis mei lege
teneant mihi p̄stare operā quilibet in solidū an. no
76 vñus tñ ponit spe.i.d.j.y. qm. veri. ar. querit.† Dēmon
per subrogationē puta q̄ de cōsensu dñi alienat rem p̄posa
fit homagū saluo homi. gio dñi vel alio modo surrogat
loco sui vt vult spe.i.d.j.y. qm. ver. xx. querit. Et sic
modo pōt quis se facere hominem alterij. naſ est quodam
seruitis facere homagū qd non videſ alicui permittit
de ser. non or. l. nec si yosens. l. interrogata.C.de libe. cōfida
C.de libe. ho. erdi. facit glo.in.l.cum antiquitas ibi L. L.
frui.in. S. ne tamen. insti. de yſufri. in lege ſi hi. Cloca. So
re patet ex his que no.spec.in.d.j.y. qm. ver. primo uincit
dicunt qd per tale homagū non amittit libertas h̄dī
eum contra alios in persona defendere z rebus t̄p̄ ali
li subiectiōe tenet domino de qua statim andiet. id est
Bar. quod sunt liberi qui faciūt homagū l. aliqui h̄dī
ne sint subiecti. ita Bar.in.l.tale.j.y. ss. de hered. insti. I. I.
Bald. in. addi. ad spe.in.titu. de feu. ar. l. si. c̄m. in. p̄sum. re
fruct. qd homagū est quedā seruitus minor nō maius
to principaliter q̄o ad qd tenet homo meus. Et dicunt
S. qm. vers. xvij. qd in his est attēndenda consuetudo. in
tenet quia subest iurisdictioni mei dominij. arg. quid
de episc. z clerici. Si sit homo lig? est mibi subiectus que
sonam z quo ad bona vt supra dixit de homine ligio. si fit
nō ligius est subiectus ratione rei solummodo p̄o qui fer
magū habetur in.c. verū z in.c. ex trāmissa. de fo.compe
ceterū de iudi. vel rōne mere personalis recognitione m. in
in.iij.q.principali huius materie homagū. Item tenet m
reuerentiā ideo prestat homagū genibz flexis z manu
tenens in manus domini fidelitatem iurans z dñi in signo
the fidelitatis illum osculatur vt vult spe.in.d.j.y. res. re
qui contu. est. c. i. facit. l. venia. C. de in ins. vo. c. fina. etia
Nec famosam actionē cōtra dñm monere potest ad ini
ti. l. non dñ. ss. de dolo. nec dñm accusare potest. l. qui em
g. si libertus. ss. de bo. liber. l. horio. j. parens. cum. l. q.
liberto. ss. de obse. lib. z dicit no. Bal. in. cl. c. u. am. in.

z remittit ad se ut vult Bal. i.l. archimedita. C. vt in pos. leg. bal-
in preludij bñius cõm̄eti. in vñ. col. amo dñs poterit ð seruitij
de quibus non est dubium propria autoritate illa exigere ab in-
uito vt vult spe. in. S. quoniam. versicu. xvii. ita doc. in dicto. c.
cum apostolus. z onera que sūt extraordinaria potest lex statu-
tum vel princeps ex causa facere ordinaria z realia vt tributum
ita L. alde. consil. vii. in rubrica d. const. incipi. an si statuto. in fine
81 col. z idem L. alde. in ti. de c̄esi. cōsi. y. infi. col. C. t. Bñ autē ho-
mo mens quicquid acq̄uitit: aquirat mibi z an possit de bonis
suis testari p̄ponit Specul. in. d. S. quoniam. ver. xix. ad quē me
remitto. Et si per aliquē turbor in. quasi possesse illius homa
ḡ possim agere possessione cōtra illum vel etiā vendicare ho-
minem meum si ab aliquo detinetur per ea que habentur in. l. S.
S. per hāc. f. de rei ven. ita Specu. in titu. de causa pos. z proprie-
t. i. ver. vtrū dominus cū ver. se. per vnam col. z vltra. z. S. S. ver.
ceterum per iuris. z spec. in titu. de offi. ordin. versi. codem mo-
do z propter ista seruitia tenetur etiam dominus defendere ho-
mines suos. c. de forma. xxv. qd. v. z illis iustitiam ministrari fa-
ceret bene gubernare alioquin nō est ppriores sive dominus ve-
rus. c. scelus. ij. qd. i. non frustra. c. rex debet. xxvij. qd. j. Et si ipsi
nesciunt terram defendere z iustitiam seruare puta defectu intel-
lectus vel furiosi vel debilitati aliquo incidente vel infirmitate
tunc subditi possunt petere a superiore si nō recognoscit superioris
rem a papā qd det illi coadiutorem quod gubernet. Ita spe. in. dit.
S. quoniam. in. fi. habet in. c. grandi. desupplē. neg. prela. lib. vi. z
in. c. vni. de cle. egro. col. lib. z si domin⁹ subditis nō impēdit offi-
ciū debitum nec subditi tenentur sibi ad seruitum. Bald. in sus
prascriptis. f. in fin. col. non tamen s̄ facto debet se ab obediē-
tia subtrahere. Bald. in. l. ex hoc iure in. S. col. ff. S. iust. z iu. e. cū
licet iuncta glo. de prescrīp. Tamen vbi superior requisitus nō
potest regere z gubernare suos subditos licitum videt illis qd
alteri se subiçiant Bald. in. c. j. in. liij. col. de iudicis intellige qd
aliter non posset sibi contra dominū consuli per ea quenot. Bar.
fnl. sed si alius. S. bellissime. ff. qd. vi. aut. clam. Bald. i. l. S. S. post
originem. ff. de ori. iur. facit qd not. Bald. in. c. j. S. j. in. fine. j. de
pace iur. fir. Inno. in. c. olim causam. de resti. spo. alias non licet
subditis pro arbitrio mutare dominus Hosti. in. c. fina. de iudi.
Arch. Joan. and. z elij in. c. presidentes de here. lib. vij. tamē po-
terit per superiorē dominus priuari ex quo male circa vasal-
los versatur non intellige in leuis sed in grauibus qd est arbi-
trarium superiori. c. j. in quib. can. fen. amjt. z de hoc qd priua-
82 ri possit est tex. in. c. ad apl. c. de re iu. lib. vij. z voluit Albe. in. l.
bene. a zenone. C. de quadri. perscrīp. facit qr not. Bal. in. c. j. S. pu-
blici. j. de pace. tenē. z facit que. S. d. r. t. Sexto quero qualiter fu-
nitur homagium primo dico qd finitur morte hominis qui tale
homagium prestitit. Nam est qd personale z vinculum ingerens
personae sicut lepram leproso vt vult Spec. in. d. S. quoniam. ver.
vij. quare facit in arg. c. cito turpem. i. q. i. Ideo post mortē de sta-
tu alicuius non queritur respectu ipsius mortui. l. principaliter.
l. j. C. de libera. causa. habet in rubrica. C. de statu defunctorum. se
cundo finitur de renunciatione sive de refutatione. nem vasallo
refutante feudum liberatur a seruitio domini. c. i. de vas. qui cō-
tra cōst. lotha. feu. ali. ergo ita in eo qui fecit homagij hec e qd
paratio procedit i homagio reali qd prestatur respectu rei a do-
mino habite. z tunc de veritate huius cōclusionis qr opiniones
sint varie dicte. vt videbimus in. c. fina. j. de capi. qui curi. vendi.
Sed in homagio personali ex quo suo cōtractu homo est astric-
ctus non credo qd possit sua refutatione vel renunciatione ho-
mo se liberare per ea que vult Barto. in. l. is cum quo. ff. de aqua
plu. arcen. z ita voluit Dyn. in quodam suo cōsi. z ita stelligo
spe. in. d. S. quoniam. ver. x viij. queritur. z ita cōcludit rōne Bald.
in. c. que in ecclesiā um. in. viij. col. z ibi etiam pano. de cōst. dum
concludit qd feudi pōt renunciari qr est beneficiū potiusquā cō-
tractum onerosum. z homagij personale habeat reciproca one-
ra hinc z ide non autē censeat beneficiū homini meo cōcessuz nō
erit in facultate ipsius me iusto se liberare ar. c. j. de regn. iur. l. m̄
83 hil tam naturale. ff. eo. ti. t. Tertio finif si homo me⁹ de cōsensu
meo altū surrogat loco sui. nā tūc remanet liberatus. z idē vbi
cūq in casupmissio puta vendēdo rez ppter quā flat homagij
84 in casupmissio. ita Spec. in. d. S. quoniam. versi. xx. querit. t. Quarto
finif perētione rei ppter quā p̄sta homagij. arg. l. q. vsum
fructum aree. ff. de vñfatu. z. l. j. C. de iure emp̄ly. facit quod vult
85 Bal. in. anf. excipit. C. de bo. q. lib. t. Qnsto finitur expressa do-
mini remissionē sive liberatione vt vult Spe. in. ti. de ser. nō ord.
in. ver. porro. z ibi Joan. and. in addi. Bal. z Ang. in. l. inter debi-
to rem z. l. ep̄la. S. si pactū. f. de pac. facit. l. ab emptione. ff. de pa.
Tamen per hoc non liberratur a iure renerentiali per tex. in. l. ff.
C. de bonis que liber. Ang. in. l. sed si hac. S. patronum. ff. de in-
ins vo. Angel. in. l. qui excep. S. fina. vbi glo. ff. de condic. inde. z
talis liberatio an reguletur a causa suay cestet cessante causa fa-
ciant que voluit And. j. de feu. mar. c. j. z posuit ego. j. de aliena
feud. S. fin. i. fi. col. Joan. and. i. c. decet. de regn. iur. lib. vij. in mer.

Qui feudum dare possunt,

ne et taz videtur liberatus a prestatiōe seruitū leuis si a domino
requireretur. l. decurio. vbi casus singu. z ibi Barto. C. de decu.
l. x. et ex dispositiōe testatoris potest fieri liberatio huiusmodi:
qr testator donat hominibus suis remissionem homagij ut vult
86 Bal. in. l. y. C. de ope. liber. f. Sexto finitur ex prescriptione sine
cursu. cē. annorū. nā cursus tātū tps īducit psumptū priuilegiū
ita qd plument homines liberati. ar. l. hoc iure. g. ductus aque.
ff. de aqua quoti. et esti. c. sup qbusdā. g. pterea. de verbo. sign. c. j.
de pscip. li. vi. et voluit Flor. in. l. hec aut̄ iura. ff. de serui. vi. pdi.
nisi cessaret pstatio seruitiorū qr dñs nō indiguisset illo toto tpe
ita Bar. in. l. in filii. C. de decu. li. x. in. l. cū scimus. C. de agrī. et cen
87 si. f. Septimo finit exēdicatione dñi de quo videbimus in. c. j. in
pri. j. in. ti. hic finit lex. vltra suprascriptos adducit Roffre. in. li
88 bellis in loco. s. alle. f. plures alias species colonoꝝ quoniā qui
dā appellant redditentes qui nihil aliud faciunt dño nisi redditū
dño vel gallinas vel spalas vel porcū vel agnum vel libram cere
89 vel aliquod aliud. f. Quidā sunt manētes qui in solo alieno ma-
nēt in villis per. xxx. annos dñs ab eis manentibus recipit seru-
90 tia certa. f. Quidā sunt angari qui seruitū faciunt et dictas ope-
ras et vltra hoc soluū ēt reddit⁹ p patrimonio. et de his dixi. j. q.
sunt regalia. Quidā sunt homines recōmēdati ut habeat suā de-
fensionē. et p hac recognitiōe et majorātia ac recōmendatiōe ob-
ligat se ad aliqud seruitū vel ad aliqud soluēdū et de istis omnib⁹
declarap dictū Roffre. in. d. rubrica de offi. iudi. quo subue. censi
to vbi plura dicit. Quidā sūt hominis appellati obsides. i. ob-
ligati p hostagio ut p tex. in. c. ex rescripto. extra de iure iur. et per
Bart. in. l. obsides. ff. de te. sunt aliqui homines q appellant hos-
mines de mansata qn dñs dat alīcū mansum cū diuersis posses-
sionib⁹ ppter hoc ille facit se hominē dñi et ad certū seruitū te-
neat. Et aliqui dicit homo de māsata qr ē homo rōne possessionū
persona tñ eius est libera si dimisso manso alibi se transserat.
Quidā tñ dicunt eos homines de māsata quasi de familia et isti
quasi p seruis habent ut de pdictis pōnt Specu. in. d. g. h. ver.
sed nunqđ homo meus in ti. de feu. vulgares aut̄ corrupto voca-
bulo appellat eos homines de māsionata habet in. c. j. g. si qd
91 maso. de cōtro. inuesti. f. Notādū insuper qd habem⁹ sex cōtra-
ctus ex qbus transserit vtile dñiū retēto dñio directo quorū qui
libet bz nomē diuersuz et differunt inter se ex quib⁹ omnibus p or-
dinē videamus prim⁹ est supficiarius. Scđs est h̄ctus locatiōis
ad longū tps. Tertius cōtractus emphyteoticus. Quart⁹ est cō-
tractus libellarius. Quint⁹ est h̄ctus pcarie in genere feminino.
Sextus est cōtract⁹ feudalis de quo i. hoc ope et quāq̄ ista noia
ex vario vnu regionū variā recipient determinationē et sepe vnu
p alio ponat ut no. imo. in. c. potuit in. iii. col. de loca. et Jo. an. et
imo. i. ii. col. i. c. h. de feu. f. Tamē et aliqualis notitia habeat dis-
cite de singulis. p̄io supficiari⁹ est qn in quē trāsferto superficiez
in fundo meo ut ex dicta superficie soluat mihi aliqd vel etiā cō-
cedo ut possit ibi superficie ponere. nam dñiū directum rema-
net apud me sed vtile dñiū est apud supficiariuz. l. in. h. j. et in
l. fi. ff. de supficie. et equiparaē emphyteote in hoc qr alienādo sup-
ficie et sic sua melioramēta cadit̄a supficie sicut emphyteota ab
emphyteosi. ita Bar. in. l. j. g. pe. ff. de supficie. Imo. i. d. c. potuit.
in. v. co. qd intelligite verū in supficiario q aliqd solueret nomi-
ne terren⁹ qd tñ vel nomine edificij qd super eo bz s̄ in superficia
rio q nihil solui ille pōt libere alienare nec emphyteote cōpara-
tur. ita Bar. i. d. g. pe. d. Eln. in. cōsi. xxii. qd incipit in nomine tc.
in. factō fratrū i. fi. col. Et est iste h̄ctus illius nature qd destruncta
funditus domo vel molēdino vel aliqua supficie impetu aqua-
rū vel igne finitus erit contratus superficie per dictū interitum
ut dicit Bald. super rubrica. C. de iure emphy. Et iste talis supfici-
arius censemur de cōsuetudine tāquā libellarius seu emphyteo-
ticarius ut in. d. l. g. ff. de supfici. et in. l. fi. ff. si ager vec. facit qd no.
in. l. j. h. qd aut̄ ff. de supfici. et in. l. supficiario. Conductor ad non
modicū tps dicit vbiq̄ locatio includit. x. annos ut not. in. l. j.
h. qui in perpetuū. et in. l. fi. ff. si ager vec. cle. i. de re. eccl. non alie.
et ideo solet tradi cōsiliū ut nō loces possessionē tuā n̄ si ad. ix. an-
nos qr si locares vsoz ad. x. tūc trāsferto vtile dñiū qd intelligas lo-
catiōe durāte ut in. d. l. fi. et s̄b i. hoc tñ Ray. facit qd dixit Bar. i. l.
fi. fūdū. ff. loca. et qd no. gl. i. l. si vt certo. cr̄ca mediū imo cōducēs
a fisco vel re publica etiā ad modicū tempus bz vtile dñiū. Bar.
in. l. vectigalia. h. nō solutis. ff. de pub. in. l. in. pnuinciali. h. si ego.
ff. de ope. no. nū. glo. in. l. j. h. qd ait. ff. de supfici. in. l. j. in. princ. ff.
93 loco pub. fruē. de quo i. dictis locis. f. Emphyteosis seu cōtract⁹
emphyteoticus est locatio seu traditio rei tcā in perpetuum hac
l. vt quādū pensio sine cēlū seu vectigal soluat nō possit anferri
ab ipso emphyteota seu ab habēte ab eo cām ut pbaf i. d. g. adeo.
isti. locati i. l. fi. si ager. vec. et dicit emphyteosis ab emphyteos
grece qd latine dicit melioratio hic ita qr tātū sterilia dabantur
olim in emphyteosim ut meliorarent sed bodie etiā non sterilia
dant et no. in. d. g. adeo. et azo in sum. de iure emphy. et in auf. qui
res. et in auf. si quas rui. C. de sacrosan. eccl. Accedo ad quartum
videlz ad contractū libellariū tūc dicit libellus scriptura ut dixit

T qui feudum dare possunt.

Rubrica ista diuersimode habet sibi glo. hic postea quia
habent rubricam talē vēz qui. mo. feu. acq. et retinetur.
habent rubricam magis plenā. s. incipiunt cōsuetudines
rum et primo de his qui feu. da. pos. et qualiter acquirantur
neatur et. hec est vera rubrica quā approbat glo. hic p̄tēt
ter utimur et bene similem modum rubricandi habemus
ca. C. de acqui. pos. Continuatio hui⁹ rubrice ad liberos colla-
nes superiores satis patet ex his que. s. dixi.

Marchio quis sit qui Comes: q̄ valuasores et reges
Rex plus iuris habet in regno quā imperator in imperio
Valuasores sunt quia ad valuas assident.
Baronia quid sit.
Baronias possunt filij Baronis inter se dividere.
Prelati ecclesiārum possunt res dare in feudum.
Marchionatus plus dignitatis habet quam comitatus.
Clerici seu persone ecclesiastice quando possint infundari.
Papa infundare potest.
Verbum quando proprie capi dicatur.
Fendum antiquum quod sit.
Regalia bona quod modis dicantur.
Episcopus seu prelatus posset in casu necessitatis cōfessio
alienare sine consensu capituli.
Capitulum an possit in feudare absq; episcopi affectu.
Prelat⁹ res solitas infundari potest suis cōfessio-

Qui feudum dare possunt

est magna dignitas. ideo ipsi barones etiam si non sint milites possunt militem creare Bar. in. l. j. in. xij. col. C. de digni. lib. xij. etiam extra territorium suum qz non est contentiose iurisdictionis facit glo. in. chouit. de offi. leg. ¶ Quintimo etiam viuo patre posterunt illo cōsentiente barontas inter se plures filij dividere et habebit effectum patre illas divisiones non mutant. Bal. in autē. hoc amplius. C. de fideicōmis. Elbe. in. l. j. C. de dona. inter vir. et vro. facit qz no. Bal. i. pēmio decretalū ibi qz ipsi s. maiores valua sores. Ibi: ab eis s. matribz valua soribz ibi: minores valua sores. et isti minores pnt alijs adhuc inferioribz dare i feudū. vt. j. e. i. fi. t. i. isti tales. inferioribz appellant minimi valua sores. vt. j. an mari. suc. vro. in bñsi. c. j. i. fi. t. ti. se. Colligēdo ex tex. no. s. ibi vi deamus. qd primo de personis querendū est. l. si queramus. ff. de testa. ¶ Mo. i. ibi archiepiscopus qd plati ecclesiaz possunt res in feudū dare si sit consuetudo eas infundandi et dicit feudū de rebus ec. vt glo. hic et sic habetis fm Bal. hic qd illud qd dat prelatus censemur dare ecclesia sicut econtra cōfessio de recepto prelati videtur innuere cōfessionem ecclesie. Jo. an. in. c. sciant. in nouellā. de elec. facit qz prelatus dicitur esse in ecclesia et ecclesia in plato. vii. q. i. scire. ¶ Mo. iij. qd maioris dignitatis est marchionatus qz comitatus. vt probat hic ex ordine litere habent post glos. in cle. i. de baptismo. facit que habent in aut. habita. C. ne fili pro pa. in. c. quorundā. ibi Hemi. de elec. li. vj. in. s. deniq. xij. di. alias s. h. tamē arguere in istis iuribus feudalibus ab ordine literē videt mihi superflū qz contra hoc qd hic colligo licet sit verū i se tamē est tex. in. c. j. in prin. s. de pa. te. vbi preferri comes marchionii in rubro probatur. i. imperator lotha. engenio pape et pbatur in superscriptione epistole iustiniani que incipit victor. C. de sum. tri. vbi imperator se anteponit pape in ordine literē de quo deo dante videbitis in. c. j. quis dicatur dux mar. vel. co. Mo. ex eodē tex. qd marchio et co. possunt dare in feu. ¶ Mo. qd persone ecclesiastice et seculares dignitatē habentes possunt infundare. de hoc est differētia qz clericū tunc demū infundare possunt si in sua ecclesia sit consuetudo infundādi: et tunc solum bona solita infundari infundabūt nō aut alia que nō sunt solita infundari ut hic et in. c. j. j. episcopū vel abbatē. In laicis aut nō sit dicta distinctio an sit consuetudo vel nō: qz indistincte pot ex generali consuetudine feudorum que laicis hic descriptis autoritatē tribuit infundādi ut in. d. titu. qualiter olim feu. alle. poterat. in. s. i. t. plē no. s. de cap. corra. in. s. j. t. propter hoc iste tex. cum ministerio nihil replicat de consuetudine dum specificavit personas seculares que infundare possunt neqz etiā iste tex. aliquid dirite de imperatore vel rege an possint dare feudum tanquam de idubitali qz absqz dubio possunt vt. j. de. natura feu. in. prl. nam si ceteri inferioribz possunt multo magis rex et imperator vt. l. Barbaritus. in. s. ff. de offi. pieto. Item dicendum de papa iuxta ea que traduntur in. c. si eo tē pore. de elec. lib. vj. de quo dic vt dixi in. t. s. episcopū vel abbatē. in. prin. t. pbatur in. c. ad apostolice. de re iudi. li. vj. in. cle. pasto. de re iudi. in. cle. i. de iureiu. ¶ In papa est minus dubium quia ipse nō tam est simplex administrator sicut alijs prelati. c. ijj. de dona. t. vo luit Archi. xij. distin. c. i. sed est dominus rex omniū eccliarum. ita Archi. Jo. an. t. alijs. c. j. de summa tri. lib. vj. L. ar. in. de. j. eo. ti. Pau. de cast. consi. dxxv. incipi. in christi t. c. t. in facto presenti. et infundare est de consuetis ex officio papali. d. c. ad apostolice. cuj alijs allega. vult Bal. in. l. j. in. prin. s. de consti. prin. in. l. cū multa. C. de bo. que libe. Specu. t. Jo. an. in. tit. de instru. edi. s. nunc autē. in fin. ita in imperatore propter plenitudinem potestatis quam ipse habet vt no. legiste in. l. bene a genone. C. de quadri. pscrip. t. in. proe. digestoriū. t. facit que dixi. In. preludis. in. xvij. t. xxij. col. Eln. in. c. j. in. vij. col. de capi. corra. firmat qd p. pa non est dos minus rerum ecclesie sed administrator cum libera et illam libera habet vt meliora pspiciat. c. sine exceptione. t. q. i. j. t. nō in dānum ecclesie. Nota qd sc̄m ista iura non erat li. itum indistincte omnibus infundare sed certis tantū personis quibus vel dignitas seu nobilitas seu antiqua consuetudo tribuit qz indecens videbat vt unus rusticus haberet vasallos sub se qz habere vasallos est quasi dignitas cui et iurisdictio inest vt. j. de prohi. feu. ali. per se de. in. s. pe. facit quod no. Archi. in. c. j. de consue. li. vi. Jo. an. in. c. de multa. de preben. Sed hodie tam maiores et minimi valua sores infundant vt. j. de na. feu. in. fi. Quintimo etiam rusticus infundare possent dummodo babeant legitimam administrationem suo rum bonorum vt. j. per quos fiat investi. post princi. t. tenet Bal. hic et ad hoc adduco autoritatem Innocen. in. c. veram. extra deforū compe. t. qd dixi. j. de. l. corra. in. s. ex. eadē. t. tenet Cardi. in. d. c. verum. in. priimo no. Mo. ex tex. ibi proprie secūdum Bal. t. qd proprie dicitur verbū capi quando capitū secundū verū sensim qd dicit notandum propter statuta. l. iij. s. hec verba aff. de nego. gest. Bal. in. l. fi. C. de here. insti. in. l. non fine. C. de bo. que. li. in. l. fi. i. col. C. de li. prete. aliter Bal. in. l. si nō speciali. C. de testamen. in. l. j. C. qui testamen. facere possunt. nec ex cōmuni vnu significatio propria resultat sed appellativa et improoria vt probat tex. s. si sed hodie capitanei appellantur qd eit notandum ad ea

Qui feudum dare possunt.

que soleo ponere in c. ex siteris de spōsa. et qd no. Bar. in l. labeo.
ff. de suppel. lega. in l. cum delanionis. h. a finam. ff. de leg. iij. No.
qd equiparantur abbas et abbatissa in administratione tempora-
lium secus in administratione spirituallium ut in capi. noua que-
dam. extra de penit. et remis. facit. c. dilecti. de arbi. c. cum deuotis
sima. xij. q. ij. f. Nota ibi antiquitus iuncta glo. quod antiquum di-
citur quod habet spacium tanti temporis cuins initij memoria
no extat in contrariū vel saltem. xx. vel melius. x. lan. ad hoc vle-
timum Jo. an. in c. ad audientitiam de re. eccl. non alie. facit. c. cū
quis. de sepulchrib. vij. j. responso. Joan. an. in addi. ad spe. in rub. de
sepul. et communiter doc. in c. veniens. el. j. vbi do. Ant. discrepat
ab alijs de testi. Inno. in c. veniens. et c. qui per nouale. de verbo.
signi. Imo. aliter in c. illud. de presuman. vi. col. Flo. in l. seruitu-
res. la grande. h. de seruitu. Bar. in l. j. in v. col. C. de digni. lib. xij.
Pan. in c. cū causam. et in c. fi. de proba. et ex varietate premisso-
rum doc. potestis colligere quod antiquum dicitur et longioris et
breuioris temporis secundum subiectam materiam: ideo no ma-
le locutus est in ea op. do. Ant. quam posuit in d. c. veniens. et in
c. illud. de presump. dū dixit relinqu arbitrio iudicis sicut in si-
mili quantum tempus dicatur diu relinquitur arbitrio iudicis
Bal. post L. et glo. in l. j. C. vbi causa status. in l. si pro ea. C. man-
dati. facit qd habetur in l. diurna. ff. de legi. No. qd consuetudo
vnus ecclesie seruanda est in dicta ecclesia facit. l. venditor. in. h.
si constat. ff. cōmunia predi. c. de his enim. et c. illud. xij. dī. c. cū oli.
Inno. de consue. et est ratio qd ut dicit Bal. dicta consuetudo dat
autoritatem ut hic et j. de feu. cog. c. j. et in l. dñi p̄diorū. C. de agri.
et censi. lib. xj. Quāto autē sepe inducatur ista consuetudo dicam
in glo. nostra que r̄agit hoc. Ultimo no. tex. ibi sunt. et alij qd capi-
tanus inuestitus de feudo marchione vel comite pōt alij infen-
dere et inuestiti a valueribus maioribus dicuntur minores val-
uasores de quibus omnibus dicā vobis qd est casus. j. in c. j. quis
dicatur dax. mar. vel. co. Duodeci in sacramentales in feudi dis-
cuntur. xij. testes deponentes de credulitate et conscientia sua no
de veritate. Jac. de bel. in c. j. si inter do. et vasal. lis ori. Sed vbi
duo deponerent de veritate sufficeret. l. vbi numerus. ff. de testi.
Oppo. cum glo. j. l. non alleget qd imo clericis non possunt infeu-
dere de rebus ecclesiis suarum. et probatur. h. in titu. episcopū
vel abbatem. So. dicit glo. qd iste tex. debet intelligi de regalib.
hoc est de illis rebus que sunt translate in ecclesiam beneficio re-
gum vel principum quoniam talia possunt infeudari per ipsos
clericos: ibi autē loquitur de rebus concessis et relictis ecclesiis
pro anima que non possunt de iure per ipsos clericos infeudari
cum tenacius residence et inhereant ipsi ecclesiis quam ea que
procedit ex propria liberalitate et donatione principum et regum
tamē fīm Bal. in dubio relata ecclesiis vident relata. ut ibi ppe-
tuo sint. ad v̄sus pauperum: ideo ab alienatione cauedū est per no.
in c. et super. de re. ec. non alie. ibi Inno. et Joā. an. sed tamen cum
istare regalia possunt infeudari deductum est pro consuetudine ut
etiam de alijs bonis fiat infeudatio consuetudine permittere.
Et hoc voluit tota ista glo. vsque ad fi. que obscure sat locu-
ta est. f. Pro cuins declaratione sciendū qd pluribus modis pos-
sunt dici bona regalia. Primo dignitates regales. de quibus. j.
de feudo marchie. in. c. j. Secundo possunt dici regalia tributavel
vectigalia seu portus vel ripatica et similia de quibus. j. que sunt
regalia. que quandoqz cōcedunt ecclesiis. c. super quibusdā. h. pre-
terea. de verbo. signi. Tertio dicimus regalia ea que rex percipit
ecclesia vacante ex privilegio romanorum pontificum. vt in c. ge-
nerali. de elec. lib. vi. Et de his regalibus etiā loquit ista glo. que
tamē 2 muniter no tenet qd ea que dant a manu regia ecclesiis no
dicunt posse alienari ut in aut. de alie. et emphy. et in aut. hoc ins-
porrectum. C. de sa. san. eccl. facit que videbimus in c. j. j. episco-
pum vel abba. Et ideo dixit Ja. de bel. quē sequitur Nic. de nea.
qd ista glo. debeat dicere totū ḡrariū v̄z pō si prelatus habet in-
feudū ab alio qd a rege pōt infeudare et sine q̄sensu dñi. vnde v̄s-
tatū est idē in regalibus. Et ex hoc concludūt ipsi qd sine habeat
in feudū a rege sine ab alio qd pōt idistincte alteri infeudare sicut
dicimus de laico sed tamē erit necessarius consensus capituli per
ea que no. in. c. j. de re. eccl. non alie. lib. vi. in. c. nonnulli. et inc. vt
super. de reb. ec. no alie. in. c. j. r. y. de feu. Dicit in Archi. qd tē-
sta posset esse necessitas ecclesie qd prelatus posset alienare et in-
feudare sine cōsensu capituli. ita Archi. in. c. terrulas. xij. q. ij. qd i-
telligit Bal. hic verū si postea ratificatio subsequatur. l. pōponi
scribit. ff. de neg. gest. et facit in simili tex. in. c. si qua de rebus. xij.
q. ij. Sed tenendo dictum Bal. nullū videt speciale instance neces-
sitate nisi cum sit alienatio perpetua. nam si sit alienatio tempora-
lis consensus capituli regulariter ex postfacto potest intervenire
c. cum nos. de his que si a prela. et d. c. si qua. de rebus. xij. q. ij. Ue-
rum aliter possumus dicere qd licet episcopus no possit de nono
infeudare. c. nulli. de reb. eccl. non alie. c. ij. in fi. de loca. tamen cō-
suetu infeudari poterit concedere. c. ij. de feu. etiam si iurasset no
alienare romano pontifice in consulto ut ibi ratio qd concessio an-
tiqui feu. non est de nouo infeudare sed quod solitum est cōtinua-

Qui feudum dare possunt

Qui feudum dare possunt.

cessionis: ita Fede.c.ōsi.cxliij.inci.concessio facta nuncio habet
in.c.gravis.de deposito in.c.qd qnibusdam.de fidei*s*.in.d.auf.
hoc ius porrectum.z facit qd no.Bal.post glo.in.l.si donatione*z*.
C.de col.z per cano.in.d.c.dudum.de re.eccle.non alie ibi Inno.z
glo.z ali⁹ z notabis etiam illa que non declarantur per docto.et
hanc conclusionem no.Balch.iin.c.episcopns.x.q.ij.char.in cle.i.
i ver.abbates.in fi.de excels.pla.Und.m.c.i.j qui succel.te.d.Si
gno.conſi.cxxiiij.z aliquid tetigit circa solutiones contrariorū
glo.tamen in casib⁹ in quibus concessio non tenet ipsem*et* con-
cedens tenetur seruare concessionem.c.veniēs.c.de cetero.de trāſ
ac.tamen successor eius quinimo etiam si successor emphyteota
vel feudatarū tolleret non per hoc videſ approbasse contractū
nisi probetur qd sciuīt nullitatē contractus per no.per Bar.in.l.
item querit. h. qui impleto.ſſ.locati.imo etiā si sciuīſſet ex quo de
fectus fuit in solēnitate vel potestate quo ad obligandū successo-
rem cū nulla quo ad eum obligatio preceſtat.ita approbatio
non inducit neg⁹ erit obligatus per ea que no.Joā.an.in regula
rati.z i re gula ratū.de re.in.vi.ita bella mera deci.ccccclviij.
que incipit supposito qd dñs Guido glo.z cōter docto.in.c.i.de
precario Bal.in.l.i.in pe.col.C.quando non peten.partes.z facit
22 Tqz vbi in contractib⁹ requiritur certa solennitas puta scriptu-
ra vel aliud solenne non fit per taciturnitatem renonatio.Bal.in
pace cōstantie in verbo item societatem.z predictā op̄i.etiā fir-
mat R.o.deci.cxxxij.incipit itē si prelatus.requiritur enim etiā
in quibuscunqz etiam locationibus que sapient alienationem pu-
ta ad longū tempus causa z quod versetur magis in hoc predio
alienando quam in alio qd aduertant plati.ita Fede.cxlij.incipit
dño Joāni.z notabitis illa qz nō declarant per docto. H. anteſ
solēnitates cum sint in fauore ecclesie inducē si non seruatis debi-
tis solennitatibus fuerit res ec.in feudū vel in emphyteosim da-
ta ipse suscipiens alienationem non poterit se excusare a preſta-
tione seruitiorum vel annui censuſ ex eo qd dicit contractum nō
fuisse solennē.ita Bng.per illum ter.i.h. si vero.que in aut. de nō
alie.ex post ecclēſia pōt tractū inualidū ratū habere in fauorem
suū.c.si qua de rebus.xij.q.ij.panor. qui cōmendat ter.illū in.d.c.
si qua in.c.edoceri.de rescrip.in.c.i.z imo.in.c.iij.de his que ſiunt
a prela.z facit aliam rōnem.nam huic prinato non permittit ifcuz
damno directo dñi z ſc ec.turpititudinē ſuam allegaret vt habetur
in.c.si quis presbyterorum.de reb.ec.non alie.in.l.trāſactione.C.
de trāſ.in.l.alias.ſſ.de iure*s*.erit ergo facultatis ecclēſie vel age-
re ad fructus tanqz contra male fidei poffefforem.l.queadmodū.
C.de agri.z censi.lib.vi.c. qui contra iura.de regu.tur.lib.vi.vel
agere ad seruitiorum preſtationem.z facit que videbimus in.c.i.
h. inde queri potest.j.de aliena.feu.vbi concludam qd si ſecundus
emphyteota accepit emphyteosim a primo fine domini conſen-
ſu teneat primo ad ſolutionem canonis licet concessio nō valuerit
vt voluit Ange.de aret.post gl.in.h.adeo.in.v.colū.inſti.loca.
23 CQuero cum glo.in quāto tempore inducat consuetudinalis
de qua in iſto ter.qd prelatus poſſit dare in feudum z respondet
glo.ponendo duas op̄i. Prima est qd requiratur tñ tēpus vt nō
extet memoria in p̄trariū.pro hac op̄i.facit.l.i.si fi.z.l.h.in prin.ſſ.
de aqua plu.ar.z ſſ.de aqua quo.z eſt.l.hoc iure.h. ductus aque.
ij.op̄i.est Azo.qd requirant an.xxi.ar.C.de prescrip.xxi.an.in.l.
cōperit z in.l.onnes.suadet ratio qz per cōſuetudinē acquiritur
iurisditio.l.j.c.de eman.li.Unde per hanc consuetudinem acqui-
rit ec.honor z iurisditio in ſuū vasallū:ſed Ia.de bel.tenet qd re-
quirant anni.rl.qz infeudatio est alienatio vt no.in.l.cum non ſo-
lum.h.filius autē.C.de bo.qlib.z.l.j.de fun.dota.c.de rebus ecclē.
non alie.in alienatione aut rerum ecclēſiaſticarum requiritur di-
ctum tēpus ad prescribendum in aut. quas actiones.C.de ſac-
fan.ecclē.ergo z in datione in ſeu.que op̄i.nō placet Nico.de nea.
qz haberet locū qñ tractat de maiori p̄tjudicio ecclēſie vñqz ec.
omitteret totū ſuū ius integrī verū hic retinet dñū directum
ſſ.de acqñi.poſl.iij.h.ex p̄trario qd quidem dominū ſi ſibi effi-
car z vtile:tum qz ipsa ec.habet ſeruilia:tum qz eſt ſpes qd feudū
poſſit ad eā redire per caſus et p̄ſſos.j.que ſu.pri.caſa.be.amit.
per totum cum ſi. Itē qz habet iurisditionem z honorem vt ſ. di-
ctum eſt.z pro tanto ipſe concluditqz ſufficiant.xxi.an.Sed con-
cordando omnes iſtas op̄i.dicit alua.diftinguendum ſz Bal.qd
aut infeudatio eſt manifeſte dānosa ecclēſie z tuni requiriſ ſutus
int̄ memoria nō exiſtit.z hoc modo intelligit prima op̄i.gl.aut
e. t manifeſte utiles ecclēſie z tuni prescribī ſpacio.xxi.an.z ſic p-
cedit ſcda op̄i.glo.z ratio Nico.de nea. Nec ob ſm Bal.si dica-
tur qd cōtra ecclēſia non currit p̄.eſcriptio niſi.rl.an.c.de quarta
de prescrip.aut quas actiones.C.de ſac.fan.ecclē.ergo non potest
24 procedere qd dicit de.xxi.an.pſcri.qz respondet Bal.qd pſcri.
qñ in eſt cōſuetudini nō proprie eſt p̄.eſcriptio ſed quidā tacit' cō-
ſensus ſeu quedam ſirmitas faciti consensus vbi non requiriſ ſu-
poſſeſſio continuata ſed requiriuntur a ctus p̄tentū qui continuat
eſſe poſſunt. I. oramen.ſſ.de ſer.vi.pre.nec venit ad auferendū ius
ecclēſie ſed ius faciendū z cōſtituendū vt no.in.c.fi.de consue.lib.
vij.in.c.cū ec.lutrina.de cauſa poſl.z propriauit eſt dubi⁹ z tuni

Qui feudum dare possu

de.l.corra.in.l.qd dicitur. ss.de ver.obli.imo.in.l.quod dicitur. vi
detur concordare op. aut concessio est etiam quo ad verba vni
ca.puta concedo in quartam generationem vel cōcedo vt in fe
minas descendit et procedit op. Bar.aūt est multiplex conce
sio. i.in.iij.aut.iiij.generationem et procedit op. Bal.d. Alexā.
in.d.l.i. q. si stipulanti. distinguit ipse aūt ille cui concessio est fa
cta damnificatur si concessio solum valet pro parte puta quia
soluit aliquid vt habe ret cōcessionem vltra formam cōsuetam
et tunc videtur in totū argu.l. fundum partem. ff.de actio.emp.
l.iij.C.de pac.inter empto. et vendi.aut non damnificaretur ille q
habuit concessionem et tunc procedat op. Bald.quod vtile per
inutile non vitie et sic valeat p. parte pro qua valere potest.cal.
4 in rubrica defen.cōsilio.xj.habuit nouam fantasiā t qd si sub
stantialia contractus non mutant sed tantum accidentalia non
dicitur alterata feudi concessio. et ideo dando vt transiret in femi
nas non dicitur alterata concessio.spe.in ti.de locato. q.nunc ali
qua.ver.lxxxvij.c.ynico.de commodato. r.c.ij.de deposito. r.i.d.
consi. ponit an propter alterationem pactorum in concessione
feudi appositorū possit dici ec.esse lesam. et contra cal.tenet bar.
in consi.clrj.incipit in nomine r.c. pponit.in.ij.col.alle.l.si prius.
q.j.ss.de aqua plu. arcen.quero an legatus de latere possit inseu
dere res ec.sue legationis dicit Bal.hic qd non. et tenet arc.xv.
q.ij.de ecclesiasticis nisi esset sibi concessum vt in autētica perse
tua.C.de sacrosan.ec. et in eadē causa r.q.in.c.amputato.p.arch.
Bar.in consi.cciij.qd incipit in ciuitate camerini. Bal.in.c.j.ij.
que sunt regalia.dum hic soli pape permittit in.c.j. j.de vas qui
cōtra cōstī.loth.in.c.nisi.de offi.dele.in.l.j. q. si in inicio. ff.de offi
cio prefe.vr.in.l.ne quicquaz.in principio. ff.de officio proconsu
et lega. et tenet etiā Bar.in.l.prohibere. q.plane. q.qd vi aut claz.
Bal.in.c.j.de vas qui cōtra cōstī.loth.in.l.pe.C.de bonis q.lib.ij
an possit concedere licētiā epo infeudāti: zab.qd non. c.ij.extra
de feu.per no.in.c.per illorū.de prebē.de quo per but.in.D.c.ij.
et imo qui dicit qd si est eps de prouincia qd potest nisi iuramentū
de nō alie.esset p̄stū per epm nō subdito alle.spe.in ti.de leg. q.
nunc sequit.ver.ceterū. r. ita imo.in.d.c.ij.in pe.char.h̄ in fi. i.
c.fi.de 2fir.vt. et inuti.abi doc.Fe.de se.2si.cxxvi.incipi.in xpi rc.
35 factum sic habet reuerend? fan superior platus possit ifeu.feu. q
pertinent ad collationē plati inferioris cōcludit quod non per ea
que habētur in.c.j. epm vel ab.nisi illa eccl.esset immediate subie
cta cuīs rector non administrat nomine pprio: sed superioris
vt no.in cle.freqūs.de exces. p̄la.in.c. quāto de offi.or.in cle.j. de
rescrip. vel nisi mortuo plato inferiore immediato b̄z bal.hic faciūt
no.in.c.fi.de suc.ab int. per Inno.in.c.olim.el.j.de resti.spo. r qd
no.in.c.cum deputati per doc.de rescrip.Bal.in.c.ceterum.in pe.
col.j. qui succel.te. qrit etiā Bal.an prelatus solus possit vala
lo felonī remittere cōcludit q. sic si sol⁹ potuit dare feu.al's non
p no.p. Jo.an.in.c.cū desideres.de sen.ex.sed in contrariū faciunt
no.per doc.in.c.potuit.de locato.vbi sol⁹ platus recipiēdo solu
tionē canonis pōt emp̄yteosis caducitatē remittere et tamē nō
solus potest cōcedere in emp̄y. an si concessum est priuilegium
infeudāti abbati illo mortuo transit in successorem.Bal.distin
guit aut papa iubet et tunc debet infeudatio fieri per successore.
faciunt no.in.l.fandi maxime per Bar. ff.de acqui. pos.legiste in
l. r. q. ff.de iuris.om.it. in.c. quoniā abbas.ibi. q. mol.de offi. dele.
aut p̄mittit sub nomine dignitatis transit in successorem si sub no
mine pprio nō: qz psonale si sub vtrog tūc inspicitur quid prece
dat quid ve sequat facit qd no.in.d.c. quoniā abbas et si seru⁹ cō
munis. ff.de sti.ser.in.l. qui liberis. q. hec verba. ff.de vul. et pu.

1 H̄asculi descendentes vsq; in infinit et succedunt in feudo.
2 M̄tieia rerum et earum origo considerari debent.
3 Jura feudorum quot sint.
4 Feudum paternum vel antiquum transit ad nepotes. ex filiis et
etiam ad fratrem.
5 Filii appellatione venit nepos in feudi concessione.
6 Femine sunt a successione feudi exclude.
7 Descendentes ex feminis non succedunt in feudis.
8 H̄asculum concipit femininum in materia indifferenti.
9 Emp̄yteosis si pro se et filiis concedatur etiam de feminis intel
ligitur.
10 Filia si a statuto vel lege excludatur descendentes ex ea exclusi
censentur.
11 Leges Romane mores non vincunt aut consuetudines.
12 H̄ulieris fragile est consilium.
13 Successio in feudis gradum septimum non transcendent.
14 Transuersales vsq; ad quotum gradum possint in feudo suc
dere.
15 Collaterales vsq; ad quotum in feudo succedant gradum.
16 Stipes primus in feudorum successione est attendendus.
17 H̄ori sine herede nullus presumitur.
18 Exheredatus in feudo non potest succedere.
19 Vasallus effectus religiosus feudum retinere nequit.

20 Feudum militare personale est seruitium personale requiri
21 Determinatio plura respiciens determinabilia ynforni
determinare debet.
22 Persona vel res que statum mutauit non restituitur.
23 Verbum debet: necessitatem importat.
24 Arma episcopi sunt orationes et lacryme.
25 Clericus dominum defendere debet nō armis sed orationibus.
26 Episcopus quare in feudum succedere non possit.
27 Clericus non potest se laicorum subdere iurisdictioni.
28 Feuda ad seruendum habilibus dari debet.
29 Sacerdos quilibet dignior est principe quolibet.
30 Arbiter ad sacerdotium assumptus pronunciare non tenet.
31 Clericus feudarius qualiter dominum defendere possit.
32 Episcopus per substitutum potest in feudo seruire.
33 Vasallus fidelius seruire presumitur q. substitutus.
34 Verba generalia in concessione posita ad habiles statum fun
stringenda.
35 Lex quelibet ne absurdum sequatur interpretari debet.
36 Clericus an possit feudum laicum tenere.
37 Filius religiosus iure suitatis non amittit.
38 Filius vasalli ratione suitatis vivente patre dicitur vasallus.
39 H̄asculus natus a principio secundum feudi naturā aperte
citur.
40 Vasallus in primis domino sit fidelis.
41 Femina nemini fidelis existit.
42 Lasus in feudorum dispositione omissis secūdum ius tem
ri debet.
43 Clericus feudum amittit si per substitutum non servient.
44 Vasallus ex culpa sua ad arma ineptus per substitutum
potest.
45 Proditor ab omni principiis facie alienus est.
46 Clericus in feudo succedere potest.
47 Contrahens cum aliquo eius debet scire conditionem.
48 Clericus quare non possit in feudo succedere.
49 Opinio dubia in dubijs est amplectenda.
50 Regulares in quibus possint succedere feudis.
51 Clericus in minoribus in feudo succedere potest.
52 H̄inor qui per clericatum feudum perdit clericatu mīnū
ipsum recuperabit.
53 Frater tertij ordinis potest in feudo succedere.
54 Ius accrescendi an locum habeat in feudo.
55 Feudum facto patris queritur filijs
56 Patre stipulante operas a liberto ad filios transmitten
operarum.
57 Ius accrescendi locum habet in feudo duobus fratibus.
58 Frater an possit portionem fratri seruitio gravem.
59 Spuriū possunt per statutum ad successionem habere.
60 Immunitates posteris concessae non extendunt ad postea
scendentes ex feminis.
61 Femina in feudo materno succedere potest.
62 Feudum emptum ad feminas transmittitur.
64 Successio transuersalium non transcendent septimum gradum.
65 Collaterales an succedant in feudo.
66 Feuda ratione sanguinis deferuntur.
67 Feudum si per mille manus transuerter dominus etiam vi
successor primi acquirentis dicetur.
68 Collaterales descendentes primi feudatarij in infinitā succ
69 Dic̄io v̄sq; in materia fano rabilis stat inclusus.
70 Generatus quarto post caput generationis dicitur esse in
ta generatione.
71 Stipes nec in gradibus computatur nec in generationibus.
72 Coniunctus v̄trigz fratrem coniunctum ex parte maternae
non excludit a feudi successione.
73 Gradus cognationum sunt secundum ius ciuale computari.
74 Filius fratris quādo in stirpem et quando in capita cum p̄
succedat.

Et quia. Continuatur hic. q. ad precedētia hoc m
feu.da.pos.nunc autem videndum restat de secunda parte rite
et tertia: scilicet qualiter acquiratur et retineatur feudum illi. q
que ad. q. notandum. hoc dicit. t iure nouissimo bedi in
succedunt omnes descendentes masculi non femine v̄sq; a
nitum. femine autem non succedunt in feudo nisi speciale
actum in contractum et collaterales v̄sque ad septimum gra
duum ad hoc alle. v̄sq; ad. q. fi. qui incipit notandum f
eria rerum consideranda et cuiusq; rei originem facit. l. et. a
cipio. ff. de origi. iur. capitulo ab exordio. xxi. diffin
etiam ex hoc tex. progressum feudoz q. quē oītum et quādū
rūt psequitur Ang. cōsil. cvi. incipit sanctissima et in glori
incip. magnificus. no. etiā qd feudū consuetudines imm
sunt secundum v̄sum a sapientibus institutum no. terz. v̄

Qui feudum dare possunt.

scendētū per lineam directam a primo acquirente tunc talis suc-
cessio extenditur in infinitū ut hic in f. s. m. aliam lec. et probatur. j.
de gra. suc. in feu. in prin. nam semper filius succedit in locū patris
premortui ut. j. de suc. feu. in prin. vbi Bald. tenet quod imo trā-
versales solū ad. vij. gradū et ad predicta vide quod dixi. j. de feu.
14 mar. c. i. ān. s. fi. vbi Bal. videtur tenere qđ fimo transversales nō
succedant nisi vlosq ad. vij. gra. tamē ego isto cum ia. de bel. qđ vbi
tractatur de suc. feu. pater. trāversales succedant in infinitū per
rationem adductam in ter. et bal. in. d. c. i. fi. s. vacillat et nō bene fir-
mat. no. ibi hoc autem scien. qđ collaterales vltra patruelles non
succedebant in feu. imo elegātus vult Bal. in isto ter. qđlz duob⁹
fratribus simul detur feudum. non venit de vno in alterum p ius
accrescendi sed solum ratione pacti si hoc cōuentum est in inuesti-
tura facit quod no. in. l. si mihi et titio. ff. de ver. ob. no. octau⁹ ins-
ibilites moderno quod moderno iure collaterales succedunt us
que ad. vij. gradum quod procedit quando ab acquirente feu. trā-
versales fit in transversales primordialiter ex pacto vel alijs modis
quibus potest vt. s. prori. et. j. de duobus fra. de nouo be. inuest. c.
s. et. j. de succes. feu. sed quando de acquirente feu. fit transitus i de-
scendentes tunc progreditur et extēditur huiusmodi successio in
infinitum et ad transversales dummodo sunt descendentes primi
autoris fe. j. de na. feu. c. j. de gra. succes. i. fe. c. s. ita alia. hic. et hic
est proprie intellectus. s. hoc quoq. qui tot⁹ vno contextu proce-
dit et ponunt doct. maxime alua. in. ca. si capitanei. j. de feu. mar. et
16 huius ratio est qđ est regula quod in feu. suc. semper dirigimus
oculos ad primum stipitem Bal. in. c. j. de gra. suc. in feu. et illi po-
tius vlosq in infinitum dicuntur succedere qđ ipse questus feu. nō
ultimo morienti in cuius feu. nunc subintratur Bald. in. c. j. de na.
suc. feu. in. l. i. in fi. char. C. quando non peten. partes. Ia. de bel. hic
in ver. decedenti facit quod vult cal. in rubrica. de feu. consi. xij. et
sic licet tractetur de admittendo transversali ad feu. vacans per
mortem transversalis. tamen iste transversalis descendens ex pri-
mo autore potius succedit ascendentī quā huic collateralī defun-
cto. et ita intelligo cal. in rubri. de feu. consi. ix. no. nouum ius ibi qđ
in masculis quod hodie descendentes masculi vlosq in infinitum
succedunt in feu. ita qđ hodie iure nouissimo scrūande sunt he re-
gule. primo qđ masculi descendentes vlosq ad infinitum succedunt
secunda regula quod collaterales succedunt vlosq ad vij. gradū vlti-
ma regula qđ femine nō succedunt in feu. hic primo circa regula in
ter. factā oppo. ab extra qđ feudū non spectet equaliter ad filios
vt. j. si de feud. fue. contr. in. c. mulier. j. de filijs natis ex matri. ad
morga. contracto. sol. dic qđ iste ter. ponit regula qđ saluas in plu-
ribus casibus vñ est ibi propter pactū appositi secūdus si vñus
ex filijs delinquit et non satisfecit. vt. j. de probi. feu. ali. per fed. s.
insuper tertius in filio naturali. vt. j. si de feu. fue. contro. c. adopti-
tus. quintus. si filius est clericus. vt. j. de be. fe. in fi. declarādo vt.
j. in seq. lec. dicam latius pro contrario sancti in marti. sec⁹ si con-
suetudo hec disponeret. vt. i. c. filij. si de feu fue. cōtr. sicut videmus
in his qđ viuūt. l. frācorū hūi quā pīogenit⁹ succedit p. Jo. an. sup-
ru. de fe. et dixi in. d. c. mulier facit. c. l. extra de voto. septim⁹ qđ
filia nō succedit cū masculis. vt. j. e. in. s. octau⁹. in filio ex heredato
mala mēte ar. i. auf. de nup. s. soluto. ff. de assignā. l. i. l. s. si exhere-
dato. s. m. i. ardi. qui hoc tū in summa sub ru. de inue. mar. sed de
hoc ultimo dicā statīz et vide gl. et doc. in. l. ex facto. in fi. ff. ad treb.
nonus in regnis marchionatibus ducatibus et. c. vt in. c. l. per Jo.
and. de voto et dixi in. tex. decimus nisi pater vni tantum assigna-
uerit nam tunc ad illum transit bal. hic de quo in ter. aliquid quia
non est simpliciter verū oppo. quod imo filius non succedat patri
cū potius cōtinuare intelligatur ius suū qđ habebat vñste pa-
tre et no. glo. fi. j. de feu. cogni. c. i. j. sol. ego fateor contrarium per ea
que ibi no. in filio in potestate qđ non deficit nisi sola administra.
ff. de li. et post. l. i. suis. facit gl. not. xiiij. q. i. c. finali. sed in filio emā-
cipato secus sicut in ceteris agnatis qui proprie nūtitur succede-
re per emancipationem non priuatur filius iure feu. vt dixi in. d.
c. adoptiūs et de emancipatis. hoc firmat Bald. in auf. in succes-
sione. C. de suis vlegiti. Iaco. ardi. in summa in ti. de succes. feud.
et preferetur filio suo proprio retento in potestate am. alua. in. s.
penul. infra eo. et intelligas quod isti tales agnati intelliguntur
succedere. scilicet eo respectu quia in locū precedentes succedunt
non autem eo respectu vt teneantur ad debita hereditaria. vt. j.
an agna. vel filius in. c. j. sicut videmus in beneficijs. ec. facit. l. si ar-
rogator. s. i. ff. de adop. op. qđ fī nunquam aliquis intelligatur mo-
ri sine legitimo herede cum saltem ultimo succedat fiscus. l. i. C.
vnde vir et yro. solu. hoc verū regulariter vt ibi et in. l. de bo. vac.
li. r. sed fallit in feudo vbi solus filius dicitur heres. j. de feu. alie.
in. s. et si clientplus. ideo si vasallus moriat sine liberis intelligitur
mori sine herede. vt ibi. et in. d. l. ex facto. s. fi. ff. ad treb. et circa pre-
dicta. d. mar. querit hic an habeat locum in feudo eccl. Bald. in
auf. defuncto. C. ad tertiu. concludit quod in feu. eccl. tantum suc-
cedit filius et epos nisi in contrarium sit actum. s. emphate osim.
in auf. de nonalie. vos antem tenebitis contrarium qđ in feudo
ec. etiam succedunt descendentes masculi vlosq ad infinitum. pri-

Qui feudum dare possunt

25 tur quid personale ar.l.fi.C. de peur.sol.hic pōē prestare clericus dum ḡsultat in casu permisso gl. in summa xxiij.q. fi. et facit.c. qui c̄fīq. et y. ecce.ea.causa. et q. tertio decimo adducunt bonus ter. in c. cum a iudeis. xxij.q.vl. vbi † ad literā clericus prohibet defensere dominum c̄m armorum assumptione et ratio ibi alle, quāliter deus iussit petro ut poseret gladiū in vagina et debet defendere orationibus et non armis ut in c. an fi. ea. causa. et q. c. paleap xi. seq. ergo cū ep̄s nō possit defendere suum dñiū armis nō suc- cedit ut in turibus. s. alle. cū nulla sit iustior causa amicitia: tendi feudū q̄ non facere quod dñs fieri ut in ti. que fuit. pri. causa be. amicitia. s. s. nec est alia iustior cā. nā feudū videtur datū illa conditione si vas- fallus puerit legi feudorū l. quero. s. inter locatorē. ff. locati. so. sa- tis dicitur parere seruēdo p̄ substitutū. quartodecimo pro hac p̄ te facit qm̄ vasallus tenebiturare quod dominum defendet aduersus p̄ oīm hōiem mundi et p̄ fēm et fratrē ec. vt in c. s. y. fi. j. hic finitur lex excepto priore domino que quidem ppter sui honestatē non p̄t facere cleric⁹ ar.l. nepos. p̄culo. ff. de ver. sig. ergo domin⁹ ep̄s nō p̄tne p̄ ipsū infera aliquid deterior cōditio. l. nō dñs. ff. de reg. iur. imo poterit qz iuram ētib⁹ hoc clane intelligit. c. remiēs. de iure in. quintodecimo facit tex. in. l. stichum. s. s. ff. de sta. lib. vbi ali⁹ nō p̄t prestare operas que debet libertatis causa et que cā potissimum fauorabilis est: ergo nec ep̄s debet posse per altū facere. vnde cum nec ēt per se possit: vt. s. nō succedit in feudū. so. hoc spāle sa- uore clerici cum ipse per se seruire nō possit. sextodecimo facit qz si legatur militia cursoris alicui et efficiatur claud⁹ sibi nō debet legatū qz huīus rei cōmercium habere non dicunt cū nec currere possit. l. sed et si res. ff. de lega. j. ergo cuī nec clericus seruire possit cui⁹ natura est vt sibi seruiat nō succedit. so. speciale in clericō est ne clericatus illis damno cedat sicut in simili dicimus in. l. fi. C. de epi. et c. decimoseptimo arguo sic quoniam cum contractus peruenit ad causam in qua in suo statu cōseruari nō potest vitiatur cum ergo cleric⁹ tale seruitū exhibere non possit vitabili contractus iste. l. gnaliter. ff. de fidei usso. imo p̄t feudū cōseruari seruiendo per substitutū. decimo octavo arguo: quoniam fēdū a fidelitate dicitur quā iurare debet vasallus. als dignus feudo nō est. c. fi. infra per quos si at inue. et hic ep̄s nō p̄t aut nō dñs iurare hanc fidelitatem cū manib⁹ dñi epi sit prestāda. vide. c. si ep̄s. xvij. di. et ibi gl. et nullius ecclesiastico ordine p̄t prestare iuramentū igit̄. non succedit cuiq; laico. tex. est in. c. nullus. xxij. q. v. so. fallit in feu. vbi ep̄s prestat fidelitatem imperatori. ita dicit gl. ibi tu vide circa ea que habētur i. c. nimis de iure in. aucta gl. et in. ciolite. de maio. et obediens. et in. c. vno de statu lib. vj. et ibi tex. de hoc circa medium quē vide iuncta gl. vbi videtur casus de hoc. et in. capitulo romana. s. debet. de app. li. vj. et in. capitulo ex transmissa. et in. capitulo verū. et que ibi habentur de foro compe. et per gl. x. q. j. in summa hac particulari rōne feudi cēsetur domino minor. et decimonono arguitur qz sit inhabilis cleric⁹ qz vasallus eo ipso qz feudū b̄z iuris ditioni laici se subiicit. c. j. de mi. vas. qui contu. et. sed hoc facere nō p̄t etiā si velit. c. si diligenter. de foro cōpetē. facit. c. solita. et c. placuit. xj. q. i. in auf. statutum. C. de episco. et cleri. preterea l. cle. condemnatur iuxta formam. c. j. de milt. vasal. qui contu. est qz erequetur cum a non in indice sit sentētiatū. cat si clericī. de iudi. cuī alias partes exequantur vt ibi: z sic esset preiudicium domino si inuitus coegeretur habere hūc vasallū. so. astud fit ex iuris p̄mis- sione. d. s. debet. et ca. solite. nam ex quo ecclesia habet beneficium id est feudū a laico vt inuitentur laici ad huiusmodi liberalitas permitteatur quod clericus respectu feudi subiicit domino feudi laico dicto capitulo solite. et dicto. s. debet. sicut in simili dicimus quod vt laici inuitentur ad institūdū e. c. leicias tolerat ecclesia quod laici habeant ius patronatus in talibus ecclesijs capitulo dilectus. cum ibi no. de offi. leg. c. cum dilectus. et ibi no. de iure pa. Arch. in. c. hortamur. lxxi. di. nec per hoc distinguit personā cleri dñs feu. vt tradit in. c. ve. uj. et in. c. ex trāsmis. de foro 2pe. xx. ar. et per hoc vident tolli omnia fundamenta in hac mate. ia. tñā debet feu. dari his quos ipsa feu. habet p̄ habili b̄z nec feudū est fundamētū an possit qz feu. seruire p̄ se necne. qz appet ex. c. natura Ies. j. si de feu. sue. 2tro. vbi filij natū. als tñi q̄ ēt in ppria persona possent seruire nō succedunt non est ergo rō illa an iernit⁹ possit anne sed solū est inspiciēdū an habuit illū ḡsuetudo p̄ habili an ne. so. nō b̄z ḡsuetudo feu. clericū p̄ inhabili ad feuda qz pbatur i. c. j. fin. de capi. cora. in. c. vex. in. c. ex trāsmis. de foro 2pe. in. c. solite. de ma. et obe. xxj. arguit de. c. j. de bñi. feabi nō p̄t qz nega- tiua. iusto ver. p̄tatiuo. inducit oīmodā inhabilitatē vt habet in l. gall. in. prīn. ff. de lib. et post. et sic etiā seruendo per substitutū nō possit intelligere vt gl. ibi: z sic p̄cile ipsum excludet si nollet p̄ substitutū seruire. xxij. p̄ hac parte facit tex. in. l. si qz de corpore. C. de munileg. li. vbi habet qz quando seruitum est p̄stāndū principi quis nō potest seruire per substitutū nisi volēte principe sed in casu nostro seruitū est p̄stāndū principi ergo nō succedet in feu. nec per se nec p̄ substitutū. so. respōdeo qz ille tex. habet lo- cū q̄ ille quis p̄stabat seruitū principi nō puenit illustris dignus

Qui feudum dare possunt.

tas secus in casu nō o qz superuenient illistris dignitas qz ep̄s. glo.
 29 in.l.j. ff. de offi. p̄fec. preto. vel etiaz alia ecclesiastica qualitas fqr
 dignior est ois sacerdos quolibet principe. d.c. solite. z quilibet
 clericus marime in sacris est in dignitate. gl.i. c. deniqz. iiii. di. z di
 gñor laico. c.ū ad verū. x. cy. di. ynde isto casu p̄ supuenientiaz
 illistris dignitatis p̄t seruitum prestari principi per substitutū.
 l. nullus. C. de ecu. li. z. l. ad similitudinē. C. de epi. z cle. vel aliter
 z secundo respondeo qz in. d.l. si quis de corpore erat electa indu
 stria psone qz faciebat p̄nōs deauratos p̄ principe. z sic ratione
 artificij erat electa industria quo casu nō admittitur ad seruēdā
 per substitutū. l. inter artifices. ff. de solu. nisi volente principe. d.l.
 si quis de corpore. qz secus est in casu nostro qz nō eit electa indu
 stria psone qz p̄ supponit seu paternū z sic qz inuestitus fuit
 pro se z hereditis suis. z vbi est facta mentio hereditis non videtur
 electa industria persone. l. cui bonis. ff. de cur. fu. L.y. z Bal. l. qz
 quis. C. de epi. z cle. z faciunt que dixi. S. ar. x. pro hac parte quo ca
 su qz tuncqz seruitū sit prestandū principi tamē illud potest p̄
 stare per substitutū. c. j. z. l. firmiter de probi. seu. alie. per se. vbi
 seruitū erat prestandū regi pro suscipienda corona. z sic illa lex
 loquit in alio quā in vasallo. z ratio diueritatis qz feuda exorbita
 tant a ture cōmuni. c. j. de feu. co. g. xiiij. adducitur per Joā. de sa.
 30 in sum. sua. nam f̄ sacerdotium facit vt qui erat assump̄ arbiter
 nō cogat p̄nunciare z sic de arbitrio liberat. l. nō distinguemus. S.
 sacerdotio. ff. de arbi. ergo multomagis liberabile a seu. qd magis
 repugnat clericali. 2tōni. so. arbiter alijs expeditiones arbitrij nō
 potest delegare. l. non distinguemus. S. questū. ff. de arbi. z cleric
 fendo p̄t deseruire per substitutū. ergo x. xiiij. pro ea parte ad
 ducitur qd prohibitiū est clericu gestare arma. Et qz clericis offi
 cium reddit eu in habile tex. est in. c. ex multa. q. de clericis. de vo
 to. et tā cōtra saracenos vt ibi probat in. c. cleric. de vita z bone.
 ele. nam arma clericorum sunt. ozationes z lachryme. xiiij. q. viij.
 c. cleric. z. c. quicūz. z c. cōnior. l. possint hortari alios in bello
 iusto. vt. xiiij. q. vlti. iigit hortamur. z p. glo. per. c. pe. de homi. nec
 p̄t p̄ cōseruandis rebus eccl. assumere arma. vt. in. c. q. vlti. suscep
 tū. de homi. x. xiiij. q. vlti. q. vlti. Innocen. an. c. olim causam. de rest.
 spo. ergo in feudo nō succedit in quo nō poterit defendere dñm
 prout tenetur. so. imo z poterit defendere consilio z ope armas.
 31 mire per substitutū. p̄terea nō est perpetua prohibitio in clericis
 vt non possit arma sumere videmus casuz quo cle. potest assume
 re arma propter defensionem sui videtur tex. in. c. m. s. fario.
 de homici. z habetur in. c. cleric. primo de vita z bone. cleri. ibi
 glo. z habetur in capitulo sicut dignum. de homi. z ibi in glo. ma
 gna circa finem. z habetur in. c. significasti. q. de homici. itē p̄ de
 fensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si predicta pars nega
 tina rigorosa valde plurimis arg. rigorosis fundata sit cōtraria
 defensio. r. f. c. olim p̄. extra de test. spo. i. p̄t de fensio. nō idon
 sū sed ēt. p̄. x. i. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in. c. q. t. o. de sen. ex. itē
 p̄t esse presentialiter in bello z p. glo. xiiij. q. viij. c. scire opz. z p̄t
 hortari alios in bello licito. c. quicūz ex. c. l. o. xiiij. q. vlti. z p. feu
 do p̄t clericus dare militē principi vt per gl. xiiij. q. vlti. in sum
 ma. z vide gl. xiiij. q. j. in summa z ad hoc optimus tex. qd salē
 possit per alium vt in. q. in registro z in. q. si. xiiij. questione. vlti. z
 facit ratio capitulo si. ne cle. vel mo. lib. vj. z si

Qui feudum dare possunt.

rici. et tanq; proditor intertinet nec est a proditione remot⁹. l. vtz ff. ad.l. p^opo. de partici. ita qui interfecit matrem. vt.l. i. eo. ti. et ista qualitas proditionis aggrauat et deliciu adeo qd proditor est alienus ab omni facie principum et dominorum et non pot stare in curia principis. l. sed et milites. s. ignominia. ff. de excu. tut. facit. l. ij. C. de digni. li. x. vbi infamis non debet videre facie principis. frustra ergo quare ibi. in. d. l. an possit seruire p substitutu cum feu. pri- uatur. facit eti ratio qd vbi quis delicto suo vel quasi prohibet p se prohibetur eti per alium. l. quare. ff. de bo. lib. ita. Bal. in. l. humanitatis in. ij. col. ver. iiij. operat. C. de impu. et ali. substi. Non ob. dñi dicis qd eps est facinus inhabilis sine culpa sua: qd si tñ sine feco suo: qd imo facto suo est effectus inhabilis vñ non dñ excusari ar. l. qd te. ff. si cer. pe. l. incédiu. eo. ti. et pro hac pte facit tex. hz bal. in. c. inter dilectos. de. fi. instru. circa prin. i. ver. j. pt. vbi dicit tex. i. p. priuilegiu luitardi comitis contra epm lincon. vide ergo ille tex. probare qd p a demptionem epatus qd non pdit comitatū. et sic non definit esse miles seculi. sed huic posset renderi qd ibi non constat qd iste comitatus eet dat⁹ in feu. vel et secdo dic qd rō pp qd clericus non succedit in feudo non est solu illa qd definit esse miles seculi. hz qd repugnat statui clericali et qd non pot gerere officiu re. qd ratio ita militat in epo. sicut in alijs clericis. et dic qd non sequit quis succedit in coi ergo et in feudu. per. c. significauit. vbi femina successit in comitatu. et tamen femina est inhabilis ad feu. vt noster: cu non omnis comitatus sit feudal. Decimo octavo pro parte affirmativa facit qd non video causam aliquam quare clericus non possit succedere in feudo. nam si consideremus ea ad qd tenetur vasallus dñi de quib⁹ in. c. j. de no. for. fid. et maxime cum eps sit habilior et sufficientior quam alia persona inferior. c. cu in cun- etis. de elect. et eti poterit esse in plio psonaliter. c. scire nos opz. In vbo presentialiter. xxij. q. vlti. que vult qd lz platus non possit in ppria persona pugnare tamē potest ibi esse psonaliter tibi. bo- na glo. qd potest prelatus suos vasallos defendere: ergo multo- magis suu dñm et pro feu. potest clericus dare militē principiad pugnai. gl. est. xxij. q. vlti. in summa. So. respondeo qd in vasal- lo requiruntur multa alia que non possunt prestari p clericu. et sic non ob. c. j. de no. for. fide. non ob. c. qd qd de clero. xxij. q. vlti. qd la- teor qd horiatur milites ad pugnandum p fide alias non. non ob. gl. xxij. q. vltima. in summa qd possum in disputado declinare auto- ritatem gl. vel aliter respondeo ad omnia predicta qd procedunt in quo clericus est capax feudi puta qd esset inuestitus de nouo eo exi- stente clero ut est tex. in. c. j. in. fi. de capi. corra. et in. c. j. de na. feu. tuc isto casu bene admittitur ad seruendum p substitutu qd isto casu est imputandum dñi et vide ei dedisse hoc pacto attentia qualitate psonae. l. plent. s. equit. ff. de vsl et habi. qd ex quo domini scie- bat euz esse clericu et sciebat ipsum non debere esse in plio ad pu- gnandum psonaliter et alla facere qd non coenunt clericis est ei im- putandum qd qd cu alio cōtrahit scit vel scire debet ei cōditione l. qui cum alio. ff. de reg. in. habilitando ad feu. vñ dispesare i pre- iudicium suum maxime in consequentibus glo. in simili in. c. qd in tm. de. prib. facit qd communiter not. in cle. ij. ver. sed et tales de vi. et ho. cle. et hac rōne sentiū bal. et and. in. c. j. s. fi. j. epm vel Ab- ba. sicut etiam videmus i femina licet regulariter sit incapax feu- di ut hoc tex. tamen casu quo est capax ut in casibus de quib⁹. j. non debet seruire personaliter sed seruit per substitutum. qd est im- putandum dñi qd bene debuit cogitare qd femina non poterat seruire personaliter in casu nostro non est qd imputetur domino quia in casu nostro clericus non est inuestitus de nouo sed imo fuit feudu paternu et antiquu datu pro se et filiis suis qd intelligit de habibili- bus. c. j. s. filia de suc. feu. hz clericus regulariter non est habilis ad succendu in feudo. c. j. de bene. femi. ergo non est quid imputetur domino cu lex p ipso puidat. arg. l. quero. s. inter locatorē. ff. loca- cati. Decimonono p bac parte affirmativa facit. nā si esset verū dicere qd clericus non possit succedere in feudo qd non pot seruire p se vel p substitutu in armis sequeret illud absurdum qd si domi- nus infendaret clericum de feudo talis infeudatio non esset pprae infendatio nec proprie feudu quia de natura feudi est ut vasallus adiuvet dominum in bello. c. j. hic finitur lex. Et tamen clericus po- test de nouo inuestiri. c. j. s. fi. de capi. corra. c. j. de natura feud. p- terea hoc probro euidenter ex absurdo qd sequeretur si clericus non possit retinere feudu ut in. c. qui clericus. s. si de feud. fue. cōtro- ner. ergo multomin poterit de nouo acqrere. l. patre furioso. ff. de his qd sunt sui vel alie. iu. l. nec intēto. C. de trasc. Ettu cōse- quens est falsum qd pot de nouo acquirere ut. d. c. j. in. fi. ergo po- terit retinere feudu qd lz. arg. l. illud. ff. de acq. here. ita ar. in. l. ij. ff. s. cer. pe. et iō illud. c. qd clericus. vide non habere locū in episcopo vel alio constituto in illustri dignitate. arg. l. nullus. C. de decurio lib. x. So. respondeo ad primu dñ dñqd sequeretur absurdum qd si non possit succedere in feudo non possit et de nouo clericus inuesti- re qd respondeo qd est magna dñia inter istos casus. f. qd id clericus non succedit in feudo qd dur isendado p se et filiis suis vide solu- mo cogitasse de habilib⁹ hz clericus est inhabilis ad successionē fen-

Qui feudum dare possunt.

descendentibus ex ea vnde cessante causa prohibitionis deberet cessare ipsa legis prohibitio ut si de ipsius legi et de dominis. sed quod ait. I. si. so. dicit gl. quod sufficit pro ratione voluntas: quod ita placuit ex consuetudine feui. nec calix assignat rationem ex qua gl. non. illud dictum quod non omnibus quod a maioribus nostris dicta sunt ratio redi pote. I. non omni. s. de legi. et maxime in his quod sunt de positiva iustitia. vt. I. s. pueritiae. cum ibi. no. in. glos. s. de postu. similiter vero glo. in autem. sed et quis. C. de secu. nup. et in autem. de nup. in. s. quoniam. non sola voluntas principis. sed iusta ut non. in. l. relegati. s. de pe. sed tamen quicquid dicat gl. tu potes assignare has rationes summa doc. et primo summa Ia. de bello. quod cum sublata sit media plena per quam nepos admittebat amplius non debet admitti. argu. C. de suis et legi. I. meminimus. s. de pac. le. et heres. in principe. quod sublatis mediis videntur sublata extrema ut per Dy. i. c. indultum dereg. iur. li. vi. vel summa Ia. ard. rō est quod imunitates cesse posteris non extendunt ad posteros descendentes ex feminis. I. s. in s. ff. de iure immunitatis. vel dic summa an. de iser. quod rō est quod successor non debet esse melioris conditionis quod autor suus a quo habuit causam ut disponit regula ius. in. l. in his. s. j. et le. quod ipsius. s. de reg. iur. et hec rō placet mihi ultra alias. et placet etiam nisi de nea. unde vicium auctoris durare debet apud sobole. arg. in autem. ut oes ob. s. prouin in primis. et licet in nepote mas. ex filia cesseret ratio de qua in isto text. non tam cessant alie rationes et regule coes de quibus. s. que militat adhuc sus ipsius nepotem masculum venientem ex persona filie inter. quod successiones non sunt per saltum. unde necessarium quod gradus ante se fit successibilibus quod de structo ordine destruuntur ordinabile summa bal. s. de ser. ru. pre. l. tria pedia. ex glo. magna quod inci. si ergo frater non regulam in feui. negatiua. s. feminam succedere in feui. fallit nisi sit factum parentum ut succedit at quam glo. intelligite sane summa an. de iser. quod si sit factum pactum simpli feminam succedere certo ordine successorio succederet filia neptis peneptis et deinceps. si autem sit factum personale puta quod titia filia succedit tunc non succedit neptis vel peneptis ex ea quod pactum personale non egreditur pso. l. si vnu. s. an oia. et l. persona. s. de pac. et hoc modo intellexit an. text. a. c. i. s. quin etiaz. s. epm vel ab. de quo ibi videtur in ea. gl. ibi maternu nota secundam fallentiam ut feminam succedit in feudo materno summa quod summa opio. quoniam reprobat And. hic p. c. i. s. de benefi. femi. masculum in feudo materno excludit feminam ut hic. s. hoc autem notandum. et d. c. i. s. de benefi. fe. Item quod feminam non potest purgare de qua fallentia videbitis in. d. c. i. prime al. et s. an mari. in feu. s. h. in glos. ad s. f. s. alias duas fallentias positas in. ca. s. s. quemadmodum. s. ad fra. perti. quibus cum duobus casib. summa an. de iser. si filia relinqueret masculos masculi succederent in feudum non autem feminam. d. c. i. de benefi. fe. Ex predictis habuisti in glo. regulam et fallentias. alia vero fallentia summa bal. est quoniam ad nullum servitum datum est feu. allat. c. extraugans incipiens si cui militi. de quo etiam per bal. et alios in. c. i. s. quinetiam. s. epm vel ab. et s. ibi dicta salutabatur hec fallentia vos tenete contrarium per. s. nostrum ibi hoc autem notandum. Secundo quod feminam non potest levare feidam ut in gl. Tertio quod ipsemet bal. et summa in. l. quoties. C. de suis et legi. nec ob. d. c. s. cui quod talia. c. extraordinaria. que raro repiuntur in libello feudorum non debent per legibus allegari glo. est. s. de probi. feu. alie. per loth. in. c. i. Item est alia glo. quod idem tenet. s. quoniam testes sunt necesse ad probandum. fe. in. grati. Bal. in. capitulo primo de gradis. successione in feu. non extraugantia capi. sicut leges extraugantes non sunt alleganda in causis nisi sint practicata summa Bal. in. proe. decretalibus. et tenet do. mar. hic. et facit que firmavit. s. in. preludis. fallit quoniam ad certum servitum dare returnum quod posset per feminam prestari Bald. in. le. quoties. C. de suis et legi. per text. in. ca. si cui militi. de capi. extraor. Lud. consil. ccclvij. incip. omnipotentis et circa. primum de qua limitatione dic ut de proxima dictum est. Septimo fallit quoniam se. est exiguum quod non obligat ad aliquam fidelitatem idem cadit in feminam Bal. in. c. i. s. est et alia. s. que sunt pri. causa bene. amit. allegat text. in. ca. s. de capi. extraor. Lud. in. d. c. s. ccclvij. Octaua fallentia est quoniam feminam est emptum non transit ad feminas summa odos. in. ti. qui possunt. s. in. feu. Hos. etiam tenet quem refert et sequitur Bal. in. c. significatio. ut. in. ii. col. 2. de rescrip. quod dictum est notabile si verum and. vero de iser. et contrarium et rectum ut non transiret ad feminas ut hic. s. hoc autem notandum. Non fallit summa and. quoniam esset feminam sueta in armis ut legitur de vrore metrida regis summa valerium magnum in li. de amore coniugali quod fallentia non placet. primo p. s. hoc autem notandum scilicet quod feudum datus nedum propter pugnam est propter secreta consiliorum et alia de quibus. s. de no. fide for. sed feminam non est princeps secreta neque filiorum quod variis et minus abile semper feminam. c. fo. de x. sig. l. s. C. de sp. et per hoc adducitur no. Bal. in. le. quoties. C. de suis et legi. Ultima fallentia est quoniam sit consuetudo feminam in feu. s. h. ut est in regno sicilie non existente masculo summa an. hic non consuetudo localis est seruanda. ca. s. s. de feu. cog. et istis casibus quoniam feminam non potest succedere in feu. si esset consuetudo vel statutum quod feminam dotata non succedit in talibus patri vel fratri at de dote tum pro missa excludatur feminam a s. feu. videtur concludit quod non nisi sol.

14

stutio in integrū ita andre. in. c. i. in. y. 2. vi. co. j. 2 de na. su. in
ego de vtroq; dicto plurimū dubito & quo ad dōtē p̄sumit
Bal. vide ē tenere contra i. l. si plures. in. pe. col. ver. item in*ter* ce-
ritur. C. de 2di. inser. 2 3 and. facit q̄ no. Bar. in. l. cī plures
cū tutor. post glo. ibi. ff. de admini. tu. Bar. in. l. titio cent. s. co.
ff. de ritu nup. tñ op. and. tenet pe. de ancha. in repe. C. con-
statuta in ver. pone statuto cauetur q̄ filia dotata in bsp. e-
stā videt inclinare imo. pau. de ca. & cuma. in. d. s. titio patrum
q̄ inci. sup eo de quo querit clare & indubitate & cōf. cō-
l. sancimus. C. de nup. ful. in. l. nō sine. quicquid dicit Bald.
bo. q̄ li. de secūdo plus dubito. nā filia. d. casu non est dōlo ad-
rest. in inte. vt no. in. l. nā & postea. s. si minor. ff. de iuris. l. bsp.
etur em̄ pro exheredata & iabilitata a supiore sc̄z fato. n̄ cō-
suetu. vt no. Bar. in. l. y. s. sed videndum. ff. de suis elat̄ quā
etī inuita cogitur dote esse cōtentā. Bal. in. auf. res. q̄ nā
qua in si. C. cōmunis de leg. Bart. cōf. xxi. incip. om̄i n̄cō-
intestatus pau. in. d. 2f. c. vi. sed nō pluribus inſtō q̄ dōlo
64 ria feu. parū attinēs. Op. cū. glo. h. in ver. q̄d autē 2. q̄d 3. in
suc. transuersaliū nō admittat successio etiā. j. septimi gradū
si ille qui incipit a dmitti p̄bet p̄. xii. sacramentales depōn-
istū petentē esse. j. y. y. gradū & pp̄niquorū defuncto cī thal-
dum esse paternū vt h̄ in. l. i. de suc. in lōbar. So. deit glo. fe-
do 2trarij q̄n cōtraversia effet de dicto feu. inter pp̄niquorū
tem succedere in dicto feu. & curte regiā seu fisci sui dōtentos
etum feu. ad se esse denolūtū. Secus autē si cōtēto effet inter pa-
tos de dicto feu. q̄ tūc sufficeret probare legitimate tuta ex di-
duntur in tex. & glo. i. de contē. inuesti. h. cū autē & hoc nō
dicere ista gl. vsq; ad si. quāq; nō ita clare locuta sit. q̄g
tandū videt q̄. fortior & exuberātor exigū phatio contra fī
q̄ contra priuatōs in cā feudalī. & hoc iō forte ob spēde p-
uilegiū fisci sicut ptz alibi. C. de priuīl. fisci per totū plū nō
Bal. in. l. i. C. de here. vel act. ven. Regulariter si ima fatura
fisco seruāda sunt etiā in priuatis. l. cū ibi no. C. de petib. q̄ glo.
& doc. in. l. itē veniunt in. s. ait senat. f. de petib. q̄ glo.
quenter vere de testibus sacramentalib⁹ tangit mā re-
ue. inter do & vas. l. is oria. in. c. si qs. 2. j. de cōfumā. l. l.
65 crāmetū. in ver. & cū datur. f. Op. ab extra q̄ collateraliū
nullatenus ad succes. feu. admittant q̄n in fūndū p̄tū.
est causa ascendentis q̄ collateraliū vt in aut. ad. i. &
& legi. sed pater & ascendentēs a suc. feu. repelluntur
suc. feu. ergo multomagis ipsi collaterales debēnt q̄
lam legis de acces. ff. de diuer. & tempo p̄scripti. q̄ in au-
cente & c. So. in collateralib⁹ cessat ratio q̄ ellī patrī ascen-
dentib⁹ q̄ nō presunīt quod possunt ita adūtū domini
sicut filius cū virtus in iuuenib⁹ est plus q̄ in semib⁹. l. a.
atletis. l. i. x. q̄ rō in collateralib⁹ cessat fin. l. a. de bel. n. a.
de nea. Sed ista ratio eorū non videt tutā. q̄ possiblē q̄ in
dens sit potētior ad seruēdū q̄ decedēs & collateraliū
posset assignari alia ratio vt hic opere natura feu. q̄ in bsp.
suvincit legē vt. j. de feu. cog. in. c. j. & ita videt sensib⁹ glo.
j. de na. suc. feu. vel dicēdū q̄ hoc operat virū verboi capi-
sorum vel tacite intellectoriū inuestitura in qua gūdere ag-
vasallo & heredib⁹ suis. Mā in materia feudalī bsp. capi p̄
filio. j. de alia. fe. in. s. & si cliētulus nō autē capis aliquo modū
asēdētib⁹ & hōesentit Bal. ibi & de hac materia per su-
di. in summa in ti. de suc. feu. sub rubricella an asēdētib⁹ in-
96 dant & c. f. Lredo verā rationē esse quā feuda determinant
sanguinis ipsius autoris feudi nō successōis vt hoc meād
vero. & j. de gra. suc. in fen. c. i. in ascēdētēs non deuolutū
sanguinis q̄ sanguis descēditō asēdētē. q̄ ad ius sanguinis
& nature est ordo retrograd⁹ q̄ pater succedat filio. n̄ i. p̄tū
in ar. ff. de inossi. test. & ita dicit Bald. in. aut. defuncto. C. de
tul. idem in emphyteosi ecclēsie q̄ in feudo vt non transerit
asēdētēs. Op. subsepter q̄ imo collaterales non admittan-
tur de. c. i. in prin. j. de gra. vbi cognati descendētēs ex feminis
admitunt. Sol. ego fateor contrariū q̄ cognati p̄tū nō
lātūt & est ratio q̄ cum feudu debeat esse paternū dōtē. asē-
tris a quo oēs discēdūt vt ibi ptz ergo cognati nō dōtē. asē-
tris cū descendant ex femina & q̄ linea feminēa giuncit summa
de suc. con. in p̄l. & p̄ hoc ptz q̄ vterinus frater a sobētē
litrū si feudu est antiquū cū vterinus sit cognat⁹ tñ. p̄tū. fī.
cogn. l. i. z. l. hac pte Et tñ nico. de nea. hic & l. a. ardi. in. l.
ma de suc. feu. sub rubricella de cogn. an succedet. C. de
cher articulus an in feudis collaterales succedant in summa
vel vsq; ad septimū gradū. pro cuius articuli plenior p̄tū
sc̄dētū est q̄ in allodialib⁹ collaterales succedant rig. tri-
sc̄dētū est computatio a sc̄dētū gradu transuersaliū. h. j. z. h. bacte-
cīmū gradū. insti. de suc. cogna. h. f. & in glo. Articulus exp̄
ster est in fudalib⁹ bonis in quo articulo variarunt maiores no-
strī partē negatiuam q̄ nō ad infinitū sed vsq; ad septimū gra-
dū tenuit and. bīc. q̄ nostrī eandē quoq; p̄tem Bal. in. ca. si capi-
tanei. de feu. mar. & Bal. in. auf. defuncto. C. ad tertul. Bal. in. ru-
bo. de feu. consit. & o. mat. est in contraria sīa q̄ imo collatera-
les masculi agnati succedūt i infinitū cū grano salis primo mo-
netur autoritate gl. in. c. i. j. de suc. feu. & in. c. si capitanei. j. de feu.
mat. sīo lecutus fuit sīiam odofr. in illumina in titu. qui feu. suc.
polatenet archiepus Lrubughedū. tūc vocatus heretic⁹ ti. qualis
ter succedat in feu. in summa sua. & l. a. ardi. in sum. ti. de suc. fue.
lām quoq; 2sulnerunt. Bal. & ang. in. 2f. q̄ incipit sanctissima
e illustrissima regina q̄d est consilium in 2silijs ang. cvj. vbi con-
siderat q̄ si p̄ mle manus feudu tranhūtset dñs etī yltimus
dicitur successorū primi acquirentis. & p̄ hoc allego casum in. ca. j.
l. a. en. suc. feu. & in. c. i. si vas. feu. priue. & dixit Bal. i. capi. j. de gra.
dū. in. feu. predicta tñ limitabitis vera q̄n feudu premordialis
in transitū facit de persona acqrentis fe. in descēdentes eius ac-
gentis. Nā tūc in infinitū collaterales descendētū ipsius acq-
rentis succedunt in feu. d. ca. j. y. j. de gra. suc. in. feu. q̄ intelligo
dāmodo sint descēdentes primi acquirentis isti qui nunc vt trans-
verses veniunt dictū est post alua. in ver. & qr. s. eo. in ter. & ita
Alua. bīc. Sed q̄i premordialiter feu. nō facit transitū de perso-
ni acquirentis in descendētēs sed in collaterales in causis in qui
bos possunt collaterales succedere. de quibus in. ca. i. de bonefi.
fra. & qualiter frater fratri suc. tunc. collaterales vsque ad septi-
mū gradū succedunt vt hoc. h. nostro. ita tenet l. a. de bel. in. c.
si capitanei. alle. & io. fasio. de p̄fis in sum. sua qui inc. in. feudu.
i. equaliter suc. f. Ex predictis collige duas regulas. prima colla-
terales descēdentes primi feu. succedunt in infinitū. d. ca. j. de na-
tu. suc. feu. Et collaterales primi acquirentis nō succedunt in feu.
h. revertitur ad dñm. cap. i. h. j. de gra. suc. in. feu. nisi certis causa-
tibus & tunc succedunt solum vloz ad. vij. gra. q̄n feu. ex p̄sona pri-
mi acqrentis fecit transitū premordialiter in descēdentes ipsius
primi acquirentis sed collaterales vt pbaf in hoc. h. iuncto. ca. j.
de bonefi. fra. & regulam & fallētias regule q̄ in feu. paterno. fine
antiquo succedūt fratres in feu. autē nouo nō succedet fratres.
fallētias pactū in atrium vel nisi sc̄tē dñi cōi pecunia sit
emp̄m feu. vel nisi cōibus armis & equis sit acquisitus feu. vel
nisi contra hostē regis certarint fratres vt hec oīa pbaf in hoc
nō. ver. cu vero coradus. & in. c. j. de benefi. fra. & c. j. z. h. q̄ de
fra. de no. bene. inuesti. Ultimo fallit q̄i effet sp̄alis consuetudo
patrī fratrī fratri succedere in nouo. feu. c. j. de feu. cogn. Quero
an dictio vsq; posita hic in tex. stet cōclusiue vel inclusiue. Con-
dādit and. q̄ exclusiue q̄ papa honori⁹ ita p̄nunciavit tempore
rebellionis sicilie h̄ ecclēsiā q̄ pronunciatio diffinitiuā fecit ius
quo ad oēs. l. f. C. de leg. d. mar. hic & est de mēte Bal. tñ 2trarij
q̄ vloz ad septimū gradū inclusiue succedant collaterales & p̄mo
q̄ in materia favorabilis dictio vsq; stet i clusue. l. pen. cum auf.
fua. ibi nota. C. de p̄cur. & nota p̄ doc. in. l. meminisse. ff. de off. pro
de leg. sed materia suc. est favorabilis ex equo & bono dilatāda
haduc aut̄ insti. de suc. cogna. lmo. in. le. q̄ dicit. ff. de verb. obl.
rbi de simili. que facit tex. in. c. j. de here. lib. vj. Bal. in. autē. hoc
amplius. in. f. col. C. de fideicō. ang. in. autē. vt ab illustrib⁹ facit
gl. in. h. alienationes in autē. de no. alie. l. a. in. ru. de locato cōf.
j. de na. suc. feu. vel dicēdū q̄ hoc operat virū verboi capi-
sorum vel tacite intellectoriū inuestitura in qua gūdere ag-
vasallo & heredib⁹ suis. Mā in materia feudalī bsp. capi p̄
filio. j. de alia. fe. in. s. & si cliētulus nō autē capis aliquo modū
asēdētib⁹ & hōesentit Bal. ibi & de hac materia per su-
di. in summa in ti. de suc. feu. sub rubricella an asēdētib⁹ in-
96 dant & c. f. Lredo verā rationē esse quā feuda determinant
sanguinis ipsius autoris feudi nō successōis vt hoc meād
vero. & j. de gra. suc. in fen. c. i. in ascēdētēs non deuolutū
sanguinis q̄ sanguis descēditō asēdētē. q̄ ad ius sanguinis
& nature est ordo retrograd⁹ q̄ pater succedat filio. n̄ i. p̄tū
in ar. ff. de inossi. test. & ita dicit Bald. in. aut. defuncto. C. de
tul. idem in emphyteosi ecclēsie q̄ in feudo vt non transerit
asēdētēs. Op. subsepter q̄ imo collaterales non admittan-
tur de. c. i. in prin. j. de gra. vbi cognati descendētēs ex feminis
admitunt. Sol. ego fateor contrariū q̄ cognati p̄tū nō
lātūt & est ratio q̄ cum feudu debeat esse paternū dōtē. asē-
tris a quo oēs discēdūt vt ibi ptz ergo cognati nō dōtē. asē-
tris cū descendant ex femina & q̄ linea feminēa giuncit summa
de suc. con. in p̄l. & p̄ hoc ptz q̄ vterinus frater a sobētē
litrū si feudu est antiquū cū vterinus sit cognat⁹ tñ. p̄tū. fī.
cogn. l. i. z. l. hac pte Et tñ nico. de nea. hic & l. a. ardi. in. l.
ma de suc. feu. sub rubricella de cogn. an succedet. C. de
cher articulus an in feudis collaterales succedant in summa
vel vsq; ad septimū gradū. pro cuius articuli plenior p̄tū
sc̄dētū est q̄ in allodialib⁹ collaterales succedant rig. tri-
sc̄dētū est computatio a sc̄dētū gradu transuersaliū. h. j. z. h. bacte-
cīmū gradū. insti. de suc. cogna. h. f. & in glo. Articulus exp̄
ster est in fudalib⁹ bonis in quo articulo variarunt maiores no-
strī partē negatiuam q̄ nō ad infinitū sed vsq; ad septimū gra-
dū tenuit and. bīc. q̄ nostrī eandē quoq; p̄tem Bal. in. ca. si capi-
tanei. de feu. mar. & Bal. in. auf. defuncto. C. ad tertul. Bal. in. ru-
bo. de feu. consit. & o. mat. est in contraria sīa q̄ imo collatera-
les masculi agnati succedūt i infinitū cū grano salis primo mo-
netur autoritate gl. in. c. i. j. de suc. feu. & in. c. si capitanei. j. de feu.
mat. sīo lecutus fuit sīiam odofr. in illumina in titu. qui feu. suc.
polatenet archiepus Lrubughedū. tūc vocatus heretic⁹ ti. qualis
ter succedat in feu. in summa sua. & l. a. ardi. in sum. ti. de suc. fue.
lām quoq; 2sulnerunt. Bal. & ang. in. 2f. q̄ incipit sanctissima
e illustrissima regina q̄d est consilium in 2silijs ang. cvj. vbi con-
siderat q̄ si p̄ mle manus feudu tranhūtset dñs etī yltimus
dicitur successorū primi acquirentis. & p̄ hoc allego casum in. ca. j.
l. a. en. suc. feu. & in. c. i. si vas. feu. priue. & dixit Bal. i. capi. j. de gra.
dū. in. feu. predicta tñ limitabitis vera q̄n feudu premordialis
in transitū facit de persona acqrentis fe. in descēdentes eius ac-
gentis. Nā tūc in infinitū collaterales descendētū ipsius acq-
rentis succedunt in feu. d. ca. j. y. j. de gra. suc. in. feu. q̄ intelligo
dāmodo sint descēdentes primi acquirentis isti qui nunc vt trans-
verses veniunt dictū est post alua. in ver. & qr. s. eo. in ter. & ita
Alua. bīc. Sed q̄i premordialiter feu. nō facit transitū de perso-
ni acquirentis in descendētēs sed in collaterales in causis in qui
bos possunt collaterales succedere. de quibus in. ca. i. de bonefi.
fra. & qualiter frater fratri suc. tunc. collaterales vsque ad septi-
mū gradū succedunt vt hoc. h. nostro. ita tenet l. a. de bel. in. c.
si capitanei. alle. & io. fasio. de p̄fis in sum. sua qui inc. in. feudu.
i. equaliter suc. f. Ex predictis collige duas regulas. prima colla-
terales descēdentes primi feu. succedunt in infinitū. d. ca. j. de na-
tu. suc. feu. Et collaterales primi acquirentis nō succedunt in feu.
h. revertitur ad dñm. cap. i. h. j. de gra. suc. in. feu. nisi certis causa-
tibus & tunc succedunt solum vloz ad. vij. gra. q̄n feu. ex p̄sona pri-
mi acqrentis fecit transitū premordialiter in descēdentes ipsius
primi acquirentis sed collaterales vt pbaf in hoc. h. iuncto. ca. j.
de bonefi. fra. & regulam & fallētias regule q̄ in feu. paterno. fine
antiquo succedūt fratres in feu. autē nouo nō succedet fratres.
fallētias pactū in atrium vel nisi sc̄tē dñi cōi pecunia sit
emp̄m feu. vel nisi cōibus armis & equis sit acquisitus feu. vel
nisi contra hostē regis certarint fratres vt hec oīa pbaf in hoc
nō. ver. cu vero coradus. & in. c. j. de benefi. fra. & c. j. z. h. q̄ de
fra. de no. bene. inuesti. Ultimo fallit q̄i effet sp̄alis consuetudo
patrī fratrī fratri succedere in nouo. feu. c. j. de feu. cogn. Quero
an dictio vsq; posita hic in tex. stet cōclusiue vel inclusiue. Con-
dādit and. q̄ exclusiue q̄ papa honori⁹ ita p̄nunciavit tempore
rebellionis sicilie h̄ ecclēsiā q̄ pronunciatio diffinitiuā fecit ius
quo ad oēs. l. f. C. de leg. d. mar. hic & est de mēte Bal. tñ 2trarij
q̄ vloz ad septimū gradū inclusiue succedant collaterales & p̄mo
q̄ in materia favorabilis dictio vsq; stet i clusue. l. pen. cum auf.
fua. ibi nota. C. de p̄cur. & nota p̄ doc. in. l. meminisse. ff. de off. pro
de leg. sed materia suc. est favorabilis ex equo & bono dilatāda
haduc aut̄ insti. de suc. cogna. lmo. in. le. q̄ dicit. ff. de verb. obl.
rbi de simili. que facit tex. in. c. j. de here. lib. vj. Bal. in. autē. hoc
amplius. in. f. col. C. de fideicō. ang. in. autē. vt ab illustrib⁹ facit
gl. in. h. alienationes in autē. de no. alie. l. a. in. ru. de locato cōf.
j. de na. suc. feu. vel dicēdū q̄ hoc operat virū verboi capi-
sorum vel tacite intellectoriū inuestitura in qua gūdere ag-
vasallo & heredib⁹ suis. Mā in materia feudalī bsp. capi p̄
filio. j. de alia. fe. in. s. & si cliētulus nō autē capis aliquo modū
asēdētib⁹ & hōesentit Bal. ibi & de hac materia per su-
di. in summa in ti. de suc. feu. sub rubricella an asēdētib⁹ in-
96 dant & c. f. Lredo verā rationē esse quā feuda determinant
sanguinis ipsius autoris feudi nō successōis vt hoc meād
vero. & j. de gra. suc. in fen. c. i. in ascēdētēs non deuolutū
sanguinis q̄ sanguis descēditō asēdētē. q̄ ad ius sanguinis
& nature est ordo retrograd⁹ q̄ pater succedat filio. n̄ i. p̄tū
in ar. ff. de inossi. test. & ita dicit Bald. in. aut. defuncto. C. de
tul. idem in emphyteosi ecclēsie q̄ in feudo vt non transerit
asēdētēs. Op. subsepter q̄ imo collaterales non admittan-
tur de. c. i. in prin. j. de gra. vbi cognati descendētēs ex feminis
admitunt. Sol. ego fateor contrariū q̄ cognati p̄tū nō
lātūt & est ratio q̄ cum feudu debeat esse paternū dōtē. asē-
tris a quo oēs discēdūt vt ibi ptz ergo cognati nō dōtē. asē-
tris cū descendant ex femina & q̄ linea feminēa giuncit summa
de suc. con. in p̄l. & p̄ hoc ptz q̄ vterinus frater a sobētē
litrū si feudu est antiquū cū vterinus sit cognat⁹ tñ. p̄tū. fī.
cogn. l. i. z. l. hac pte Et tñ nico. de nea. hic & l. a. ardi. in. l.
ma de suc. feu. sub rubricella de cogn. an succedet. C. de
cher articulus an in feudis collaterales succedant in summa
vel vsq; ad septimū gradū. pro cuius articuli plenior p̄tū
sc̄dētū est q̄ in allodialib⁹ collaterales succedant rig. tri-
sc̄dētū est computatio a sc̄dētū gradu transuersaliū. h. j. z. h. bacte-
cīmū gradū. insti. de suc. cogna. h. f. & in glo. Articulus exp̄
ster est in fudalib⁹ bonis in quo articulo variarunt maiores no-
strī partē negatiuam q̄ nō ad infinitū sed vsq; ad septimū gra-
dū tenuit and. bīc. q̄ nostrī eandē quoq; p̄tem Bal. in. ca. si capi-
tanei. de feu. mar. & Bal. in. auf. defuncto. C. ad tertul. Bal. in. ru-
bo. de feu. consit. & o. mat. est in contraria sīa q̄ imo collatera-
les masculi agnati succedūt i infinitū cū grano salis primo mo-
netur autoritate gl. in. c. i. j. de suc. feu. & in. c. si capitanei. j. de feu.
mat. sīo lecutus fuit sīiam odofr. in illumina in titu. qui feu. suc.
polatenet archiepus Lrubughedū. tūc vocatus heretic⁹ ti. qualis
ter succedat in feu. in summa sua. & l. a. ardi. in sum. ti. de suc. fue.
lām quoq; 2sulnerunt. Bal. & ang. in. 2f. q̄ incipit sanctissima
e illustrissima regina q̄d est consilium in 2silijs ang. cvj. vbi con-
siderat q̄ si p̄ mle manus feudu tranhūtset dñs etī yltimus
dicitur successorū primi acquirentis. & p̄ hoc allego casum in. ca. j.
l. a. en. suc. feu. & in. c. i. si vas. feu. priue. & dixit Bal. i. capi. j. de gra.
dū. in. feu. predicta tñ limitabitis vera q̄n feudu premordialis
in transitū facit de persona acqrentis fe. in descēdentes eius ac-
gentis. Nā tūc in infinitū collaterales descendētū ipsius acq-
rentis succedunt in feu. d. ca. j. y. j. de gra. suc. in. feu. q̄ intelligo
dāmodo sint descēdentes primi acquirentis isti qui nunc vt trans-
verses veniunt dictū est post alua. in ver. & qr. s. eo. in ter. & ita
Alua. bīc. Sed q̄i premordialiter feu. nō facit transitū de perso-
ni acquirentis in descendētēs sed in collaterales in causis in qui
bos possunt collaterales succedere. de quibus in. ca. i. de bonefi.
fra. & qualiter frater fratri suc. tunc. collaterales vsque ad septi-
mū gradū succedunt vt hoc. h. nostro. ita tenet l. a. de bel. in. c.
si capitanei. alle. & io. fasio. de p̄fis in sum. sua qui inc. in. feudu.
i. equaliter suc. f. Ex predictis collige duas regulas. prima colla-
terales descēdentes primi feu. succedunt in infinitū. d. ca. j. de na-
tu. suc. feu. Et collaterales primi acquirentis nō succedunt in feu.
h. revertitur ad dñm. cap. i. h. j. de gra. suc. in. feu. nisi certis causa-
tibus & tunc succedunt solum vloz ad. vij. gra. q̄n feu. ex p̄sona pri-
mi acqrentis fecit transitū premordialiter in descēdentes ipsius
primi acquirentis sed collaterales vt pbaf in hoc. h. iuncto. ca. j.
de bonefi. fra. & regulam & fallētias regule q̄ in feu. paterno. fine
antiquo succedūt fratres in feu. autē nouo nō succedet fratres.
fallētias pactū in atrium vel nisi sc̄tē dñi cōi pecunia sit
emp̄m feu. vel nisi cōibus armis & equis sit acquisitus feu. vel
nisi contra hostē regis certarint fratres vt hec oīa pbaf in hoc
nō. ver. cu vero coradus. & in. c. j. de benefi. fra. & c. j. z. h. q̄ de
fra. de no. bene. inuesti. Ultimo fallit q̄i effet sp̄alis consuetudo
patrī fratrī fratri succedere in nouo. feu. c. j. de feu. cogn. Quero
an dictio vsq; posita hic in tex. stet cōclusiue vel inclusiue. Con-
dādit and. q̄ exclusiue q̄ papa honori⁹ ita p̄nunciavit tempore
rebellionis sicilie h̄ ecclēsiā q̄ pronunciatio diffinitiuā fecit ius
quo ad oēs. l. f. C. de leg. d. mar. hic & est de mēte Bal. tñ 2trarij
q̄ vloz ad septimū gradū inclusiue succedant collaterales & p̄mo
q̄ in materia favorabilis dictio vsq; stet i clusue. l. pen. cum auf.
fua. ibi nota. C. de p̄cur. & nota p̄ doc. in. l. meminisse. ff. de off. pro
de leg. sed materia suc. est favorabilis ex equo & bono dilatāda
haduc aut̄ insti. de suc. cogna. lmo. in. le. q̄ dicit. ff. de verb. obl.
rbi de simili. que facit tex. in. c. j. de here. lib. vj. Bal. in. autē. hoc
amplius. in. f. col. C. de fideicō. ang. in. autē. vt ab illustrib⁹ facit
gl. in. h. alienationes in autē. de no. alie. l. a. in. ru. de locato cōf.
j

De fuodo guardie & gastaldie,

dunt et quod ab aliquibus habet insertum per te. qui repondet Bald. quod talia a. c. q. reperiuntur in paucis lib. non habent prob. glo. in. c. i. j. de prohi. seu. alie. p. lotha. qd dictum est singularissimum ut. c. q. in paucis lib. reperiunt non faciat fidem. et pro hoc allego gl. j. quot testes sunt necesse ad proban. seu. ingra. vos sum ordinem. d. mat. dicite 74 qd tres sunt regule. f. prima filii fratrum cum patruis succedit in stirpe. scda filii fratrū succidunt patruo vel auunculo in stirpe. tertia filii fratrū succedit in capita quoniam non tractat de suc. auunculi vel patruis sed alioz. sed quoniam tractatur de suc. pa. vel auunculi succidunt in stirpe. et hec oīa probant in. d. ant. cessante. et ant. de hered qd ab intest. h. sed neqz fratres. et p. Bar. in. l. post consanguineos. ss. de suis et legi. et pulchri p. Jo. de ligna. in. cle. plures defure pa. vbi ponit 2 filia contraria bononiensis. et papieñ. Ultimo cocludit Bald. qd si ex pacto feudū debet ad vna filia peruenire tantū et vasalli reliqueret plures feudū ptineat illi filie pmo. qd successit in hereditate paterna. a. c. i. j. an agna. vel fi. repudiet heredi et c. als est electio domini ut hoc. h. nostro ibi in quem si hic dñs vellet. z. l. si quis seruū. h. inter duos. ss. de leg. h. cu. ibi no. postea tñ arguit qd in optione dñi sit. et cu. Bal. transit alia. i. c. j. s. de eo. qui sibi et heredi suis fac. not. in. l. arethbus. de sta. bo. facit qstio qd. j. ponā. in. c. j. de feud. marchie. Si tñ tempore mortis patris ex dictis duabus filiab supererent tantū vna illa sine dubio sup stes ad feudū admittere cal. in rub. de locato consi. xij.

Feudū concessum a valvasoribus vel capitaneis regis cestetur iure proprij feudi.

Papa vel imperator non possunt regem vel ducem inuestitum de feudo priuare.

Feendum concessum a minoribus non potest auferri ad placitū. Feudum si est apertum domino per lapsus temporis non requiritur alia sententia vel citatio.

Dominum non decet accipere pecuniam pro feudo.

Motadum. b. d. f. feendum concessum a valvasoribus vel capita neis regis cestetur iure proprij feu. seu. vero cocessum a minoribz ture pprj feu. non censetur nisi in duobz casibz hic expressis. ad hoc allegat. No. i. ibi pprj iure feu. qd feu. concessum a valvasoribus vel capitaneis regis censef pprj feu. i. perpetuum transitorium ad heredes et irreuocabile. et qui dicatur valvasores et capitanei regis dixi in p. huius operis. No. ibi iure feu. cocessum a minoribus. i. ab his qd. valvasores vel capitaneos regis non autē pprj feu. indicatiū qd dñs ad libitū qficung voluerit pot auferre feendum. Fallit in curia medio lan. secundo si vasallus cu. dñs romā perrexit in exercitu. Fallit ultimo quoniam datū est pro feu. precium nā tunc non pot auferri nisi restituto precio. In gl. que incipit hoc intelligo ibi et pncipi signate ppetuo hanc glo. qd pnceps cu. tota maiestate sua non pot auferre feu. sine cā de qui. causis plene. j. in tit. l. qui. cau. feu. amit. et qd fu. j. cā bene. amit. panor. in. c. q. in ecc. in. vj. co. extra de cōsti. facit Bal. in. l. qui se patris. C. vñ liberi. bal. hsc et alijs et alij quid in. c. j. in. f. j. qui suc. te. et an sup hoc regra. sña. dicam in. c. j. in p. j. q. mo. fe. amit. et bñ. Facit ter. et not. Bal. in. c. i. j. de na. feu. f. Preterea non posset papa vel imperat. regē vel ducē inuestitū de feu. priuare et aliū inuestire. In ea. ibi. c. si minores. No. qui petit contractū rescindi dō precium restituere. facit quod non in autē qui res. C. de sa. san. ec. qd intellige vez quoniam factus resolutur ad instatiā partis. secus si de sui natura resoluere. vt qd feud. fuit tpale qd ita habuit executionē qd factū resolto factū. per lapsus tpis non restituit precium vt probat in ti. se. sum. Bald. No. qd ho die iste. h. est correcto in scđo. victo qd f. bodie feu. cocessum a minoribus non pot auferri ad placitū. c. i. j. de na. feu. In ea glo. ad si. no. hice gl. qd feu. non pot auferri. a vasallo nisi prius quinque. c. i. j. de feu. sine culp. non amit. ergo regritur sña declaratoria culpe. ar. l. eius qui delatore. ss. de iu. f. z. c. cu. sum. leges de here. lib. vj. et no. Bal. in. conclusionibus feu. in hoc ti. quas conclusiones ponit in fi. huius opis qd dixerit Bal. l. i. ss. de rerū di. in. xxi. q. Et traetū facit no. inno. et cano. in. c. potuit de loca. vbi requirit sña non autē pprja autoritate pater dñs ingredi rem epiphoteoticā vel feu. ppter seruitis non prestitū vel canonē non solutum spec. in ti. de feu. h. qm. ver. xvij. host. in sum. de feu. h. qui causis. ver. posset autē. Bald. in. c. qd in ec. in. ix. col. de 2st. bal. in. c. j. qd porro. j. qd fu. j. cā bene. amit. Bal. in. d. c. in qd ec. f. qd si feu. est apertū dñs per lapsus tpis non regritur alia sña nec citatio sed dñs statim potest recuperare et alteri dare. facit qd not. spe. in tit. de loca. h. nunc aliqua. v. xlviij. et seq. et qd plene no. in. l. j. C. de iure emph. Op. extra glo. de. c. j. i. t. i. p. xi. vbi non restituit precium datū pro feu. So. bal. qd precium fuit ibi datū pro feu. et pali. i. annali et tract. finit erexit. i. executioni missus. ppter dñs non restituit precium vasallo. d. c. j. scđo op. h. glo. de. i. j. de feu. dato inuicem legis cōsis vbi pro feu. non dat pecunia igit et So. bal. f. non decet dñs pecuniam accipere pro feu. vt in. p. r. sed bñ pot si velit vt hic in tex. in. f. z. j. t. i. in. p. n. et ibi ultra alios and. de ifer. nā l. in officijs seculeribus qd illa emit cōmitit in. l. i. ultiam. de ambitu. vt not. in. l. barb. pbilipus. ss. de offi pto. non sic in feudis vel alti soluit con

titius. ff. de pig. act. cū si. Lōclud
instrumentū feudale dicat titius
cōcessit in feudū qz vtrōqz casu
allegat nota. bar. in. l. p̄dia. ff. de
titus de of. dele. et in. c. qm̄ h̄ falsa
non esset differentia an instrum
na. s. ego titius do in feudū an i
er. cōin. et no. in. l. sciendū. ff. de v
e. Ulti. si daf fund⁹ in quo sum
fruct⁹ feudales. i. cōcessit in feu
d. xiiij. q. qui allegat. l. f. S. pe. ff.
dentes de rei vendi.

CDe feu.guardie & gastaldie. Rubrica

I **E** Feudi vita regulariter est perpetua.

C Olim nulla erat hic ru.sed oēs isti tex.vsq ad tū feu amit.erant sub ru.p̄cedenti q̄ durabat v̄sq ad dicitur q̄ oīa p̄cipalia capituloꝝ positorꝝ sub istis ru.intermissione cipiunt a dictioꝝ cōtinuatiuis ad tex.p̄cedēt & q̄ hoc ita coll̄r etiā exordine. Ia.ar.in sum.sua qui oīa ista post de prec.secūt̄ precise ordinē cōputationis & rubricationis de orto autoris huiꝝ l.b.verū q̄ res materia visa p̄ partiles rubri.separatas.meliꝝ & clariꝝ intell̄t vt insit de legi a ne in primis.iō glossatores q̄ post illū glossauerūt interdil̄ has rubricas speciales diuidendo materiali p̄ titulos p̄ li dixi.i.de capi.corra.super rubrice.vi ergo hodie cōficiunt hac rubrica idest feudo guardie & castal.z ea v̄lus est glori in.gl.i.hic posita & ea oēs scribētes cōmētatores v̄num quos nos vii debemus.l.minime ff.de legi.Uenio ad cōtinuatioꝝ quāq̄ glos.rubricarū in isto.s.nō cōtinuet rubricā ad rūbus nec in decretalibus tñ cōtinuat ad precedētia hoc cōducere sumet.de vita feudi regulari nunc autē restat videre de vita regulari non p̄petuo sed annali iō cōperēti ordine fuit fuit ca de feu.guardie vel gastaldie t̄ nā regulariter v̄nus fuit p̄petua vt.d.s.hoc autē sciendum.s.ti.i.Fallit ita fuit fuit vel gastaldie vel qđ p̄ mercede dat vt hoc ti.Liber de rectus titulꝝ vt no.glo.q̄ adhuc obtinet.s.ti.p̄tate dicitur p̄a hic proxi.in ti.precedētia in.s.fi.dirit quidam sibi sores non possunt feudi renocare nisi restitutū p̄ficiuntur vasallis sed q̄r feudi guardie & gastaldie renocare cōstitutione vt p̄baꝝ in hoc ti.iō post ti.precedētia cōiecta est ista rubrica de feu.guardie & hāc cōtinuatione in un. in prin.dū dirit.itē illud zc. Et q̄libet est bona cōmūnicatio cōter scribētes nō cōtinuent. Ego autē in quadam rubrica nam cōtinuationē cōueniente iūta ordinem p̄cipuum.

E Feudi qđ dat ratione guardie vel gastaldie p̄ alicuius rei nō est durabile.

D Dictio item est repetitua eiusdem qualitatis.

D Óns pōt de iure auferre feudi etiā pretio non restituendū guardie vel gastaldie seu de mercede.

F Feudi guardie vel gastaldie & qđ datur p̄ mercede alicuius est irregulare & nō habens ppriā naturam.

Officium datum ad certum tempus non amplius datur in dicto tempore.

F Feudi guardie vel gastaldie aut pro mercede alicuius v̄ni durent tantum anno.

F Feuda possunt renocari & habent tēpus anni limitatum p̄ proteruitatem gastaldorum & guardianorum.

Officialis quicquid acquirit videat .acquirere dño sicut acquisitū rōne officiū aut ppter furorē ipsius & contumaciam fraudum.

G Gastaldus discitur cui res dñi gubernāda committitur.

F Feudi gastaldie vel qđ cōceditur pro mercede alicuius alij decē panes si quis habuerit duples officiū unibz duplicatos panes.

Pactum pronocatiū ad delinquendum non valet.

F Feudi accessum aduocato pro patrocinio pōt auferri infra dictum.

E m illud. Istud.ca by dñm p̄

X si dō zc. In q̄ declarare int̄edit quidam ret feudi q̄ datur rōne guardie vel mercede cuiꝝ rei. Et in summa hoc int̄edit ista primum.

F Feudi qđ datur rōne guardie vel gastaldie

De feudo guardie ⁊ gastalde.

De feudo guardie et gastaldie

deputatur ad guardia alicui⁹ castru⁹ et propter hoc feudu⁹ sibi co-
stituitur vel h^z talis guardia annexu⁹ seu. feudu⁹ aut q^d pro mer-
cede datur dicis illud feudu⁹ q^d est cōcessum alicui in mercedē p-
pter labore suu⁹ q^d feuda intelliguntur cōcessa ad annū nisi exp̄isse
caueat ad lōg⁹ tēpus vt hic. z. j. de 2tē. inter do. et vasal. in fi. cum
sbi no. s. and. de ifer. nō v̄ effentire huic op. ex eo q^d v̄ cōtinere
in iuriā et iniquitatē postq^d nō restituit eis p̄ciūp eos solutum sit
isti officiales nō vidēt remunerari de eoru⁹ laborib⁹. q^d possibile
est q^d p̄ciū per eos solutu⁹ sit maius q^d receperunt de tali feudo p
annū. vnde deberet cōpēsari labor cu⁹ vtilitate. l. scis. fi. de an-
nū le. dicit tū q^d est plana positio. sed tu dic q^d hec lec. est bona
et tenēda et est p̄prie de mēte huius lfe. et ea t^z ilico. de nea. nam
vt dixi erant certa feuda deputata ad hmoi officia guardie et ga-
stal. itē pro mercede alicuius rei sicut feuda deputata pro aduo-
cata caucelaria et cōsimiliū officioru⁹ quib⁹ erat annexa certa feu-
da et probat. j. de pa. tenē. s. quicu⁹z. et ibi dixi mō q^d pro introiu-
tu talu⁹ officioru⁹ soluebatur dño certu⁹ preciu⁹ q^d erat taxatu⁹ s̄m
qualitatē officiū vt probat in aut. vt iudi. sine quoquo suffragio.
in. s. hec oia. vñ finito officio finiebat feudu⁹ tanq^d accessoriu⁹ ad
ipsum officiu⁹. arg. in. l. generaliter. C. de epi. et cleri. facit regula
accessoriū. de reg. iur. li. vj. et eligebat alter officialis vasallus
ad idē officiu⁹ nec p^d hoc reuocabat preciu⁹ solutu⁹ pro ineroitu ta-
lis officiū q^d iam illud officiu⁹ pro quo dabant precium habuerat
suā executionē. facit qd habet in si. in. l. pe. in. s. alunno. ss. de leg.
ij. z. C. de ppo. sac. scri. l. quis in factis. li. xij. et qd dixi. s. tit. pri.
in. s. fi. et s̄m hunc intellectū. Jac. de bel. hic cadit pulchra qd alio
q^d h^z custodiā pone arcionē et castelli porte iouis mediolani et
p^d custodia habet seu. directu⁹ est castru⁹ an pdet seu. Idē dico de
censu iud. consi. cccvij. inci. oipotētis et in proposito casu cons-
luit qd sic p ea q no. Jo. and. in addi. ad specu. in ti. de censi. s. fin.
Bar. in. l. cū quid. ss. si cer. pet. qd ita videat tacite actu⁹. c. cum ve-
nerabilis. de censi. l. qui sub p̄textu. C. de sacrosan. eccl. l. s. et qd
sbi no. Bar. ss. de colle. illi. l. forma. s. illa. s. de. cēs. l. y. C. de allu-
vio. l. ex p̄ducto. vñ. sed si a ger. ss. loca. l. repeti. s. j. s. quemadmo-
dū vñfuru. amit. l. titia. z. l. seio. in principio. ss. de annu. lega. z. l.
Mich. s. titia. ss. de ali. et ciba. lega. Alius est intellect⁹ acimodū
facilis quē sentit Bar. in. l. cōtinuus. s. si ab eo. ss. de verb. ob. qd
† feu. gastaldie vel qd concedit p^d mercede dicat annuale vbi au-
tē feu. esset principaliter cōcessum propter servitū. sed in quādā
cōsequētiā alicui⁹ liberalitatis: sec⁹ vt. l. s. se. dicā. i. c. i. i. s. j. in q.
can. seu. amit. Nec ob. ar. an. qz rñdeo vno fasciculo verbor⁹. Nam
in decisionibus feu. nō est eundū p^d argumanta legalia vel cano-
nica qn reperitur tex. feu. in hoc libello feu. in. c. j. j. de fen. cog. s.
ita est q^d hic habemus casum ante oculos qd feu. gnat. gasta. vel
mecedis est annale igit⁹ et c. † Nam qualitas officiū regulat qua-
litatē feu. qz accessoriū regulat a suo principali. l. cū principaliis.
ss. de reg. iur. l. eos. C. de vñ. si ergo offic. est temporale ergo et feu.
Et qd s. prox. et in scđa lec. sit mētio de istis guardianis castello
ru⁹ consuluit Old. consi. xcij. ancip. rex hadebat qd tales guardia-
ni ex quo 2modum pro custodia habet tenēt pro leui culpa. l.
si vt si certo. s. nunc videndū. ss. cōmo. quinimo etiā de lenissima
si circa custodiā fuit adhibita. l. mercedē. ss. loca. bene culpa mi-
tius punit. l. milites. z. l. fi. ss. de custo. reo. de casu fortuito nō te-
netur. l. in rebus. in prin. ss. cōmo. nisi culpa precessit casum. d. l. si
vt certo. s. j. l. si merces. s. culpe. ss. loca. puta qd nō adhibuit suffi-
cientē familiā vt debebat vel dimisit substitutū inhabilem tū di-
cit qd si dimisisset substitutū nobilē in dubio habilis presumitur
l. milites. in pn. ss. de custo. reo. l. ad 2mentariensem. C. eo. z. semi-
per presumit in cul. nisi contrariū probet. ss. de custo. reo. l. fin. z
no. in. l. si quis ex argētaris. s. fi. ss. de edend. et moder. in. l. mora.
ss. so. matri. P. ost. Dy. z. Jo. an. in rubri. de locato. in addi. spe.
Lud. cōs. cccvij. incip. omnipotētis et c. vt res clarior. et ibi q^d ex-
cusatur si fuit subtisi dolo circūuentus vel p^d violentiā nō tēpo-
re iminentis guerre acceptasset guardia: qd tūc est sibi imputa-
dum. l. penul. s. locati. ss. soluti. matri. l. fistulas. s. frumenta. ss. de
contrahē. emp. l. inter causa. s. nō omnia. ss. mandati. lmo subiçit
old. 2si. xcij. q^d incip. magister ordinis qd qnq^d cōsuetudine pa-
trie grauat ista culpa nō restituentis castru⁹ dño se amittētis vel
alteri consignatis q^d cōsuetudo erit attēdēta et facit tales reos. l.
maiestatis. ¶ Quero quid si dñs aufera officiu⁹ infra annum
an in cōsequētiā videat etiā abstulisse beneficiū. z. d. Bald. qd
aut iuste et cū cā et tunc sic: vt. C. de sac. san. eccl. l. sub p̄textu. et
ss. de ma. test. l. testo centurio. Secus autē si non iuste et sine causa
qz nibilominus dñ retineat seu vñq^d ad tps debitum prout in si
mili solet dici de p̄tate cū nō gesit officiu⁹ culpa cuiu⁹ qui nibil
lomin^d debet habere salariu⁹ vt no. Jo. an. in. c. si aduersus. extra
de immu. eccl. facit q^d not. Dy. in regula. cū nō stat p en. de reg.
iur. lib. vj. Bar. post glo. in. l. in. execu. s. fi. ss. de ver. obli. Bald. z
Saly. in. l. j. C. de insti. et substi. Bald. in. l. j. C. si quid in frau. pa-
tro. et pro hac determinatiōe facit q^d vult Bar. in. l. si vñfuru. la.
s. ss. de vñ. le. s. poss annū aut nulla requirit cā nisi istud feu. esset

Defendo guardie & gasta ldie.

x.colum.C.de confess.ad hoc facit.lege cum falsa; et quod ibi per
Barto.z doceores.C.de iur.z facit ignoratia. Item nota.z secun-
do quod vbi aliquis habet ins in aliqua re z scienter contrahit
semper ipsa res sibi preindicit at de quo per gloss.z doctores.in lo-
ge si aliquam rem.z de acqui.pos.in.c.si cautio maxime per Inno-
de si instru. C.Item colligitur.ii. ex hac glo. f in factis antiquis
potius presumitur error z ignorantia quam in factis recentibus
qd pzt ista glo. p supponit qd iste vasallus ignorabat qualitatem
sui feui.qd nō esset veritabile si factum esset recens z.d. Bal.hoc esse
singulare facit qd memoria hois labilis est.l.peregr. ss.de acqui.
pos.faciunt qd hnt.iu.l si res obligata.in ptn.ss.de leg.j.Oppo.cū
glo.si que est una glo.antiqua quam quidam non habent alij aut
habent dictam glo.signata in tit.seq.alij vero hnt ipsam signata
super verbo accepisset ec.z bene qd hic optime cadit.z ita sensit
alia glo.ii.it.i.5.item si vasallus pro glo.expeditione que incipit
hic potest notari.Dividitur in duas partes.In prima ponitur
brocar.In secunda op.z soluit.Secunda dicitur sed huic.s.cōtradi.
In ea glo ibi ademptum exponit.i.nō cōcessum a rōne qualita-
tis officii guardie vel gastaldie nisi probet contrarium vt hoc.s.
In ead.ibi sequenti in hac via brocardica dicite vt hic per Jac.
de bel.qd non intēdo tractare in hoc opere nisi feudalia ad si.g.
forte contrarii ex cuius sol.resultabit multiplex intellectus text.
nfi nā hec sol.gl.vide qd hic vasallus nō possideat ecōtra text.
in verbo possederit fin.Baco.de Bel.Bnd.autem de tser.saluat
solutionē z intellectū gl.nostre qd in hōto vasall⁹ possederit anno
vel ultra hic aut minori tpe anni.ar.c.i.si de inuesti.inter do.z
vas.lis ori.hic aut intellect⁹ and.ad literā nostrā nō est verus: pri-
mo qd est ztra tex.nostrū vbi indistincte dicitur f qd feu.presumit
guardie nisi probet contrarii non aut distinguere debem⁹.l.de pres-
cio.ss.de pub.nec ob.d.c.si.in fi.qd r̄ideo qd ibi vasallus non erat
volēs gastal.guard.vel actor.z ideo nō presumitur feudū gastal-
die vt diri in tex.sed cōtra hāc opi.op.qd defertur iuramentū dñi
c.j.s.hoc ita.j.de cōten.inter do.z vas.de inuesti.sol.ibi posside-
bat dñs res feudales ppter ea defertur iuramentū hic aut possi-
debat gastal.Ja.de bel.solut aliter cōtrarii formatū in gloss.qd
in.s.nō negabat dñs simpliciter rem feu.in.s.itē si alijs.allē.in
glo.dñs dicebat rē feudalez guardie vel gastald.ideo probat ipse
dñs.rō diversitatis qd prior casu res psumit liberal.l.alti'.ss.de
serui.z aqua.scđo vero casu qd dñs dicebat rem subiectā seruitu-
tūi feudalī guardie vel gastaldie tenet pbare dominus actor.l.
actor quod assenerat.C.de proba.sed hec solutio z hic intellect⁹
Jac.nō placet primo qd diuinat ad tex.nostrū contra glo.l.filtum
quē habentē.C.fa.her.nā quis reuelauit iacobo qd dñs simplici
citer negaret rem feudalē certe nemo.secundo qm si dñs agendo
diceret rem feudalem guardie vel gastaldie nō presumit feendum
proprietati possidens vasallus erat gastaldus actor vel guardia-
nus.vt hoc.s.hic qualitate officii presumitur qualitas feudi dñi
xi in tex.aliam solutionem z aliū intellectū ponit idem Ja.quod
in hoc.s.id qd possederat vasallus nomine guardie vel gastaldie
asserit se inuestitum postea nomine recti feudi z proprij quod tñ
negabat dominus: sed iste intellectus Jac.est contra tex.nostrū
ibi noīe proprij feudi possederit vbi vasall⁹ possederit nō nomi-
ne guardie scđm intellectū Ja.sed noīe proprij feudi.aliā solu-
tionē z aliū intellectū ponit and.nā retento intellectu quem dixit
ad principiū huius.c.scđm and.ideo hic nō presumit vasallus in
uesti' noīe proprij feudi qm erat gastaldus regis vel principis
z presumit in dubio acquisitiū pretextu officii feundi nisi probetur
contrarii.l.ij.de acqui.auto regis in lombardia.nā si probauerit
gastaldus regis qd bona fide emerit vel acquisiuierit feendum pa-
lam z pro pecunia tunc presumitur suū z rectū feundi.argu.l.si in
emptione.s.pe.alias incipit.l.qd sepe.de cōtrahen.emp.z.l.non
existimo.ss.de admi.tu.cū si.nām hic erat contentio inter fis.z va-
sal.in cōtro aut allegat in glo.erat contentio inter do.z vas.hic in
tellectus and.non est bonus vt dixi in prece.lectione.ppter ea non
aperit hic text.qd esset contentio inter val.z fis.imo magis inter
dñm z vas.vt probat in tex.ibi possessionem feundi defendere z
exemplificatione tex.ibi nisi poterit per pares curtis ec.z pietera
bona sol.ad h̄iū formatū in glo.est qd in h̄iū nō erat gastaldus
possidēs in rē feudalē hic aut erat gastaldus ppter ea rōne officii
gastaldie presumitur feundi gastaldie vt pleniū dixi in tex.alii
intellectū ponit glo.que incip.accipiendo ignorāter qd quidam
habens feundi iure proprij feudi rege effectus est gastaldus regis
z accepit ignorāter in feundi gastaldie dictū feendum a rege certe
nō sibi p̄iudicat sed pbauerit se ante officii gastaldie inuestitum
vt possit desierit esse gastaldus.Quid si titius egerit dīces rem
feudalē z succubuerit per sñiam diffinitiū an poterit dīcere eā
rem allodialem propriā intentando iudicium cōcludit Bald.qd
sic in.l.j.ss.de re iudi. Quid aut ecōtra si primo dixit allodiales z
succubuit deinde vult dīcere feudalē eandem rē querit an possit.
glo.cōcludit qd sic in.l.pe.C.de inge.z manu.qdā gloss.limitati

8 tis verā nisi vasallus cōiectus fuerit mendacio quia dicebat rem
propriam cum esset feudalis ex certa scientia. nam tūc perdit feu-
dum propter mendacium. c. si vasallus. j. si de feu. fue. cōtro. z fuit
no. Inn. in. c. ceterū de iudi. Quid aut si vasallus alienauit et tradi-
dit rem feudalem emptori an priuet dñm possessione. Bal. in. d.
l. i. concludit quod sic. cui adiūcite remedium ut dominus agat cō-
dictio ex. l. fi. C. de acqui. pos. ¶ Quid aut si einptor p̄scriptis
set dictam possessionem feudalem an dño competit aliquod re-
medium respondeo qđ competit in int̄. resti. ex iusta causa igno-
rantie versus prescriptionem quia ignorabat dñs rem feudalem
venditaz. l. j. in fi. ff. ex qui. cau. ma. l. si sic. in glo. ff. quemadmo. ser.
amit. z fuit not. allegans Spe. tit. de prescri. §. j. ver. sed pone co-
lonus. Quero ab extra quid si guardiator vel gastaldo vel alter
officialis emit re aliquā durāte officio an admittat talis proba-
tio si vult pbare qđ emit de pecunijs et reb⁹ p̄prijs dic qđ sic fm
and. de iser. z Nic. de nea. qr talis pbatio h̄z tollere p̄sumptionē
querat cōtra ipsos officiales. ff. de his q̄ sunt sui vel alie. iur. in. l. fi
lium. z hoc sensit gl. j. ti. seq. super verbo claruerit. facit qr p̄sum-
ptio cedit veritati et vere probationi in. l. fi. qđ met. cā maxime si
bona fide et palā emit et non clā. ff. de contrah. emp. z l. si per em-
ptionē. §. fi. de qua materia quero qđ si iste gastaldus est consan-
guineus dñi et sibi def aliquid an presumatur sibi datū occasione
officij. vel sanguinis et parētele. z dicit Bal. qđ potius rōne con-
sanguinitatis ipsi⁹ dñi. arg. ff. de exc. tu. potius. §. q̄ tutoribus. et
ff. de liber. leg. l. aurelius. §. titius. z dixit etiā hic Bal. qđ si pater
concedit custodiā castri yni filio qđ per hoc nō tā videbit sibi da-
tum feu. gua. quā simplex custodia. ideo nō lucrabit fruct⁹. l. cum
pater. §. pater pluribus. ff. de le. j. l. reticul⁹. §. labeo. ff. de au. et ar.
9 leg. ¶ Quero an ius gastal. possit prescribi annis. xxx. et Bac.
ardi. in sum. sua. sup ar. q. ac. ad partes non firmat. vñ dicatis fm
Nic. de neap. qđ non p. l. male agit. C. de prescri. xxx. anno. postq̄
semper cōstat qđ h̄z causam a dño. et ideo dñ cessare p̄scriptio de
quo dic lati⁹ put in silibus qđnibus sit ibi p̄ doct. examinatis. et
qđ dicā. j. si de feu. fue. contro. in. c. si qs p. xxx. Quero qđ si vasal.
erat gastaldus et dñs diceret esse feu. guar. an esset presumptio p̄
dño an pro vasallo vt dicit Bal. qđ presumit hoc casu p̄ vasallo
qđ sit feu. gastal. nā allegatio dñi non congruit officio. ar. cap. j. de
contro. inuesti. facit. l. naturalis. §. nihil cōe. ff. de acqui. pos. l. fi. ff.
de instito. ¶ Ultimo qrit Bal. qđ si dñs cōcedit feu. hoc modo
do tibi in feu. propriū et rectū qđ dederam gaio nihil datum est
guardie querit an valeat talis cōcessio quo ad effectum respon-
det Bal. qđ non. arg. l. si sic. j. ff. de leg. i. z ibi Bar. z Bal. in simili
in emphyteota Old. consi. clxij. incip. ylo priuilegio. vbi hoc fir-
mat. z facit quod not. Barto. in. l. demonstratio. in princ. ff. de con-
di. et demō. voluit Ang. in. l. locus. ff. de acquir. pos. ibi Lud. Spe.
intit. de loca. §. nunc aliqua. versiculo. lxxvi. facit. l. quod si in ven-
ditione cū tribus. ll. seq. ff. de here. vel actio. ven. et ibi Bald. in le-
ctura antiqua quem alleg. d. Alex. in. d. l. si sic. §. j. Pau. de ca. com-
filio. ccxx. incip. in xp̄i rc. in causa decimali in fi. d. Signorolus
consilio. x. incip. in. o. vertente in fine.

CQui successores teneantur.

Rubrica.

Cesta rubrica fuit posita per glossatores causa cōmodioris di-
ulsionis et intelligētie. vt dixi. s. in rub. preced. vbi videoas. **N**odie
ista est vera rub. et ea vtimur. et consequenter text. iste reputatur
pro. c. et nō pro. g. vt dirit glo. i. hic posita. **A**d precedentia conti-
nna hoc modo q̄ supra prox. dixit d̄ feu. qđ pōt auferri a vasallo
etiam ipso vtūtē. **N**ūc vero in isto ti. declarare intendit an liceat
domino viuente adhuc vasallo intestire aliū de eo. feu. possesso
p̄ ipm vasallū viuentē. vel aliter. s. titu. q̄. visum est de psonis que
pnt dare feu. **N**ūc videndū restat de earū successoribus. ideo com-
petenti ordine subjcif ista rub. qui successores teneant. **O**p. de
superfluitate huius tit. per aliū tit. q̄. hic pōt esse titu. qui sic tene.
vbi ponit similis rub. et decisio. sol. dirit glo. i. hic posita qđ qui
dam glo. antiqui dixerūt qđ iste ti. vacat et superfluit per aliū. sed
tu dic qđ nō superfluat cū ille ti. repetit materiā presentem vt aliqd
addat qđ fieri potest. vt in auf. de equali. do. in. s. his 2̄ns cum ibi
not. et est text. in. l. q̄. g. si quid aut. C. de iure ve. enu. Eddit em̄ ibi
de filijs de quib⁹ hic nō dixerat. et ideo cū ministerio additum est
in. d. rub. hic potest esse ti. et determinātur allegationes huius
ti. ab illo et differentia vt ibi etiam diri.

- 1 Inuestitura est duplex. scilicet abusiva et propria.
 - 2 Prelatus non potest aliquid facere per quod supplantet successorem.
 - 3 Inuestitus in re feudali si prius decebat quam inuestitor tunc tenetur ipse inuestitor adimplere dictam inuestituram.
 - 4 Successor prelati non tenetur habere ratum factum predecessoris nisi sit de jure confirmatum.
 - 5 Successor imperatoris non tenetur habere ratam inuestituram predecessoris imperatoris: quia electione non successione creaturam

De controversia inuestiture.

emptorē. r̄ndit and. post multa verba qđ remaneat penes emptorem & liberos eius non reuerteat ad dñm. c. i. s. si clientul⁹. ver. si nō. i. de alie. feu. z. c. nup. c. nisi. de dona. inter vi. z. y. o. nisi dñs cō sensisset alienationi cum reseruatione iuris sui ut transeat in emptorem eodez iure quo erat penes primū vasallū. ar. l. si debi. s. j. ss. qui. mc. pig. vel hypo. z. ar. no. in materia protesta. iii. l. non solū. s. morte. ss. de ope. no. m. f. Quero si imperator vel a. i.⁹ concesserit. feu. an possit reuocare. z. r̄ndet and. qđ non nisi ex causa ut in aut. de referēda. s. j. z. c. quāuis. de rescrip. li. vi. l. lucius. ss. de enīctio. l. itē si verberatū. ss. de rei vend. z. plene no. in proemio flor. z. not. in. l. fi. C. si contra ius vel vti. pub. not. in. c. s. s. si is qui feu. da. pos. c. i. s. de natura feu. Quero an credatur principi q vult reuocare feu. qr dicit cōcessisse p importunitatē. nā si esset cōcessus per importunitatē nō valet cōcessio. l. j. C. de pet. bono. subladi. x. r̄ndet and. qđni formate cū hec questio esset defacto: quia Inn. quartus in sicilia post mortē fede. imperatoris cōcesserat multa feu. de bonis ec. z. ea iterū reuocauit qr dicebat se concessisse propter importunitatē. nā si princeps hz consiliū suū sine senatum siue proceres & oīa cōsueuit facere cū deliberatione consiliariorum suoz credit ei pp̄ter autoritatē. z. s. l. dubiū nō est. l. humanū. C. de legi. aut est princeps q nō cōsueuit facere cū deliberatione sapientū imo facit ex capite suo & nō credit ei. ar. no. per gloss. in. l. quid ergo. s. questiū. ss. de his q no. infa. idem dicit And. si esset princepe q solitus est mentiri & qui habet iniquos ministros ut nō credat ei. ar. l. q semiss. ss. de vſur. z. predicta puto esse vera nisi in summo pōtifice cui creditur cle. i. de proba. z. no. in. c. cum a nobis. de testi. ista declara vt pleniū dixi in. c. s. j. quo tpe mil. post and. z. ponit and. in. c. j. in pe. col. j. de capi. qui curi. y. ē. Quero an per statutum vel decretum principis possit auferri vtile dñium feu. r̄ndit Bal. in. c. que in ec. de cōsti. qđ sic qđ dictū limita verum cū causa non sine causa nō pōt. c. i. de natu. feu. z. ibi Bald. Pau. de ca. cōsi. clv. incipit in xp̄i noīe viso & examinato. z. Barto. in. l. j. C. de fun. patri. li. xi. aliquid posui. s. qui feu. da. po. c. i. s. notandum. Quero pro intellectu hui⁹ litere an vasallus tenēs feu. debeat cōsentire expresse an sufficiat qđ sit presens missioni in possessionē ad hoc ut successor prelati teneat. z. and. de iser. hic multa dixit tandem ista est sua cōclusio q̄ etiā sequit. Mi. de nea. vcz q sit necessarius cōsensus exp̄ssus. c. q tacet. de re. in. li. vj. z. est rō qr tra catur de preiudicio. s. successoris prelati. arg. ss. de arbit. l. sicuti. et qđ no. in. l. etiam. ss. de au. tu. z. videoas de tacito consensu ad id q̄ not. in. l. q̄ dotis. per Bart. ss. so. ma. panor. in. c. nōne. de presum.

Contra de controuersia inuestiture.

Rubrica.

- C**esta est vera rubrica vñ de cōtrouersia īuestiture. et eā sequitur hic glo. hic posita et ad precedētia hoc ordine. Qm̄ supra traetatu est de cōcessione et acquisitione feudorum verū qđ in predictis sepe occurruit cōtrouersie circa īuestituras ipsorum feudorum siccirco hic supposita est ista rubri. s. de controuersia īuestiture potest etiā cōtinuari et alio modo. vt dixi. s. de cōten. inter do. et vasal. sup rub. Op. cū gl. hic de superfluitate huius ti. p. aliū tit. similē. j. de controuer. feu. apud pares termi. so. quidā fatentes h̄iū glossas perūt hoc qđ istud. c. vacat p. illū ti. et hoc voluit gl. vsq; in fi. sed tu dic qđ tñno nō superfluit neq; vacat; qm̄ in hoc ti. declarat qđ teneat probare īuestituraꝝ. ibi aut̄ declarat apud quos iudices debeat talis qſtio terminari. et sic aperte patet de diversitate māterie inter hos titulos.

 - 1 **D**ominus ponere cogitur in possessione īuestitum si pro betur īuestitura.
 - 2 **I**nuestitus de canonica intelligitur īuestitus de rebus corporaꝝ libus et incorporealibus: castro: territorio: et disticto.
 - 3 **L**is si fuerit mota ei qui in possessione est: obtinebit possessor: dummodo iuret vel se antecessores suos īuestitos fuisse.
 - 4 **I**nsurandum plerūq; remittitur ob reuerentiam domini.
 - 5 **R**eus non debet absoluī cum annexione cause. nisi aliquid probauerit: quia presumptio est contra reum: cum omnis res presumatur libera.
 - 6 **J**uramentum relinquitur arbitriū iudicii: tñ debet iudex adhibere cognitionem: et citare partem.
 - 7 **D**nis non habet facultatem rei tradende si fuit in culpa: qđ dolo vel culpa desit possidere nam sine dolo vel culpa vel alio modo non tenebitur ad intereste.
 - 8 **P**ositioni negative dicendo tu non es vasallus: non est responsendum.

Faute[m]. **H**oc dicit dñs cogit po[nere in possessio[n]e inuestitu[re] si probe[re] inuestitura si vero fuerit in possessione dabit defensio p[ro] sacra[m] possessori dñm si vero nō fuerit in possessio[n]e neq[ue] p[ro]be[re] inuestitura dasbit defensio p[ro] sacra[m] dño nisi aliud feendum indi[t] rasallus a dño quo casu remittit dño sacra[m] ob reue

retiā.b.d. **C**ro. i. ibi cōtrouersia sumit multis modis d' quo ple
ne in.l.causas vel lites.in glo.C.de transac.in.l.lucius. h.tres he
redes.fl.ad treb.in.l.nō solū. h.sistas.fl.de procu.not. q. ibi coram
paribus qd pbatio inuestiture est fienda per pares curie vel per
brene testatū de quo videbitis plene in.c.i.i. quid sit inuestitura
et dicit breue testatū qr sit de verbis brenibus.vt in.l.i.ss.de here.
insti.C.de conueni.fisci.debil.inter chartulas.li.rj.C.de fideicō.l.
verbū volo.Not.ij. ibi cogit qd dñs cogit inuestitum mittere in
possessionē neqz prestādo interesse liberatur de quo videbimus
cras in glo. **N**o.ex tex. ibi feudi possessionem qd per inuestituraz
verbalē et abusuam nō adipiscitur vasallus pp'reta possessionē
feudi facit.c.p tuas.extra de dona. et qd not.in.c.ex ore.extra de
bis que sunt a ma.parte cap. et per Inno.in.c.ex literis.extra de
consue. et per Dy.in.c.j.de reg.iur.in.c.autoritatis.de insti. Inno.
in.c.in literis.de resti.spot.rota decisio.cclxxv.iincip.petenti ha
betur in.c.transmissa.de elec.do. **E**nt.late in.c.fi.de causa pos. et
proprie. ideo infert hic Bald. quod inuestitus de tali ca.intelli
gitur inuestitus de rebus corporalibus et incorporalibus castri
iurisdictione territorio et districto not. Inno.in.c.proposuit.de con
ces.preben. et Barto.in.l.si quando.C.de bo.vacā.d. **A**nto.in.d.c.
fi. et facit not.in.c.ex ore.de his que sunt a ma.parte.ca.per Bal.
in.l.i.h.cuz vibem.ss.de offi.prefe.vr. r in.c.i.de capi qui curi.ven.
aliter qd territoriū tenet Old.consi.cxxi.iincip.ad primam.q. qua
querit. et Pet.de anch.in regula accessorium in.xv.col.de reg.iu
li.vi. Spe.in ti.de iuris.om.ind.ver.que aut meri imperij sunt ibi
Jo.an.in addi.faciūt qr not. Jo.an.in titu.de loca.h.nunc aliqua.
ver. xciij.intelligas tñ quando feudi bene est acquisitum vasallo
qd patet qr dñs tenetur precise ad traditionē possessionis et mit
tere ipsum vasallū in vacuam possessionē dicti feudi ita et taliter
qd possessio nō sit impedita nec occupata per aliū ita qd sit va
cua ab omni impedimento. et hoc.sensit glo.hic posita.in prin.fa
cit qd not.in.l.cū res.C.de proba.z.l.i.j.z.ij.ss.de act.em. et predi
cta probantur.j.de no.fi.for.in fi. f Not.iiij. ibi defensio qd si mo
ta fuerit lis a dño ei qui in possessione est:obtinebit possessor du
modo iure vel antecessores vñ se fuisse inuestitos.c.fi.i fi.j. si de in
ue.inter do. et vas.lis ori. et intellige secundum Bald.hic sive activ
ue sive passiu lis ori.inter do. et vas.l.luci'. h.tres heredes.ss.ad
treb.not.tex. ibi in feudi possessionem mittere qd petit vasallus
inuestitus de feu. cōcludit se mitti in possessionem facit.l. fi.C.de
edi.diui adri.tol. et dicit Bal.qd si esset possessor procederet libel
lus peto me protegi sive conseruari in possessione.C.qd cum eo.
l.si seruus.facit glo.in.l.j.ad carbo. et ad hec cōpetit vel conditio
ex morib' vel conditio generalis. et Bald.hic dixi. s.in preludijs
etiam officium iudicis qn dñs nō negaret illū inuestitum de pla
no sine libello.c.j.de contro.inter vas. et epi.not. ibi sicut quod si
cōuentus nō fuerit in possessione neqz probare potuerit inuesti
turam dabit sacramentū dño scdm Bac.de Bal. et recte et dicam
in.glo.in ver.defensio not. ibi si non feud.vbi ponitur exceptio a
proximo dicto.nam remittitur iuramentū dño si vasal. fuerit in
uestit' de alie feu.indubitate.alij tamē et male aliter intelligent
istum ter. ibi remittitur.i.tollitur qr desertur vasallo.sed hic intel
lectus nō cōgruit.nam qn vasallus non pbatur inuestiturā neqz sit
in possessione nō deferit iurū vasal.vt pbatur ver.sicut nō fuerit.
et facit.h.sacramentū.ergo hoc casu fortius remittitur vt probat
in rōne tex. qr aliunde vasall' est. f nam ob reuerentia dñi pleriqz
remittit iusur.o.h.sacramentum. ad fi.simile seruat in sicilia sm
And.qr procurator fisci sive agat sive defendat non tenet iurare
de calumnia ob reuerentia regis et l3 prima op'i.tenuerit. Ba.ar
di.tñ hanc teneat alua.post alios hic qui alleg.glo.j.qd sit inue
in prin.ij.op.fortiter dicit in.ij.z.ij.riſo huius text.qd conuen
tus et si actor nō probauerit reus tenet iurare.sed cōtra Imol.vi
detur qd reus sit absoluēdus sine iuramento quia regula est actore
nil probate reus venit absoluendus.l.fi.de rei vñ.l.q accusare.C.
de eden. et c. fi.de iurei. cū vul.so.scdm And.hic in.ij.z.ij.riſis
actor vel re' aliqd pbauerit puta semiplene ex quo desertur iu
rementum.sed hic intellectus And.nō placet.nō tex.nō se fundat
propter semiplenam probationē sed propter possessionē secun
do iste intellectus diuinat et diuinare nō debem'.l.apud celsum
h. illa fuit vetus qd.ss.de excep.do. et gl.in.l.filii quez badentem.
C.fa.her.gs em reuellavit and.qd hic actor semiplene pbauerat
certe nemo.tertiqz qr ter.loquit indistincte ergo zcl.de pcio.ss.de
pub.Bal.aut aliter solvit et intelligit istū tex.nam dicit conside
rāde sunt nature causarū.nā aliquā reus petit se simpliciter absolu
lū. et tūc actore nō probate reus venit absoluēdus et si nil proba
uerit. ita loquunt̄ et raria alleg.aliquā et scđ reus petit se absolu
cum annexione cause vt quia si vñsfructuarīs feudatariū vel
emphyteota. f Et tūc non debet absoluī cū annexione cause nisi
aliqd pbauerit qr presumptio est cōtra reū cū qis res psumat li
bera.l.alti'. ss.de serui. et aqua.l.loci corpus.h.cōpetit.ss.de serui
vendi. et ideo hic cōuentus teneret pbare per sacfm qui petebat
se absolui cū annexione cause qr. vasall' codē mō in tertio dicto si

2. In l. yxori. in pn. ff. de le. iij. no. ibi vel cabiu fin Bal. f. consistunt
dū esse differētia inter pmutationē & cabiu qz pmutatio est spe-
ciei ad speciē: cabiu vero est speciei ad genus puta ad frumentum
vel vinū gen⁹ scđm legitas est qd recipit functionem in gene-
re suo. l. iij. ff. si cer. pe. sz puto nullāesse dñiam inter permutationē
& cabium sed qd sint synonyma idē importantia. l. i. ff. de contra.
emp. l. i. ff. de re. pmu. r est tex. exp̄ssus in. c. cum venerabilis. de ex-
cep. itē no. hic esse casu. in ver. pprietatis qd vasal. pōt permute
re vtile dñiu feu. cū pleno dñio. no. tex. ibi vel alijs iustis rōnibus
nā agnat⁹ obtinebit ḥ dñinū si alijs iustis rōnibus pbauerit feu.
esse paternū. puta p pares curie vel breue testatū fin gl. in. gl. j. q
inci. sic dici vñ ad si. no. intellectū glo. in hoc. g. qd vasallus ita de-
mū obtinebit ḥ dñm si iurauerit. nam appellatiōe defensionis in
feudis intelligit sacramentum vt vidistis no. gl. s. eo. in verbo de-
fensio ex qua lec. no. qd lz agnatus pbauerit se esse in possessione
medietatis feu. pñri vel alicui⁹ partis vel cabij pprietatis noīe
ill⁹ partis feudi nō obtinebit ḥ dñm in alia pte q non possidet
nisi iurauerit feudi esse paternum. Ja. de Bel. intelligit hūc tex. tri-
bus modis. primo qd agnat⁹ erat actor & dicebat feu. esse pñnuz
dñs dicebat esse nouū vel scđo modo pōt intelligi quod agnat⁹
erat actor & dicebat feu. esse paternū dñs dicebat nullā esse factā
iurauitū vel in tertio mō pōt intelligi qd dñs erat actor & vas-
fallus reus q cōuetus tenet pbare qz erat psumptio pro dño. c. j.
in f. i. de gra. suc. in feu. nā in primis tribus casibus ibi si fuerit in
possessiōe vasal. petebat partē suā quā nō possidebat in alio aut
casu ibi vel alijs iustis rōnibus agnatus petebat totum qz nihil
possidebat fin Ja. de bel. and. vero ponit intellectuz. vñ qd i pri-
mis trib⁹ casibus. l. qñ agnat⁹ possidebat medietatem vel aliquā
partē feu. pñri vel cabiu iure pprietatis ita demū obtinebit vas-
fallus si iurauerit feu. esse paternū in casu ibi vel alijs iustis rōni-
bus obtinebit ḥ vasallus sine iuramēto si pbauerit feu. esse pater-
num per pares curie vel breue testatū. nā verbū obtinebit in tert.
scđm primos tres casus intelligit cū iuramēto scđm aut yltimū
casum intelligit sine iuramē. nā aliquā cñ dictio variat. l. i. z. iij. ff.
de offi. porcō. & lega. intellectus aut pro tribus casibus placet sed
in yltimo casu ibi vel alijs nō placet. primo qz est in indubitabili
contra. l. qd labeo. ff. de car. edi. nā cui dubium si vasallus proba-
uerit feu. esse paternū plene p pares curie vel breue testatū quod
debeat obtinere vt pbak⁹ est casus decilus. s. eo. in prim. & sic su-
perflueret iste ver. vel alijs iustis rōnibus per prin. huius ti. scđo
qz tex. loquī indistincte ar. l. de precio. ff. de pub. ali⁹ fuit intelle-
ctus pe. de cer. vt hic refert Bal. qd in hoc. g. nostro. neqz in trib⁹
caſib⁹ neqz in vlti. casu teneat iurare cōuentus & hic intellect⁹ pri-
ma facie videat applaudere litere qz in ea nō fit mētio de iuramen-
to sed tñ stricta disputatio cogit destruere & nōtenere intellectuz
pe. de cer. qz si cōuentus fuit in possessione toti⁹ feu. non obtine-
bit ḥ dñm nisi iurauerit vt probat. s. eo. ergo multominus obti-
nebit agnatus qui est in possessione partis feu. nisi iurauerit feu.
esse paternū puto aut verissimū esse intellectū in hoc. g. quod hic
erat cōtēto de feu. inter do. & ag. nā agnatus dicebat se succedere
collaterali pdefuncto puta fratri qz feu. erat pñnu dñs vero dice-
bat ḥ iū certe si agnatus possederit medietatē vel altā partē vel
cambiu iure pprietatis obtinebit dñmodo iuret feu. esse pñnum
vt probat. s. eo. in prin. in ver. si vero fuerit in possessiōe p spaciū
annū adijcimus scīte dñ & nō contradicente & bona fide vt vidi-
stis. s. eo. in prin. in glo. & probat in. g. finautē alijs. j. si de iurauit.
inter do. & vas. lis ori. prosequor intellectum litere vel alijs iustis
rōnib⁹ pbauerit feu. eē pñnu siue p confessionē siue p breue testatū
p extraneos testes siue alijs modis nō reprobādis. nā si plene pbau-
erit feudi esse paternū res esset clara qz obtinebit si autem se
miplene probauerit puta per vnā parem curie feudum esse pater-
num per extraneos testes per alias presumptiones tūc est defen-
rendū. iuramenū vasallo probati semiplene si videbit iudici. c. sa-
cramentū. j. de consue. rec. feu. & sic intelligo istum ver. vel alijs ius-
tis rationibus indistincte prout vidiſtis tex. in simili. in princ. c.
ideo dicit ter. iure obtinebit quasi dicat obtinebit prout de iure.
s. plena erit pbatio totius sine iuramento si plena probatio par-
tis vel semiplena per cōiecturas hīmōi pbatio totius erit cum iu-
ramento & facit qz vt in discursu videbim⁹ in hoc cōmento tert.
iste feudales longe absunt ab elegātia iurisconsultorū & vocabu-
la. & cōclusiones ponunt satis implicite & materno potius q lati-
no sermone prime accedit faciūt q not. Bal. i. c. j. de suc. feu. in. c.
j. de no. for. fi. in. c. iij. de duo. fra. de no. be. inue. in. l. pe. C. de legi.
here. in. l. marimū viciū. C. de lib. prete. in rub. ff. si cer. pet. in addi-
ad spe. in tit. de re in. & faciūt que videbim⁹. j. eod. in. g. si quis de
māso Bal. ex p̄sse in terminis in. c. i. in versi. si capitanei in pe. col.
de feu. mar. & habuistis varios intellect⁹. itē not. fin Bal. qd vbi
dubitat de latitudine predior⁹ feudaliū ppter qualitatē forme
oīa presumptionē feudalia vbi nō apparet rō diuersitatis. alleg. bal.
l. yxori. in prin. ff. de le. iij. est de mēte spe. in ti. de loca. g. nunc alio
qua ver. lx. cū duo. se. albri. i. l. si certis annis. C. de pac. u. l. p̄tres. C.

de fide instru. Bald.hoc idem.j.de vas qui contra consti.loth.
feu.alie.c.vasallus primo.j.si de feud.fue. contro.in.c.i.h.insup.
j.de probi.feu.ali.per fede.z in feu.qd pl sapit liberalitatis qm
respectu cōcessionis procedit cū minori difficultate hec cōcluſio
qm in emphyteosi que respectuatur ad annuā prestationem ca-
nonis z ex qualitate rei imponitur canonis obligatio z tunc in
dubio canō videt attendēdus pro ar.eorū q not.Bar.in.l.i.in.h.
quod aut.ssi.de superfi.z facit qd no.Spe.in.d.h.nunc aliqua mo-
dernt in.l.h.C.de iu.emphy.circa quod aliter non insisto ne euā
gandi occasiōne mili que nūfisse videar ibi respōdeo vtrqz not.ex
hac gloss.singulari quod quemadmodū ad probandum inuesti-
turam plerunqz requiruntur pares curie vel breue testatum. vt
not.in.c.i.j.quid sit inue.ita in cambio faciēdo rei feudalis requi-
runtur pares curie vel breue testatū z est ratio scdm Eнд. qui in
cambio siue permutatione oportet rē tradi ab vtracqz partē.l.i.ssi.
de rerum permū.negz ad resoluendū contractum feudalem suffi-
cit solus contractus vel sola rerum traditio.l.ab emptore.ssi.de
pac.l.j.z.h.C.qn liceat ab emp.rece.dico ergo sicut ad constituen-
dam inuestituram feu.requiruntur pares vel breue testatum ple-
runqz ad resolutionem contractus feudalis mediante cambio re-
quiruntur pares vel breue testatum facit quod habet in.l.legat².
per gloss.ssi.de offi.presi.in.c.de gradatio.de pen.li.vj.in.c.i.de re-
iur.facit.l.si vt proponis.C.de nup.circa hanc gloss.querit and.

†pone scdm more regni maritus constituit in dotem castrum feu
dalem in die nuptiarum demus maritus vult postea facere cam
bium cum uxore de dicto castro cum alia re an requiratur consen
sus domini feudi respondit And. consensum domini requiri lis
cet secus sit de iure canonico si def eodē modo quo est penes dā
rē.c.nuper de dona.inter vi. et vro.facit.c.j.circa prin.j.de. prohibi.
feu.ali.per fede.c.j.de feu.in glo.que incipit sed si hec glo. habe
tur duobus modis.vno modo affirmatiū videlicet si probauerit
et tunc intellectus huius gloss.est qd si agens probauerit feendum
esse paternum modis de quibus in tex. nostro deferit iuramentū
alio modo habetur glo.negatiue s̄z si nō pbauerit et tunc debet
subaudire ad gl.plene q̄tātū semiplene pbauerat perinde de fer
tur iuramentū.c.sacramētū.de consue.rec.feu. et no.quod.xij.sacra
mentales sunt testes qui iurāt de credulitate et nō de veritate vt
videbitis in.c.j.de contē.inter do. et vas. sicut in testibus cōpur
gatorijs.c.cū dilectis. et per totū extra de purga.canō.in glo.fi.ad
fi.not. fortem oppositionē.nam dicit hic per glo. et doe. quod de
fertur iuramentum soli actori vel soli vasallo sed contra videtur
qd iuramentū solius vasalli non sufficiat sed requirat iuramen.
xij.sacramento liū: vnde op.de.c.j.qd incipit si quis.j.si de inues
ti. inter do. et vas.lis.orii. et d.c.sacramētū.de consue.rec.fend. gl.
soluit primo hic que distinguit an fit dñs in possessione an fides
li. sed fidelis ista nihil intellectus habet secundū modo soluit

gloss. t quod aut erat contentio inter do. et vas. an feudum sit anti-

quum paternū vel nouū et tunc non requiritur turamentum. xij. sa
eramentaliū aut est contentiō inter do. et vas. an res sit feudalis et

tunc requiritur sacramentum. xij. sacramentalium nec sufficit iuramentum solius yasalli. hanc solu. improbat Iago. de bel. in. c. i. j.

si de inuesti.inter do. et vas. lis oriatur.sed potestis vos defendere glo.qd imo in.d.c.i.j.dns negabat rez esse feudalem tu vero se eundum alua.hic distingue clarus et melius capiendo oia membra qr aut iste vasallus probauit legitime de parte non possessa et tunc debet obtinere etiam absqz aliquo sacramento et ita intelligatur.c.i.j.de conten.inter me et do.de por.fra.mei.aut probavit solum de parte possessa et plene et legitime probando seu.esse paternum et tunc qr ex hoc non est plene probatum de parte non possessa sed tantum est presumptio ratione partis possesse que probata est plene et legitime et tunc debet obtinere eum sacramento per ipsum solum ut hic aut iste vasallus non plene probauit de parte possessa sed semiplene et tunc demum obtinere poterit si iurauerit cuz.xij.sacramentalibus se vel ascendentis suos suis se inuestitos de tali feud. et ita intelligatur.d.c.i.in prin.j.de con-
te.inter do. et vas. et dixi.s.in glo.pice. et ad predicta vide que di-
xi.j.de gra.suc.in feu.m.s.si.in vlt.oppo. et quod not.per glosi.j.
quid sit inuesti.in prin.in glo.magna.oppo.contra text. et imo vis-
detur qd agnatus non obtinet sine iuramento.vnde oppo.s.eo.
litu.in prin,ibi si fuerit.lo.fatendum est quodagnatus in.s.no-
stro teneatur iurare seu.esse paternum.d.c.i.s.i.j.de inuesti.in ma-
ri.fac.ybi erat presumptio pro domino probat agnatus si vero
erat dominus alias actor p:obat s'm ia.de bel.app.contra text.
d.c.i.j.si de inuesti.inter dominum et vas.lis oria. et dicto.c.i.s.i.
de inuesti.in mari.fac.ybi iurat dominus non etiam vasallus vt
hic.lo.ia.de bel.aut sit plena probatio et tunc sine iuramento ob-
tinet plene probans aut non est plena probatio et tunc possiden-
ti vasallo defurtur iuramentum finante dominus possederit de-
fertur dno iuramen.itEZ oppo.na dicitur hic inter.g ratiode par-
tis agnati obtinent totum.vnde o p.de.l qui solidum.in princi.ss.
de lega.j.de.l si quidem.s.de transac.ybi ratione parti non obs-

de mendacio per deret feudū c. vasallus. s. si de feu. feu. contro-
nō conuenit. s. nostro. qz hic confitebatur vasallus rē esse feu-
m sed erat cōtēto de qualitate feudi an esset rectum vel guar-
dii glo. banc so. glo. improbat Ja. de bel. qz hic nō deferit in
tē ad cautelā nec in d. l. in bone fidei cum si. Ipse Ja. aliter
aut enim est plene probatū tunc reus est cōdemnandus aut
implete probatū tunc deferit iuramentū in supplementū pro-
nis in d. l. in bone fidei aut nullo modo est probatū ab acto
tūc si est presumptio contra reū deferit iuramentū reo ad pur-
onē sui ut hic in c. i. s. vasall⁹. si vero nulla presumptio erat
reū tunc simpliciter absoluī sine iuramento. d. l. qui accusa-
glo. alle. hec sol. Ja. de bel. non placet. naz vult Ja. qd hic sit
imptio contra reum sed hoc est cōtra ter. nostrū qz imo erat
imptio bie pro eo propter possessionem castri nomine recti
vt probat in ter. ibi possederit. et ibi tūc illi⁹ erit defensio qz
der scđo qz si esset p̄sumptio cōtra reū vt vult Ja. de bel. nō
ref iuramentū reo. c. sacrī. de cōsue. rec. feu. et tū reo possiden-
tē iuramentū in casu nō quare puto alr̄ soluendū cōtrariū.
ref iuramentū possidenti qz possessio nō est plena p
et dū suppleri per iuramentū. nec ob. qd actor nil probauerit
o dñs habebat intentionē fundatā ratione directi dñi fm. an.
rempli glo. Ja. de bel. intelligit verū in probatione t. c. duo
modis vno modo quod hic primus intellectus Ja. de bel. in
ver. dñs semiplene probauerit feu. guardie iō deferit iurame-
ntū possidenti vasallo: sed cōtra hunc intellectum opponit qz a
remouē genus remouēt et quelibet eius species glo. in. l. i.
in suis z legi. sed hic remouēt genus probationis ergo et se-
obatio que est spēs probationis. so. Ja. de bel. qz ar. procedit
lex distinguit secus si alia lex nō distinguit illud gen⁹ no.
e precio. ff. de pub. in. l. questū. ff. de testi. vel aliter potestis
re hoc cōtrariū qz nō est bona sequētia qz altero adiacente
undum adiacens. l. si cū dote. s. fi. vbi gloss. ff. so. ma. alio mo-
scđo intelligit Ja. de bel. istū ver. quod hic dñs nihil proba-
tēt deferit iuramentū vasallo qz erat p̄sumptio cōtra eum ex
er officialis dñi guardian⁹ vel gasta. scđo adūcite quod in
lectus Ja. de bel. nō est verus qz diuinat ad ter. istū contra glo.
vasallū quē habentē. C. fami. her. nā non appetet qz hic vasallus
officialis dñi. s. hic intellect⁹ nō est verus in se qz si hic vasal
quis guardianus vel gastaldus dñi et sic officialis tūc obti-
bis contra vasallū vt est casus in c. i. s. de feu. guar. et tamen
nostro dicis cōtrariū qz imo vasallus iurando obtinebit vt
tur in ter. ibi tūc illius erit defensio. quare verus intellectus
ter. dñi vero qz si aliqz possedit castru noī recti feudi et do-
s non pbauerit esse feudu guardie obtinebit vasallus cōtra
num mediante iuramento. Ja. de bel. vult. qz hic. s. procedit
gulas iuris cōmuni nihil qd singulare sit in eo ego puto cō
qz imo singulare sit in feudo vt ex possessione presumatur
tas vtilis dñi et qd feu. sit rectuz qd est contra ius cōe qz de
ter. possessione nō presumitur dñi. l. siue possidetis. z. l. cū
de proba. et plene scribit in. l. pe. ff. de cōdi. insti. simile vidi-
eo. in prin. ver. si vero fuerit in possessione vbi singulare est
lts quod ex possessione presumat dñi vtile dū sunt ea qz
bis ibi. op. durissime cōtra ter. de. c. i. s. i. s. de feu. guar. vbi
io vasalli nō opitulatur. et ibi ponuntur solutiones Ja. de
de eo quod possidebat nomine eccl. feu. hic autē simplici-
abat se inuestitū nomine guar. hec so. non placet licet sit ve-
 primo qz diuinat ad ter. d. c. i. s. scđo qz indubitabilis cō
labeo. ff. de car. edic. nā cui dubiū qz vasallus confiteatur
dū guar. vel gastal. qd debeat succubere qz in cōfessum nul-
partes indicis preter in cōdēnādo. l. proinde. s. i. ff. ad. l.
no. in. l. i. C. de cōfes. quare aliā so. dedit Ja. de bel. hic et ibi
improbaui in. d. c. i. s. q. i. et dicite vt soluit ibi. deinde oppo-
sil. ad. c. i. s. hec ita. i. de cōtē. inter domi. et vasal. vbi pbat
s. sol. Ja. de bel. quod ibi erat presumptio contra vasallū
at vasallus officialis domini puta gastaldus. hic autē erat
p̄tio p̄ vasallo qui possidebat nomine recti feu. neqz erat
imus vel gastaldus vt diri plene in. d. c. i. s. j. de feu. guard.
iam hic mate. sam presumptionum fquia non est materia
sed dicite hic per Bald. in. l. siue possidetis. et in. l. neque
z. l. fi. C. de proba. et per Bart. in. l. fin. de questionibus.
ppo. de. l. fi. ff. de res vendi. et de. s. illud. in. auf. de trien. et se-
er mendacio et negatione quis punitur solu. Bald. quod
sunt orationes que semel false semper dicuntur false. et
ur contraria. quedam vero sunt que tractut temporis sunt
se diuersis temporibus et tunc non loquitur. s. noster. vel
ilius fm. Ja. de bel. aut simpliciter negat factū et loquitur
aut negat qualitas facti. et loquitur ter. noster vltimo op.
a. s. nostrum similiter rc. vbi dicit quod dñoincūbit onus
se dedisse rem propignore sed contra de. s. similiter. et s. s.
onten. inuesti. inter do. et vas. vbi probat vasallus et nō do-
sat. aut vasallus confiteat se accepisse et loquitur ter. noster.

- aut sum⁹ in dubio casu et tunc est presumptio pro domino deferentibus in ramentum domino. c. i. s. i. s. de feui. guar. et l. altius de serui. et aqua. sed non placet mihi hoc ultimum quod in dubio deferat iuramentum domino per tex. nostrum qui vult quod ratione possessionis deferat iuramentum domino ut vasallo in dabo simile etiam vidistis. s. eo. in prin. ver. si vero fuerit in possessione. nec ob. dicto. c. i. s. i. alleg. a. ja. de bel. respodetur quod ibi qualitas officij regulat sicut qualitate feui. ut ibi dixi. nec ob. d. l. altius. qui ex dispositione in feui. presumit utile dominum ut dixi in precedentibus nisi jac. salvando dixerimus quod loquatur ut in dabo deferat iuramentum domino quando vasal. nomine recti feui. possidebat. et bo. s. m. Bal. qd. in. s. nostro est casus qd. publicatis attestacionibus admittuntur testes aduersarij qui ultime probationes non excludunt veritatem precedentium probationum. l. officium. ff. de rei ven. et dicit rectum et simplex feui. s. m. Bal. qd. non est determinatum ad certum seruitum. ut no. in. s. i. s. de feui. guar.

1. Contenitio si sit inter dominum et vasallum. et dominus reseruauit aliquid in curte in qua sit feudum vasallus debet probare incrementum ad eum pertinere.

2. Incrementum pertinet ad vasallum si dominus nihil sibi reseruauit in curte.

3. Incrementum latens vel apparenz quid sit.

4. Fendum datur ad certum numerum mensurarum feui ad certam quantitatem.

5. Vasallus si ex industria faciat additamentum fabricando domum vel alias meliorando talia melioramenta spectant ad vasallum.

6. Incrementum omne sive latens sive apparenz ad emphiteotam spectat.

7. Pro feudo non debetur nisi seruitum solitum pro ipso feudo.

8. Inuestitura non a manu requiratur pro incremento feudi.

9. Aqua que nascitur et decurrit in priuato predio potest dominus predij uti prout vult et divertere et consumere illam pro nutu.

10. Fodere vnicuique licet ad inuenienda metalla dummodo domino preiudicium non fiat.

11. Aqua si est mihi concessa ad certum usum non possum illa ad aliud usum vel modum uti.

12. Seruitus nulla habet causam naturalem; tamen habet impositam aut prescriptam.

13. Aquam vendere superioribus fluminis ignominia est.

14. Fluminum usus est publicus quatenus utilitas publica non impediatur.

15. Aquarum diuisio fit pro temporibus et mensuris limitatis.

16. Predonibus non competit agere licet competat possidere.

17. Molendinum habenti voluntate domini habentis vicinum praedium licitum est restagnare sive clusas facere in flumine.

1. Si quis. f. de incremento sit contencio inter dominum et vasallum et dominus aliquid reseruauerit in curte in qua sit feudum vasallus probabit incrementum ad eum pertinere per partes curie vel per breve testimoniū. si autem dominus nihil reseruauerit sibi et tunc vasallus non est in possessione incrementi et probabit ipse vasallus incrementum ad eum pertinere per pares curie vel breve testimoniū aut vasallus est in possessione et tunc probatur per iuramentum ipsius vasalli incrementum ad eum pertinere ad hoc alle. vsq; ad. s. rursus. nota. text. ibi de manso qd mansum est praedium in quo manent homines ad collendum. vos autem dicite et melius quod mansum est tñ territorii quam pñ laborare duo bones sicut italicos ut no. gl. iuris canonici. in. l. i. de celi. facit no. in. l. i. ita. in. s. i. per Bart. ff. de reb. dub. in. c. i. xxi. q. vii. in glo. vbi dicit mansum esse tantum terre unde unus rusticus cum sua familia sustentari posset. no. i. ibi omne incrementum hic videri casum contra cõdem suam probat qd iste tex. loquitur de omni incremento de quo statim videbimus in gl. no. tex. qd si dominus reseruauit sibi aliquid in curte in qua est feudum incrementum pertinet ad dominum nisi vasallus prouverit inuestitaram incrementum per pares curie vel breve testimoniū no. ex tex. in ver. si vero fidelis iuncta glo. s. m. Bal. hic qd possessio in feui est adeo favorabilis qd facit presumi per possessore. cõcor. glo. in. c. i. de cõtent. inuest. feui. et subiicit Bal. qd est prescriptio longissimi epis que in alijs est odiosa ut glo. in. l. i. C. de edic. divi adria. tollen. in feui est favorabilis vel saltē non odiosa quod gratia vtriusq; subinfern. s. vasalli et domini arg. l. statuliberos. s. seruus apnua. ff. de statu. lib. et sic habetis pulchrum effectum possessionis in feudalibus. not. tex. sed si dominus qd si dominus nihil sibi reseruauerit in curte incrementum pertinet ad vasallum. et sic habetis ex his que proxime dixi in ter. qd reseruatio partis facta per dominum in re sua traslata in aliis predictis sibi ut presumatur velle retinere ius circa incrementa et accessiones ad rem. et hoc sensit gl. s. i. hic posita. concor. in simili. j. ti. se. c. i. s. i. cui ibino. et est ratio quod non videatur totaliter et itegre voluisse totum ius suum dare. et simile consideratione habuerunt cano. subdelegatus in c. iudex. et in. c. quamvis de officio deleg. ut ratione reseruationis possit recusari quod alio non poterat possit renocare et possita suo

trahere. Nec cōsiderat an mea īterfis qz satis est qz nolo tibi cōcare cōmoditatē predij mei. Aut nascitur ī alieno z p meū fundū decurrit ad tuū. et tūc nō possum tibi pīudicare nisi faciam ca. vrlili tatis mee. Sed 2tra op.de.l. quosdā. et bis qz notat in gl. et Bar.

10 C.de nitellarijs lib.xi. f. Ubi lz cuicunqz in alieno fodere ad inueni enda metalla dummodo dño fundi non pīudiceſ. ergo ita licebit venas aquarum ducere dūmō dño pđū nō pīudiceſ. So. dicere pī speciale in venis metallorum et savorum cū pīfundē et cum magna expensa qranſ et inuenianſ. Si in alieno fundo inuenita fuerit vena metalli vel saxy. dūmodo non pīudicet dño fundi dz inuitio dño inuentor gaudere inuentione sua. Nec pōt dñs dicere qz ipse vult vti vena in fundo suo. d.l. quosdā. Et ibi glo. cum qua transit bar.

C.de meta.li.xi. Nec ob.l. venditor. f. si constat. f. cōia predio. qz lo quistur in lapidicinis qz sunt facilioris inuentionis cū sint in superficie. ita pan. de ca. Ibi dicit tñ Pau. in consi. clxxv. quod incip. in xpī. rc. Sundamētum dñi vicarij qz dz intelligi hec cōclōne pcedere qn̄ inuentores vne metalli vel savorum nō destruunt fun. dñi. qz foramen et cuniculū alibi inchoat nec impedit dñm vti superficie fundi sui vt pri⁹ solebat et cū dicta cōclōne trāst Pau. de ca. in cōsi. clxxv. quod incip. in xpī. rc. in cā. Sed eundo ad pposituz aquarū. pbec dieta Pauli infero qd si venam aquarum volo duocere ad fun. meū per tunm qz te inuitio facere non possum et dz fieri sine dāno tuo. l. fistu. in pn. ff. de serui. vrba. pđio. et ibi glo. cū enī iste vene aquarum non sint tante difficultatis in inuentione et cōdūctione nec tante raritatis sicut inuentio venaz metalloz et savoroz vt dicamus de vena aquarū sicut de vena lapidicinarum et in vena aquarū hz locum. f. si constat. pallegatus. iō ēt dñs pōt dicere se velle vti vena aquarū pro se vt dictū est. tñ in istis ēt pīuatis iuribz aquaz attendit f. m Bal. hic in. iij. col. cōsuetudo vicinorū vel prescriptio facit. l. vsum aq. C.de aque duct⁹. lib. xj. et ibi Bar. facit qz no. bal. in. l. si manifeste. C.de ser. et aqua. in. l. i. C.ad. l. acqui. hinc et quod dicimus quod antequam aqua ingrediat fundum meū nihil iuris in ea habeo. iō alteri illam cōcedere non possum. Ita Bal. et saly. in. l. aquam. C.de serui. et aqua er hoc ēt inferit qz ture primati est aqua et priuatorū cōcessionibz trāferit dūmō non ex publico vt. f. dicā. f. Sequitur aliud qz si est mibi cōcessa aqua ad certū vsum vel modum non possum ad alium vsum vel modū vti. l. si manifeste. et l. nō mod⁹. C.de ser. et aq. Et ita si ob certā cāz cōcessa est aqua vel tolleratus est vsum aque cessante cā illa vsum aque ducende cessabit. d.l. si manifeste: iō inferit ad decisionē qd̄ nis quā hic determinat Bal. in. iij. col. Done qz vasallus ex torrente vel fossato dñi per pđiu fendale duxit aquā in pprium p̄dium ipsius vasallil longissimo tpe. Postea finitū est feu. nunquid intelligaſ hoc ius prescriptis. rīdeo non: qz hoc non fecit ratiōe dñi ex quo diuertere poterat aquā de fundo in fundū nec ratione p̄criptionis. ar. ff. de vsum cap. l. sequit. f. lana. itē qz qn̄ superuenient h̄ria ratio preteriti vsum extinguit vsum. itē hoc operat interseſio medij. vt ar. ff. de ser. rust. predio. l. tria pđia. itē. de hoc. f. de inue. de re. alie. fac. f. quid ergo. Iō ēt dicimus qz ea qz tendūt ad cōseruationem hulus ductus aq in pđio suo dñs pōt facere sine ſōdictione vicini. d.l. fluminum. f. si. cū. l. se. bart. in. d. l. quominus in vij. et xij. q. floria. in. l. refectionis. f. cōia pđio. facit. l. i. f. j. f. de rīuis. et quod vult Bal. hic in. v. col. in. f. vnde inferit regula magistra in ista nam dūctus aquarū si impediretur dñs vti aqua in fundo suo competit sibi actio ad medium ius aque. l. de aqua. ff. comūnia predio. f. aque. insti. de ac. et perpetua generaliter dicimus qz concessio iuris aquarū intelligit facta etiā si fiat a principe sine alieni iuris pīudicio. l. iij. f. merito. et f. si quid a principe. ff. ne qd in loco pub. l. per agrū. C.de serui. et aqua. et ibi glo. et doc. Mōtamē lītū est dñio bñt aquā in fundo proprio aliquid facere pp quod aqua in gratiam vicini opere manu facto de cursu suo naturali mutetur puta immittendo aquā per cursum insolitum in pđiu vici. ita qz illū dāno afficit. l. i. f. hec aut. f. ita sciēdū. f. nerati⁹. f. et idē aiut. et f. in summa. ff. de aq plu. ar. imo. post gl. in. l. fluminū. f. itē videam⁹. ff. de dā. in fec. et facit ter. in. l. i. f. idē aiut. li. iij. ff. de aqua plu. ar. et facit qz vult Bar. in. l. quominus in. iij. q. imo tenet dñs feudi superioris auferre aquam vicino inferioris fundi quam ipse imponit ope manu facto nō ēt aqua qz per seipsum oritur. ita Bal. hic in. v. col. per. l. refectionis. f. si. ff. cōi. pđi. l. i. f. si. ff. si vsum. peta. iō dixit bar. in. d.l. quomin⁹. in. i. q. in. f. ff. de flumi. qz si in flumine priuato in fundo alieno qz aliquid innouet solum ille cui⁹ est fundus pōt conqueri et impeditre inouātem nō autem tertius. l. loci corp⁹. f. cōpetit. ff. si ser. vē. et rīla ē qz immittēs ex suo predio aquā in fundū vicini ope manu feō teneat ad intereste. l. i. f. itē scien dū. ff. de aqua. plu. ar. et pōt p vicinū actione negatoria prohiberi. l. iij. in pn. ff. si ser. vē. et hic siue faciat in suo qz suū fundū immedia te immitat. l. apud trebaciū. f. j. ff. de aq plu. ar. siue incipiat opus p qd immitti in suo et cōtineat in publicū postea deriuatur in fundū vicini cū dāno eius. d.l. apud trebaciū. f. si. quinimo si aliud siat in pīudiciū dñi in fundo ei⁹ pōt dñs autoritate p̄pria illud tollere l. que admodum. f. p̄tectū. ff. ad. l. agl. f. z et qz dicimus aquā donec est in fundo priuati ecē illius dñi cuius ē fund⁹ et posse illū ea vti p

arbitrio nunquid si spacio. xl. an. dñs pmisit aquā b̄re certuz c̄sum ad fundū vicini nūc. vult dñs aquā diuertere nunquid aqua per seipsum ḍfluens possit inducere prescriptionē vel cōsuetudinē dic q̄ nō q̄ est res aiata et p̄ re inaiatā nihil nobis acgritum ut no. insti. per q̄s p̄lo. nobis acq. s. idē in gl. ita q̄ nō est alibi. op̄ ergo ī p̄scriptione aliquē vsum intercessisse q̄ principiato sufficit aquā de se fluere. vt. ff. quēad. ser. ami. l. q̄ fundū in cōsuetudine ēt sufficit q̄ habuerit initiu a multis vtētibus. nā postea perfic̄t solo tēporis cursu. vt. ff. cōmu. p̄dio. l. vēditor. s. si cōstat. et facit q̄ no. per Dy. ff. de verbo. obl. l. cū seruus. et idē tenet bal. in cap. cum c̄es in r. col. d. constitutio. Et istud est q̄ q̄tidie exclaimant L. auſidici n̄f. 2 H̄ediolani dicentes quod scholadicia nullo tpe p̄scribunt. et est rō bz bal. t̄ q̄ nulla seruitus bz cām nālēm sed aut impositam aut prescriptam. in. l. i. s. deniq. et s. fin. cum. l. seq. ff. d. aqua plu. ar. h̄ in. l. i. et l. altius. C. de ferni. et aqua. sol' ergo defluxus aq̄ cū sit naturalis nō inducit suuitē aq̄du cū seruit nāe repugnet. l. manu. missiones. ff. d. insti. et iure. aq̄ aut publica d̄r ex quo transit p̄ alueſ publicū p. s. dcā. s. allegata in prin. bui. māe et sciendū q̄d bmōt aq̄ru duo cōſiderant capita. q̄dā aque dicunt flumē publicū q̄da p̄uatū. Publicū flumē d̄r cuius aq̄. et inuo currit p̄uatū āt d̄r cuius aq̄. et q̄to nō currit. l. i. s. i. cū duo. se. ff. d. flumine et aq̄ d. flumine p̄. nō lz cuiq̄ extrahere nisi d̄ cōſessione p̄ncipis q̄r ē d̄ regalib. v̄l cōſuetudine tāti t̄pis cuius initū memoria nō extat in cōtrariū. l. hoc iur. s. ductus aq̄. ff. de aq̄. q̄ti. et esti. v̄l statuto ciuitatis v̄l p̄ncipis bñt meū et mixtū impiū. ita bal. in. l. q̄min. in. y. q. et bal. in. d. ru. d̄ rerū diui. i. vi. col. et tale p̄uilegiū v̄l cōſessio itelligit cū modera. tōe ut nō corrūpat m̄fices fistulas aq̄. s. ducat aqm p̄ castellū v̄l foramen ita bal. in. l. eos. C. d̄ aq̄du. l. i. x. et intelligit ut deducat aquā sine iniuria et p̄indicio alterius. l. impatores. ff. d̄ ser. ru. p̄di. Laquā. et ibi cōiter doc. C. d̄ serui. et aqua. ybi dicunt quod cōfessa duob. v̄f cōfessa scđo sine p̄indicio p̄mi Bal. in. l. si manifeste. in pe. et si. q. C. d̄ serui. et aqua facit tex. in. d. s. si q̄s a p̄ncipe. et in. d. s. merito. q̄n semel flumē ē publicū effectū lz q̄ng fuerit nō p̄t amplius in p̄uatū flumē queri nisi p̄ p̄ncipē. l. diligēter. C. de aq̄du. l. i. x. et p̄cedit hoc sine fossa. fluminis fuerit manu et arte fāc̄t v̄l nauigio q̄ mediolani habem⁹ sive natura. l. i. s. si fossa. et ibi ter. ff. d̄ flu. ex sui. nā. flumina publica p̄tinēt ad imperatorē et sup̄muz p̄ncipē. c. i. s. que s̄nt regalia ut vult bal. in. l. si plures. C. de cōdi. inser. in. v. col. q̄d intellige verū in yli sed p̄ticularia sunt inrisdi. tionis illarū ciuitatū p̄ quarūterritoria trāſeunt. ita bald. in. d. l. si plures. et clarius in rubrica. ff. d̄ rerū diui. in. vj. col. clarissim⁹ doc. Signorolys in confi. l. x. quod incipit in noīe dñi in. q. vertente in. ter cōe parme. in. iiij. et iij. col. ybi de flumine padī p. l. littora. ff. ne qd in lo. pub. Et cū s̄nt regalia flumina et v̄sus eorū public⁹. d. s. flumina. et d. l. quominus. superioribus aquam vendentib⁹ igno. minia ē vēdere eā. ita Bar. in. l. ad reparationē. C. de aq̄du. Et ex. tali flumine publico non lz priuato aquā deriuare. l. impatores. ff. de ser. ru. p̄edio. s. i. s. pmitti. ff. d̄ aqua quot. et esti. l. i. s. si in mar. ff. d̄ fluminib⁹. l. i. in pn. et l. i. s. ne qd in lo. pub. d. l. diligēter. et d. s. ductus aque. l. seruitutes. in. prin. l. i. s. d̄ serui. not. in. l. y. C. d̄ serui. et aqua. et casu quo aliquo ex modis predictis cōfessum effet p̄. uato ex flumine publico aquam deriuare. tunc antiqua forma dus. etus aque tenenda est: nec p̄t alterari. l. fistulam. in. prin. et l. flumi. nibus. ff. de ser. vr. p̄dio. l. i. s. illud. et l. fi. et ibi no. ff. de aqua. q̄ti. et esti. l. y. s. apud labeonem. et s. idem labeo. et l. fi. ff. de aqua plu. ar. l. i. s. ff. de rinis. l. vsuz aque. s. fi. C. de aqueduo. l. i. x. l. preses. et l. si manifeste. et ibi cōiter doc. C. de serui. et aqua tñ si inſerioris vici nō interest q̄d altererē cursus aque alteratio a iure permittenda v̄l v̄t probatur in. l. i. in. f. et in. l. y. et iij. in. p̄ncipi. et in. s. si quis nouum. ff. d̄ rinis. et ita lz 2 sulendo. d. Signorolus confilio. x. c̄. quod incipit factū sic se bz ex quodā flumine publico in fi. col. Bar. tñ in. d. s. si quis riuum v̄t tenere q̄ ita demum possit alterari cōſuetus v̄sus si necessitas vel utilitas magna v̄rgeat al's non. Et iō et ope ma. nufacto restagnare vel alio modo impedire cursuz aque vel ēt oī. latare et cū maiori v̄bementia solito immittere non est pmisum in dānum vicini. l. i. s. hec aūt. et s. nerati. s. idem aīnt et s. si in summa. ff. de aqua plu. ar. l. fluminij. s. itē videam⁹. et ibi gl. et imo. ff. de dam. infcl. l. i. s. git pretor. ver. et generaliter. ybi bo. ter. ff. ne quid in flumi. pub. facit quod no. Bal. in. l. y. C. ad. l. aquil. et in. d. l. quo. minus. in. iiij. et viij. q. Et facienti in flumine publico aliquid illici. cum ratione publici interesse cuicunq̄ licitū est z̄dicere nisi ipse etiam illicite faciat q̄ huic non competit. aliquid remedium. ita Bar. in. d. l. quominus in. i. col. et intelligo sive iste illicite facies ve. lit alteri contradicere ratione publici interesse sive ratione priua. ti faciunt que bñt in. c. cum ecclesiastice de ercep. q̄ aūt dictum est in flumine publico non posse edificari vel aquam duci. Intelli. gite verum in flumine nauigabili. secus si nō esset nauigabile. et iō dixit Bal. in. d. m. ff. de rerū diut. in. vi. col. q̄ cōe pernū bñt mo. lēdina et clusas in tiberi. l. municipali et etiā priuate plone: q̄ fli. men tiberis ibi non est nauigabile ppter loci naturā et aque parui. etat. l. i. s. si quis neminem. ff. ne qd. in. lo. pub. alias si esset nau. gabile. l. municipali talia admitti non possent per ea que. s. diri.

- 3 Vasallus si acquisivit ius in feudo per prescriptionem an resolutio iure primi vasalli reuertetur yna cum fendo dictum ius prescriptionis ad dominum.
4 Feudatariorum locorum vno si prescribat intra confines alterius socii vasalli presribentis reuertitur feendum ad dominum cum iure prescriptionis.

1 **R**ursus. b.d. s.m. iac. si investitura fuerit facta cum omnibus in incremento. Incrementum spectat ad vasallum non ad dominum et resoluto iure datoris resolutum ius acceptoris cum omnibus incrementis ad hoc allegatis s.m. Ia. de bel. No. ibi vivente eo subaudiendu est ad ter. s.m. Ia. de bel. et mortuo eo a quo investitur accepit. sic non est differencia an vivente investitore fiat incrementum vel eo mortuo s.m. Iac. Et eodem modo subaudit ad ter. ibi post mortem eodem modo et vivente eo et sic vult in effectu Ia. quod si fiat investitura feudi sive investitore viuo sive eo mortuo omne incrementum pertineat ad vasalluz hec lectio licet in se sit vera. tamen non continentur litterae q[uod] litera nostra constituit differencia an vivente eo a quo vasallus acceptit investitur an vero post mortem. Et tamen s.m. Iec. Ia. illa s.m. Iba inter essent supflua h[ab]et. quibus in prima conditione. Cetera autem debet aliqd operari in l. si q[uod] ff. de leg. i. cum si. Sit alia lectio in hoc. S. quod in primo huius. S. sit casus quod primus vasallus investiuit s.m. vasallum cum omnibus incrementis si incrementum fiat vivente proprio vasallo pertineat ad secundum vasalluz. Si vero post mortem primi vasalli decederent sine liberis et consequenter reuertatur feudum ad dominum tamen incrementum pertinet ad dominum ut in secunda parte. S. nostri. Sed hanc lectionem improbat hic quod primus vasallus non potest alteri infundare nisi cum eisdem modis qualitatibus et pactis quibus ipse est investitus. c. j. S. si vero. j. de lege cor. Sed primus vasallus non erat investitus cum omnibus incrementis. ergo non potest constitutere alium vasallum cum omnibus incrementis quod faceret deteriorem conditionem domini contra. S. si. vero. j. de investiture reale. fac. nam videlicet in. S. si. q[uod] de m[anu]so. S. eo. quod incrementum aliquod pertinet ad dominum. p[ro]pterea primus vasallus in pernitie dominum non potest dare feudum alteri cum omnibus incrementis. Quare fuit alia et tertia lectio. P[ro]p[ter]e de certe. quae lectura est idem cum illa quam dixi. Quare attenta mente textus nostri et scribentium dicti posse putarem hoc modo quod si primus vasallus erat investitus de feudo cum omnibus incrementis. deinde contingat feudum esse augmentatum alluvione vel alio incremento. certe incrementum vivente proprio vasallo. et sic non reuerso feudo ad dominum pertinebit ad s.m. vasallum. et sic incrementum erit secundum vasallum. Si incrementum fiat post mortem primi vasalli decederent sine descendentiis tamen masculis. Et sic reuerso feudo ad dominum tamen omne incrementum pertinebit ad dominum qui quemadmodum feudum reuertitur ad dominum cum omnibus incrementis ut in textu. ibi et vivente eo a quo acceperit ipsius erit et dicit hic Bal. vni notabile quod accedit cuiuscumque ex istis incrementis tamen mutabit fines qui sunt iure publico positi. puta plebanatum allegat no. Joan. an. in. c. ex literis de proba. in. c. ij. de paroch. No. hic casus sing. ibi vel ad aliquid quod vbi cunctus feudum est antiquum vel paternum resolutio iure datoris. i. primi vasalli feudum non reuertitur ad dominum sed ad primiorum agnatos s.m. an. de iser. qui allegat. c. i. j. si vasallus. feu. pri. et allegat et. c. i. j. p[ro]p[ter]e. que fuit pri. c. a. bene. amit. Et sic post labitis textu. hoc modo ibi ad eum. s. qui feudum non est antiquum vel paternum non. et subsequenter ex isto textu. quod vasallus potest feendum sibi alteri infundare ut hic. c. j. si de feudo. sive. c. o. tro. in. c. beneficii. quod intelligas et sine permisso domini dummodo bona fide et sine fraude hoc faciat et dummodo infundet equali pretio ipse est et sub eiusdem modis et conditionibus quibus ipse habet ut p[ro]p[ter]e non per glo. et ibi scripti. j. de capitulo coram. in. s. p[ro]pterea neque est istud hodie correctum sed immo presumendum ut dicitur. j. de p[ro]p[ter]e. feudo. ali. per fe. in. s. calidis. et in s. illud quod non in. d. c. beneficii. intelligas tamen quod non preiudicabit agnatis successoris nisi eo vivente ut tenui. j. per quos fiat inuestitura. S. i. q. si. In glo. vniqua quod incipit in isto. S. ibi. l. primo no. f[ac]tum resoluto iure datoris resolutum ius acceptoris quod notabile sic plenius est distinguendum s.m. Iac. de bello. aut secundus acceptor habet feendum ex hoc feudali. et tunc resoluto iure datoris resolutum ius acceptoris ut hac glo. fallit quod secundus vasallus est paratus recognoscere feudum a priori domino et suscipere inuestitum cum iuramento fidelitatis dum secundus inuestitura sit facta sine fraude videbimus in. c. i. j. s. j. qualiter olim feudum alius. p[ro]p[ter]e. fallit secundus sibi secundus vasallus. refutaverit feudum agnato priori qui erat successor in feudo. c. i. j. s. et si clientulus. j. de alio feudo. It[em] fallit quod cum voluntate domini est factus secundus vasallus. d. s. j. si clientulus. aut secundus acceptor habet feendum per alium contractum quam feudale. et tunc fallit cum voluntate domini aut si ne voluntate domini vel eo ignorante. priori casu non resolutum ius acceptoris.

ptoris scđo casu aut h̄ctus erat licitus & pcedit r̄la resolute iure
datoris resolutur ius acceptoris.l. lex vectigali. ff. de pig. l. si qs
domum in prin. ff. loca. s. cursus. j. t. i. aut tractus nō est licit⁹. &
tūc nō pōt h̄re locū regula resolute iure zc. ex quo h̄ct⁹ nūquam
tenuit non fuit aliqd a datore in accipiētē trāslatū. c. j. de ali. feu.
in prin. j. t. i. p. x. c. quod aut̄. de iurepa. l. traditio. ff. de acqui. re. do.
sed tunc q̄n h̄ctus non erat licit⁹. tūc statim seu. ap̄it dñ. d. c. j. ad
ff. gl. articulus pulcher est an scđs vasallus cogat inuitus seruire
dño respondent. Pa. & an. de iſer. qđ non qr quēadmodū soci⁹ socij
mei nō est soci⁹ me⁹. l. nā & socius. ff. pro socio. ita vasallus vasal
li mei nō est meus vas. fatet tñ q̄ si scđs vas. velit pōt seruire pri
mo dño vt pbaf in. c. j. y. i. j. qualr olim feu. alie. po. dūm⁹ vasal
lus scđs sit eiusdē qualitatis put primus. c. j. d. l. corra. & vides
bitis plene no. in. c. j. s. preterea. j. de capi. corra. Bal. aut̄ t̄z cōtra
rium quod imo dñs per subtractionē beneficij. i. feudi compellet
scđm vasallum ad seruiendū ei allegat no. per glos. in. s. adeo. isti.
locati. scđo mouet per glo. in. l. pro b̄f de si qđe tñ. ff. de acq. her.
d. mar. sequit. Pa. & Bn. prio. qr est tex. rotundus qui non reperit
correct⁹ in. c. j. s. i. qualr olim feu. alie. po. scđo mouet rōne. nā actio
personalis nō sequit fundū. l. j. s. si b̄s. ff. ad treb. l. fi. ff. de h̄en.
emp. cū vulgarib⁹. ergo actio personalis cōpetens dño cōtra pī
mūm vasallum nō poterit dirigi cōtra fm tenentē feu. Nec ob.
d. h. adeo in glo. nam dicit ibi quod prim⁹ dñs habeat actionē cō
tra fm emphyteotam. Sed notāter glo. dicit q̄ p̄simus emphy
teota h̄z vel actionē p̄scriptis verbis vel p̄dictionē ex. l. 2 tra scđz
emphyteotā. Et eodē mō prim⁹ vasall⁹ habet actionē. i. cōditiō
nem ex morib⁹ cōtra fm vasallū. nā fm bal. hic in 2positione l̄z
prim⁹ vasall⁹ trāfferat vtile dñm in fm vasallū vt not. in. l. s. vt
certo. s. si duobus vehiculū. ff. cōmo. tñ remanet actio ppter serui
cia primo vasallo vt no. in. c. j. extra de exce. prela. fm Bald. hic.
Mon ob. d. s. q̄ si quidē. qr respondeo q̄ gl. vult q̄ creditor possit
mitti in possessionem in ius libertorū vel vasallorū debitorū sui.
nō autē q̄ possit dñs cogere fm vasallum ad seruiendū ei faciunt
plene scripta per Bart. in. l. si finita. s. si de vectigalibus. ff. de dā.
infec. & qđ eleganter scribit Bal. in auf. ei qui iurat. C. de. bo. aut.
indic. pos. Et dicā vobis plene in. c. j. de probi. feu. alie. per Fede.
¶ Quid autem si secundus vasall⁹ acquisiuerit ius in feu. per pre
scriptionem an resolute iure primi vasalli reuertet vna cum feu
do dictū ius prescriptionis ad dñm. respōdet qđ sic ratio singu
laris est q̄ vbi prescriptio venit in sequelā tituli. tūc ad quē pue
nit titulus vadit ēt ius prescriptionis. l. si alienā in prin. ff. de do.
cā mor. & no. in. l. indebiti. s. sed si nūm. ff. de condic. inde. & melius
l. si nuda. cum ibi not. ff. de pigno. ac. & q̄ habet in. l. si ex toto. ff. de
leg. i. & in. l. quod in rerum. s. y. ff. eo. in. l. semel. C. de re mili. lib. xij.
¶ Quid autem si vltra confines & fluuios scđs vasallus prescri
plerit iusto errore an resolute iure primi vasalli resoluat etiā ius
scđi vasalli ita vt hec prescriptio reuertat ad dñz. Bal. hic dicit
q̄ non. arg. l. debitor. s. fi. ff. ad treb. Nos autē fm dūm mar. lau
den. tenebitis contra per ter. s. nostri. vbi feu. reuertitur cum oib⁹
incrementis ad dñm. scđo faci. iura alle. per Bal. in precedenti. q.
Nec ob. d. l. debitor. s. fi. qr respondeo qđ loquit in fidei cōmissio i
cuīs testatione non veniunt nisi accepta ex vltima voluntate. pu
ta per cōtractum vel s̄niā eodem mō. ¶ Si vnius ex socijs feuda
tarū prescribet intra confines alterius socij vasalli resoluti iure
presribentis reuertitur feu. ad dñm cum iure prescriptionis fm
Bal. hic. pura si princeps concessisset in feu. territorium duobus
vt vnius prescriptisset intra confines alterius certe resolute iure
presribentis feu. reuertitur ad dñm cum iure prescri. arg. huins.
s. Ulti. si quis obligaret feu. pro doce restituenda non valet obli
gatio. c. j. s. donare. j. qualiter olim feu. alie. po. Querit an. pone
est factū incrementum neq̄ nā neq̄ casu sed facto hois. puta dñs
dedit in feu. vnam domum deinde augmentavit dñs feu. dando
palatium quare an augmentabitur seruitium. concludit an. quod
non mouetur q̄ imputet sibi dñs qui nō imposuit certā legē ser
uitij. l. veterib⁹. ff. de pac. l. fi. de pa. cōpen. l. s̄ edes. s. si qs mulierē
ff. locati. sed 2tra an. facit qr seruitia in feudis regulariter nō sunt
determinata in instro feu. c. j. in fi. j. in qui. cau. feu. amit. & dixi vo
bis in divisione feu. in p̄n. opis. & dicunt seruitia cōsueta arg. l. ex
cepto. C. locati. & qr fm naturā est quem sequuntur commoda sei
quuntur & incommoda. l. scđm natrām. ff. de reg. iur.

FQui modis sendum amittatur. **Rubrica**

Bimbica

Continuatio huius rubrice ad precedentes rubricas fit suffis
cienter per tex.

Donatio renocatur propter causas ingratitudinis.
Casallus priuatur feudo propter iniuriam hominis fallit ipso iure
vbi ex inhabilitate persone amitteret iugum.

Ubi ex inhabilitate perlone amitteret us.
Uasallus an teneat adiuuare dñm sue iuste sue iniuste plet.
Uasallus an priuetur feudo si incepit dominum iuuare & postea

5 *Uasallus prestanto auxiliis dño suo ante teneatur preponere suam
ludem dñi sue proprie saluti.*
6 *Uasallus ante teneatur sequi dñm suum ad bellum et sibi servire extra
territorium et donationem ipsius.*
7 *Uasalli duo fratres si sunt in prelio cum dño et unus dereliquerit ei
ante talis priuabitur feudo.*

Elia supra dictum. Premittit
hic duas singulares regulas que sunt iuste cause ex-
hortationis dicuntur iuste cause priuationis feudi.
scilicet arglaq sunt iuste cause reuocacionis dominationis
sunt iuste cause amissionis feudi ut probatur in c. i. j. que fuit pri. c.
bene. amit. ita bal. hic et duos text. inueni ponderatos ad hoc ab.
ang. s. tex. in. s. soluto. et in. s. qm in firmas. et in vero que loco ang.
in auf. de nmp. et si vultis scire casas exhortationis et reuocationis do-
nationis. videte tex. in. l. f. C. de reuo. dona. et in. s. casas maut. et cum
de app. cognoscere. et gl. in. c. quintauallis de tureur. et alie sunt casae ex-
hortationis qd relinquent arbitrio iudicis dummodo siles expellis
Imo et pan. in. d. l. qntauall. Sul. in auf. nō l. C. de lib. pan. xl
exhort. bal. l. l. solo. C. de lib. c. f. Idem dicimus in causis ingravida-
nis pp quas donatio reuocatur. ita glo. cetera approbata in d.
f. C. de reno. dona. Ita in feudo cause priuationis sunt multum ar-
bitrarie. d. c. j. s. predictis. j. que fuit pri. c. bene. amit. et in. s. q. nec
alia eo. et in. c. j. in q. cau. feu. amit. sicut est dictum de causis priuationis.
in. c. j. ybi tex. j. in q. casis feu. amit. et facit tex. in. c. j. s. et q. q. q.
fuit pria causa bni. amit. Casus vasallus amittit feudum si dnm lms
in prelio pugnantem non mortuum neq; ad mortem vulneratus
dereliquerit. h. d. C. No. tex. ibidemiserit subaudias cum posset ip-
su adiuuare ut. j. de feu. sine cul. non amit. c. h. in fi. et dicaz in glo.
no. tex. ibi amittere debet. scilicet per suam non autem ipso iure
j. de prohib. feu. alie. per se. in. s. calidis ybi glo. tangit. nam cu
verba infiniti modi sunt apta importare utrumq; tps et preteritum
et futurum. l. stipulationum alie. s. stipulatio. ff. deyer. obl. ibi gl. a
Bar. et priuatio nunquam infertur a iure nisi in causibus expressis
ut vult glo. in. c. fi. de iurepa. et in dubio pena legis non intelligit
late sine per glos. in regula in penis. de re. in. li. v. gem. in. c. in. fi.
de elec. li. v. gl. in. c. quicunq; de here. li. v. gl. in. c. cupientes. q. si
verode elec. li. v. Bal. in auf. at qui semel circa primam colum. C.
quomodo et qn iudex per tex. in. l. j. s. calumniatores. had. tur. id
merito p. gl. et doc. hoc firmat qd vasallus feudum non priuatur nisi p
suam hominis. fallit tñ ista regula primo ybi est inhabilitate p
sonae amitteret vasallus feu. intelligitur. s. ipso iure est ibi bal.
in. c. q. clericus. et ibi dicemus. j. si de feu. fue. c. o. tro. item pp crimen
lese maiestatis perditur feu. ipso iure cle. pasto. per locum spallido
re iudi. ibi ca. bal. in. c. j. s. callidis. j. de phi. feu. ali. per se. ite
lienando rem feudalem cadit ipso iure videbimus rationem in. s.
ite si fidelis. j. eo. firmat bal. in. d. s. callidis ibi est sidsicutia. item
pp ter crimen hys ipsi ture vasal. amittit feu. qd equiparatur ei
minimis lese maiestatis. imo excedit. c. vergentis. et c. excomunicatis
de here. et adem rone perditur feu. ipso iure in. c. felicis de penib.
v. item perditur ipso iure in casu. c. pro humani circa fi. de bo-
ni. li. v. item in casu. cle. si quis suadente de pe. circa prin. non in-
duco. qd tex. sunt clari. item in alio casu si qd pnceps vel cottas fa-
cit statuta libertate ecclastica puniat est ipso iure feudis qd ab ec-
clesia obtinet tex est in. c. grauem. in fi. de sen. ex bal. in. c. j. an pun-
j. qualiter do. pprie. priue. ite pp innesti. tpe pfxo nō petitam cadit
vasallus ipso iure. bal. in. c. j. et ibi dicaz. j. quo tpe milles. Itē enā
ipso iure pditur pp ter finitas psonas seu discentia hys qd
cessio hys cēset facta ad tps incertum. id lapsotpe statim ipso
iure finitur. l. statu liber. s. stich. ff. de le. j. l. p. f. filii. s. fundi. ff.
le. ij. Pau. de ca. 2fi. cxxvij. incip. in xpi et c. casu pnti. idem mto
magis si ad certum tps esset datum feudu. finito tpe erit puniat ipso
iure. bal. in. c. q. in eccliaz. in. viij. col. de 2fi. ite si eēt datum sub an-
nua pensione et feudatarii cessaret p triennium in laicis vlp biennii
in ecclia a solutiōe canōis priuatur ipso iure. Ann. in. c. ad aplice.
de re iudi. li. v. et posui. s. in plud. y. circa dissimilatione facit in sili-
tex. in. l. y. C. de iure empby. et ibi hys doc. d. ephy. loquentes balan-
addi. ad spe. in ti. de locato. col. vij. pau. 2fi. clx. inci. in xpi et can-
p senti casu. et sic habetis regulam cu fallentijs et de his in. d. s. tel-
fi fidelis. ibi declarabo aliquas circa hec nota. equipari iam mor-
tuum et vulneratum ad mortem qd intelligas ycz respectu dimitten-
di ipsum vulneratum qui ppetuus erat etiam si non dimitteret. ff.
ad. l. agl. ita vulneratus in prin. ff. qd vi aut clam. l. fi. alius. s. et
alia. neq; extendas hec ad alienos casus: qm si qd occideret com-
denaf vel vulneraret et ad mortem puniret s. and. os. iser. qui hoc
probat autoritate sacre scripture. scd reges. c. j. Sed tu ad hoc in-
ducas ea que hñtur. in. l. y. C. qui te. sa. pos. et qd ibi cy. et bal. in. l. b.
bertas. ff. s. sta. ho. similiter qd non debet puniri de occiso dato qd
vulneratus per ipsum non posset evadere s. in bal. p. l. si duos s. in
manum. te. facit text. in. l. item mella. in. s. celus. ff. ad. l. aquil. bal.
in. l. i. C. de nudi. slo. in. l. ait let. ff. ad. l. aqua. quod not. p. l. natu-

no gl.in.c. significasti el.ij.in verbo discerni de homici.not.doc.in
c.de bis de accu.car.in cle.i.de homi.r no.Bald.in.d.l.illud.ff.ad
laqui.militier videmus q ad mortem vulneratus potest facere
testamentum dummodo alia requisita sibi suppetant. l. milites i
expeditione.C.de test.mi q sec' e i in mortuo.l.i.C.de sacrosan.ec.fa
cto no ff.ad.l.ag.in.l.pinde.nā vbi repitur q vulnerat' equipa
rat mortuo est intelligēdū ex fictioē iuris r mors facta nūq eqpa
rator naturali nisi in casib' gl.cōiter approbata in.c.susceptum d
rescrī.vj.l.ex ea. S.insulā.ibi cōmuniter legiste.ff.de ver.ob.l.sta
ti' f.cornelio.ff.d iur.fis.gl.c.placuit.x vi.q.i.Et facit qr fictio nō
etra benda:p̄sertim i statutis extra suos terminos.vt p Bal.in
la qg nō dicā rapere.C.de epi. r cle.r p doc.an.l.dāni.in.S.sabini.
focā.ife.bar.in.l.jff.de fonte.in.l.2st.i.ff.ad munici.d.anto.in.c.
om̄illectus de cōsue.gl. r doc.in.liij.S.hecverba.ff.de nego.ges.
M.de bis qui veniam etatis impe.c.in nostra.de injur.r dā.das
p̄l.in ff.si ager vecti.vel emphy.pe.Bal.in ru.de cā pos. r p
p̄l.Quero cum gl.an vasall' teneat adiuuare dñm sue iuste si
ac iuste p̄flet.Et nō respōdet alio modo nisi q se remittit ad.c.
in p̄n.bis finit lex vbi cōcludit,q si est certum q dñs habeat
iusta guerrā.r tūc teneat eu3 adiuuare ad offendēdū r defendēdū.
Autē certū h̄z iniusta.r tūc ad defensionē teneat ipm adiuua
re nō aut ad offensionē:aut dubitatur vtrū iuste v̄l iuste.r tunc
teneat adiuuare in offendendo r defendēdo qr in dubio debet pa
rere oīo de quo ibi latius declarauit tam de ire consuetudinario
q̄ ciuli a canonico r diuino r dicatis vt ibi.† Quero subsequen
ter cum dicta gl.in ver.s̄ q̄o rc.qd si vasall' q non tenet iuuare
dominū iuste p̄lante incepit eum iuuare r postea eū derelinqt
ap̄iunab̄ feudo. Et n̄det arguendo ad partē negatiuā qr suffi
cie si cu vel in paucis amici laborib' consulatur.l.tutori.C.de ne
go.ges. r hoc voluit ista gl.vsq ad ver.sed istud rc. Et hanc de
terminatione gl.sequit̄ ia.de bel.p.d.l.tutori.r p.l.si q̄ libellos
C.de ap̄lē t̄ and.de iser.q̄ cum peccet eū iuuando iuste vt di
ctu el.ij.hic finit lex tāto graui' peccat quanto diuturnius iuuat
extra de cōsue.c.fi.v̄n rep̄bendi d̄ eo qr̄ cepit nō aut qr̄ desistit a
malōq.iiij.in malis.hoc idē t̄ Bal.nisi vasallus qui incepit
iuste agendo fuisse tāto q̄ alter non iuste qui al's erat itur
ad iuste si iste nō iussit tūc iste vasallus tenere dñ o p.l.in cō
mōdo.S.sicut ff.commo. r de nego.ge.l.si pupilli. S.videam'.
ille dicit and.de iser.si ego nō erā tuus vasall' cū incepit te iuuare
in bello iuste r postea te deserō q̄ tenebor tibi ad oē tuum dam
num pecuniarium r interesse per.d. S.sicut ff.de neg.gest.l.nam r
letus. S.si vino.Quero subsequēter cum dicta gl.vtrū vasallus
inhabitans teneatur ad iuuare dominū r si nō facit vt qr̄ brachijs
iam abscissis ausugit an priuetur feudo. r dicit gl.q̄ nō per ter.j.
de fen.fine cul.non amit.ln.c.ij.in fi.r p rationē quia non intererat
domini vasallum ibi amplius stetisse postquā iuuare non poterat
l.s̄ plures.C.depositi.cum s̄.r hoc vult ista glo.vsq ad v̄. sed cō
suetus quam sequunt̄ doc. r pbatur in.l.si q̄s in graui.ff.ad fillan.
in.c.fi.j.de alie.feu.pa.cū his que ibi dixi.Dicit tñ Bal.q̄ si va
sallus posset ipsum clamoribus adiuuare q̄ debet hoc facere p.l.
cum dominus.ff.ad fillan.Subdens q̄ si in bello mutilatus exi
statur etiam a clamo rō quia in bello vox plorantis etiā
suis infesta est. q̄ no.ad leḡitimationem.d.l.cum dominus. r fa
ct glo.ista que nibil dicit de clamore. r per dictum tex.in.d.c.ij.i
r. r quod ibi dicit facit.j.que sūit p̄l. causa benefi .amit.in.S.sed
ne est alia. r quod ibi dicit in primo.no. r in.i.op. † Quero cu
glo.ln.s̄.an vasallus in prestanto auxilium domino suo teneat
proponere salutem domini sue proprie saluti exempli causa quo
nam si vult defendere dominum oportet quod ipse vasallus mo
ritur si vult fugere oportet dominum mori r responder glo. qd
hoc est certum quia debet preelicere potius vitam propriaz nec
perdit feendum vt eleganter hic determinat glo. r alia in.d.c.fina.
de alie.se.pa.licet secus dicamus in seruo respectu domini vt in
ia. r ad fillan.quia non est bona equiparatio de seruo ad vasal. q̄
iam dominus habet maiorem potestatem in seruo quam in vas.
Et hoc voluit ista glo.vsq ad fi.que bene loquitur r eam sequi
ur docto. r probatur in.l.hoc de num.ff.de operis libertorum fa
ct glo.iuris canonici in.c.sicut nobis de verb.signi.lib.vj.de qua
bol r latius dixi in.d.c.fi.vbi vide r in spe.in ti.de feudis verb.
j. Quero ab extra quid si fuga vasalli non nocuit domino an
tē vasallus puniatur r videtur primo quod non cum non inter
domini quod enim sine effectu delicti est non nocet.C.de ser.fu
l.mancipia.sed veritas est in contrarium quod imo puniatur
istam literam que nibil ultra exigit nisi fugam.ar.C.de fur.l.si
seruo. r quod not.per docto.in.l.j.ff.si quis ex te. lib. esse sus.
c. ff.de legi.l.j. r de in tūs vo.l.quamvis. Itēz quia dedit alijs
alum exemplum.l.capitalium. S.famosos. r.l.si quis aliquid.
qui abortiōs. ybi melius.ff.de penis. Et tenet Bald. hic que
quis dicatur mortifere vulneratus dic secundum Bald. qui
potest euadere secundum regulas medicorum vel cum ma
difficultate.sed ille qui de leui curari potest non dicitur mori

aliquam terram vel prouinciam tunc vas alli bene tenent ire p illa defendenda vel recuperanda si dñs illa de nouo amitteret vt pbat in.d.c.j.de no.si.for.in versi.z si contigerit rc.cōiuncta.l.h̄fe v̄f.ss. de ver.sig.facit.d.c.j.bic finit lex z facit q̄ tangitur p spe.in.ti.de se.s.qm̄ ver.xxiij.z dixit Ia.ard.in summa in.y.char.super rubri- cella an dño ablenti cogat seruire.z in.y.qui,m o.fe.amit. sub ru- bricella an teneat vasal.officium offerre domino.cuius autem ex- pensis an dñi vel proprijs militare debeat vasallus associando dñm dixi in.d.c.j.de no.si.for.facit ad predictas questiones tex.in c.antiquatum.de feu.z beneficis rc.in capitulis extraor.Quero quid si vasallus reliquit dominum re vera mortifere vulneratus.Sed credens dñm non ess e sic vulneratus an priuabitur feu.dic q̄ non hm Bal.licet error non excusat non tamen auget delictum.l.res.ss.de crimi.expila.heredi.z de fur.l.inter oēs.s.recte.t Quero sunt duo fratres vasalli in plio cum domino quoru vnus derelin- quit dominum mortifere vulneratum aliis vero sua pbitate des- sensauit dñm ab hostibus an frater qui dominū dereliquit priua- bitur portioē feu.sui.determinat bal.q̄ non.l.si is qui duos.ss.de lib.leg.Ego sub dubio teneo forte cōtra bal.nā delictum z culpa debent terrere autorē suū.l.scimus.C.de pe.l.crimē eo.ti.z q̄ sta- tuitur in duab⁹ psonis statuitur in vna singula si ambo fratres re- liquissent dominum perderent feu.yt in hoc pn.ergo si vnu reli- quit debet pdere portionem feu.z facit.l.que de tota.ss.de rei v̄. faciunt scripta per Bar.in similibus inl.fraudati.ss.de publ.z q̄ no.gl.in.l.cōmuni diui.in prin.ss.cōi diui. nisi saluando bal.intelle- perimus quando feu.est indiuidū vt feu.marchie ducatus rc.c. s.pra.ducatus.s.de probi.feu.alie.per fede.ar.d.l.si is qui duos nam liberatio per acceptilationem fratri vni ex corris debet.s. so- cīs extendit ad alium socium q̄r impossibile est ynum libera- ri sine reliquo ar.l.ij.y.nunc de effectu.ss.de duo.reis stip.Si autē feu.si t diuidū a cessante rōne.d.l.si is qui duos.see⁹ esset dicen- dum.Quid si cōmunitas senenb.haberet feu.ab ec.al's ab impe- ratore z pars vna cōitatis puta populares cōmiserūt cām vna p̄uationis feu.an ciuitas pdet feu.cum vna pars.s.nobiliū nō sit in culpa respondet Bal.q̄ non quia neg⁹ delinquendo neg⁹ cōtra hendo vna pars ciuitatis nocet toti ciuitati.ar.no.in capitulo n̄fa de iureiur.hm.d.Bal.facit no.p Bar.in simili in.l.oēs populi.ss. de iust.z iure.z faciunt etiam scripta per Bar.in.l.ant facta.s.fi.ss. de penis.Subdit Bar.vnā pulchā regulam in mandatis feudo- rum q̄r ex quibus causis vasallus perdit feudum.ex eisdem domi- nus priuabit p̄prietate.c.j.s.qualr do.proprie.priue.c.de forma. xxiij.q.v.Quid si prelatus alicuius ec. que est dñi feudi cōmunitat cām p̄uationis proprietatis feudi cōtra vasallū an ecclia priuet proprieate.Concludit se remittendo ad not.in.c.i.s.fi.j.de capi. corra.facit gl.in.c.j.de dolor contu.cōmuniter legiste in.l.inbem⁹ nullam.C.de sacrosan.eccl.

Gasallus adulterans vel solicitans vel turpiter tangēs yro
rem dñi sui amittit feudum.
Adulterans yxorem nurum vel filiam prestat illis causam amit
tendi fendi.
Gasallus quotiescunq; et ybicunq; presumitur domino inimicus
amittit feudum,
Gasallus procurans cōcubere cum yrore dñi nō priuatur feudo
si desistat per penitentiam.
Gasallus turpiter et in honeste si fuerit loquuntus cum yxore domi
ni sui non tamen tetigit eam non priuat feudo.
Gasallus si cognouit sponsam dñi sui que nondum erat traducta
an amittat feendum.

Item si fidelis vasallus adulterans vel solicitans adulterium terare vel turpiter tages vorare oī amittit feus dū. idē dicēdū si cōcubuerit cū filia dñi aut filia filij aut nuru. Si milis si cum sorore dñi adhuc manētē in domo ipso dñi. b. d. In tex. ibi fidelis. i. vasallus vt diri i pambulis libri. ibi cucurbitauit. s. padulteriū fecerit ipm cucurbitū. vt seq̄ in tex. gnos appellam⁹ becho. ⁊ d̄ bis no. p gl. ⁊ ibi dixi. j. de pace tenen. in. h. j. ⁊ hic in gl. in p̄n. que per hoc est expedita siue dicat adulterauit siue cum vero re iacuit que idē sonat fm Bal. p glo. in. l. cassius ait. ff. d. fideicō. libertati. Et est fīlis tex. j. q testes sunt nece. ad pban. feu. ingrat. in. c. i. ⁊ j. de vas. q̄ 2̄ sti. loth. feu. alte. ibi exeruerit. s. attendendo ⁊ laborando vt concubat. vt j. de ca. q̄ ca. vē. c. iij. qm̄ in delictis atrocioribus puni⁹ effectus l̄z non sequat effectus. s. si q̄s nō dicā rape. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ ff. ad. l. cor. de sica. l. diuus. ⁊ in gl. hic posita in lui prin. Ibi leserit puta ponendo man⁹ ad pectus vel ad femur fm gl. nec pprie appellari d̄z lud⁹ in q̄ est culpa. ⁊ vñ ēt crīa oriūt vt. l. nā lñ⁹ cum ibi no. ff. ad. l. agl. ⁊ in gl. hic posita q̄ p hoc ē exper. ibi nopta filio. i. nuru dñi. vt. j. que fuit pri. causa bñ. a mit. in. h. rursus quod intelligas ēt si dictus filius suus nō esset successus in feudo cum iste tex. non faciebat differentia s̄z solū q̄sideret exp̄cessum ⁊ delictum vasallū aduersus dñm. sed vñ. d. de iser. p̄ istuz tex. Ibi obtinet dic q̄ si tu habes obtinet in numero singulari op̄tū bene stat l̄fayt capiat solū casū p̄xie dictū d̄ sorore dñi q̄ casa

fienda est ista distictio an in domo vñ extra domū vt pbat. j. q̄fāt
pma cā bñ.amit.in. S.rursus. et est bona rō dñe.nā quādo est i domo
mō principalē ledif honor dñi. Et ista rationē honoris leſi nunc
dicit bal. posſe assignari quare adulterans ororem dñi perdit ſeu
dum et nō interficiēs ea p.l. iſti quidē in fi. ff. q̄ me. cauſa. Si vero
habes in ter. obtinent in numero p̄lali. et tunc litera male loquere
tur quia referretur ad oēs casus precedētes q̄ est fallum cum nō
fiat diſtinctio niſi ſolum in ſorore vt. S. dixi. Et hoc modo poſſet
xificari gl. hic poſta que dixit q̄ iſta x̄ba ſuperfluant et nō ſint
habenda in ter. q̄ gl. p. hoc eſt expedita ibi amittere ſz an ipſo in-
re vel p ſniam dixi. S.e. in princi. No. q̄ vasallus q̄ concubuit cum
vrox dñi amittit ſeu. quod intelligas verū ſue ea vrox volēte
ſue iuita. l.j. S. vſq. ff. de iniur. Itē ſi viuēte iā dño ſue eo mortuo
ipsa exiſtente et pſeuera te in viduitate. Secus aut̄ ſi trāſuſſet ad
ſecunda vota fz And. de iſer. et Ihi. de nea. p ea q̄ hñtut ſibi et an.
et bal. in. c. h. in fi. j. de ſeu. ſine cul. non amit. l. apud celſum. C. de ſidei
mis. et in. l. ſoroē. C. de bis qui. vt indig. licet Bald. teneat contras
rium in vidua et vasallus cum ea concumbendo non amittat ſeu.
ſed prium dictum puto verius ad quod facit. l. femine in ſide
ſenato. et ad muni. l. f. S. j. cum ibi not. dictum bal. poſſet ſaluari
muliere que iam trāſuſſet ad ſecunda vota. vt no. and. in. c. j.
de ſeu. ſine cul. non amit. vel poſſet ſaluari in vidua al's in honeſte
viuente per ter. quem ibi not. Bal. in. l. hts ſolis. C. de reno. dona
vbi. pbatur q̄ vidua in honeſte viuens amittit priuilegia primi
thori. no. ang. in. l. cū quedam puella. ff. de iuris di. om. iu. facit q̄d
no. glo. in. ver. nuptijs in auten. ſacramentum. C. quando mulier
offi. tu. fungi poſte ſpe. in. ti. de tute. S. nunc dicendum ver. item
excipitur. cogita. and. hic mouet de ſubditis qui cum regina con-
tabuerunt an committant crimen leſe maiestatis et arguit ad par-
tes inclinando tandem q̄ non. qr̄ non reperitur iure cauteum et ſu-
m̄ i penalib̄ vbi aut̄ vasall̄ hoc cōmiſſet de voluntate dñi tūc
nō p̄uareſ i ar. l. cū dona. C. de trāſac. et. d. S. vſq. adeo itellige idē
ſi op̄tulit 2ſiliū vñ pſuāſionē dedit p. l. i. S. pſuadere. ff. de fer. cor
ru. in quo tñ Bal. hic facit dñiam l. z. d. mar. non. No. q̄ rōne loci
aggrauiatur delictū vt hic. et in. l. aut ſacta. in. p. n. z. in. S. lo. ſ. ff. de
pe. q̄ p̄c. qr̄ vasall̄ 2ſiūb̄ ſuā ſorore dñi priuatur feudo ſeſns
autē ſi extra domū. vt. j. que fuit pri. cā bñ. amit. in. S. rursus. et eſt
ratio qr̄ legislator putatuit maiore inuria ſieri dño in domo ſua
q̄ extra domū. vt. ff. a. d. l. iu. ſ. d. adul. in. l. q̄ ait facit q̄ no. gl. j. in. fi.
j. in. S. ſe. q̄ d̄z trahi et declarari in iſto. S. q̄m p̄prie loqui et p̄tinet
ad iſtum ter. no. ex hoc ter. t̄ quod maiori inuria afficit q̄ ex plo-
na vrox filie et nurus q̄ ex persona ſororis q̄ p̄z q̄ in q̄cungo
loco vrox filia vel nurus adultereſ per vasallū amittit ſeſdū. Se-
cus ſi ſoror habitans extra domū domini p̄ vasallū adultereſ q̄
tūc nō amittit. et eſt rō qr̄ tūc dca ſoror nō ē ſub truſione dñi. vt. b
et dixi in. d. S. rursus. et iſta fuit rō diuerſitatis. et p̄tato dicit andr.
quod iſte ter. non eſt trahendus ad vrox fratriſ dominii. ſi ve-
ro. S. de viro. ff. ſo. ma. et 2ſcludit hic magiſtral̄ and. q̄ vbi ſumus
in penalibus hec pena priuationis non egredit̄ ſeſdū et perlonas
expſſas. facit gloss. in. c. ſi. de iurepa. et 2cor. allabo in ſe. lectione.
vbi ponā an regraſ ſnla hois ad hmoi priuationes. tamen ſez
facit ter. in. c. i. in. fi. j. in. q. cau ſeu. amit. et in. S. et qr̄. j. q̄ fuit prima
cauſa beneficij amittendi vbi de ſimilibus ad ſimilia in iſta pena
priuationis iſdex poſte pcedere. et ſic attendendum erit an ſi ſeſ
ſimilis cauſus expreſſus. vt. vbi. Oppo. cum gl. j. in ver. licet in hoc
zc. de ſuperfluitate huīus ti. per altos ti. j. hic poſte eſſe ti. qui.
mo. fe. ami. et infra in quibus cauſis ſeſdū amittat vbi huīus
modi modi amittendi ſeſdū. de quibus in hoc ti. fit mentio re-
petuntur iterato in dietiſ ti. contra. S. quibus. C. de no. cod. cōpo.
vbi nihil d̄z eſſe ſupfluū in iure. So. iſta gl. videſ ſateri contrariū
dicens q̄ ex hoc antiqui qdā glossauerunt q̄ iſte titulus vacet et
ſuperfluat p̄ illos ti. ſed tu dic q̄ imo nō ſupfluat ſed eſt congrue
poſtens: q̄m in illis ti. adducunt etiā alie cauſe ſeſdū amittēti
traſtas hic expreſſas. nā 2gruū eſt repeteſ materiam anteſ vt
aliqd addatur in aut̄. de equali. do. in. S. his conſequens putēt in
ſimiliſt. j. hic p̄t eſſe titulus. Quero cum glo. y. quid ſi vasallus
h̄c amicitiam cum inimicis domini an ex hoc amittat ſeſdū et
repondet q̄ ſic dicēs q̄ vbiq̄ ſuā ſorore aliqd facit ex quo poſ-
ſit preſumi vt magis videatur inimic⁹ q̄ amicus q̄ amittere de-
beat ſeu. per. l. liberti. C. de inoff. test. et. l. j. S. cum patron⁹. ff. de of.
prefec. v. et hoc voluit gl. vſq. ad ver. ſz ſi dominus zc. ex qua gl.
elicias duas conclusiones. prima q̄ ſuā ſorore per ſimplicē amici-
tiq̄ h̄cta cū inimico dñi amittat ſeſdū. ſz tu dic q̄ iſta 2gloſſo ita
ſimplicē intellecta non eſt vera q̄m ad eū xificā. regrunſ duo ſu-
mul iūcta yeſ q̄ h̄cta ſit inimicitia cum inimico domini et q̄ ſuā
copylatio ſit in perniſie et dānu dñi alias aut̄ ſec⁹ qr̄ ſola amici-
tia h̄cta nō priuat. et ita t̄z gl. j. hic p̄t eē ti. q̄ mo. ſeu. ami. et ibila
te dixi. z. j. q̄ fuit pri. cā bene. ami. in. S. porro in. j. q. et pbatur per
ter. j. quot tes. ſunt nec. ad proban. ſeu. ingra. et per Bal. in. l. j. ff. de
rerum diui. in. xlj. q. alua. hic et in. c. j. S. item qui dominum.

Quibus modis feu amittatur.

cognovit concubinam domini an sit idem q̄ in uxore. Et dic q̄ sic
fīm Ia.de ardi.qz concubinatus est licet de iure ciuili vt si uerq̄
e⁹ solutus.C.de concu.l.i.Albe.in concubinatu in sī.ff.de concu-
bi.z dixit tex. quod inter concubinam ⁊ uxorem interest solum in
dignitate l.item legato. s.parui.ff.de leg.ijj. Nam etiam in cucus-
barione concubine sicut in cucusbarione uxoris turbatio sanguis
sequitur. item cum filii sint successibiles.l.si qua illustris. s.or-
ficianum.z pro hoc facit quia in filio esset iusta causa exheredita-
tionis.gi.in.c.quintauallis de iureiu. s.aliud quoq̄ in aut. vt cuz
de ap.cog.ergo erit iusta cā priuationis in vasallo per dicta. s.in
prin.huius t.i.z in contrarium facit. queno.Bar.in.l.si uxor. s.j.ff
de adul.z bar.in.l.s.item rescripsent. ff.ad municip. in.l.cum
quedam puella. ff.de iurisdi.om.iud.z ibi etiam Bal. z contra bal.
tenet hic do. Harti.per no.in.l.ynica cum auf.ibi posita.C.vnde
vir ⁊ uxor sed prima op̄. verior secundum Bal. Quero qđ si
vasal. cognovit sponsam domini que nondum erat traducta an
amittat feu.dic quod sic secundum Iac. ardi. arg. insti. de nup. z ex
tra despōn. c.i.lib. vi. z in.l.legibus. ff.de testi. Idem dicit ipse de
matre dñi nisi transiisset ad sc̄da vota. arg. in auf. de cōsuli. in. s.
sinauit. z.C.de priuile.scolariū. s. Quero qđ si vasal. cognovit pe-
dissequam domini an priuetur feu. z videtur dicendū q̄ sic qz
facere ea q̄ sunt de honestate dñi si vult dignus feu. videri vt. j.de
for. fide. c.i.z nihil d̄z facere in honestate in domo domini vt no. glo.
xxij. q.v.de for. Sed in contrariuz determinat And. de iser. dicēs
quod ex tali in honestate bene incidit in periurium sed tam non p̄
dit feu. nisi ista ihonestas sit cōmissa in personas phibitas z in q
bus eadē vel maior estratio vt. j. que fu. pri. cā bene. amit. in. s. sed
qz. In pedissequa autem non est par ratio z tō non ex oī cā in qua
vasallus incidit in periuriū feu. venit priuandus. vt. i. d. t. i. in. s. il-
lud. n. Ista em̄ cā non esset sufficiēs ad exhereditationē filij nec ad
renocandam donationē merito nō d̄z esse sufficiens ad feu. priua-
tionē cum ista a pari procedant z ponant p̄ regula in ista mā vt
probaſ in. d. t. i. s. predictis modis. Quero qđ si vasal. cōmittat
incestum an perdat feu. dicit Bal. quod sic vt in auf. de incest. nup.
z t̄z papa postea dispenset quo ad matrimoniu nō tamen recupe-
rat feudu q̄ iam mibi vel alijs est apertū vel rediit ad dñm arg. in
c. quāuis. de scri. li. vj. z q̄ no. de lib. z posth. in. l. gallus. s. z quid si
tantum. z sunt verba bal. in. l. s. de rerū diui. q. l. ybi dicitur qđ
isto casu feudu esset amissum ipso iure.

Vasallus insultū faciens in personam dñi vel in locū in quo
est amittit feudum.

Vasallus si occidat fratrem suū an amittat feudu z de quo frē in
intelligatur an de fratre ipsius vasalli an de fratre dñi.

Similiter Vasallus insultū faciens in personam dñi vel in locū in quo
est amittit feuda idē dōm si
vasallus interficit frēm p̄priū ipsi⁹ vasallū vel etiā nepotē ex frē.
b. d. no. extē. ibi assaliter quasi in aliū salierit. i. assaltum fecerit
z subaudi in psonā vt differat a sequenti z loquitur iuxta vulgare
cum assaltus p̄prie sit in aliuz salt⁹ vt. j. que fuit p̄ia cā be. amit.
in. s. p̄terea. z ibi dixi in. s. cū arietes. ff. si quadru. paupe. fecis. di. z
ex hoc cū sit in psonā vbi aut inuicem vasallus z dñs non possent
attingere puta si sint in duab⁹ turrib⁹ vel alijs locis. nā tunc non
est vis tunc non d̄r insult⁹ in persona sed ad locū fīm Bal. hic alle.
tex. ibi vel castrū nā iste. s. in p̄n. sui loqtur de insultu in personam
z d̄r aggredi locus fīm Bal. a vasallo q̄ p̄t. p̄cere iacula vel ali-
ter expugnare locū aut in castro vel alibi qui dicit not. pp statuta
phibentia arcē vel eccliam inuadeū. fīm. d. Hart. n̄ puto esse re-
linquēdū arbitrio iudicis. l.i. ff. de iure deli. not. tex. dum dicit ibi
esse alig hñt intus z melius fīm gl. sed tñ dic tu q̄ quelibet l̄fabo-
na qz idē est sensus ibi item subaudi amittere d̄z feudum istū va-
sallus ipse ibisuum. i. ipsius vasalli. vel dic q̄ referat ēt ad frēm
ipsi⁹ dñi dūtamen isto castū intelligat q̄ pditorie ipm interfecit
vel al's spāliter in offensam dñi fīm And. hic z. j. an iste q̄ interfe-
cit fratrem do. in. c. i. z statim dicā in gl. ibi filium fr̄is signa istum
tex. q̄ filius fr̄is mei appellat nepos meus. vt. j. dicā. no. q̄ insult⁹
de p se est punibilis fīm Bal. vertū ex eo q̄ non est pambulū neq̄
ps alterius delicti. secus aut si esset pars alterius delicti z pambu-
lū ad aliud delictū vt q̄ precedente insultu q̄s aliū occidat q̄ tūc
confunderetur insultus cum homicidio neq̄ de per se puniret vt
no. in. l. q. de criminē. C. de accu. z in. l. nunq̄ plur. ass. de priua. deli.
de qua materia plene per Bal. in. l. adnēfus. C. de fur. z in. l. cum
ancillis. C. de nup. z Bar. in. l. respiciendū. in. s. delinquent. ff. de pe-
z potest fieri insultus tam pedes quā eques tā in mari quā inter-
ra vt in. d. s. cum arietes. cōiuncta. l. quemadmodum. s. finauis al-
teram. ff. ad. l. aq. no. ex hoc text. fīm Bal. melius expressum quaz
alibi q̄ filius fr̄is dicitur nepos ex quo dicit Ia. de bel. q̄ aduo-
cati bonoñ. alle. istum tex. quod si res sit concessa alicui in emp̄b-
y eosim sibi z nepotibus suis qđ intelligit etiā de filijs fratrū. z idē
dicunt q̄ si priuilegiū aliquod esset concessum alicui eadē forma z
ad hoc alleg. ff. de inossi. test. l. si instituta. s. i. ff. de in rem ver. l. ni-
bil interest. led ille leges nō pbant hic qm̄ loquunt de nepote q̄
ad auū fīm Ia. de bel. z Ric. de nea. dicit Bal. hic aut ille cui con-

cessum fuit tale ius vel prívilegium habet nepotes ex filiis et filiis
telligetur tantum de ipsis et non de transuersalibus. I. tale pactu
S. fi. ff. de pac. aut non habet filios nec nepotem ex filio sed habet
nepotes ex fratre et tunc intelligitur etiam de nepotibus ex fratre
per istum tex. ar. ff. ad tre. l. hereditibus. S. fi. et hoc modo p̄nt intelligi
quedam glosselle que videntur sensisse quod filius fratris appellat
nepos. ff. de dona. ca. mor. l. aunculo. et de leg. iij. l. cum quis. S. co
dicillis facit inst. et gra. cog. in. S. quarto gradu. et per cano. in. c. tua
nos. extra de consan. et affi. facit ad predicta. c. ij. j. de feu. mar. c. j. p
bar. in. d. l. si instituta. per bald. in. d. l. si dotali. ff. solu. ma. can. in. ca
vnico. de scisma. li. vi. bonus tex. in. c. ex parte el. j. de of. dele. in. c.
accedens de accu. fed. confi. xix. in. c. felicis. de pe. in. c. fundamen
ta. de elec. li. vi. D. y. in. confi. quod incipit statuto ciuitatis pistori. 2 in
cōsi. quod incipit in xp̄i noīe cōsideratis similis gl. in. l. postemā.
ff. de leg. iij. facit ter. in. c. nō sine. de arbi. in. c. per tuas de pba. in. c.
dilecto d. prebē. in. c. felicis. S. ceterum. de pe. lib. vi. et bane distin
ctionē tenet Inn. d. c. nō sine. Conclusione loquendo inter tot varie
tates facite regulā quod appellatiōne nepotis cōprehendit ipso ex fi
lio non natū ex ffe. ita Jo. an. in. d. c. fundamenta Bar. in. d. l. si in
stituta. c. ii. insti. et gradi. fed. cōsi. xxx viij. incip. viso punto fallit
p̄ia nisi subiecta mā alr suadeat puta statutū loquēs d. succēsio
trāsuersalii noīat nepotē intelligit. I. filii ff. is span. in. d. l. si dotali.
Fallit scđo vbi ex p̄cedentibus alr appareret ex tex. in. c. si capita
nei. j. d. fe. mar. bal. in. l. y. C. et fut. edic. et ita intelligatur ter. n̄ fala
lit tertio vbi cōsis ysl. loquēdi alr se haberet. d. aut in. d. c. uanos. q
ro cū gl. p̄ia qd si vasallus assaliēs castrū ignorabat dñm ibi esse
ant tunc amittere obbeat feudū et rñdet ponēdo duas op̄i. p̄ia est quod
vasall⁹ ignorans obbeat amittere p̄ istū tex. nisi sua ignorātia fuī
set crassia et supina qz tūc amitteret nec excularetur. I. nec supina. ff.
d. iur. et fac. igno. scđa op̄i. est talis vasallus insultas indistincte teo
neat sive fuit sciens sive fuit ignorans eo qz taliter cōlinquēdo yes
nit et sac̄m fidelitatis duz hoc tendat in dāntū dñi vt. j. de for. fide.
in. c. j. et hāc op̄i. scđam sequit gl. dicēs eē subaudiēdū maxime ad
istū tex. dū dixit sciēs zc. ad ostēdēdā maiorē culpā vt pba. in. d.
S. porro. vbi indistincte loquit nec ob. regla posita. j. q̄ fuit p̄ia
be. amit. S. illud. ybi vasall⁹ nō dū ex qlibet piurio amittere feudū
qz intelligitur et piurio adhibito circa alienationē feudi qz casu nō
amittit fe. in pte nō alienata vt. j. d. vas. qz 2. sti. loth. feu. alie. in. c.
j. hic vero loqmur et piurio adhibito circa cōmissa aduers⁹ dñm
si q̄ sit rō diuersitatis no. in. d. c. j. in. gl. j. in. fi. si rō ob. j. hic potest
esse ti. q. mo. fe. amit. l. z ista gl. f. m aliquos libros allegauerit. j. que
fuit pri. cā be. amit. vbi reqr̄it scia vasall⁹ assaliētis q̄ ibi loquitur
q̄ vasallus ignorabat illū esse dñm quē assaliebat quo casu dī
stinguit an talis ignorātia esset crassayel supina vel nō nā fateret
qz in casu nō o eodē mō esset dicendū si iste vasall⁹ ignorasset istis
castrū fuisse dñi et tūc amitteret feudi nisi fuisse incrassa et supia
ignorantia verū hic presupponit quod sciebat istud castrū esse domi
ni quo casu hoc solū sufficit quod insultet nec vltra aliud erigit ad p
uationē feudi ex qbus oībus cōcludo vna cum gl. qz iste tex. intel
ligit sive vasall⁹ scuerit sive ignorauerit dñm fuisse in castro ites
sive dño fuerit in dicto castro sive nō qm sufficit quod insultauerit ca
strū sen locum dñi per ei⁹ pñciē et sic intendebat offendere dñz q
et sequit An. et cōter doc. et ex ista glo. inferūt hic Ba. de bel. a. d.
mar. regulā quod vbicūg vasall⁹ facit et iuramētūm fidelitatis per
dit feudi qz mihi ita gñaliter non placet per dictam. S. itē fideli
lis. S. eo. qz imo p̄det tantū in casibus a iure exp̄ssis vel similibus
vt. S. dixi. nō ergo pro oī hñuentione iuramēti fidelitatis. Quero
cū gl. fi. d. intellectu literē hic in fi. dū dixit quod si vasal. occidit
ffem suū qz amittit feu. zc. de quo fratre intelligat an et fratre ipsi
si⁹ vasalli an et ffe dñi et respondet gl. qz potest intelligi vt rō
uerslo tñ respectu et sic ista dictio suum posita hic in tex. potest res
ferri ad vtrūqz. nam si accidit fratrē dñi nō amittit feu. nisi prodi
tore occidat tūc bene amitteret non ex eo qd occidit fratrē dñi s
ex eo qz cōmisit prodimentū qz per tale delictū et infamia produ
menti nō pōt amplius cōparere in curia dñi. ynde eodem mō stu
tuere si tale pdimentum ppetrasset in psonā cuiuslibet alterius
extranei. et respectu posset ista lfa et iste vasall⁹ occiderit fratem
dñi pditorie quo casu amittere dū feu. vt hic. et tale feu. dū renē
ad dominum. vt. j. an ille qui interf. fra. do. c. j. potest etiam intel
ligiscōm And. pditorie. i. sine diffidatione. Joa. an. in. c. funda
menta. de elec. libr. vi. et sic inferunt ex glo. Jaco. de bel. z. d. Ad
quod per proditionem etiam alteri quā dño factam ex quo appet
qd nō est fidelis vasal. perdit feu. de quo et dubito scđo mō intel
ligit ista lfa vt loqtur de vasal. qui occi. fratrē pprium. Et tñ ista
dictio suū dū referri ad ffem propriū ipsius vasallū quo casu dñp
se vasal. amittere feudum sive occidat fratem suum proditorie
ue ea intentione vt habeat totam suam hereditatem. Et ipso casu
su tale feu. non revertitur ad dominum sed transit in alios agnos
tos qm istud tale delictū non respicit personam dñi probatur in
d. c. j. et hoc voluit tota ista glo. vslqz ad fi. que bñ loquitur. Querit
d. z. Har. notabiliter an eph possit hāc felloniā remittere vasallo.
Ita vt vasallus retineat feudum Bal. in. c. j. in. ij. col. 5. qz fendi.

are pos. concludit. q̄ aut iniuria est propria plati & pōt eā remitt
re. aut est cōmuniſ plati & capli & tūc nō pōt pmittere sine capi
tulo ar.no.in.l.ij.C.de lib. & eoz lib. vos adjucite bald. q̄ predicta
vra nisi iniuria respiciat principaliter ecclesiam vt est in ca
bus pmissis. nā tunc platus nō pōt remittere iniuriā ecclesie vt
lo.oz di.c.cum desideres. & c. contingit de senten. excō. ratio quia
platus nō est dñs sed administrator.c. fraternitatem. de dona. &
archibl.in.c.statutum de rescri.li.vj.s3 administrator non potest
cere gratiam remissiam l. p̄ses. & ibi no.in glo.C.de transac.fa
l.ambitiosa. ff. de decretis ab ordi. facien. & qr prelatus nō po
remittere iura ec. vt not. Inno.in.c.accedentib⁹ de priuilegijs
titute predicta nisi expeditat ecclesie facere hanc remissionem
ia vasallus eset potens taliter q̄ si prelatus non remitteret de
rere bona ecclie arg.no.in.l.pactum curatore.C.de pac. & ibi
bal. quero ab extra vtrum ille qui pmisit non offendere titius
q̄ pena interficiendo fratré titij incidat in penam dic q̄ non f3
to illa dicit pprie offensa ex qua alicui cōpetit ac. iniuriaruz
ff. ver. obli. & bal. hic qd autem sit offensa & qn dicatur esse
ta in persona dicit per eundem bar.in.l.licitatio. S. q̄ illicite. ff.
pub. bal. in ru. ff. sol. mat. vbi dixit q̄ violentia qua quis ejicit
possessione potest dici violentia in personam per glo.in.l.ita q̄
lo.in ver. de improbitate. ff. de fur. in contrarium facit qd no.in
ff. si quis tabulas. ff. ad sillani. bal. in.l.ad testium. S. si. de testi.
si qua per calumnias. C.de epis. & cleri.imo.in.l.j.hoc edictū.
de oper. no.nuncia.

Vasallus olim poterat mediā pte feudi alienare: hodie autē
la partem feudi pōt alienare vel alteri obligare: et nu. 2
asali olim habebant maiore autoritatē et libertatē q̄ hoc die.
asallus peccans p̄ ingratitudinem h̄c tūs ut q̄ alienat vel alio
modo illicite transfert in aliud sine voluntate dñi si feudu est nos
um revertitur ad dñm.

Huc si libellario + In summa hoc vult vas. oli
poterat fe. suū vsq; ad medie
atem alterilibellare vel pignori obligare plera vero ad medieta
tem non s; contrarium faciebat amittebat feu. et reuertebatur ad
domum.b.d. permitte q; circa feudi alienationē habemus tria
lara detersa.nam de iure, primo poterat vasal. etiam totū fendi
alienare sine volitate domini. vt. j. quid turis si post alie. feu. vas.
ad recip. c.j. postea superuenit s; m ius qd vasallus poterat di
m feu. alienare seu obligare vsq; ad medietatē tantum vt. j. de
se. c. in prin. et in hoc ter. postea superuenit ius nouissimum
vasal. nullam partē feu. t; hodie potest alienare vel alteri ob
lige vt. j. de prohi. feu. alie. per lotha. et de prohi. feu. alie. p. Fede
et probant predicta. j. qualiter olim feu. alie. po. in. c. j. S. j. et dixi
pud quem vel quos in. c. j. in fi. et j. eo. S. fin. vel dic vt lati^o dis
de alie. feu. in prin. in primo no. nota ter. ibi libellario nomine
ellus proprie est ille contractus qui fit a vasallo transferendo
suum fendale in alterum dixi aliquid in preludij et nō insisto
a hodie nulla sit in modo et vsu loquendi differētia inter hos
actus prout in dictis preludij declarauit et probat iste ter. dum
icit sibi feudū. in libellū seu emphyteosim. nam improprielo
ur de feu. cum. S. dixit libellario nomine. item q; ēt de isto in
antiquo potuisset vasallus infendare ius suum etiā in totū ne
partē. vt. j. qualiter olim feu. alie. po. et not. j. de alie. feu. in pn.
et videbimus. j. de prohi. feud. alie. per Fede. in. c. j. post. prin.
et libi transactis. pmitiat. i. dimittat apud creditorem suum
um sit nomine transactionis et talis cōtractus est prohibitus

ille q̄ interfecit fra. do. c. i. si vero feu. ē antiquū tūc transit ad agnatos primiores excluso dño. et qib⁹ descēdetib⁹ vasalli vt pbaſ in d. c. j. i. an ille q̄ interfe. fra. d. r. j. de na. suc. feu. et glo. s. q̄ feu. da. pos. 4. in. s. finit. ¶ Secō casu principalī qñ vasal. peccat p̄ ingratitudinē h̄c vt qr̄ alienat vel alio mō illicite trāſfert i alium sine voluntate dñi. et tūc si feu. est nouū reuertit ad dñz vt. j. de vas. q̄ s. cōſt. loth. fe. ali. i. c. j. et no. gl. j. de ſuccel. fe. i. q̄. hoc quoq; si vero feudū d̄ antiquum tūc transit ad agnatos si non b̄z agnatos tunc reuertit ad dñm vt probat. j. de ſuc. feu. in. d. s. hoc quoq; et ibi gl. hoc firmat. Et filios aut nūq̄ trāſit tale feudū si h̄t aliqd de hereditate p̄ris alis aut bñ transiret ad filios excluso dño. et ceteris agnatis vt. j. an agna. vel fili⁹ repu. here. in. c. j. et j. si de feu. fne. ḡro. in. c. ati. et gl. iij. s. de ſuc. feu. j. s. hoc quoq; et Bar. in. l. eū qui. s. de interdic. et rele. et de his pleni⁹ videbim⁹ i. c. j. s. i. j. q̄ fuit prin. cā be. amit. utrum autem ex necessitate aliqua valall⁹ poſſet vēdere feu. dum ſine piculo amissionis And. s. ifer. et Bal. tēnent hic q̄ nō l. de hoc dic vt videbimus. s. qualiter em⁹ ſenjalie. po. in. prin. utrum autem vasallus poſſet vendere cōmoditatē vſuſfruct⁹ dic. q̄ ſic p̄ no. in. l. j. C. si pig. pignori datū ſit et t̄z Bal. hic faciunt not. in. c. q̄. lam. ne plati vices ſuas de lo. in. c. yefra ad longū tū etiaſ fruct⁹ vendere non poſſet ſicut nec ad longū t̄ps locare Bar. in. l. j. s. qd autem. ſſ. de ſuperficiebus p̄ no. in. dictis iurib⁹ Bar. in. l. codicell. q̄. instituto. ſſ. de leg. iij. Ang. et iimo. in. l. s. filio. s. fina. ſſ. ſolu. mat.

Bald. in auf. ei qui. C. de bonis autor iud. poss. in auf. hoc ius por-
rectum. C. de sa. san. ec. in rub. C. de iure emphyz. Lud. in. l. si cōstan-
te. §. quoties cum se. ff. so. ma. Panor. in. c. ad audiētiam de re. ec.
non alie. cal. in rub. de re. ec. non alie. confi. viij. et consil. viij. et voluit
Bal. in. c. que in ec. in. vi. col. de consti. et idem de tempore incerto
per no. c. peruenit. de arbi. cle. i. de re. ec. non alie. iuncta glo. in cle.
et si principalis de rescrip. Bald. bic tamen dixit quod partiar̄hs
colonis potest locare ad longum tempus. et ita intelligit gloss.
in. l. codicillis. §. instituto. ff. de leg. ij. imo voluit quod prohibi-
tus locare ad longum tempus possit locare ad centam annos
hoc acto quod tot sint locationes quot anni. et hoc modo etiam
saluat. d. glo. ad quod facit. not. in. l. si seruus communis. §. cum
seruus. ff. de stip. ser. per Bart. in. l. sticho. §. stipulatum. ff. de ver-
bo. obli. sed in contrarium facit quod in cle. i. de re. eccl. non alie
in. l. iubemus. §. sane. per doc. C. de sac. san. eccl. per Bart. in. fi. in
l. modestinus. ff. de dona. fieret enim fraus legi prohibenti con-
cessiones huiusmodi ad longum tempus et aliquid ponam in. §.
se. in. fi.

- I Seudum translatum in alijs per vasallum si postea aperiat dñoper mortem aut refutationem vasalli poterit per ipsum dñm renocari ab exceptatore nulla obstante exceptione.

² *Uastallo primo mortuo relictis heredibus et feendum sit reversum ad p̄m en iste secundus accentus poterit a geret de evanescione.*

Rursus. [†]Fendum translatum in alium per vasallum si postea aperiatur domino per mortem aut refutationem vasalli poterit per ipsum dominum renocari ab acceptatore nulla obstante exceptione. b.d. No. ibi minus medietate quid autem si medietatem fendi dederit ad libellum vel pignori obligauerit respondeo idem prout minus sit medietate. c.j.s. de alie feu. Pm Ba. de bel. no. et hoc ter. qd resolutio iure datoris intelligit resolutum ius acceptoris ut hic. r. g. s. t. prox. et in glo. hic posita in prin. qd intelligas verum in casu nostro secundum ista iura antiqua secundum quae tenebat alienatio vel pignoratio usq; ad medietatem hodie autem qd hoc modo non teneret non intelligeretur tale ius resoluti sed potius censeret nullum tantum factum a prin. contra naturam ut dixi in d. g. s. not. ter. ad s. qd si vasallus qui dedit feu

- dum ad libellū vel pignori refutavit feendum qđ resoluit ius acci-
pientis ad libellū vel pignori. sed cōtra hunc text. oppo. de. c.i. qđ
liter olim seu. alie. pos. so. secundū. Ia. de bel. And. 7 bal. subaudi-
endū est ad tex. ibi null a iure se a diversis pñm erari poterit n̄

endum est ad tex. abi nullo iure le aquerius dñm tueri poterit ni
si acceptor sit paratus se inuestiri a domino et servire domino vt
h̄o all. tene m̄eti hanc limitationē qz tertio vnluersalis negam?
recipit limitatione et restri. facit. l. obses. C. de pre. mi. z. l. fi. C. sine cē.
vel reli. no. qd si vasal. pōt refutare fenduz in p̄iudicium iuris iaz
alteri q̄siti q̄ videt esse cōtra debitū rationis ar. in. l. si partē. in fi.
ff. quemadmodum servi. amit. sed hoc ideo qz ista facultas inerat
a prin. yt. j. de vasal. q̄ contra consti. loth. feu. alie. in. c. i. ynde hoc
scire debuit ille q̄ cū vasallo cōtraxit. et iō sibi imputet et est tex. no.
in. l. qui cum alio. in prin. ff. de regu. iur. l. si quis domum. g. j. ff. lo. se
cundum Bal. quero cum glo. in ver. sed quare zc. + qd si mortuo

cunctum. Bal. quero cum glo. in ver. sed quare ic. T qd n mortuo
primo vasallo datore relictis heredibus et feu. sit reuersum addo
minum an iste secundus acceptor poterit agere de euictione dictos
heredes et respodet gl. distinguendo. quia ut iste secundus acceptor
sciebat. datorum habere in feu. ab alio. et tunc non possit agere qd sci-
re debebat qd mortuo eo feu. reuertebat ad dominum et potius ex
natura rei res dicitur definire esse et finitur feu. et dixit bal. in. l. eu-
qui. s. filibertus. s. de iniurie. ideo non potest de euictione agi. ita
gl. hic concord. gl. in. l. si familie ibi maxime. Sal. C. fami. her. et hoc
est verum nisi sibi specialiter fuisse in hoc casu promissum de eu-
ctione si vero ignorabat eum habere in feu. ab alio. et tunc posset
agere prout distinguitur. j. de inue. de re. alie. fac. in prin. et hoc vo-
luit ista glo. vsque ad ver. sed nunquid quam glo. intelligas pro-
cedere formando. q. vt. s. habendo respectu ad ter. de vasallo alie-
nante alteri. et ita intelligit. And. de tiser. et est ratio; quia iste secun-
dus acceptor scire debuit quod feu. semper erat reuersum ad do-
minum ex eo quod vasallus non potuit transferre ius suum in aliud
per talium p. no. j. de phi. feu. ali per Fed. in. prin. in. glo. iij. in. fi. et id
respicienda est supradicta distinctio vt. in. l. si fundi sciens. cu. ibi
no. C. de euic. sed si volumus intelligere glo. in primo vasallo in-
feudante ius suum alteri vt videtur presupponere glo. et tunc qd
hoc licitum est tam in re antiquo quam novo vt. j. qualiter olim
feu. alie pos. in. s. j. et j. de probbi. feu. ali. per Fed. in. s. illud. pos-
set ille secundus vasallus agere de euictione contra dictos heres
des etiam si fuisse sciens quod ipse primus vasallus recognosce-
bat dictum feudum ab aliquo domino qd dicit Ba. de bel. et Bal. esse ve-
rū qd feudum fuisse reuersum ad dominum per culpam primi vasalli. ar.
so. ma. l. pe. in. prin. et s. locati. l. si merces. s. ductor. secus autem si
naturaliter et sine culpa qd tunc bene esset fienda dicta distinctio
falsa not. in. l. si familie. C. fami. her. facit qd no. gl. j. de. l. cor. ca. j.
in. s. similiter. et est ratio differentie sicut ipsum Bald. qd casus qui
naturaliter eveniunt prouideri possunt regulariter. alij vero non

ff.de contraheri.emp.l.fistulas.S.frumenta.z.ff.de ac.empl., f. ca.
z.ff.local.i.si quis dominium.S.j.z qd no.in.l.divortio.ff.de ne.gel.
facit ad predicta q dixi de inue.de re.ali.facta in prin.op.ab extra
quod imo ille qui accepit ad libellum a primo vasallo possit il-
lud retinere vt probatur.j.de feu.non haben.prop.natu.feu.in.
j.so.ibi ratio est quia vasallus primus fuit inue.de dicto fe.cic
ditione vt possit alteri alienare.z ideo hoc est sibi permissum et
natura z virtute conditionis adiecte in inuestitura.quod possit
ex vtroq contractu alienare hic autem loquimur in vasa qui sim
pliciter fuit inuestitus non adiecta tali conditione.ff.de vifust.j.e.
l.si quis.z ita tenet Ja. ardi.de quo dic vt habetur in.c.feudum
ea.l.j.si de feu.fue.contro.quero ab extra an iste secundus accu-
ptor ad libellum possit sibi consulere dictam rem feudalē retinen-
do z seruire priori dno tanq vasallus nō obstante refutatione fa-
cta per suum datorem qui vere erat vasallus z dicit q sic per egypt.
tatē.S.si vero qualiter olim feu.ali.po.sed alua.nō putat aliq mo-
do istam declarationem procedere in.q.pposita q secundus aca-
ceptor tenet iure libelli z est ratio:qz hodie talis 3ctv.e

- tus ipsi vasallo vt not.in gl.y.j.de phi.feu.alie.per Sed ergo in continentia facta tali alienatione que censetur alienatio intelligitur esse dictum feudū apertū vt.j.quid iuris si post alie.feu.vas illud rec.c.i.no.gl.magna.j.de succes.feu.in.s.hoc quoq;.i hoc etiā est
dementia illud per se non ab s. genere loquitur

de mente Bland. de litter. non ob. s. li vero. loquitur de dictu licito vi
delicet qm̄ vasallus ius suū alteri infendat q̄ h̄z hodie licet vt. s.
dictu est: vñ non dñ trahi ad illicita. l. q̄ nō rōne. ff. de legi. sed cer-
te dictum Bal. debet intelligit qm̄ accepit ad libellū minus dimis-
dia et sic in casu licito quero anyasall? iste possit sine pena privatio-
nis libellare suum feu. agnato suo qui successurus est in dicto feu-
do. et dic q̄ sic secundū Ba. ardi. per tex. j. de ali. fe. pa. in. c. i. et dili-
j. de ali. feu. in. s. pe. et in. c. titius. j. si de feu. fue. contro. q̄to an pos-
sit idem vasal. l. libellare dictum suum feu. etiam extraneo ad tem-
pus et non in perpetuum. et dicit idem Ba. ardi. quod sic per tert. j.
de alie. feu. in. s. et si clientulus a contrario sensu nisi dictum fendi-
t̄ esset in curte vel in districtu domini quia tunc nulli posset libella-
re vt infra eod. in. s. penul. et in. s. fin. latius dixi. s. eodem in. s. pe-
cedenti.

- G**asallus ad quem spectat fendum si consentiat aliam inuesti-
stori sibi preiudicat.
Gasallo presente si dominus inuestiat secundum ipso tñ ignoran-
tia ex cuius dictatur consentire.

Preterea. Si ille ad quem spectat fendi de iure consensit alium inuestiri sibi preiudicat. b.o. Mo. q. qui aliij consentit sua iura perdit et aliena fortificat. l. cum quidam. C. de admiss. tu. et ss. de inof. est. l. nihil. et l. fi. et ingl. hic ponita in fi. et istam regulam intelligas procedere quando quis consentit in iure suo transferendo in aliud secus si sensus non fiat ad hunc effectum ut in l. inter officium. ss. de rei ven. et extra de reiudi. inc. suborta. facit quod non. Inno. in. c. inter dilectos. in fi. de fi. instru. Mo. quod si consentio inuestiri sequentem preiudico mihi ita quod non habeo regressum ad repetendum amplius illud cui renunciaui ut hic et l. fi. de feu. fue. contro. in. c. Etius. et in l. generali. in fine. de non nup. pe. et est ratio quod ad istum effectum fuit presitus dictus co

sensus. et ideo in illo effectu parit preiudicium. I. fideiussor. s. pa-
ter. ff. de pigno. et ff. qui mo. pig. vel hypo. sol. l. sicut. s. vendi-
nis. ybi est casus sin. secundum Bal. de eo qui consentit ut de re
sua alter testetur. de quo per doc. in l. cum quis in prin. ff. de leg.
sij. non autem debet dictus consensus trahi ad alium effectum nam
si dominus consentit vasal. alienanti iste talis consensus trahitur
ad utile dominium ipsius vasalli non autem extendi debet circa vite-
cum dominium ipsius domini qr ad istum effectum non fuit praeditus
ut dixit Inno. in d. c. inter dilectos de fi. instru. facit qd not. in l. si
ignorante. C. de remis. pigno. quero cu gl. an iste text. intelligatur
de consensu tam tacito quam expresso et responderet qd sic nisi ipse
consentiens tacite inteligeret ius suum durare qr tunc tacitus con-
sensus minime preiudicaret. ff. qui. mo. pig. vel hypo. sol. l. sicut. s.
non videtur. et hoc voluit ista glo. vsq ad ver. ite istud ec. quam
glo. simpliciter sequitur. Ja. de bel. et cōter docto. per no. in c. i. b
prohi. feu. ali. per lotha. idem t3 Bal. dummodo iste tacitus con-
sensus probetur ex aliquo actu. puta ex acquisitione sigillit. C. de
re alie. nō alte. l. ij. vel per subscriptionem. d. l. fideiussor. s. pater. s.
fideiussor. pig. et C. plus valere quā agitur. l. fi. sed tu subtilius con-
sidera fm Baud. de iser. circa istam materiam quoniam aut logi-
mur de contractu qui potest fieri super re mea et me inuito pura
vendere legare et dividere. l. rem alienam. ff. de contrahent. emp. l.
cum alienam. C. de lega. cum si. et tunc mea presentia et tacitus con-
sensus mihi non nocet aut loquimur de contractu qui non pos-
set fieri me inuito sicut est in contractu pignoris vt. l. alienam. ff.
de gigno. actio. C. si alie. res pigno. data sit. l. que predium et l. ff.
et tunc tacitus consensus nocere debet; et de hoc loquuntur leges
hic allegate. et ita no. per glo. in. l. gayus. de pigno. actio. et in du-
cto. s. pater. faciunt que habentur maxime per Bar. in. l. que dor.
ff. so. ma.

ff. sol. ma. per cano. in. c. nōne de presuz. ex quib⁹ ipse infert in pro-
posito nostro in hac materia feudali q̄ quēadmedū qs pōt vēde
re īcē mēā etiā me inuitō ita posset. qs aliū de feudo inuestire etiā
me inuitō vt probatur. i. de inuest. de re. alie. fac. in. c. i. in prin. amo
fortias dicit ipse quod sicut in vēditione rei mee non preiudicat
mīhi mea presentia vel tacit⁹ cōsensus ita & eodē modo nō pīudi-
cabit mīhi mea presentia vel tacit⁹ cōsensus adhibet⁹ inuestitu-
tiā & taciturnitatē adhibebet aliqs act⁹ sicut sigillādo vel subier-
bendo. & tūc est fienda alia distinctio q̄ aut se subscribit vt testis
aut autoritatē pīstas. Et tūc nō v̄l le subscribere aīo consentiēdi vel
faciēdi sibi preiudicū. l. gaius. ff. de pig. actio. l. titio. h. lucio. ff. de
leg. iij. l. zī cō. sit. c. ex literis. d. trāslac. aut se subscripsit nō vt testis.
& tūc videt⁹ se subscribere aīo consentiendi. & id facit sibi preiudi-
cū. sicut. h. non videt. ff. quēad. pig. vel hypo. sol. & l. titius. h. ff.
et. i. per gl. in. d. h. pater & intellige predicta qd si tunc facit. ibi
predictū si sciebat cōtentā in scriptura alias sec⁹ vt. C. pl⁹ vale
scit. l. si facit ad predicta. l. q̄. C. de reb. alie. nō alie. & q̄ no.

- 2

in.c.susceptū e tra de rescrip.in.l.si cū dotem.in prin.ff.sol.mat.z
ista fuit ratio decidēdi i. §.nostro ratio aut dubitādi erat qz dñs
in nullū casum sibi prouiderat sed habebat solū pro se p:ouiden-
tiā legis.vnde videbaſ qd per prouidentiā expressam valalli de-
beret derogari tacite dispositioni legis.l.f.i.C.de paci.l.maritus.
C.de procu.ritē ex ter.no.qd ex delicto seu culpa vnius pōt iſurge
re preiudiciū in personā alteri qd patet qz si frater delinquēs de-
cessisset ante delictū cōmissum seu culpā tunc successisset ei frater
suus sed per eius delictū prius frater a successionē et admittitur
dñs vt hic.z.j. qz fu.pri.caſa.be.amī.in.§.f.i.z.j. si val.feu.pri.c.j.
z in gl.hic posita in fi.sui ibi sic ergo rc.Oppo.cū.d.glos.qd imo
illud feudū non debeat reuerti ad dñm sed ad agnatos postq ille
vasallus nō deliquis in personā dñi p regulā que ponit.j. q fuit
pri.caſa.be.amī.in.§.f.i.licet allegauerit i ti.in qui.cau.feu.amit.
z no.bene sol.dicit glo.†qd etiā per alienationē factā sine volūta
te dñi intelligi vasallus delinquere in dñm qm ipsum cōtēnere
videſ vt probat a cōtrario et sic nō ob.z habes glo.expeditā vsqz
ad fi.q bene loquit intelligēdo eā in feudo nouo prout intelligit
isteter.secus aut si feudū esset antiquū tūc an per talē culpā alie-
natiōis feudū reuertat ad agnatos an ad dñm videbimus in.d.
§.f.i.in conclusionibus.z not.p gl.i.j.de succes.feu.in.§.bis quoqz.
in glo.magna circa med.z vide qz dixi.§.e.in.§.aut si libellario.
Oppo.ab extra qz hoc presupponat qd si vasall⁹ reliq̄s filios
qz tunc feudū deberet ad eos reuerti sed cōtra.d.c.si vasallus cul-
pam.j.de feu.fue.cōtro.Solu.ibi loquit de culpa proueniente ex
delicto vasalli quo casu filij et descēdētes excludunt hic vero lego
mur de culpa vasalli proueniente ex ingratitudine cōtract⁹ ex quo
casu si feudū est nonum tunc reuertitur ad dñm vt hic nec ob.iste
ter qui videſ p̄supponere qd si haberet filios qd deberet ad eos
reuerti qz loquit scđm iura antiqua hodie aut extantib⁹ filijs re-
uerti debet ad dñm vt not.glj.de suc.feu.in.§.hoc quoqz.vel dic
qd licet fecerit mentionē de filio tñ illū tāq̄ indubitable omisit
indecīsum vt dīs super tex.licet Jaco.de bel.voluerit intelligere
qd si filij extitissent lz ipſi non admitterent nibilominus ipſi nō
essent causa vt feu.nō reuertat ad dñm sz ad fratres.ar.ff.de ino.
testa.l.pamp.§.qm̄ aut.qd mihi nō placet per ea que videbim⁹ i
d.§.f.i.j.que fuit pri.caſa.bene.amī.super tex.z cōclusionibus.z
in.d.§.hoc quoqz.z si vis scire quo fiat feudi diuisio inter fratres
Bal.hic dicit qd fit vel pro diuisione ipſi⁹ rei feudalis vel per su-
mantes.i.domos vel per capita vasallorū prout inter eos cōco-
dabitur intellige sine feudi desolatione vt dixi post an.in.§.aut si
libellario.

Easallus nō potest sine consensu domini alienare aliquā partem feudi sui quod habet in curte domini vel etiam extra curtem vbi dominus habet distritum iurisdictionem vel honorem. Retentio vel reservatio alicuius partis vel iuris i re feudata p

Multibus patronis voluntibus reuocare in seruitute per ingra-

¶ pluribus patribus voluntibus renocare in feritate per insig-
titudinem inter se differentibz: qz vñus vult renocare alter nō: qd
prefertur ille qui stat pro libertate.

Item si quis + *Latus valall* non pot sine coleno
su dñi alienare aliquā partē seu, seu

Si fuerint. **H**ic ponit aliū casum in quo vasallus propter ingratitudinē cōtractus priuatus iure acquisito p̄ fratres etiā cū pācto succedēdi in ipso feudo. **T**h̄i. h. d. si fratres diuidant feudū cū pacto qđ frater fratri succedit vno morte sine herede q alienauit pl̄us medietate nō ad tertius alter frater in portione alienata per aliū sed ipse dñs. h. d. lot. ter. ibi z vnum intelligas vel solus tñ nomine. noīe vtriusq; etiam simul vnum cū alio qr̄ in hoc nō est vīs. vt in. d. g. f. j. de feu. quinimo etiā si tertius noīe ipsorum accepisset inuestiturā abet locū iste. g. secundū Bald. facit. c. j. j. de benefi. fra. not. ibi accepit subauditē sub noīe sui z nomine fratri cuī pacto vt vñ accedat alteri in feu. not. ter. singularez ibidem erit qđ inter fratres habet locū diuisio neq; cadūt a iure feu. qđ est limitandum si fuerit feu. iudicisibile puta regnū ducatus vel marchio. c. j. g. pterea. j. de prohi. feu. alie. per Fede. nā tunc nō pōt fieri diuisio si quo ad cōmoditatē Bar. i. l. inter tuto. ff. de admi. tut. z facit in. l. famili. C. fa. hercīl. not. ter. ibi feu. ad dñm qđ si fratres diligenter feudū z vñ alienauerit pl̄ medietate medietatis sue z recesserit sine herede feudū ad dñm reuertitur z ex eo ter. not. qđ p̄ pactū frater possit succedere fratri in feudo nouo tñ hoc intelligendū qñ feudū vacaret per mortē alterius. secus aitez vacaret per culpā qr̄ tunc deuoluit ad dñm nō obstante pacto in stiture. z hic in ter. scdm oēs debet intelligi qđ fratres erant in stiti cū pacto qđ frater fratri succedit alias esset de indubita li iste ter. contra. l. ancille. C. de furt. cū vulgaribus z est ratio qr̄ alienationē indebitē factam per vasal. feu. culpā fuit iā aperī m dñs ante mortē ipsius fratrī delinquētis: vnde nō op̄z am īns aperiri fratre per mortē ipsius delinquentis qr̄ attenditū dūtio primo epistens. l. si quis ita stipuleſ. ff. de ver. ob. z pbaſ

etum iurisdictione seu honorē: qz tota villa est sub iurisdictione vel districtu seu modo si dñs infeudat mibi dictā suā possessionē existente ī dicta villa vel castro rētētis sibi sua iurisdictione seu districtu et honore intelligoz habere et recognoscere seu.a dñs extra curtem suā in loco tñ in quo ipse dñs habet iurisdictionē et honorē et de hoc loquitur scđ pars.sed interdum dñs habet vasallos extra curte et extra iurisdictionē et districtū suū et honorez exēpli cā ut si in dicta villa vel castro dñs habeat modicū qd.puta possessionem ita qd totū residuū sit rusticorū vel aliorū cōsortiū nec hz dñs in dicta villa vel castro aliquā iurisdictionē vel honorē seu districtū et de hoc loquitur.c.i.j.de ea qui cu.vedi.not. et qd rētētio vel reseratio alicui partis vel iuris in re feudata per dñm profest ipsi dñs vt hic. t.s.tit. prōt.in. h. si quis de māso. et ibi dixi in. gl. ibi posita in fi. qd patet in casu nostro qz si dñs nihil retinet potuisse vasalū alienare feudi suū ylqz ad medietatē vt. s. g. prori. z. j. de alie. feu. in princ. sed qd dñs aligd sibi referuat pnta curtem iurisdictionē vel districtū. tūc non pōt. vasallus aliquā partē alienare vt hic qd intelligas vñ s̄ ista iura antiqua hodie aut indistincte est prohibita feudi alienatio in quaciqz parte absqz dñi voluntate. vt. j. de prohi. feu. alie. per fed. in princ. et hoc etiā sentit glo. nostra no. qd dñs cōcedendo et infeudādo simplis citer rem contentā in sua iurisdictione nō videt per hoc cōfessisse iurisdictionem vt hic. secus si cōcederet vniuersitatē castri vel ville in quo etiam iurisdictione veniret qz tunc videre concessione etiā iurisdictionē et tenet Bal. ar. i. l. j. s. cū vībe. ff. de offi. p̄f. vīb. et ibi etiā per ipsum et de hac. q. plenius. j. de ca. q. cu. ven. in. c. j. n. j. q. not. hic ter. singularam scđm Bal. qd aliud est habere iurisdictionem et districtū in loco aliud est habere dñm terrarū positarū in dicto loco. sed tu aduertas alii ter. similem. j. de pac. iura. si. te. in. h. ad hoc qui allodiū. Pro cōplemēto questio. vasallus cōmifit felloniā et sunt duo dñi feu. indubiusqz vt ducat. t. vñ vult remittere felloniā alius non: querit quid iuris. rñdeo ylqz dicē dum qd ambo debeat. cōsentire. vt no. gl. in. simili de iure pa. in. l. j. C. de libe. et eorum libe. et per Bald. in. l. j. ff. de rerum dñi. qd. xxvij. Saly. in. d. l. j. ftenet in simili in pluribus patronis volentibus reuocare in seruitute per ingratitudinē. inter se differentibus qz vñs vult reuocare alter. non qd preserit ille qui fiat pro libertate ita dicemus hic inclinādo in mitiore partē. c. f. de re. ind. Quintino posset dicere vasal. an solo cadere a toto et nō particu- riter pro parte vñ vel aliquoū tñ. ita Ange. in. l. ex. nopalib. g. nō solū. ff. de pecu. qui loquitur in emp̄yto. tñ quo ad hoc eadē ratio est in feudatario pluriū dominorum per ea que tradā vobis in. c. f. j. de capi. qui cu. ven. Questio bona vasalli sunt cōfiscata an dicūt feu. confiscatū rñdeo qd imo feudi reuertitur ad dominū et ad proprietatem. vt not. Bal. i. d. l. j. in. q. xl. Bart. in. d. si finita. h. de vectigalibus. ff. de dam. infec. Oldra. g. s. xvij. incip. thema tale. d. An. cōs. l. j. incip. ieu. xp̄i. t. c. stricte nō repuso glo. in. cle. pastoralis in verbo subiecto de re. iud. facit glo. in. c. f. l. j. s. v. vel nepotibus. xvij. q. vñ. et qd videbimus in. c. j. f. illud. de probi. feu. ali. per fe. car. in. cle. h. et ibi imo. in. ix. col. de here. cano. in. c. in qui busdam de pe. Bal. in. l. si quis presbyter. C. de epis. et cle. Bald. et Imo. in. l. insulā. in. p̄m. ff. solu. mat. car. in. cle. h. in. viij. q. de iure pat. et refert sequit Saly. quē dicit consulus qd feuda ecclē. nō transeunt cū cōfiscatis sed ad ecclē. dominā redeunt et hāc op̄. dicit tenendā qz ecclē. favorabilior. Jo. de ana. in. c. vergētis. in. f. de here. imo. in. c. j. i. l. j. car. de feu. Pet. de anel. in. c. felicis. v. si qua. de pe. Spe. in. t. de feu. g. qm. ver. x. l. nisi esset tale feudi qd posset trāsire ad extraneos heredes. nā tñc acquiretur fisco. ita tñ qd concedat habet vt hic do. car. in. cle. h. in. viij. q. de here. bal. in. l. j. C. de lib. et eod. lib. in. c. imperiale. j. de prohi. feu. ali. per. sed. Pau. de ca. in. c. f. l. j. incip. i. quod et cons. l. j. incip. i. xp̄i. circa presentem casum. et ita tenet belamera. deci. cccccccxy. que incipit pro introductione questionis qui intelligit qd hoc casu fiscō tenebit in vita vasalli. delinqutis postea redibit vel ad agnatos vel ad do. sicut inssit. ante delinqutis. facit tex. in. c. j. in. f. de capi. corra. Bal. in. d. c. imperiale. imol. in. d. h. si de vectigalibus. ita dclarat et cōs. etiā op̄. qd feu. vt quid personale non transeat in fiscum tñ. Bald. in. c. j. in. f. j. per quos fiat inue. dicit qd si feudata. tar. cōmissit delictū per qd omnia bona sua veniunt publicāda et dominus noluit ab eo vendicare feu. qd tñc p̄ vita illius feuda tar. querit fisco. per legē statut. g. cornelius. ff. de iure fisci idem dicerem casu quo devolueretur ad agnatos et non ad dominum per delictum quod illis negligenter vadat ad fiscum pro vita delinqutis limitatibis ergo predictam opinionem non procedere vñt offensia per qd bona publicācantur effet in dominum commissa quia nō transeunt in fiscu sed in dñm bona feudalia in. c. f. g. denos ibi vltionis. r. j. que fu. p̄t. causa be. ami. d. Alexr. in. d. h. si de vectigalibus. secundo limitatibus nisi esset taliter cōdemnatus a iure vel ab homine qd haberetur pro mortuo. nam tunc etiam non vadit ad fiscum. Bald. in. l. j. in. v. q. ff. de re. dñi. dom. Alexr. in. d. h. si de vectigalibus. in. xp̄i. colum. tertio limitatæ possit.

tur nisi in investitura quoqz essent filij cuius patre inuestiti et sic filii non ventrent ut heredes patris sed ex tenore inuestiture tunc obstatē delicto patris et confiscaōne bonoꝝ feudi ibit in filios puta inuestitus est pater et inuestitura stipulatus est pro se et filiis tunc filii ex inuestitura videtur ius quesituz ideo delicto patris statim amoto patre non ibunt bona ad fiscum sed ad eos ita imo. et Pau. de ca. in. d. h. si de vectigalibus. Barto. in. l. j. ff. de inter. et priue. et in. l. emancipatiū. ff. de senato. Bald. in. lapud iulia. in. f. si quid alicui ibi imo. ff. de le. j. et facit qd videbimus in. c. j. an agna tuis vel fili⁹ et si qnqz aliquale preſudicū videt fieri dñs per confiscaōne vtles qd transit in superiorē principiū in casibus in quibus feudi transit in fiscu qz cogit habere fiscū et principiū in vasallū huic dāno dant tria remedia. Spec. in. d. h. qm. ver. x. l. in. de. deci. cccccccxy. belamera. quero etiā post alii. an iste vasallus qz habet feu. in curte vñ extra curte sed ī eo loco vbi dñs hz tñc d. vel districtū tñc talis vasallus possit tale feudi alteri infensa dare videtur discendum p̄ regulaz traditā qd sic per gājō capi. corra. in. h. preterea. z. j. qualiter olim feu. alie. pos. in. h. si vero sed tñ in casu isto ego puto contrariū per rationē specialitatis bñl. literē et ita videtur sensisse glo. hic posta non ob. qd iste tñc. die sit correctus qd nihilominus ratio ipsius remanet. vt nō glo. h. de coniungen. cum eman. lib. facit pro hac parte ratio dedicata huius. h. hic assignata per dñm Bal. quare si necesse qd dñs d. sentiat in casu positō in isto. h. quia dñs p̄l. habet ergo p̄l. pos. test. C. de dona. l. sancitum. item quia dominus facit sibi refrena ut qd matus est. in iurisdictione. nam maior est qd ipsa res pñluta in feudata. d. h. j. de cap. qui cu. ven. vnde ipsa iurisdictione tanqz maior non debet accessorio sequi id quod est minus vt in regula accessorium. de regu. iur. l. b. vi. et infra in. h. autē preterea. a. in. h. vero hoc est ideo quia. vasallus habet vtile dñm quod preferit domino habenti directum in eadem re iuxta not. in. c. h. simili ter. j. de l. col. or.

Episcopum vel abbate vel abbatissam vel dñm plebis feudi dare non posse. Rubrica.

Continuatur hec rubri. ad precedentes hoc ordine. s. visuēt in titu. qui feud. dare poss. in rebus ecclē. nō cōpētēt ordine subiectiūt hec rubrica vel continuabis ad precedentes hoc modo quia post qd. prime posuit aliquos casus et modos feudi amittendi et in quibus feudi reuertitur ad dñm vt pat. s. t. p. t. nō vero addit alios casus in quibus similiter feudare uertunt ad dominos.

Urbanus papa statuit in sinodo res ecclē. non posse dari in feudum in futurū: preteritas autem dationes approbat.

Maiori reatu delinquit qui potiori honore fruicit.

Fuendum antiquum an probetur per duo instrumenta.

Et si episcopus. **T**ēsi episcopus. **P**apa vba statuit res ec. nō posse dari in feu. in futurū preteritas aut dationes approbat et consuetudinē dādi in futurū ea que dari consueta sunt confirmat. que dari non sunt solita prohibet dari in feudi ad hoc allegatur hoc principiū et fuit necessaria hec prouiso qd scđm Bald. hic qui allegat Jac. de are. in. l. iubemus nulli. C. de la. san. eccl. Ecclē. magis subiacet fraudibus qm minor facti. m. j. C. de contractu iudi. vt aut. quibuscunqz. C. de sac. san. ec. not. ibi in rebus ecclē. quod papa vrbanus statuit in sancta sinodo vt res ec. in futurū dari non possint in feu. nō sibi sancta sinodo. hec finodus scđm And. de ier. non reperitur in decretabili neg. decretis. nā nō est. c. nulli. de reb. ecc. non ali. neg. c. de laicis. q. vos adhētē And. qd archib. in. c. j. de deci. facit mentionē de hoc sinodo vrbanus. h. congregatiū conciliū turon. i. sinodo turon. i. statuit prout in tex. nostro not. tex. ibi eis subiecte eis. l. c. subiecte sunt. i. incorporate in potestatē mēlam ec. ita qd sunt veri et dñio ec. vt statim subiecti ibi tituli vocant et vnde c. i. et f. de his vera et libera possessio et ipsarū rerū intelligū res ipse esse dñm. ipsius ec. i. de dñio. nam dicim⁹ istud prediūt est talis ecc. i. de co. minio et titu. ipsius eccl. xij. q. j. necessitatē secundū petat. c. i. ideo tales res possunt app. titu. eccl. vt hoc tex. et diri. s. de his qui feu. da. possunt. in princ. et tales res nō possunt infendari per prelatos vt hic quod intelligas etiā si eorū sit consuetudo aliqua alia bona infendare vt differat a sequenti not. tex. ibi qd am. am. feu. eccl. qd est datuzante sinodū vrbani cōfirmatur not. ibi tñc tñc secundū intellectum verū qd si est consuetudo dādi in feudi valet consuetudo et concessio papa tñc bene inherenti rem eccl. in feudi concedere pōt. dūmitamen in ardūs et magni valos habeat consensum cardinaliū. Bald. in. l. p. C. de bo. que lib. alle. Archib. in. c. cum redemptor. xij. q. j. facit gl. Joa. mo. in. c. super eo. de heredi. lib. vj. yb. dixit collegium cardinalium esse in quibz possit.

Possessione qd papa nō possit ardua expedire sine cōfilio eorū pa- nos. per illū tex. in. c. per venerabilē. y. rationibus. qui fil. sint le. car. et repe. c. perpendimus. de sen. excō. et in. c. j. bi. imo. de cle. nō. r. Panor. i. c. que huius de his que si. a. malo. et par. ca. in. c. i. in. f. de offi. dele. in. c. literas. de resti. po. Yo. an. in. c. antiqua. de priu. les. do. Anto. in. c. requiusti de testa. facit archi. in. c. sunt quidam p. g. g. gemi. in. c. i. de renū. lib. vj. Bal. in. l. f. c. de diuer. resp. vñti in tñc hī declarandū in quo multi errant qd licet papa debe bat a dña expedire cū cōfensiū cardinaliū ut in locis preallegatis tñc ille consentus exigit in viā cōfiliū. nō qd sit necessarius ad vali- dationē actus adeo vt sic illorū consilia non sequat actus nō va- letanam si nō sequat illorū consilia actus valebit per regulā tra- ditio. m. c. cū olim de ar. in. c. cū in veteri. de elec. per Bart. in. l. j. h. s. ap̄tures. ff. de exerci. in. c. ver. c. autē ne sede v. li. vj. p. bac. deter- do. Anto. in. c. vt super. dēreb. ecclē non alie. Secundo modo si res alias feudata vel in emphytesim tenta est tanto tpe per p̄ latum respectu vtilis et directi dñj qd inducta est prescriptio pu- ta per spaciū. xc. an. ita glo. qd ibi ita intelligit imo. in. d. c. vt sup. Eng. in. d. l. si vacantia in. vj. col. in. f. facit tex. in. ar. in. c. cū de be- neficio. de preb. lib. vj. Tertio si per officiales ad hoc cōputatos prelatū vel canepartū capituli vel similis descripta sunt inf ea qd sunt mēse ita Bar. in. d. l. si vacantia. l. j. imo. in. d. c. vt super in. vj. col. teneat contrariū vñqz imo prelatū solus nec prelatū cū ca- pitulo nō pōt redigere bona ad mēsam qd non pōt mutare statū rei ecclē. Sed. ylqz mībi dubiū hoc dictū imo qd stud est muta- re de bono in melius. Quarto dicitur de mēsa si prelatū declara ut qd vult ea esse de mēsa ita bar. in. d. l. si vacatia et sic solo ver- bo potest declarari que bona dicuntur de mensa solo verbo po- test prelatū declarare quod vult bona reuerta ad se esse de mēsa si per annum tenta sunt bona per prelatū ad mensam suā vt vult Bar. in. d. l. si vacantia. car. in. d. c. j. et facit l. vetus. ff. de vino tri. oleoꝝ legato. vbi dicitur vñtu vetus post annū. tñ imo. an. d. c. vt super. nō titutur respondere et bene ad no. per arch. in. d. c. j. Panor. i. d. c. vt super. dicit ponendo op̄. nouā et equissimā vñqz vbi prima causa cōcessionis duraret de pñti habat locū predicta: sed vbi cessaret illa prima causa cōcessionis tunc eo ipso qd redeunt ad ecclē. sumunt sibi na- turam aliarū rex. Exemplū res fuit tradita in emphytesim hoc respectu vt reduceret ad culturā al's ecclē nō cōcessisset tractu tñp̄ vel alias resoptime culta est reuerta ad ecclē. ex aliqz cau- sarum predictarū nō vult Panor. qd possit licet cōcedi sine so- lenitate debita et sine causa priūe concessionis et tunc militat. c. cōcessione. de appell. et cessatio ratio imo. sed vbi perseveraret causa prima cōcessionis procederet primū dictū exēplū ecclē. habet caſtrū quo forte p̄ custodiā vel aliud est magis damnosum qd vti- le. deliberatur semel cū solēnitate debita dare i feu. si tractu tñp̄ redijt ad ecclē pōt etia alie nouo cōcedere nō obstatē irramēto de non alie. qd ista non est nouā alienatio sed est quedaz execuio antike ordinatio. facit. c. cōsuluit. extra de iudi. et. c. recoletes. de sta. mo. cōs. practica nō acceptat banc conclusionē qd rigorosa cōtra contrahētes cū ecclē. Quero an per duo instrumenta p̄ betur feudi antiquū rñdeo scđm rai. de forli. in. p̄m. rubrica. C. et albi. in. l. nō est nouū. ff. de legi. qd duo instrumenta sufficiunt ad probandū feudi antiquū. tñ cōsuetudo infendandi ecclē. requiri. spaciū. tñ. l. anno. Jaco. de Bel. et Bnd. dixi plene in. c. j. in. p̄m. d. de his qui feu. dare pos. alij bñt in tex. et titu. vacationē et tñc expom. i. vacat. ec. et rectore suo nō potest res solita dari in feudi infendari tñta scripta in. c. j. de reb. eccl. nō alie. lib. vj. vel etiam potest intelligi secundū Bal. vt bona ec. nō possit recto concedere in feudi in tñp̄ vacationis et sic in tpe mortis rectores ecclēs qd huiusmodi ex p̄spectu mortis est iustissimi eveni⁹. l. f. C. d. pa. c. d. cōces. p̄bē. Opp. 2tra tex. et imo. videbimus qd bona ec. p̄t da. nō feudi vnde opponit de. c. ex parte. de feu. sol. hic ponitur regu- la ibi eins fallentia vel aliter scđm Pet. de cer. quē lequit Bal. bona eccl. que non sunt in libera possessione eccl. puta qd occupa- tur a tyranis p̄t dari in feu. c. ex parte. tñ est cōsultus vt si bo- na sine magni p̄deris vel preciū qd infeudatio fiat cōsulto roma- no pontifice hic alij soluūt aliter qd. c. ex parte loquitur in bonis regalibus que p̄t dari in feudi. tex. vero nō stet loquit in alijs rebus sed Bald. improbat hanc solutionē et tñc qd difficultus alie- nantur concessia a principe. h. eo vero. in aut. de alienan. emphy. et not. p̄gl. in aut. hoc ius porrectū. C. de sac. sanc. ec. et diri. vobis de intellectu. d. c. ex parte. in. c. i. in. p̄m. s. de his qui feud. da. p̄t. Quero an feu. sint de mensa ep̄. respondet qd nō cū vtile dñm nō sit penes eccl. Inno. et alij in. c. vt super extra de reb. eccl. nō alie. facit qd not. per Bald. in. aut. hoc ius porrectū. C. de sacro- fice. eccl. et glo. in. cle. frequens. de excē. prela. Secundo quē cōfiliūt dare in feu. an possit concederet in feudi. sine aliqua solēnitate. rñdeo sic scđm Bar. et Eng. in. l. si vacatia. C. de bonis vacan. lib. x. scđm do. Bnd. de but. l. c. in. presentia. de proba. nisi bona essent incorporata vt hoc. c. nostro. et. d. c. j. de feu. bal. in. c. q. in. ecclē. qd est datuzante sinodū vrbani cōfirmatur not. ibi tñc tñc secundū intellectum verū qd si est consuetudo dādi in feudi valet consuetudo et concessio papa tñc bene inherenti rem eccl. in feudi concedere pōt. dūmitamen in ardūs et magni valos habeat consensum cardinaliū. Bald. in. l. p. C. de bo. que lib. alle. Archib. in. c. cum redemptor. xij. q. j. facit gl. Joa. mo. in. c. super eo. de heredi. lib. vj. yb. dixit collegium cardinalium esse in quibz possit.

Existente masculo femina non succedit licet actum sit vt fe- mine et masculi succedant. Femina semel exclusa a masculo in perpetuū est exclusa ita quod mors masculi deinceps non patrocinatur femine. **Quinetiam** Iste. h. habet varios intellectūt vt dis- cōsideret licet actūt sit vt female et masculi succedant. Not. i. ibi vt eius descendentes masculi et female qd tenor inuestiture cātabat qd descendētes masculi et female succedēt. Not. qd femina appo- sita in inuestitura simul cum masculo etiā copulatiue nō tñ succe- dit simul cum eo sed ita demū si masculus non esset vt hic. et. j. q. sibi et here. suis. c. j. de suc. feu. c. j. y. filia. Et est ratio qd ista copu- lativa in proposito nostro attēta natura cōsuetudinis feudorum copulat verba et non sensum et intelligit potū posita in. vi. ordi- nis yz vt si nō extaret masculus tñc ipsa femina debeat admitti alias sec̄. put alibi patet in simili. in. l. gall. h. qdā recte. ff. de li. et posth. Et intellige predicta vera et tex. nosū procedere tñc de mī qd tractarem⁹ de feu. simplici et recto qd nō dāt ad certū ser- vitiū. Et ista cōsuetudine in feu. cōditionato qd dāt ad certū seruitū. de qm c. f. i. de capi. q. curi. vēdi. qdē seruitū possit p̄fici p̄ ipsam mu- hierē et vel alij nose suo qd tñc ipsa femina admitteret simul cā depositus super ysbis feudorum. e. y

maculo.ar.ss. de viufruc.accre.l.si quis titio.r.l.si mulier.r.z.ss.de leg.i.l.titie tertiores.s.nihil.z in aut.de no alie.s.emphyteolis.z ita intelligit Jac.de bel.q dicit ita fuisse obtentu r in electu o fa cto in regno sicilie z sequit etia Bal.restringi ergo o d iste.s.solu in casu suo ad feuda recta z simplicia non aut ad conditionata pro pter apert natura verboru r mete c trahenti ex qua colligi vi de manifeste qd ita deberet succedere femina descendes sicut ma sculus.z ideo inelligit iste.s.in speciali casu suo de feudo simpli ci z recto no aut extendat ad alia feu.conditionata c tra metez co trahenti scdm iplos.z p hoc est tex.in capitulis extraordinariis in ti.de feu.z beneficis z c.in.c.si cui militi tñ in c trahenti faciunt q vidistis.s.in.c.j.s.z qr.de his qui fen.da.pos.vbi firmati qd il la.c.extra.non sunt allegada nec sequeda z qd imo in feu.dato ad cert seruiti femina no succedit.vnde p cordia posset dici aut loquimur qm in ccessione feu.non est pactu qd femina succedat z tunc eti in feu.dato ad cert seruiti sine conditionato no succe dat femina aut est in ccessione appositi q masculi z feminine sic.z tunc ex quo per pactu est recessum a coi natura feu.pcedat pre cedens distin.nec est sine ratione qd c currente tenore ccessionis q vocat feminas z masculos z natura hui feudi qd est ad cert seruiti qd pot per mulierem impleri recedam a regulari natura feudorum qd excludit feminas.¶ Mo.qd femina semel exclusa a masculo in perpetuum est exclusa ita qd mors masculi deinceps no patrocina female.z ita tenet Lald.in rub.de feudis csi.itij.qd est no.facit.c.iiij.de capi.qui cur.vedi.Et prestat argu.ad statuta disponetia qd filia no succedat cu masculo qm scdm Bal.mortuo p re relicto filio z filia si postea moriat filius sine liberis no pate bit loc female ad successionem patris veru successione fratris no repelle nisi frater deceperet cu herede testam etario secus autem si statutu diceret qd femina no succedat donec masculus superest.¶ tunc ista filia no intelligitur exclusa.sed suspensa a successione iterim tñ masculi insolitus est heres vt no.i.l.h.ss.si pars here.pet. Et eo mortuo sublatu est obstaculu qd obstr.female.¶ Et i o patri proportione sua succedet z pot vocari heres anormala scdm bal. vt not.gi.instit.de eo cui liber.causa bona adjiciuntur.¶ Ita con sultu fuit per franciscum tigrini Bar.in.l.h.s.videnduz.z.l.ss.ad tertul.in.l.duo emacipati.ss.de colla.bo.in.l.j.s.pater.ss.de consu gen.cu emaci.libe.Bal.in.l.si quis in suo.C.de inoffic.testa. in.l.si defunctus.C.de suis z legit.in.l.ss.C.de libe.prete.i.l.qd ve ro.ss.de legi.in.l.si vero.s.de viro.ss.sol.mat. Jo.and.in addi.ad Specu.in rub.de succel.ab intesta.in.h.col.facit per Bar.in.l.j.s. filium.ss.de bo.pos.c tra tab.Pet.de ancha.csi.xvij.incepit in questione supradicta z melius idem Pet.de anch.in csi.cxxij.in cip.hec questio iam vulgaris.z in csi.cir.incep.possit probabili ter Bal.in.l.gallus.s.quid si m.ss.de lib.z post.in.l.si qs posthu mus.s.filius.ss.de lib.z posth.d.Ant.in.c.rainutius in.xvij.col. de test.Lud.in.l.ventre.ss.de acqui.here.facient qd subiectiam in ultimo in electu huius tex.¶ Pro clariori intellectu gl.q hic est ynicia.Qnero cu gl.qd si in casu nostro vasallus inuestit pro se z descendenter suis masculis z feminis relicto filio z filia utrum ipa filia succedat.¶ Et rindetur qd no state masculo no debet admitti.vt j.de suc.feu.in.s.filial.z.j.de eo qui sibi z here.suis in.c.i.qd est verum nisi post mortem vasal.filius masculi subito mortuus esset qd tunc no videre extitisse postq subito defecit.l.posth.ss.de iniust. rup.irri.qz te.¶ Et hoc voluit ista gl.tota vsc in ss.qd gl in se vera est z bene loquit.z.d.l.posthum modicu faciat qm ibi fuit mortu viuano z sic ante patrem hic vero post.vt in.l.j.C.de posthu beredi.instit.verunt pro glo.facit.l.silio.ss.de iniust.rup.irritoqz testa.C.coia de le.l.ss.sed qr.z de bo.qlib.l.ss.j.de vi z viar.l.q post.z eatenet Jac.de bel.Ray.Mico.de nea.z Bal.verunt gtra glo.est End.de iser.vez qd filia no debeat succedere qr etiacione mometi qs excludit.vnde dicit ipse qd filius viuus iam excludit filia.¶ Et licet postea ipse filius illico moriat nihilominus filia qd fuit iam exculsa no debet posse admitti ulterius illo eodem ture qd semel rite exculsa ar.ss.de verbo.obli.l.inter stipulat.¶ sacra.z.C.de posthu.here.instit.l.qd certatui.in ss.z.ss.de reb.dub.l qui duos. in priu.facit pro hac op.z qr si testator facit substitutionem filio si ne liberis decesserit z ipse moriat cu filio qd viuit nisi uno mometo substitutio fideicomissaria est invenit.ss.ad trebe.l.ex facto. S.ss.it qd rone mometi rescindit testm.C.de posthu.here.instit.l. Et mometu opera.vt not.gi.in.l.sz z partus.s.ss.qd me.c.ad. Ant.csi.xj.inci.nullamulier.vide qd no.¶ De anc.d.csi.xvij. S.allegato.z.d.csi.cxxij.Sz bis no obstatib determinat huius plaua.vt in hac gl.z.j.de succes.feu.in.s.filial.z estr o qr no dicit vivere qd illico obiit.¶ Itē qr filia no erat apposita in conditione sz in copula.¶ Itē qr hoc satis videt esse omete c trahenti.ar.i.auf. de here.z fal.s.si qs aut.z.j.se.z.ss.si cer.pe.l.cu qd.z.ss.depositi. l.si couenerit.¶ Et hac op.z sequunt tanq fulcit meliorib autoritatib gl.z doc.¶ Et qr magis fundata super egitate z voluntate o bentu:qm aut qs dicat illico decedere dicit Bal.qd ille q moriat ante qd sit ei impositu nomine in baptismate qd tps est octo dieru vt

tenet Inno.in.c.nā et ego.extra de ver.fig. Ad si.gl.not.qd parta
sunt masculū nō extare vel extare et repudiare successionē fendi.
facit.l.ij.ij.ij. et si sunt sui.ff.ad tertul.z id qd plene no.i.l.q se pīs.
C.ynde libert cū illo arti.an in suis sit lo² successorio edicto.not.
qd si mascul² decebat femina succedet i feu. quē intellectū gl.fem
tus est hic Jaco.de bel.quē defensabo.j.scōs intellect² est And.q
hic vasall² fuit inuestit² vt descēdētes masculi et female succedit
la sorore.Querit an soror succedat.determinat And.qd nō succe
dat per istū tex.z est ratio qz tenor inuestiture loquit de successione
descendentū non aut collateralū qz soror vult succedere fratri
fendo.ar.l.s² si plures.ij.ij.ff.de vul.z pup.bic intellect² And.
placet primo qz in feudis est regula qz ybiūqz actū est masculi et
female succedere nō existēte masculo succedit femina.c.j.filia.abi
no.j.de luc.feu.Scō p ter.i.c.i.de eo qui sibi here.ij.suis z cato
cio qz ista soror nō succedit fratri imo venit puidēria pris vt in si
mili vidistis gl.in.c.i.S.cū vero corradus.ij. qui feuda.pol.z ma
sculis female succedat ordine successivo.ar.eorū qz hoīn.ij.gall.
S.qdā recte ff.de lib.z post.possit tñ saluari intellectus And.
si actū sit qd existēte masculo et female nō succedit female etiā si
decesserit mascul² sed iste intellect² esset de indubitabilit² labeo.de carbo.edic.nā maximū est in feudis vt tenor inuestiture
sit seruādus.c.j.de duo.fra.de be.inue.dixi vobis in pe.bn² opa
ris.Terti² est intellect² and.q erat inuestit² vasall² eo tenore et
mascul² et female filia succederet in feu.ita qz pactū respectu filie
sit psonale deinde decessit vasall² relicto filio et filia an des.ēdētes
succedat in feu.certe dicendū est qz nō tenor inuestiture loquebat
de female prima et de filia primi vasal.nō aut de filia filij ard.ho
nos.ij.hoc sermone.ff.de ver.fig.nec ob.qd pactū dicat esse reale.
Iungē.S.pactoz.ff.de pac.qz rñdet And.illō verū dubio.Mos
aut loginur qn certū est qd pactū sit psonale iste intellect² Is fit ve
rus in se tñ literē nō applaudit qz nō appetat in ter.qd pactū sue
rit psonale imo appetat 2tra.ibi vt eius descēdētes masculi et fe
mine.ar.l.pretio.de publica.z.l.si pluribus.de le.ij.z ar.no.in.las
qui.S.vtrū.ff.de reb.dub. Itē qz indistincta equipollē vniuersali
vt plene p Bar.ij.l.oēs pp̄lī.ff.de iusti.z iur. C Itē qz pactū su
bio est interpretandū reale vt plene no.p.Bar.in.lq in futurū.ff
de pac. C + Ultimus est intellect² bal.qd hic sit causus qz post qz
semel exclusa est female a masculo semp intelligit ex clusa in feu
dis.z ita per hūc tex.cōsultuit Paul.de cast.cōs.ij.ij.qd incipit
xpi zc.yisa suprascripta.Lalid.in ru.de feu.2i.iiij.Bar.in.lq
incipit Jac.z in alto cōs.i.qd incipit in noīe dñi proponit qd pīs.
Pet.de anch.in cōs.i.ecxxi.incip.hec questio vulgaris est Balan
c.i.j.de fil.natis ex ma.ad morganū cōtracto.in aut.led si g.c.in
Lin quib².C.de secun.nup.and.j.in tī.imperator lotha.Euge pī
pe.c.j.in.ij.co.Albe.in.ij.parte.ita in cōs.i.iiij.incipit statuto cuius
qd mortuo marito et faciunt autoritates cōcordantes qz in tē.
S.allegau. Qdof.ā summa.ā tī.q pñt succedere in feu. C Et hīc
intellectū videfsequi Jo.blan.in summa de feu.in ti.de successio
ne feu.yel dic qz mascul² quē intellectū do.z Mar.hic morat
dicens qz ipse intellectus Bal.reprobaē eisdem rōnibus quibus
improbab² And.in suo intellectu quē p scō posu. Itē ergo
intellect² gl.scōm eū quē seq² Jac.de bel.q pfecte intellectus ter
fendal.vc² qz existēte masculo non succedat femina.c.j.filia.de
successio.femini hīc durū recedere ab autoritatib² Bal.cōcordia
tib². C Itē literē multū applaudit iste intellect² et intellectus
And.p scōrelat² nisi paulisper restringit literā volēs et intel
ligere qn in successione actū est specificē de descendētib² rōnib²
eisdē rōnibus cōfundit p dñm z Mar.vter qz intellect² And.c
Bal.Rñdeo argumētis cōtra intellectū And.factis p qd et rōnib²
sum erit reprobationi intellect² Bal. C Nō ob.S.filia qz nō videt
ille ter.qd si filia semel fuerit ex clusa qd amplius admittat.z
possūz rñdere ad.c.j.ō eo qz sibi et heredib² suis.Uel aliter ibi u
bo varios intellect² ex qb² apparebit qd nihil ob.Nō ob. etu
tertiū dum dicitur qz veniat ex prouidētia autors ista female et
imo negat qd ita simpliciter videf vocata female scōm fendi
naturā vt masculo existēte nō videatur vocata female s² exclus
qd modo succedit regula cōmuniis qz semel exclusus ppterio
exclusus.z ita videtur primus autor sensisse se conformando m
terie subiecte per ter.in.c.j.filia.j.de suc.feu.z ibi concordans
adduxi.facit Bal.in.l.si duo.ff.de acqui.here.
G Nōtus a natura non succedit in feudo paterno; p
procedunt in feudo nouo.z nu.2.

Dutus. Pro intelligētia dicendōꝝ sc̄enā q̄ dū q̄ est mut⁹ ex accidēti vt ppter morib⁹ ſe ueniētē vt in l. discretis. C. qui testa. fa. po. itē ſcias q̄ iſte terp⁹ intelligi in feu. paterno ⁊ tūc est neceſſe intelligere f̄ q̄d mut⁹ ſe mutns a natura q̄ iſto caſu feud. paternū retinere nō pōt. nō ſe mut⁹ ſur. vel aliter impeſec. c. i. in ſeō rñſo. pōt etiā intelligere loquatur in feu. nouo. ⁊ tunc est neceſſe intelligere i muto c. i. dñſi

dentisq; dictū seu.nouū retinere nō potest.vt not.in.d.c.j.in gl.z
ibi dixi in.j.not.z ita sensit gl.nostra hic posita lane intellecta vt
super ea dicā.Et in summa hoc intendit iste.¶ mut² retinere nō
pot sed ad dñm reuertitur dz tñ iphi muto tm̄ relinqui ex dicto
feu.vnde se sustentari possit si aliude nō habeat z feu.sit magnū
d.o.¶ Not.ibi retinere qđ vasal.mutus in causa est priuatiōis feu.
¶ Not.ibi qui nullo modo loquit a cōtrario qđ si vasallus nō esse
effectus mutus sed balbuciens quia bene potest loqui sed nō ita
fecte sicut antea nō perdit feu.¶ tē not.magnū rigorē consuetu-
mis feudorū vc̄z qđ ppter morbū superuenientē quis amittat
suum qđ videt esē cōtra naturalē z ciuilē rationē.ar.ss.folū.ma-
rimo.l.i. si cum dotē.¶ finançē in senissimo.C.de cura.furio.l.f. ss.
z treb.l.cū heres.¶ Et ista fuit ratio dubitādi in casu nostro.¶ z ra-
o decidēdi fuit qđ propter morbū superuenientē est effectus inu-
llis ad seruitū ergo perdit beneficiū nō propter culpā morbi z
propter defectū cause finalis propter quā datū fuit feu.qm̄ ipse
vasall.suerat investit² de feu.vt loqueref in causis z negocij dñi
z presumit cū seruitū etiā cōstat in locutione.vt.¶ j.in ti.de for.
deli.vnde amissa loquela in totū nō dz feudo gaudere cū serui-
nō possit sicut patet dō scutifero z seruitore locatē operas suas.
no.in.l.itē si vno.¶ qđ quidā.ss.locati.licet alia gl.videat inque
contrariū in.l.arborib².¶ qđ de illo.ss.de vſufruct.¶ Designat etiā
ia ratio qđ vbi in cōtractu celebrato gratia vtriusq; si cōditio po-
statina deficit per casum debet esse damnū debētis adimplere.
in militē.C.de cōdi.ob causam.¶ Et predicta procedūt in feudo
quo secus esset dicēdū si fundū fuisset paternū qđ tūc talis; mor-
us perpetue mutitatis superueniēs nō priuaret ipsuz vasallū a
retentione talis feudi vt est casus scdm lectu.pet.de cer.in.d.c.j.i
zim.an mutus sur.yel aliter imperfe.z est ratio differētē qđ tūc
feudi habuit originē fundamēti nedū in personā lui sed etiā
in personā patris z aliorū ascendentū.ynde fortius qđ duab² ra-
tibus firmat quā qđ per vna solā.in auf.de cōsan.z vteri.fra.¶ i
¶ Quod intelligas nisi tale vtitū accidisset sibi culpa sua qđ tūc
priuaret not.in.l.sed si res.ss.de leg.j.z.C.de 2di.ob.cau.l.fifr.
z dīpīn.a.tūl.an mutus rc.¶ Nota scdm alia lecturā altum.maxi-
mū genitē feudorū vc̄z qđ morbus naturalis perpetue mutita-
tis superueniens a natuitate noceat taliter nato qđ nō succedat
farricētē feudi paternū:de quo est casus in.d.c.j.i.ij.parte.¶ Et
hoc amittere videt esse cōtra naturalē z ciuilē rationē.l.maximū
casus.C.de lib.pte.vl exhereda.z ista fuit ratio dubitādi in hac lec.
ratio decidedēdi est qđ feudo seruire nō pot probāt text.in.d.c.j.i
adducens exemplū de clērico z femina qui similiter nō sunt ca-
ses ad retentionē feudorū que aut sit ratio diuersitatis qđ isto
si vtitum effet accidētale qđ tūc nō priuaref feu.paterno dic
s.dip not.equitatē z humanitatē z suetudinis feudorū qđ in
pradicis casibus omnibus in quibus perpetuus morb² mu-
tatis priuat mutū retentionē feu.tñ debet alimentari z substē-
ri ex dicto feu.si aliunde nō habet habita z sideratione qualita-
feudi z conditionis personarū circa hoc sicut in oībus alij s
sonis quas tenemur alere vt ita demū teneamur si aliunde nō
vt.ss.de li.agno.l.si quis a liberis.¶ sed z si fili².scdm Bnd.
ser.z dicit p̄dicta prestare arg.qđ prelato deposito fine culpa
pebeant prestari alimenta ab ecclesia facit.c.j.z.c. presbyterū
a d cle.egro.¶ Not.ibi retinere glossata sunt.i. se alimētare eo
ex.not.qđ si vasal.effectus mutus fit pauper pot retinere feu.
ad alimēta dummodo feu.sit magnū.¶ Not.ibi in oībus casib²
z titū.quibus vasal.perdit feu.certe reuertit ad dñm in glo.
ad si.dicte qđ quē efficit mut² propter mortē nō pdit feu.
ob aliaz causam z de hoc.¶ dicā in.d.c.j.i.an mutus surd²
lias imperfe.¶ Quero quid si statutū vel cōsuetudo dicit qđ
ogenitus succedat in regno z moriat rex relicto primogeni-
tus muto a natura z filio secundo genito habili an primo
mutus debeat succedere dic quod si primogenitus est ita natu-
rūd vitium sit naturale et perperum z non succedet sed se-
logenitus quia consuetudo seu statutum debent intelligi de
naturaliter nascit habilis facit.l.vt gradatim.¶ j.ss.de mu-
tbo.si aut ex accidenti efficeref demens tunc dabit curator:
persona sua radicatū est ius patrie ptatis vt extra de suppl.
pela.in.c.grādi.z qđ ibi not.per archi.ij.q.vi.¶ tē obijcīt z
lo.ā.an.de elect.cti inter in nouella.z ita determinat Bal.ij.¶
feu.in.prin.Bal.in auf.hoc amplius.in.ij.col.C.de fideic.
icit qđ istis casibus patet qđ pot secūdogenit² preferri pri-
mogenito existētē inhabili z ei relinqre feudi.¶ Quero vtrū pri-
mogenitus mutus possit acquirere feuda de nono.dic quod sic per quos
est.¶ sensit gl.hicposita.z super ea dixi.facit q bona.¶ de
de dā.infec.z prabat etiā ratione qđ dñs pot facere grām
inhabili prout videmus in simili.¶ quēadmo.fe.ad feu.per
lis mutus poterit seruire per substitutū.¶ si de feu.fue.con-
i minori.z.c.seq.z tenet Bal.z Bnd.de iser.hicfacit qđ dis-
l.continuis.¶ si ab eo.ss.de ver.ob.¶ Utrum aut in oībus
casibus in quibus mutus priuatur feudo possit seruiredo

per substitutum illud retinere dic. ut dixi in d.c.i.an mut^o vel alter imperfectus in i.q.vbi etiā glo.tangit. Quero qualiter reuocabitur per dñm a muto qui illud retinere nō pōt dic sūm. Ande iser. qd̄ per cōditionē ob causam qd̄ causa propter quā dattis est sequi nō pōt. l.si militē. C.de cōdi. ob causam facit. l.in sū. z.l.i. ff. de cōdi. sine causa. nam tacite hoc inerat in datione ipsius fendi si in eodem statu et ea res permaneret. ff. de solu. l.cū quis in p̄s. et quia non permanet ideo reuocatur. vt. s. facit qd̄ no. in. l.i. s. dominis. ff. de varijs et extraor. cogni.

¶ De natura feudi.

Rubrica.

Continuatur hec rubrica ad p̄cedētes hoc ordine secundum Jacobum de bel. s. in titulo qui feudum dare possant. Utsum ē constitūdam esse differentiā inter minores et maiores. Verū qd̄ hodie hec differētia corrigitur in hoc titu. nostro. Ideo subiicitur rubrica de natura feudi.

Dominus non potest auferre feudum nisi conuicta culpa: h̄ olim esset differentia inter maiores et minores.

Rex si inuadat regnum violēter an papa vel imperator ad quos spectat confirmatio talis regis poterit illum inuasorem inuestire vel confirmare.

Natura. Hoc dicit dñs nō pōt auferre feu. nisi cōuicta culpa licet olim esset differentia inter maiores et minores. h.d. totus iste tit. not. ibi natura qd̄ feudū habet dispositione suā naturalē simile decim⁹ in. l.pacta conuenta. C.de cōtra. emp. in glo. et not. in. l. in unctione. s. quinimo. cū seq. ff. de pac. not. qd̄ si princeps inuestiret aliquem de feu. nō pōt auferre feu. nisi conuicta culpa conco. c.j. i. de feu. sine cul. nō amitt. not. ibi in dñi est inuestitura qd̄ si capitanei inuestirēt aliquē de feu. nō p̄t feu. auferre sine causa et qui dicāt capitanei siue maiores siue minores valuerint. dixi i. c.j. s. de his qui feu. da. pos. not. tex. ibi si vero qd̄ si minores v̄l minimi valuerint inuestirēt aliquē de feu. possint auferre feu. sine culpa fallit. j. in tex. ibi nisi vasal. fecerit hostē ut in tex. vel nisi feu. sit p̄cio emptū. not. v.l. text. ibi moder. qd̄ hodie nemo dñs pōt auferre feu. nisi conuicta culpa glo. qd̄ incipit simile diuidit ī tres partes quē admo. tria ponunt̄ brocardica Sectūda ibi. itē colligit ad hūc. ter tia ibi. itē colligit qd̄ licitū est ī ea glo. ad sū. licet Bac. de bel. ex aminet hanc viā brocardicā tñ qd̄ nō pertinet ad feud. omittā etiā qd̄ nō est via secura credo qd̄ sint verba Ly. i. l. ita demū. C.de p̄ cura. extra gl. declaro tex. ibi. nisi fecerit hostē qn̄ vadit cū dño cōtra hostē hinc est qd̄ hostēditias appellamus subuentioes quas facit vasal. dñs pergenti h̄ hostes dando equos. arma vel boies vel pecunia. c.j. g. similiter. j. ea. corra. scōz and. de iser. et notabilius ut sciatis qd̄ significet hostēditie extra gl. quero an papa vel imperator possit priuare ducē regē vel marchionē v̄l alii principē in dignitate reali v̄l ducali rc. regno ducatu vel marchionatu r̄ deo scōm Bal. qd̄ nō nisi cōuicta culpa ut est casus in prin. hui⁹ c. ampli⁹ neq; successor imperij nec sedis apostolice p̄nt nisi cōuicta culpa. c. nouit. de iudi. scōm Bal. et ita legatus principis illu strissimi r̄ndit imperator famosus sigismundo. limitate tñ pdio ca esse vera nisi cōsuetudo infeudādi esset causa euersiois vel qd̄ si status imperialis vel marchionat̄ scōm Bal. ut in aut. oēs peregrini. C. cōia de succēs. qd̄ tene cordi. nā licet de² subiecerit leges principibus mūdi nō subiecit cōtractus et laudabiles cōsuetudines feu. ut plene not. in. l. digna vor. C. de legi. Bald. in. l. p̄ceps. ff. de legi. c.j. de pba. vbi habetur glo. in cle. pastoralis. de re iudi. Bald. in. l.j. in prin. ff. de pac. in. l. ex imperfecto. C. de testa. Bald. in. l.j. C. de lati. liber. tol. in. l. fi. C. de transac. Paul. de ca. cōsi. cclxxij. in. i. col. Bald. in. l.j. in prin. ff. de cōsti. principū. et estratio qd̄ principis est animal rōnale et politicū Bald. in. l.j. C. de ferni. et aqua. Quinimo oēs cōtractus cū principe initi cōsentur bone fidei qd̄ apud eū dū exuberare bona fides. Bald. in pace cōstan. in ver. oēs in fi. Quero an imperator possit infeudare castrū aliquius ciuitatis lōbardie r̄fert Bald. qd̄ sic qd̄ omne imperiū omnisq; iurisdictio est penes imperatorē. l. de p̄cario. ff. ad. l. rodi. de tactu. l.j. ff. de cōsti. prin. Nec ob. pax. 2stantie qd̄ r̄ideo scōm Bal. qd̄ pax. fuerit ppetua inter imperiū et lombardos. tñ obligatione non durauit nisi ad. xxx. annos. adh̄cite bal. ea qd̄ scripsit. Qdof. et Bald. i. ex traua. de pa. cōstan. in ver. xxx. annis bar. in. l. imperiū. ff. de iuris. om. iu. v̄l innuere cōtrariū. et in. l.j. ff. de dā. inf. glo. in. s. iustiuran dū. in aut. de defen. cīni. Adh̄cite quoq; bal. qd̄ imperator hodie non pōt infeudare aliquā ciuitatē vel castrū lōbardie qd̄ impator sā infeudauit illa ī ducē mediolanī de terris lōbardie qd̄ nō posset disuestiri nisi cōuicta culpa ut est casus in. c. nfo. in prin. Mā prefa dus dux h̄ duo feu. ducalia et vltimū feu. cū omni imperio et regalibus sīle dicit hic Bald. Mā impator federicus inuestiuit cōtate Papiē. de comitatu cū terris suis certe nō posset disuestiri nisi cōuicta culpa. Sz pone rex iuast regnū violēter qd̄ obtinet an pa. Prepositus sūmer v̄sibus fendorum.

De natura feudi

Rubrica

Continuatur hec rubrica ad p̄cedētes hoc ordine secundum Jacobum de bel. s. in titulo qui feudum dare possunt. Ut si eā constituēdam esse differentia inter minores et maiores. Verū quod hodie hec differētia corrigitur in hoc titu. nostro. Ideo subiicitur rubrica de natura feudi.

Dominus non potest auferre feudum nisi conuicta culpa:
Izolum esset differentia inter maiors et minores.

Rex si inuadat regnum violenter an papa et iperator ad quos
spectat confirmatio talis regis poterit illum inuasorem uestire
vel confirmare.

Actura. *Hoc dicitur nō poterat auferre
sen. nisi cōnicta culpa licet olim*

pa vel impator ad quos inspectat confirmatio talis regis poterit
ullū inuasorē inuestire vel cōfirmare. r̄ndet Bal. qđ sua piāte vel
impio nō posuit innadēti regnū vel ducatū alienū cōfirmare. l. au-
toritate. C. vñ vi. c. placuit. xvi. q. vj. l. si qua. C. de fundis & salti. rei
domi. lib. xj. & ibi gl. q cōmēdari solet tñ mēte scribētiū. in. d. l. au-
toritate. maxime Saly. habetis cōsiderare aut regnū occupatum
nō erat alicuius p̄uati s̄z principis tm. l. pape vel imperatoris. tūc
si illi cōfimat q̄ occupauit ignorāter h̄o v̄z cōcessio. d. l. si q̄. cū glo.
facit qđ no. Bal. in. l. decernimus. C. de sac. san. ec. aut sciēter q̄ fit
mētio vel res est recēs. & ita no. qđ p̄nceps h̄z notitiā de violetā
occupatiōe. & tūc purgat omne vitium & v̄z arg. l. oīno. C. de inos.
test. gl. in. l. vniuersis & qđ not. L. y. i. l. rescrīp. C. de p̄ci. impe. offe.
& ita fuit cōsultū aut agit de p̄iudicio priuati q̄ regnū erat alte-
rius & tūc nō v̄z cōfirmatio. d. l. autoritatē nisi ex certa sciētia supre-
mus princeps vellet auferre ins priuato qđ p̄ot ex magna causa
vt late in. c. q̄ in ecclesiārū de cōstī. tene mēti gl. ij. opponit s̄z nō so-
luit soluite scđm ea que dixi in. c. j. in fi. s. de his qui feu. da. pos.

De successione feudi.

Rubrica.

Continuat hoc ordine supra visum est de his qui fendi dare possunt verum qz in feudo succedit: ideo competenti ordine subiicitur hec rubrica de successione feudi.

G In feudo succedit descendentes masculi non feminine neque in feudo valet ordinatio testamenti.

Equitur + In feudo succedunt descendentes masculi non semine nec in feudo vñ ordinatio testameti ad hoc allegat hoc pncipiū. Quero pñ insti stuit filiu in feudo an fili succedat iure tes tameti vel itestati rñdet Bal. q̄ neutro mō si iure successiois feudi simile dicim⁹ in acq adde q̄ iuenit successio anomala gl. i vbo ui liber. cā bo. adi. subdit tñ Bal. q̄ possum⁹ tñ vniuersitate ppter ea venit i petitione he dñi. et ibi not. s. de petit. here. de qb⁹ tñ visua. vel fil. repu. heredi. videbim⁹ i. c. in gene ro. Quero pñ instituit vñ filiu vniueralem e certa. qrit an isti filii succedat equaliter in o. Bar. in. l. quoties. C. de here. insti. in ppter. no equaliter succedat. alle. not. in. l. vt iureius per. liber. no. p. Jac. de bel. et videbim⁹ i. c. i. an le dicta p. L. y. et Bal. i. l. liberti. C. de ope. lib. filii ut daret omni anno duas amphoras vi feudalii qrit an valeat grauatio. rñdet Bal. l. in edib⁹. s. i. s. de dona. s. p. stringut q̄ vide u. alle p. fede. qrit End. an exheredit⁹ fili⁹ it qđ nō nisi qñ mala mēte est facta exheres q̄ feu. da. pos. nec placet illa doctrina qđ qñ uidū p. p̄e et filio et tūc exhereditatio p̄is nō gat modenos tpe suo ita tenere q̄ ppter demōstrationē nature feudalis. l. iure gētiū. s. s. de pac. et ibi not. ino tūc vñ inclinare qđ in filio est datū feu. fili⁹ in vita p̄is erit gloris rñdet ex his q̄ bñr in. l. qđ dicit. s. de ver. ob. i. ecte. s. de libe. et posthumis.

I In feudo paterno frater succedit fratri filia nō nisi aliter fuerit conuentum.

2 In investitura si sit conuentum quod filii et filie succedant in feudo: tunc non succedent filie nisi defientibus masculis.

3 Alienatio prohibita vel permissa que dicatur.
4 Feudum olim revertebatur ad dominum, et non sum erat a granti-

4 *Seu* quoniam dum revertebatur ad dominum qui non supererat agnati.
5 *Seu* alienatio siue totalis siue particularis hodie est prohibita.

6 *Habens plenā proprietatē si dicat vēdo tibi utile dominū quis erit contractus.*

7 Signationes diversorum graduum simul an admittantur ad
notandum.

⁸ Fenda aliquando sunt hereditariae.

Hoc eus eus. ^tIn fendo p̄fno fratre fratti success.

Hoc quoque. In feudo primo fratre fratris successit filia nisi alio-

ter quētū fuerit. b. d. vīq̄ ad ver. iālio. No. ibi partē sua fūm and.
bit esse casūz m̄ frētr̄. t̄c̄. s̄. t̄c̄. s̄. t̄c̄. s̄. t̄c̄. s̄. t̄c̄. s̄.

Hic etiam caluz op̄ fratre pnt inuicē dividere fenda nisi sit fenduz
marchional ducar^z c. i. & p̄terea ī de p̄hi feni ali n̄ s̄ a p̄di-

*Et. c. i. q. pterea. j. de phi. feu. ali. p. fe. z. vidi-
stis. s. i. t. i. q. mo. feu. amit. h. ite si fuerit. No. ibi. yl. fecerit investire*

Q si p̄f ren̄cianerit iusliture i manib' dñi si dici' p̄f dcesserit sine
heredem suam.

herede masculo feudū revertit ad agnatū. No. Vbi herede quod he
res in feu. sumit p. descēdēte. c. i. & si diétul' j. de alie. feud. No.
ibi feu. paternū sūm bal. qd feudū p̄nū dī v̄sq ad quartū gradū ī
clusivē postea appellat antiquū postq̄ trāfuit extra quartū gra-
dū. ex quo infert Bal. qd si fuerit concessum p̄nū nō trāfbit ultra
quartū gradū. Propterea vt tollat oīs dubietas ī iwestitura feu

dali pmittunt alia vba in seu.prnū et antiquū bal.tnū sūlū v
veritas.nā si princeps vel ali' cōcessit castrū vel altā rē in feu.p
dīstis casum l.c.jin.g.cū vero corrad'.z i.h.hoc quoq; natā dū.
infinitū vt ibi d̄t tex.in.c.j.i.de gradi.succes.ā feu.ver.bis vero de
ficiēib' vbi feudū d̄r.pnū et tñ sumif qñ feudū habuit initium
in psona stipitis cōis mouet.etiā q̄ inducta ed̄ augmētū nō idu
cunt.diminutionē.l.legata inutiliter.ss.de adimē.leg.sed ita vbi
feudū paternū in investitura inducit augmētū vt demonstrabo.
iḡt nō operabit diminutionē pbo q̄ verbū paternū in investitura inducat au
gmentū.nā si nō esset istud verbū paternū in investitura certe dice
tūr feudū nouū vt hic pbaf.sed additio qualitatis pñne operat
vt nō cēseat feudū nouū.s̄ paternū modo nostri:q̄ pñno.agna
ti succedit nō aut in nouo vt pbaf in tex.ñf.lic.z vñdīstis l.c.j.
h.cum vero corradus allegatis. Et h̄ bal.est bon' ter.in.cnā na
bug.denasbe de ver.sig.nō obſt.hic tex.que alleg.bak̄ r̄ video q̄
l̄ post quartū gradū feudū noīē antiquū tn̄ in feudo antiquo si
sue pñno succedit in infinitū.d.h.i.z cū vero corrad' c̄le.h̄ p̄
dictis habetis cōclusionē ztra Bal.qd̄ l̄z feudū ab exordio sit cō
cessum vt paternū tn̄ in eo succedit vñq; in infinitū q̄ delibat
masculi pñt succedere.not.qd̄ filia nō succedit in feudo.not.q̄ si
in investitura sit conuentū qd̄ filij et filie succedat in feudo.nō suc
cedēt filie.nisi desci entib' masculis qd̄ est notā. In alio feudo
nouo nō succedit agnati. Et d̄ nouū qd̄ tn̄ habuit initium a frati
bus not.qd̄ vbi vasallus alienat feudū legitimate ad illud reuocā
dū venit primo fili' si extat vel veniūt agnati excluso dño q̄ reu
catio sit solū post mortē alienatoris vt est casus i isto tex.si diligē
ter cōsidereret.cōcor.c.titl'.j.si de feu.fue.cōtro.z ibi dixi no.qd̄
dñs etiā de expresso glensu vasallinō pōt facere gratiā femine et
si sit filia vasalli in pñdicītū alio pagnator p̄ intelligas verū qñ
feu.est antiquū vt hic sec' aut si feu.esset nouū et feudū esset deca
surū ad dñm: qz tūc dñs posset facere p libito sue volūtatis inue
stītūrā i psonā femine vt.i.quēad.feu.ad fe.ptinet.i.c.i.attelligas
tn̄ qd̄ in casu nostro vbi feudū est antiquū et vasal.fecerat inuen
ti filiā in pñdicītū agnatorū p̄ talis gratia sortiret effectū i vita
vasalli qm̄ donec rixerit iste frater vasal.q̄ refutant et fecit inue
stīrī filiā suā nō poterūt agnati illud reuocare.Sz demūo mor
tuō vt hic not.z j.de alie.feu.pa.c.i.p̄.z ibi dixi facit q̄ resolu
to iure datoris resoluīt ius acceptoas vt dixi.s.q.mo.feu.amit.i
h.rursus not.qd̄ in successiōe collateralū admittebat oīz agna
ti vñq; ad quartū vñ septimū gradū scđm diuersas glutudines.
Sed hodie extensa est ista successiōe collateralū vñq; ad infinitū
vt voluit gl.fi.hic posita qd̄ intelligas verū qñ feudū pñ modal
iter facit trāslītū de acquirēte i descendētes vt dixi.in.d.h̄ q̄ in
h.coc quoq;.s.q̄ feu.da.pos.z j.de feu.march.in.c.i.super glo.
not.ex ter.in ver.filie.tūc em̄ succedit filiis nō extatib' not.quod
pactū appositiū in cōcessiōe vel cōtractu etiā feudali recipit pass
uā interpretationē vt se cōformet cū iure cōi vel statuto vel gl
tudine. Ita hoc pactū qd̄ femina succedat i feu.recipit interpre
tationē.i.masculis nō extatib'. Et in hoc est aureus iste tex.faciat
que dixi.s.de his qui feu.da.pos.h.z quia versi.hoc autem notā
dum.hic voluit Bar.in.cōsi.clxxij.incip.questio ista in.l.vt ius in
randi.h.sliber.ss.ope.liber.Pet.de ancha.in.l.tres fratres.ss.d
pac.in repe.c.canonū.in.iij.col.de cōstīt. Elua.in.c.h.si de feu
fue.contro.Bald.m.l.heredes mei.h.cum ita.z in.l.heredibus.h
fi.ss.ad treb. End.in.c.i.j.de eo qui sibi et hered.suis Balaln.p
cibus.in.xvij.col.C.de impu.z ali.subsitu.z in.l.fu.C.de suis te
gi.here.in..liberti liberteq;.in.xj.col.C.de opelibe. Salyal.h
in.xvij.q.C.de iure emph. Bal.in.l.s duo.ss.de acquir.here nos
gerēs actū in dubio videtur se velle conformare iuri et genere et
valeat eodē modo quo ius de eo disponit.Oppo.contra ius iur
dicitur in tex.qd̄ si agnatus poterit reuocare feu.post morte alie
nantis tantū possit reuocari. Unde oppo.de.c.titl'.j.si de feud
fue.contro.Sol.secundū Jaco.de bel. Aut enīz sit alienatio iur
et consuetudine permītente.z tunc nō reuocat feu.nisi post mort
tem alienātis vt hoc.h.aut fit alienatio iure et consuetudine per
mittente.z tūc nō reuocat feud.nisi post morte alienantis vt hoc
h.aut fit alienatio iure et consuetudine prohibēte:z tunc inuitu ali
nate pōt reuocari. Ita loquit̄ h̄iū sūlū Jaco.de bel.cui adjicte q
l̄ hecsolu sit in se vera vt videbim̄ in glo.mag. Tūnō est bona
sol.q̄ ad ter.d.c.titl'.Mā i.d.c.titl'.d̄ q̄ titio alienatore demī mo
tuo agnat̄ reuocabit feu.ergo ille tex.2or.cū ter.nostro vt dñi
mortuo alienatore reuocet agnat̄ feu.z opere p̄tū est Quero i
dicat pmissa vñ phibita alienatio a ḡstūdīne.rñdet bal.circu
ra cōsuetudīnaria esse 2siderāda tria iura diuersa. Primum est ius
antiquū q̄ iure erat pmissa alienatio feudi vñq; ad medietatē tñ
p vēditionē sue p libellū.c.i.j.qualr̄ oīz feu.ali.po.fz ius sicut no
uū vt alienatio cēt pmissa vñq; ad medietatē p libellū tn̄ vt vñdī
s.q.mo.feu.amit.i.h.si fuerit.z.s.tertiū z vñtimū ius est nouū
mū q̄ phibet oīs alienatio.c.jo phib.feu.alie.p.fed.fz Jaco.b
cōfadijcte q̄ vasallus ēthodie pōt alienare dādo alteri i feu.v
in gl.approbata.z ibi dicā in.c.j.y.p̄terea.j.de capi.corra.vel etiā
in altū agnatū vt in.c.j.de alie.feu.pa.Ita Bal.hic.Scđo opp.
tex.z in tex q̄ si alienator decesserit sine herede masculo quasi in
muta 2trario q̄ si alienator decederet cū herede masculo tūc be
res mas.alienatoris excluderet agnatū in succesiōe.sed h̄ de.c.ti
n' all.vb̄ agnat̄ excludit filiū alienatoris. So.aut fit alienatio
cōsuetudine pmissēte:z tūc filius alienatoris excludit agnatos
rob̄c aut fit alienatio cōsuetudie phibēte.z tūc agnat̄ excludit
filiū alienatoris. Et ita loquit̄ h̄b̄ Ja.de bel. Op.ōr q̄ alienata
p̄t feu.feudū reuertat ad agnatos. Sed h̄ q̄ imo ad dñm vñ op
po.de.s.s. qui.mo.feu.amit. So.hic nos loquim̄ i feu
dopaterno ibi in nono fz Jaco.de bel.Uel alr ibi nō erāt agna
tibic aut sic.In gl.mag.ibi.c.j.Mq.q̄ oīm valebat alienatio per
libelluz vñq; ad medietatē feu.In ea.ibi.h.z si cliētulus.Mot.qd̄
fmortuo alienatore oīm feudū reuertebat ad dñm qñ nō supes
rat angati.d.h.si cliētul'. Si aut supessēt agna.p̄ferētur dño vt
hoc.h̄rō. In ea.gl.ibi.c.j.no.q̄ oīm vñq; ad medietatem feudi
valebat alienatio titulo venditionis. In ea.ibi.h.p̄.no.etiā qd̄
vñcētē alienatore dñs pōt redimere feud. ab̄ emptore ei soluen
do p̄tī p̄ferēt tñ agnat̄ dño in redimēdo etiā i phibēdo vt.j.q̄
liter oīm fe.alie.po.h.p̄porro. Et hodie hoc ius nō est correctū.l
fāctū. C.de testa. In ea.gl.ibi.p̄ leges lot.z fede. † No.hodie esse
phibita alienationē feudi sue totalis sue p̄ticularis.c.j.j. de p
feudalit̄.per loth. Et hodie vasall̄ nō pōt alienare vñq; ad dimi
diā feudi. In ea.ibi.p̄cipim̄ in fi.no.q̄ agnati p̄ferunt dño in re
vocādo feu.aliena. Ita est opi. P̄de.de cer.que hic refert Bal.de
rigore p.c.ex pte de feu.vos tenete gl. quā sequūtūr Jac.de bel.z
An.hic.z Bal.dicit eā eē equā q̄ imo feu.alie.reuertat ad agna
tūq; est atīquū nō autē ad dñm.p̄ qua sūla est tex. hic sōo facit
iōq̄ quēadmodū agna. p̄ferūt in redimēdo z phibēdo.d.c.j.h.
p̄no. Ita agnati preferat dño qñ vasall̄ cōmitit culpā in alia
psonā q̄ in dñm.c.i vasallus.j.si de feu.fue.contro.z.c. vasall̄ si
valēt p̄ue. Mō ob.c.ex parte.q̄ loquitur in feudo nouo vel ali
ter ibi erat agnati.vel aliter ibi erat tale feudū in quo nō succ
cedēt agnati.z prima solutio est melior. simile solutionē dat
hīgl.c.h.deniq;.j.ex qui.cau.feu.amit.deinde sētit hic gl.
gl̄ vasallus alienaverit feu.deinde descendentes eius nunq; ad
mūt ad feudū contrariū sentit glo.que incipit quid igitur aut
frater.z ztra bac gl. videf esse tex.hic ibi si moriat sine herede
masculo z p̄rio sensu vt dixi in textualib'.in ea.ibi.c.j.no. etiam
in Jac.de bel.q̄ hodie iste.h.est i hoc correct̄ vt statim nō expe
cata morte alienatoris agnatus reuocat partē feudi alienatā qz
bodie nedū dotalis sed etiā particularis alienatio est prohibita
c.j.j. d̄ probi.feu.alie.p̄ fe. Quero cū.d.gli.vñ ver. dices ergo z.c.qd̄
si iste frater alienans recuperaret illud in cōtinenti an euitet pena
amissionis itaq; nō obstante.d.sua vēditione possit illud iterata
tenere iure feudi p̄st faciebat z respōdet gl. q̄ fz ista iurā enita
bit iure feudi.hodie vero p̄ leges lotharij z fede.esset sec' q̄ sim
ilate p̄alienationē est amissum z extinctum vt reuertat ad dñz
vñ p̄ recuperationē nō pōt suscitarī vt.j.inti.qd̄ iuris si post alie
feu.vasal.illud recu.ibi alua.z b̄ valuit ista gl. vñq; ad ver.sed vñ
et quā intelligas esse verā i hoc vñz p̄ recuperationē nō euitet ya
fallus amissionē feu.z i hoc bene.loquit̄ ita bar.in.l.iij.h.labeo.
ffid̄ vñlca.spe.in ti.de loca.h.nunc aliqua ver.xvij.z ibi etiā io.
an.m.addi.d.Untan 2si.xxix.ybi pulchre incipit casus emphy
teota bel.in.l.s q̄ libellos.C.de ap.c.i.p̄.n. de phib.feu.alie.per
fede.imo.in.c.p̄tuit de locato ybi format hanc. questionē in em
phibita vendēt z postea recuperate.ang.in simili in.l.volūtas
C.de fide.albit.lz saly.ititbat i.l.fu.C.de iure emph.pe.de anch.z
imo.i.c.p̄tuit de locato Bal.i.c.i.p̄.n.j.de phib.feu.alie.per fede.
imo.i.l.s a me tibi ff.ad.l.fal.Bar.post gl.in.l.j.h.s i r̄.ff.depo.fz
q̄ feudū reuertat ad dñm intelligas h̄ pcedere qñ feu.esset nouū.
Iusti absēti.s.j.z ibi p̄ dy.Sed alibi dicit q̄dam gl. singularis q̄
ita verba sapientē manus intētōne glo.in auf.vt de cetero nō fiat
comutatio.ang.in.l.pe.ss.de pac.z no.de natura istoz verborū de
lāl.c.p̄.ylibet'. i p̄n.tñ nō pōt sibi ius dicere p̄ violētia nisi
iōtētē vt no.Ja.but.C.de pigno.l.iij.ybi videoas.itē hec datio
videf conditōalis expirare in defectū conditōis.vt.C.de indic.
vñdī. autētīca cui relīcti.ēp̄ videf q̄ imo datio valea vt.C.de cō
sob causam.l.ea lege.z.ss.de verbo. obl.l.s ita quis.h.ea lege.
Sed ibi loquit̄ in plena z dotali translatione seu alienatione dire
cti dñi fz vñlce dominū dicit vñsfruct̄ z ille a psona est insepa
rabilis.z iō vñ q̄ facta alienatione statim cōsolidat p̄prietati vt
iusti de vñs.y.finī. Sed imo vñ q̄ sit nouus vñsfruct̄ in psona
fz. de verbo.ob.l.stipulatio ista.h.s quis iā.z i mere psonali

feu. est vsusfructus sed nō merus vt. j.inqui.cau.feu.amt.s.fi.ple
nius.aūt vsusfrut² est in vsusfrutuari plenior in vasallo plenis
simus i dñō distingue tres casus aut nulla sit mētio filij & reddit
ad dñm p alienationē aut sit mētio alium² filij nominatim puta
Jōanis & tūc trāsit ad eundē filiū nominatū aut sit mētio filij in
distincē & tūc recidimus in illā qdē verū intelligit s filij nomi
nat² vt heres aut vt filius q interpretatur sīm subiectā materiam
de hoc no.ss.de pact.dixi plene in.l.liberti.C.de op.liber.r de cō
di.idebi.l.si nō sorte.s.fi liberi.† Quero si habēs plenā pp̄petatē
dicat vēdo tibi vtile dñū qs h̄ctus est iste an aliq casu possit re
uerti ad pp̄petatē.r video est h̄ctus sup̄ficiel qz aliū esse non pōt
nā sup̄ficies ēpta cēset nō pp̄petas.ssi.de h̄bē.emp.l.cū mādato.
s.nemo.r id reuertet eo modo ad dñm quo superficies vt in.l.
s.y.quod aut. & protū.ss.de sup̄ficie in ea.gl.ad fi.bene soluit con
trariū.s.deniq.allegato in gl.qz qn̄ feu.est nouum tūc reuertitur
ad dominū quado est paternū sive antiquū reuertitur ad agna
tos nō ad dominū nisi nō sup̄sint agnati qz tunc reuertit ad do
minū sīm glo.hic. Circa hāc gl.qro qua actione agnat² reno at
partē feu.alienatā r̄ideo vtili rei vēdicatione.l.j.r.l.quoties.C.s
dona.q sub modo sīm an.de iser. C Sz vtrū cōtra agnatos pos
sit opponi de p̄scriptione possidētūm puto qz nō p.l.alienatio
nes.ss.de ver.signtz pno.in.l.vbi lex.ss.de vſucap.nisi alienatio
dicti feu.fuisset facta p̄r personam que non erat p̄hibita nec erat
persona extranea cui non erat lex imposta:qz tunc talia bona vēdī
ta essent effecta p̄scriptibilia.ar.coz qz Bal.in.lj.C.de vſuca.
pro emp.r Bar.in.l.filii fa.in.s.dini.in fi.ss.de le.j.r per no.per
gl.r Ly.in.l.fi.C.in qui.cau.in iteg.resti.nō est nece.vel nisi tales
postea nati repiantur assensisse tacite vel expresse p̄ ea qz dixi i.d.
c.titius. C Quero quid si agnatus primi gradus voluerit aliena
re partē primi feu.alienatam an sequēs agnatus in gradu admit
tatur & si de singulis.r̄ideo qz admittitur sequēs in gradu.arg.
cum pater.s.libertus.l.peti.s.fratre.r.l.cum ita.s.in fidei cōmis
so.ss.de lega.j. Nam qz priori conceditur nō est denegandum po
steriori.l.assiduus.C qui po.in pig.ha.sīm and.& dic qz agnati ēt
nati post alienationem feudi admittātur mortuo alienatore ad
ptem feudi alienatā.l.tj.in fi.primi responsi.l.posthumum.ss.de
tniu.rup.irri.qz te.sīm and.Sed als pater possit vni filiorū stipu
lari ita qz alteri nō querat dicte qz sic vt not.in.l.pac.C.de coll.r
tz Bal.in.l.j.ss.de rerum dñi.q.zxxvij.qz intelligas verū in feu
do nouo.nō autē in antiquo p̄ ea que.s.dicta sunt Jmo.in.l.qd
dicit.ss.de ver.ob.Quero cum gl.qd si frater me² alienauit par
tem suam feudi necessitate aliq cogēte videlicet ppter famē vel
alio mod.an ego possuz incōtinēti reuocare dictā partē alienatā
an habeo necesse expectare mortē dicti frātris mei alienatās.r
rūdet gl.qz reuocabo solū post morē fīris mei ad solicitudinem
heredis instituti grauati dō restituendo hereditatē post mortem
qui si interim dēnetur & bona sua cōfiscētur nō poterit fideicō
missari² petere fideicōmissuz statim sī bz necesse expectare mor
tē dicti heredis.ss.de iure fisci in.l.statius flor².cū fi.Et hoc vult
tota ista gl.vlcg ad finē.r̄ideo hodie in isto casu posset incōtinē
ti reuocari dicta pars alienata.ar.ex supradictis nisi velis itellis
gere gl.qz iste frater alienās alienauit licete.s.cū licentia dñi quo
casu nō posset p̄ agnati reuocari pars alienata nisi post mortē
alienatās:vt est calus.j.C sive feu.fue.ztro.in.c.titi² Et hoc mō
pōt saluari ista gl.& suadet rō qz non adest voluntas domini defi
cit intitū & substantia tractus.r̄ideo statim reuocat eo alienato
re vīno.facit.j.de lege corra.in.s.profecto.i.fi.vel potest intellige
re gl.qz vasal.de necessitate vēdit astric² p̄ sīnam condēnatoriā
put dixi.j.si de feu.fue.ztro.in.c.si vasall². C Quero an om̄es
agnati diuersorū graduū simul admittāt ad partē feu.alienatā
r̄ideo qui priore est in gradu prius admittatur.l.cum ita.s.in fi
delcōmissio.ss.de leg.j. C Quero ab extra quid si vasal.recipit i
uestiturā pse & masculis & feminis ex suo corpore delcēsurs an
cōtineatur filius filie & dicit Bal.hic qz sic p.l.j.C.de zdi.inser.r
ibi hoc tenēt Bal.r pau.de ca.quoniā nō videtur deceſſisse sine
filij qui reliquit nepotē ex filia vt ibi. C Sed quid si aliquid cō
ceditur generi alium² sive illis de genere.an venēt descēdentes
ex femina filia.Und.hic i.j.co.dicit qz nō & facit.c.vbīcōzde pe.
l.vj.r qd no.i.c.in qbusdā.de pe.Que tñ iura possunt p̄ h̄ria par
te adduci qz spāle in odiosis ergo in alīs h̄ritum gl.est pro hac p̄
te in.l.j.ss.de proba.facit qz not.bar.in.l.exempl.C.de decu.libr.
r.Bar.i.j.q.vbi legiste ponūt.ss.sol.matri.Lud.i.l.j.ss.ad fillaī.
Bal.in.s.C.de iur emphy.facit.l.j.ss.de iure imu.glo.in.s.in vbo
generi.in aut.de incest.nup.Dy.i regula p̄uilegiū.de reg.iur.li.
vj.Arch.i.c.dixit.xliii.q.j.In h̄ritū tz Jō.Bnt.Host.r.d.Bnt.
in.c.nouit.de iudi.p̄ illū tex.Sed possumus r̄idere qz sunt verba
incidenter prolata enūciatiua quenō inducunt iuris ministeriū:
vt gl.in.l.j.C.qn̄ nō peten.par.vel ibi nō dicit qz pueniētes ex fe
mina dicantur de genere.sed dicit de cuius genere ex ipse noscīt
descēdente.nā l Philippus rex puenisset ex femina que puenie
bat ex domo francie & ipsa femina puta filia sit de genere p̄fis tū

Hic pot est esse titulus qui successores teneatur.

postea descendentes ex femina non sunt ipse de genere feminis quod affusum principaliter denominationem generis patre dicitur. Exemplum. In eis dorothae. C. de decu. lib. x. Et tamē verū est quod descendit talis pueniens ex filia degenerare aut materni per d. l. C. de cōdī. inser. et proxime allegata in pcedēti. q. et ita declarat Pau de ca. in. l. maritum. s. f. de linea. loquēs. C. de procu. hāc partē tūz. L. i. l. f. s. f. de consti. prīm. Pau. in. d. l. q. preter q. i. odios. d. c. vbi tūz. c. statutū. scđ de heretici. vi. Ego credo and. hic sācte locutū dū subiectū attendendā esse subiectā materiā. s. f. vno. in. prīm. f. loca. ti. nō hoc verbū gen. pot est trahi ad paternū et ad maternū. d. l. neg. dorothae. vbi casus. s. f. quis igitur i. auf. de here. que ab in. te. defec. c. venerabilis. de preben. Bln ergo trahatur ad maternū an paternū tātū attenditur subiecta materia. facit quod nos est Imo. in. simili. in. l. ita scriptum. f. de le. q. in. c. potuit. de los. ea. in. fi. Arch. xvij. q. iiij. c. f. quis suadēt. Bal. in. l. quicq. C. de ser. fugi. Imo. in. cle. j. de elec. Lud. z. s. xxv. q. icipit vila facit se. rie. Ad hoc est tūlū do. Bln. in. 2. l. ix. icip. i. noīe dñi z. c. vlo. pū. cto. vbi dicit idē de verbo posteritati vt licet sit generale p̄p̄hēdere aptū descendentes ex linea feminā. tūz. s. f. subiectā materiā cōp̄e bendit q. q. solū descendentes ex masculo. Quero de alia questio ne pone tūtū suscepit feudū p̄ se et descendētibus suis deinde decepsit tūtū relicto filio qui filiū postea habuit filiū filiū iste ti. tūz. p̄defuncti. renūciavit feudo. q. q. an nepos cōcept. post mor tem aut possit succedere in feu. videf dicentū q. nō per. l. tūtū. et l. pretor. f. de. suis. z. legi. c. f. si. in. curtrariū determinat Bal. in. l. si. p̄sonam. C. de fidic. z. in. l. qui se patris. C. vnde liberi. q. q. hic ne pos. nō venit ad successione feudi er p̄sona filii. sed ex prouidētia legali sive cōsuetudinaria. c. j. s. h. hoc quoq. notādū. s. de his q. feu. da. pos. nō ob. l. tūtū c. f. si. q. non loquunt ista iura q. q. nepos nō ventret ex prouidētia legali. nā loquuntur in hereditaria successione ex qua solotione possit inferre q. si feud. effet hereditariū deferēt descendētib. vt heredibus tunc nepos qui non est conce ptenus tpe aut nō pot succedere ex persona p̄p̄ria. tūz. nā aliquādō feu das sunt hereditaria. p̄terera veniūt in petitione here. vt no. in. l. z. nō tūlū. in. p̄n. f. de peti. here. z. in. eis. b. locū. edictū. diuī. adri. vt dicit hic bal. albri. in. l. f. C. de edic. diuī. adri. tol. regulariter autē ex natura feudi p̄gredit. ad descendētes nō vt hereditariū sed ex p̄uidētia legali sive cōsuetudinaria. c. j. s. h. cū vero corradus. z. s. h. quoq. notādū. s. de his qui feu. da. pos. z. est notādū. in. Bal. in. d. l. si. in. p̄sonā. q. l. filius renūciavit feudo paterno tūz. nō nos. cet nepot. c. j. s. de val. decre. eta. z. c. j. s. de grad. suc. in. feu. z. not. s. m. Bal. hic q. idem feudū pot dici nouū et paternū respectu diuersarum personarū verbi gratia tūtū et gaius sunt inuesti de feud. deinde gains genuit filiū et nepotē ex filio certe hoc feudū est paternū respectu filiū et nepotis. respectu autē tūtū dicit esse nouū q. q. habuit exordiū in persona tūtū vt hoc. s. m. nostro. in. fi. In gl. ibi emācipatū. nō. q. si frater cōsiderat fratri alienātū nō nocet filiis cōsentētis. In ea. gl. ad. s. f. Ya. de bel. intelligit gl. h. modo aut feu dū est nouū aut antiquū. primo calu aut cōsiderat patris nocet si l. h. and. subtilius cōsiderauit gl. nā mens gl. s. m. eum aut feu dū est hereditariū. tunc cōsiderat patris nocet filio herediti. l. cum heres. allegata in gl. que a patre. C. de test. mi. l. cū a matre. C. de rei yen. q. q. filius heres patris non pot improbarē factū. defūcti. l. ex qua p̄sona. f. de reg. iur. z. l. alleg. in. gl. aut fe. nō effet hereditariū sed ex legis. prouidentia vt regulariter sunt feuda. c. j. s. h. hoc quoq. notādū. alle. z. tunc factū patris nō nocet filio. l. si arroga tor. f. de adop. c. f. si. ideo dū queris an factū patris noceat filio. nō deo. s. m. Ya. de bel. z. Bal. aut feudū est nouū aut paternū tunc an. tiquū. primo casu patris nocet filio. c. si vasallus culpā. j. si de feu. sue. contro. z. vidisti heri in glo. que inci. quid agitur. z. l. spēc. z. Yo. an. viden. cōtrariū velle in tū. de loca. s. nūc aliquā. x. c. l. h. p. l. emācipatū. q. si quis. s. de sena. saly. dubitat in. l. C. de iure emp̄y. Bal. alter distinguit in. leg. iii. f. de interdi. z. rete. Bal. z. Ang. in. l. adoptiū. s. f. f. de in ius. v. Bal. in. l. emācipatū. z. in. l. liberti. libertēz. C. de op. h. b. in. l. qui se patris. C. vnde liberi. Lud. cons. xij. incip. proposito cōsulatio. z. cōsul. xxv. v. incip. p̄l. p̄la. facit serie. Bal. ponit in. l. si quis p̄sbyter. C. de epi. z. cle. l. f. C. de liber. c. a. in. l. l. C. de bo. liber. in. l. h. C. de liber. z. eoz. lib. l. lege. C. de legi. here. in. l. vna. s. h. in. p̄mo. C. de cad. tol. scđ vero casu principaliter q. q. loquimur feudo antiquū. z. tūc aut pater alienat vel cōsiderat alienat aut culpam aliam cōtrahit ex qua feudi amittit. Primo casu aut alienat aut culpam aliam cōtrahit ex qua feudi amittit. Primo casu aut alienat legitime. s. ture permittit. Et tūc nō nocet filio si vult renocare et restituere p̄cū. vt. j. d. alie. feu. s. p. intelligas verū et vñete et mortuo alienante sed agnatus solū pot renocare mortuo alienatore vt dixi. j. si de feu. sue. cōtro. in. c. etiū. ar. j. de capi. corra. in. fi. dixi. in. s. f. q. fuit prima cā bene. amit. Aut alienat nō legitime. z. tūc si ex hereditate patris peruenit aliquid ad filiū et est heres patris tūc nocet filio. vt. j. si de feu. sue. cōtro. aut nihil puenit ad filiū ex hereditate patris et p̄me non nocet filio factum patris vt. j. an agna. vel fil. z. c. j. scđ

casu subdistingue q. aut iste p̄t. h̄c culpa aut delictū vivente ad buc parte suo q. erat auus filiorū ipsi. delinqūtis. z. tūc delictū sūi nō nocet filiis suis q. succedunt uno suo. s. f. si obtinet er per sona aut et nō patris. s. f. de senato. l. emācipatū. s. f. z. in. tūs. vol. adoptiū. s. f. de quo p. L. y. in. l. f. C. de lib. z. eoz. liber. z. plene p. culpā mortuo iam patre suo eodēz. auo. z. tūc nocet inūtine filiis suis v. t. in. d. c. si vasall. culpā. z. t. de h̄bi late dixi. z. in. c. j. si vasall. feu. p̄ne. Ita sunt de mente Bartol. in. leum. qui. de interdi. z. rege. Imo. in. l. si finita. s. f. si de rectigalibus. f. de dam. infec.

In alio. In simili hoc intendit in feudo novo q. b. vuit initiu a fratrib. nō succedit vñ alterini in feudo novo: q. si habuit initiu ab eo p̄t. tūc esse paternū vt. j. de na. suc. feu. c. j. Ibi in vna inuestitura vt. q. vñ. sol. tūc. p̄t. tūc. fratribus fuit tūlū inuestit. z. si effet vna inuesti. b. z. g. l. i. h. in. p̄. ibi in duab. vt. q. dātū effet duob. fratri. z. sic effet vne inūtine. f. feudo. b. z. dicta. g. h. hic posita. nā ex b. quilibet b. z. p̄tem. vñ. g. t. f. h. and. ibi dictu fuit subaudi in ipsa inuestitura. Add. q. materia feudali nō inducit ius accrescēdi dato q. vna inuestitura intercessit. z. est rō. b. z. Bal. q. ius accrescēdi nō est de mea natura h̄ctus cū habeat p̄cedere p̄ merā interpretationē extēna z. p̄ iuris fictionē vt notāt legiste in. l. si michi z. titio. f. de. x. ob. vñ. autē qualē habeat locū ins cōfēdū dixi. s. de his qui feu. da. pos. z. q. no. ex isto tex. inuncta. g. l. i. f. d. h. v. frater luc cedat fratri in feudo novo requirunt duo. Primū est q. d. hoc sp̄litter sit facta mētio i. inuestitura vt. i. hoc tex. b. q. frater dece dēns moria. sive herede legitimo vt. i. gl. qui ad hoc alat. s. q. vñ. vero. s. qui feu. da. pos. z. j. de feu. ma. ca. f. v. b. i. est casus. Pōtētia z. alīs modis succedere vt. b. f. j. de bene. fra. c. i. C. Nota cū gl. p̄. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide per doc. ad. c. q. multa sūt licita si expresse fiat nō aut si tacite. Et q. i. s. a. t. via biocardica in. g. l. allegant p̄o. z. cōtra plures concordanias se tandem remittēdo ad libeillum. Pil. Et hoc voluit tota gl. vñ. ad ver. notaui. Sed tu de hoc biocardo vide

Ifuerit **D**ividitur vsg ad. **S**unt in
q̄n cōtendit inter dominū possidentem feu. et va-
lallū dicente. se inuestitu de dicto feudo et pete-
tem sibi possessionem dari. dñs vero negat se in-
uestitusse. vnde si vasallus pōt probare per pa-
res vcz nō per pares testes. et hoc voluit ista pri-
ma pars vsg ibi in opia. Secūdo declarat quādo vasallus possi-
det et nō potest probare inuestiturā per pares: q̄ tunc ppter ino-
piā pbationis stabit sacro ipsius vasalli cū. xij. sacramentalibus
vsg ibi ceterū. Tertio declara q̄n dñs possidet iurabit cū. xii. sa-
cramentalib⁹ vsg ibi ad hoc ita Quarto excipitur casus in quo
dñs solus iurat sine sacrametalibus. s. quādo vasallus est gastal-
dio vel actor domini. quod est verum nisi tunc vasallus vellet p-
bare per pares. idoneos vsg ibi. nam aliquādo. Quinto assignat
rationē quare in casu. s. pxi. solus dñs iuret sine sacramentalib⁹
q̄ talis est q̄ si dicerem⁹ cōtrariū se q̄ret illud incōueniens vcz q̄
vbi dñs nō habere sacramentales posset incurrere maximū danū
propter maliciā horū gastaldorū: qm̄ quādo pecurant et gubernat
res et bona dñi possēt multa malignari vsg ibi et hoc colligitur.
Sexto cōfirmat autoritatē lōbardie vsg ibidē dices. Septimo
extēdit predicta etiā ad feuda guardie vsg ad si. Et hic diuīsio
sufficit etiam psummario. Item quis dicat gastald⁹ guarditor
vel actor domini dixi. s. de feu. guar. in pslci. t. Nota q̄ inuestitu-
ra noua nō pōt pbari nisi per pares curie. vt. j. qui testes sunt ne-
ces. ad pb. no. inuesti. c. j. et no. plene per gl. j. quid sit inuesti. i. pnc.
Et hoc sēlit glossella prima hic posita. Nota ex tex. vbi fidēlē. i.
vasallū vt dixi. s. in pambū libri in. vij. q. Nota q̄ si vasallus di-
cit se inuestitu de certo feudo et petit sibi tradi possessionē: domi-
nus vero negat seipsum inuestuisse pbat per pares curie. s. pdu-
cendos in testes ad pbandā inuestiturā vt patet ex sequētib⁹ ma-
xime qd pbandū inuestiturā nouā in antiqua nō adeo sunt necel-
sarij sed magis admittunt de facili alij nō pes. d. c. j. quot tes. sunt
necel. rc. et p gl. in. c. j. in pn. j. qd sit inuesti. quod aut̄ ad terminā-
dam cām ipsa dirimet p indicē cōpetentē mediātibus pdictis pb-
ationib⁹ h̄z. 3a. de bel. et nic. de neap. Quis aut̄ erit index cōpe-
tentissim⁹ dicā. No. tex. ibi idonei sint q̄ l̄ testes possunt esset ido-
nei in alijs cāis. vt. l. i. ff. de tes. non tñ idonei sunt in cāis feudorū
tractas de noua inuestitura vt. s. dixi. Nota ex tex. qd. possessio va-
salli suffragat ei in relevatiōe. pbationis. et intellige de possessio-
ne in qua steterit ad minus per annū dño scītē et nō. h̄dicēte quo
casu ipse vasall⁹ iuravit solus vt hic t. j. si de inuest. inter do. et va-
lis oris. c. j. in. fi. et no. s. de cōtro. inue. i. pn. no. tex. ibi sacrametal-
ibus. i. testib⁹ depositis h̄z cōscientiā et credulitatē ad purgatio-
nē pscie. deponētis extra de purga. cā. c. j. no. io. an. in. c. cū in vete-
ri. de elec. in. c. venerabili. de cens. vbi in fili. et intellige q̄ nō posse
dissēt āno vt differat a precedēti hoc casu iurabit cū. xij. sacramen-
talibus h̄z formā traditā in. d. c. fi. in pn. si de inue. inter. do. et va-
lis oris. t. j. de cōsu. rec. fe. h̄. et cū dat. fit em̄ purgatio vt tollat sus-
picio que inerat. l. presenti. h̄. sane. C. de his qui ad eccl. cōfū. di-
cit tamē and. hic q̄ si vasallus a prin. nō eligit hāc viā probandi
per iuramentū et xij. sacramentales. sed via pbationis ordinarie
assūp̄t q̄ cautus sit q̄ ptelef q̄ per hanc viā pbationis nō in-
tendat sibi preludicare quominus possit ad viam probatiōis sa-
cralis redire q̄ si hanc protestationē nō facere v̄f arguere q̄ filiaz
pbationem nō possit redire ar. l. fi. C. de codi. l. marcel. h̄. j. ff. rerū
amo. et facit. l. circa. ff. de pba. et q̄ no. in. c. licet causatu. de proba.
tamen postea inclinat q̄ licet vtilis sit dicta probatio tamen nō
erit necessaria qz sine ea poterit redire ad hanc pbationē sc̄a-
liū facit gl. in cle. j. de off. dele. i. cle. lepe. de ver. sig. Ex ver. ceteruz
ibi possideat subaudi et aliqua presumptio sit pro vasallo q̄ casu
dñs iurat vt hic. Nā al's deberet dñs absoluī sine sacramēto. vt. j.
de 2sue. rec. feu. g. fi. ibi hoc ita. iste ver. referit ad. s. pri. h̄z op. gl.
hoc modo q̄ dñs possidēs iurat cū. xij. sacrametalib⁹ put nūc di-
xi quod intelligas verum vbi vasall⁹ nō esset gastald⁹. nā si esset
gastaldus vel actor tūc ipse dñs iuraret solus absq̄ sacrametalib⁹.
Et hoc voluit gl. hic posita in ver. ineli⁹ tñ rc. Alij referit
ad ver. in opia rc. vbi dixerat q̄ stat solo iuramento vasal. posside-
tis q̄ intelligas verū nisi ipse vasal. esset gastaldio vel factor dñi
q̄ tūc ppter piculū suspicitiōis starek sacro solitus dñi etiā nō pos-
sidentis nisi vasal. legiū imē pbaret. Et hūc intellectū sensit dicta gl.
gl. h̄ posita i vii prin. Et hāc expositionē sequit 3a. de bel. Alij
aut̄ legūt alio mō dicētis q̄ verbū dñi nō debeat eē i tert. et q̄ an-
verbū statut sit negatiua nō q̄dicat q̄ nō stat religioni solius ya-
sali quādo est ḡstald⁹ vel actor. et istū intellectū sensit dicta gl.
in. fi. et quelz expositiō pōt esse i se vera. Sed tñ intellect⁹ gl. vt re-
ferat ad prima magis 2gruit. Et p̄b habes totā gl. expeditam
Ibi nisi bēat subaudi vasal. ibi alij al's est in tex. in malignādo
al's milistādo vt i gl. Et est sc̄ius q̄ nō dicerem⁹ q̄ huic gastaldo
seu actori solū darek saīm q̄ nō habet testes sed solū rōne pos-
sessionis seq̄ret illud incōueniēs qd p eqū malignitatē possit
auferre multa bōa dñis suis. nā cū ipse gastaldus et actor habeat

res domini in eoz gubernatioꝝ & baſilia poneret se in posſeſſioꝝ
& cum iuramento ſuo vinceret & auferrent dñō multa bona quod
effet absurdū ibi de guardia ſubaudi put dicum eſt de gaſtaldo,
tñā guardiaſorꝝ & gaſtaldoꝝ pcedunt a pari vt.ſ. dixi de ten. guar.
Mo. qđ propter inopiā probationū recurrimus ad illud auxiliū
qđ alias effet deſpiciendum qđ p̄t̄z q̄r̄ ybi affunt reſteſ d̄z fieri p
batio per teſteſ. alias aut̄ recurrimus ad ſubſidium iuramenti vi
hic z. j. in. ſ. ſi vero inueſtitura. prout i ſimiſi videmus in. l. qm. C.
de here. z. C. de repu. i. l. cōſenſu & in. gl. ſ. hic poſita q̄ per hoc eſt
expedita. facit extra de elec. in. c. cum dilectis. z in. l. admoneſdiſſ
de iureiur. Mo. qđ poſſeſſio corporaliſ inducit pluſionem p
vafal. poſſideſte vt illa mediante deferatur ſacramen tuo ipſi poſſeſſioſis q̄r̄ melior
ſidenti vt hic z. ſ. de contro. inueſti. in. prin. Et ad hoc concurſant
plures ratiōes. nā p̄imō hoc operat fauor poſſeſſioſis q̄r̄ melior
eſt cōditiō poſſideſtis. l. debitor. ff. de pig. Item regula actore nō
p bante. z. c. l. qui accuſare. Itē alia regula q̄r̄. rei ſunt fauorabiliſ
res. Itē alia regula q̄r̄ p̄oſtiores ſumus abſoluē. ac. laſſian².
Et hoc voluit gl. i. ſ. poſita q̄p hoc eſt expedita. de quo dixi. ſ.
ſacramen tu. ſ. de cōlue. rec. feu. & in. d. p̄n. ſ. de cōtro. inueſti. vobis p
dicta declarauit cōmoda. n. poſſeſſionis multa ſūt & plura operā
tur. ſ. retinēde. inſti. de interdic. de q̄p cy. in. l. ob. marito. l. ve
v̄x or pro mari. & in. l. ſolēnibus. C. de rei vē. no. qđ rōne officijs
mitur q̄s bona ſubtraxiſſe dñō eo ipſo qđ apud ipſiū officiālē
periuē niſi offiſcialis p̄bet danationē ſibi faciā a dñō vt hic q̄i
telligit verū q̄n dicta fuerūt ipſiū dñi. arg. i. l. q̄ val. ſ. vetare ſi de
fur. & ff. māda. l. ſi creditor. ſ. ſi inter. facit no. p Bal. p illum. tēt.
in. l. j. C. de lati. libera. tollē. quod not. in. l. facultas. C. de iure ſidi
li. x. Si vero illa bona nō fuerint de bonis dñi nō pſumitur ḥ offi
ciales niſi q̄iym p̄bet. l. ſi defunctus. C. arbi. tute. h̄z Jaco. de bel.
de quo vide in. l. qm. t. cum ibi no. ff. de dona. iter vi. & yro. & qđ
dixi. ſ. de feu. guar. ſ. ſi. Et hec pcedūt fm and. & Bal. hic miſi offi
cialis rōne reddidifſet de adminiſtra. nam tūc nō tm̄ preſumit
h̄ eu p no. in. d. l. facultas. no. L y. i auf. qbuscūg. C. de ſa. ſan. eccl.
Mo. qđ vasallus appellat clientul² vt hic. z. j. ti. ſ. ſi clientul²
qđ eſt verū de iure romano. vt in. l. rem nō nouā. ſ. ſi. C. de iudi. qđ
facit in ar. qđ vasall² ſit de iure qđ tenēt qđā adducentes p̄ plura
iura v̄c p. l. omnino. ſ. pe. ff. de inoffi. teſta. ſed cōmuſis opio. eſt
in 2tratiū v̄c qđ nō ſit de iure romano ſed ſolū de iſto iure cōſue
tudinario. nam feuda nō alienant iſto iure. ſed militia de iure ro
mano bene alienatur. l. fina. C. de pigno. z. ſ. optimum. de ephi. &
introd. reis & in omnib² iurib² p̄r̄hs. Et ita t̄z odoſ. and. de eſer.
& nic. de nea. & ſia. ardi. in ſūma in. j. rub. de quo dixi. ſ. in pream
bulis. in. viij. q̄. Nota auferēdā eſſe occaſionē malignādi vt bicet
inſti. vi bo. rapto. in. ſ. ſed neduz cū ſi. ſi dixi. in. l. j. in. p̄n. de p̄b.
feu. alie. p loth. Opp. ab extra h̄ p̄ncipiū huius. c. pbl. dicit qđ pa
reſ curie ſūt teſteſ ad pbādā nouā feudi inueſtitura. h̄z qđmo
dicit eſſe iudiceſ ybi cōtrouerſia vertiſ inter dñm & val. ſ. de cō
tro. feu. apud pa. termi. in. c. j. z. j. de p̄b. feu. alie. p feu. i. ſ. pe. Mo
enī p̄nt ſūgi dupliſi officio & iudicis & teſteſ. l. ille aquo. ſ. tempe
ſtū. ff. ad trebel. & de offi. p̄f. l. illicitas. ſ. veritas. So. fm iade
bel. qđ aut pares ſūt tot qđ ſuſſiſt ad v̄trūg ſi officiū & tunc erūt
p pte aliq teſteſ & aliq iudiceſ aut ſūt pauci ita qđ nō ſuſſiſt
v̄trūg ſi officio. & tūc ſi certum eſt qđ poſteſ probari pares iñi & nō
per alioſ. & tūc erūt teſteſ & alter erūt iudeſ vt hic. ar. in. l. qm. C.
de here. facit. c. dilecto in ſimiſi de teſti. aut ſimiſiliter certū qđ poſ
teſ fieri probatio p alioſ & tūc pares erūt iudiceſ vt in cōtrario
aut ſuſmuſ in dubio & tunc pares erūt teſteſ & alter erūt iudeſ
ſ. ordinari². c. i. circa mediū. j. ſi de inueſti. inter. do. & vafal. l. ſ. oria. &
eſt ratio quia facil² iueniunt iudiceſ q̄ teſteſ p. d. l. qm. h̄z Jac
de bel. Hic & bal. q̄ eſt ratio no. in. c. inſuſiāte de offi. dele. Oppo.
qđmo etiā p teſteſ nō pares poſſet fieri pbatio noue inueſtitu
re vt. j. quid ſit inueſti. in. ſ. ſi vero inueſtitura. So. aut dñs b̄z pa
reſ & tunc p illoſ debet fieri probatio vt hic in. d. ti. quid ſit inue
ſti. in. prin. aut. non habet. & tunc p̄t fieri probatio etiam p extra
neos vt ibi. & de h̄ plene no. per gl. in dicto p̄n. Op. h̄ illud quod
hic d̄r qđ ſi vasallus fit gaſtaldus vel actor dñi qđ ſtat iuramēto
domini ſed contra q̄r̄ imo ipſe dominus debet pbare vt eſt cal²
ſ. de contro. inueſti. in. ſ. item ſi vasallus. ſo. ibi nō conſtabat vasal
lum fuisse gaſtaldum vel actorum licet domin² hoc allegaret bic
autem conſtabat vt ibi. ydimus.
8 Dicto creditoriſ non ſtatur etiā cum iuramēto niſi p̄b
per pares curie rem fuisse ſibi infeudataſ.
2 Onus probandi de inueſtitura incumbit domino.
Similiter Loco ſūmarij dicatiſ qđ i hoc. ſ. crat al
te et poſſideſte rē debitorꝝ dicebat odebitoꝝ ſe dediſte dictā rē p̄g
gnore & volebat ſolyere debitorꝝ p quo dicebat ſe obligaſſe dicta
rē & petebat ea ſibi reſtituit. iſte autē poſſideſ dicebat quāq̄ ſi
a p̄ncipio iſte debitorꝝ pignozaſſet nihilomin² poſteſ inſeſtum
& ſi de pſenti poſſidebat & tenebat ſure ſendi: vnde nolebat ſi
tuerſe dicit hic qđ nō ſtat dicto ſuſmuſ etiācum iuramēto niſi p̄b
pareſ curie dictā rē fuisse ſibi infeudataſ. In ter. abi ſno in am
to ſubaudi etiā ſi poſſideat vt aliq ſit oþbitatio h̄z. de bel. p̄b
hic alim

hic alium casum in quo ad validatione feudi non fiat sacramento possessoris et si possedisset pannū et est rō qz principiū possessoris nō ipso tē ex eo qz incipit possidere loco pignoris. sec' autē si principiū possessoris ipso tē retinetur feudale qz tē legitima posses- sio analis cū presuppositio uestiture sufficeret ad deferēdū sibi sacramentū vt. i. si de inue. inter do. et vas. lis ori. c. i. in si. alios autē casus habuistis prime. s. si vero dicta possesio pignoz fasset internuersa qz ipse possidēs tenuisset illō pigno postea tāqz feud. p. annos. xxi. tē bene induceretur presūptio feudalismus vt. i. c. si. j. de tē. a. a. in vicē leg. cō. Op. cū gl. de. h. fili. s. de 2tro. inue. vbi dñs p. phare se dedisse pro pignore. et sic ibi ptz qd̄ tonus pbandi incubat dñs. io. h. 2fitebaſ vas. a. pñ. habuisse p. pignoresz postea itō fuisse. in feu. da. tū. et id sibi incubit onus probadi. ibi vero nō collabat de pignoratio. et id dñs ibi debet pbandre fuisse pignus quo casu valallus tenebit restituere nisi probet vel p. pares curie vel breue testatū hoc est p. publicū instrūm. a. paribz roboratū qz post dicta pignorationē fuit sibi i. feudatū et hoc vult gl. vsqz ad ver. huic et beneloquit verū et postea eadem gl. in si. sui in ver. vel aliter ac adducit alia solutionem quod etiam hic dñs pbandre vo luit nō potuit. qz id vasallp postea admittit ad probandū non tñ statut suo simplici iuramēto nisi alias pbandiones nō haberet: qz tunc statut suo facio cū. xii. sacramentalibus vt ptz. s. e. in pn. et p. bat hec solutio. i. h. fili. s. de 2tro. inue. verūtū diuinat ad tex. n. s. et id nō recedas a pīa solu. Op. cū. d. gl. in. d. ver. huic qz p. o. dia. qz imo si a pñ. vasallp negauerit et fuisse pignorata et dñs p. bet qd̄ postea vasallp nō poterit admitti ad probandū de iure suo sed ppter eius mediaciū dñs possessoris dñm aquersariū suū trans firmat in. I. generaliter. et aut. itē si possessor. C. qui po. in. pig. ha. sol. dicit glo. qz contrariū procedit qn̄ vasal. pros. n. negasset rem fuisse oni verū hic cōsitebat esse dñi si sibi debitā loco ten. et nō lo copignoris modo habes totam istam glo. expeditam.

Feudum guardie yelgastaldie pōt reuocari domino quan docens post annum.

In super. + Feudū guardie et guastal. pōt reuocari a domino qn̄cūqz post annū. h. d. et ex hoc vi de tē. nō vacare qm̄ hic adiūciunt ista vba qz quacūqz bou possit ipm̄ feudū auferre elapso āno. No. et hoc tex. qz feu. dñm̄ limitatū et certūtū pōt immediate auferri elapso dicto qz facili. si cū hermes. C. locati qd̄ intelligit bal. etiā nullo alio termino dato qz dat iudicatis. de qm̄ in. l. si debitor. ff. de iudi. et. C. de f. u. re iudi. in. l. h. qz puto vez p. istūtex. qz dirit quacūqz ho. re. et. nātūs limitatū terminatū p. suā extremitatē. l. i. h. ff. de cōdi. cōmōl. i. illa stipulatiōe si caleū. ff. de ver. ob. vltē dicit Bald. qz elapso dicto termino non requirit aliqua snia sen iudicium qz to ipso pōt dictū feu. auferri p. istūtex. et p. ea qz dirit inno. in. c. i. de imuni. eccl. et si reperiet hostia clausa. l. cum dñi horreorū. ff. loca ti. bal. in. c. qz in eccliaz. i. xii. colū. de constit. vbi eisdē rationibus hoc firmat. et videbitis in. c. i. j. de feu. fine cul. nō amit. sed hoc in tellige esse perū qn̄ nulla esset dubitatio de iuribz dñi. verūtū ad bac cautius esset et p. toris autoritate remuneret p. no. i. c. potuit qz de loca. et in. l. h. C. de iure emph. sed vbi ins dñi i. aliqz vslat in dubiū p. vasal. tē nō est dubiū qn̄ requirat iudicium et snia vt. j. de feu. fine cul. nō amit. in. c. i. z. j. quo tpe miles. i. c. fi. facit. s. e. in pn. in ver. hec ita zc. No. qz feu. guardie et gasta. est feu. non regulare qz p. t. et duobz. primo qz durant solū anno et sunt tpalia. nā feu docum natura est. et sunt ppetua. itē qz elapso anno auferūtur sine causa qz est qz naturam feudo. et p. dicta colligunt. s. i. tit. de na. snia. in. c. j. et dixi. s. de feu. guar. et gasta. in. c. j. in notabilibz.

De contentione inter me et dominum de portione feudi fra tis mei.

Rubrica.

Cōtinuatur hoc ordine. s. visum est de controvērsia inter do. vas. de feu. hic autē restat videñ. de cōtroversia inter dñm et fra tis superstite pōt defuncti vasalli de portione feu. eiusdem vasallli pōt defuncti propterea subijcitur rubri. de conten. inter me et do minum de portione fratis mei.

Frater superstes qualiter debeat iurare feudu fuisse patrem seu patrē iure fuisse uestitum.

Possessio multum operatur ut scāmētū deseratur possessori. Portionis appellatione cōtinetur maior vel minor pars quam dimidia.

Valallus an edat a. toto ratione partis alienate sine consensu domini.

I contentio. Dividit i. tres par tes. in prima loquitur qz frater superstes recipit pte suā siue cōpossidēat siue alienauerit. i. scā loquitur qz frater superstes nullā partē feu. recipit neqz possederit. in tertia loquitur qz vasal. p. pares curie vel breue testatū pbat uestiturā. s. a. ibi: si vero nullā. tertia ibi: si vero vasal. Casus frati superstite deserit iuramēto de portio. feudi. fratis pōt defun

in.c.i.s.de cōt.inue.ad fi.gl.not.tertium intellectū vñ q̄ defertur
iūrm fratri lupstī fūe possideat portionē suā fendi obuentā in
diuisiōe.fūe alienauerit dūmodo āte alienationē possederit fra-
ter superstes portionem suā feudi saltē per annum.capitulo.i.
in fi.j.side inue.inter do.z vas.lis oria.sed contra hanc lecturam
opponitur z videtur q̄ hec lectura non sit vera q̄ vasallus alie-
nans feudum cadit a feudo.c.i.de phi.feu.alie.per fed.ergo nō
defertur iuramentum fratri superstiti qui alienauit so.hic frater
qui alien auit recepit cābium vel precium quod succedit locorei.
L.si rē z preciū.ss. de pet.here d.imperator.ad fi.ss.de lega.j.z est
casus in.d.l.j.s.cū aut ē.s upra de contro.inue.Intellige vbi inue-
stuit z alienauit cum consensu dñi vel aliter z secūdo iste frater
superstes dedit alteri i feu.quod quidē potest fieri sine cōsensu dñi
c.j.s.preterea.j.de capi.cora.ve l aliter z yltimo secundū an.alie-
natio partis fendi non facit cadere a toto.c.i.j.de vas.q̄ cōtra cō-
sti.lo.t De hoc tñ arti.an rōne partis alienate sine cōsensu dñi
vasallus cadat a toto dicite vt dicā in.c.i.j.de phi.feu.alie.p fe.
addit And.de Iser.alii intellectū vt ista litera stet proprie intel-
ligendo in vera alienatione vt q̄ alienauit partē suā c ū cōsensu
dñi vñ preciū succedit loco rei vt.ss.de pe.here.l.si rē z preciū.vñ
dabit sibi sacramētū p alia parte sicut si possideret partē aliena-
tam postq̄ feudū fuerat paternū pbando stetisse i possessiōem
per annū.idē dicit ipse si a liensasset c ū cōsensu dñi partē suaz z il-
lam perdidisset p.c.i.de phi.feu.alie.per fedē.nā q̄ pdit solūptē
alienatā.vt.j.d vas.q̄ cōtra cōst.loth.i.pn.nō dž sibi fieri i pundi-
ciū in portione fratris sui que nūc sibi aperitur.nec esset assigna-
re rōnem diuersitatis quare potius sibi deberet deferri sacramē-
tū si possideret partē alienatā q̄ si ipse desit possidere dēmo-
do pbet q̄ aut paternū possederit per annū.z alia sunt q̄ moueāt
indicē ad ita deferēdū.vt.j.de confue.rec.feu.in.s.sacr.m.Oppo-
ab extra q̄ imo rōe ptis nō deferatur sacr.m s̄z est necesse q̄ pos-
sideat to.vt.s.de cōtr.inue.in.s.si vero.facit.l.j.s.iulianus.ss.de
isti.actuq̄ pri.z.C.qn̄ z qui.quar.de le.j.s.j.so.interdū cōtrouer.ē
de toto feu.vniuersali z tūc est necesse q̄ q̄ possideat totū vt in
cōtrarys.Interdū est cōtrouer sia de sola parte.z tūc sup dicta p
te defert iuramētū postq̄ est in possessiōe residui arg.in.l que de
tota.ss.de rei vendi.z.ss.pro derelicto.l.an pars.z.ss.de fun.inst.
l.fundus.z de serui.l.si tam augusti.

C De alienatione feudi.

Rubrica.

Chec rubrica continuatur hoc ordine supra visum est qui. mo.
feu. ami. verū quia alienatio feu. est vn^o ex modis perdēdi feud.
Ideo competenti ordine subyicitur hec rubri. de alie. feudi.

I Cassanus sine voluntate domini potest alienare feudum
usq; ad medium partem.

2 Clientulus quis dicatur.

3 Consuetudo irrationalis valet hoc est sine sufficienti ratione dummodo non nutriat peccatum.

4 Dns an poffit requiriere seruitium a vasallo publice excoicato

Si clientulus. b.d. vasallus sine
voluntate domini potest alienare feudum vobis ad mediem pretium, ultra autem non potest et si alienauerit ultra mediem cadet a feudo. et alienatio est nulla quando dictum est de alienatione vobis ad mediem intelligi de alienatione per libellum predictum et hoc hodie corrigitur. p. llotharij. quod prohibet alienationem etiam per libellum mediolanum. aut de cōsuetudine servitū ut in totum possit feudo alienari per libellum. b.d. vobis ad hunc ide potest. **C**lio. llo. ibi clientulus. quod clientulus hic sumitur per vasallum. nam clientulus sine clientili dicitur familiares domestici qui vestit seruitum. l. clientes. s. de vobis et habitu. et de

2 qd̄ cliētulus hic sumit p vas. tñā cliētul⁹ sine cliētuli dicū familiares domestici q p̄stāt seruitū. l. cliētes. ff. de ysu ⁊ habit. ⁊ de

istis familiaribus. l.l.i.z.h.C.de epi.z cler. p Bal preterea repit
cliētulus q; ad istar clericū prestare debet seruitū dño.c.i.j.in qb.

cau. feu. ami. No. tex. ibi partē suā iunc. tex. ibi id est mediū quod appellatiōe partis in dubio intelligit̄ media pars de quo dixi su-

pr. de cōtr.inue.in. S.cū autē. Bar.in.l.ij.in prin.C.qnī et quibus

quarta pars deb.li.x. In gl.no.ibi sine voluntate domini val.pot.alie
nare seu, vsg ad dimidiū.sed hodie corrigit p.l.lotharij.vt pba

tur in tex. ibi huic cōsuetudini derogatur. ¶ No. ibi ylterius q
yas. nō pōt feu. alienare vltra dimidiā & si alienauerit feu. aliena

Sed pulchrum est videre an in totum perdat an pro parte alienata. **D**y, tenet quod pro parte alienata alleg. c. i. de-

vasa. qui cōtra cōst.loth. Pe. aūt de seruo tz cōtrariū quimo ho-
die pdat totū p.c.i.j. de phi. feu. alie. plotha. z de phi. feu. alie. p

fe. Hal. autem salvat utrumque. Aut loquuntur de rigore et predictis totius. aut de egitate et predictis nisi parte fendi. **Et Gui.** de cuiuscumque Anglia. in loco predicto.

C.ad fil. q nisi p pte facit.l.rescriptu.s, de his q, vt indi. gl. in. gl.

ex parte de senib. coiter do. et pbaſ optime in d.c.i. de vas. q contra cōſti.loth. qcqd ibi direrit bal. naillle ter. clare loqꝫ et facit qr

þbi delinqȝ circa re eatenȝ res perdiȝ quatenȝ in ea peccatȝ.l.pau
lus.z.l.bȝnificio.z vtrobȝq bar.ss.ad.l.falci.z fa.qd not.ide bar.in
l.qd*a* i iure.S.ss.de dona.nec ob.c.imperiale in prin.j.de phb

feu.alie.per.fede.p que ter.mot ruit pe.cti quo trāsit Bal.in.c.j.
g.aut si libellario.s.quib.mo.feu.ami.in.c.j.g.si vero.vel in totū.j.
qualr olim feu.ali.po.qz respōdeo qd.cū.limpiale.veniat addē
do z declarādo.l.lotha.de qua in.d.c.j.de vas.q cōtra cōst.loth.
aut alienatio fit de toto aut de pte. Et si de pte cadat solū p illa
parte nā lex alia interpretās dībz interpretāda itelligi.s.f.i.aut. de
filis an dotalia inst.na.gl.in.c.i.s qui.de ele.li.vi.Bal.in.l.nihil.
ff.de coniun.cūmā.libe.in.l.pretor.s.erit.ff.de vi bonorū rapto.
Et dūpōderāt maxime p Pe.z Bal.cōtéptus dñi m̄deo pte.
i.c.j.g.ver.qn.o.vassall? j.i qui.cau.feu.ami.vbi ter.dicit q̄ bu
cōsuetudinib? plusq̄ iure scripto cōprehēdi pnt l̄z nō ē dubiū
qd q alienat totū feudū b̄z naturalē rōnē pl̄z cōtēnit q̄ g alienat
pte z sup hac eq̄ate fundaē ter.in.d.c.j.b̄ va.q̄ z cōst.loth.feu.a
lie. Jō recte cōcludit q̄ alienādo ptē solū cadat apte. Et ita trās
it Bal.i.c.j.s.calidis.j.de prohi.feu.alie.p fe.nisi t̄ruenit simu
latio in fraudē.l.puta q̄ vere vendit vasallus feudū z simulat se
alteri i feudū dare q̄ si solū i pte fieret caderet iure a toto q̄ gra
ui delinq̄t quā simpliciter alienās.l.si minorē ff.de iurepa. No.
ibi qd dictū est in superiorib? vasallū posse alienare p pte ielli
git de oī alienatiōe l̄z de alienatiōe p libellū. No. ibi mediolan.
q̄ seruāt de cōsuetudine sua q̄ vasall? etiā sine cōlēsu dñi pōt alien
are totū feu. No. ibi. irrationabiliter valere cōsuetudine irra
tionabiliē.i.sine sufficienti rōne dūmodo nō sit corruptela specca
tū nutria.c.fi.de consue.c.cū decorē.de vita z honesta.cle.z not.in
l.de qbus.ff.de legi. Hic ponit Ba.quod modis dicat alienatio
cui? dictū omitto rc. Ad h̄c.cite tñ no.in.l.fi.C.de re.alie.nō alie.in
l.si ita q.s.g.ea lege.ff.de verb.obli.in.c.nulli.de re.eclc.nō alie.in
cle.j.eo.zit. In gl.i.ad fi.no.viā brocardicā.i.spinosam. Nam ali
quādo licitū est p pte q̄ nō liceret prototo. In gl.per.l.lotharj.
ad fi.no.q̄ cōter in feudis habet iste ver. Huic consuetudim de
rogatū est p.l.lotharj. In gl.sic ergo ibi remouēt.no.cū de pluri
bus vñū cōcedit reliqua phibent. In ea.ibi cū pretor nota altū
modum arguendi cū de pluribus vñū negatur alta intelligū p
missa. Et de istis modis aguendi plene ponit Bal.i.cōtētu
lā.C.de epi.z cle. Ad fi.gl. nota titulū qſtione glo.vz vtrūz va
leat feudi obligatio data in pignore p pte. Et gl.yz cludere qd
hodie ēt feudū possit pignori obligari vſq̄ ad dimidiā. Necob.
c.i.j.b̄ phibi.feu.alie.p fed.q̄ ibi loquit de fraudulēta pignoris
obligatione.sed hodie vasallus nō posset pignori feudū obliga
re in pte vel in toto q̄ casus rotūdus in.c.j.de phi.feu.alie.de du
cedo h̄ modo.nā pemiu est cā finalis.l.fi.ff.de berealti. Sed im
perator in.d.c.j.in proe.ponit rōnē q̄ etiā b̄z locūi pignore.e go
pignoris obligatio siue in toto siue in pte est prohibita. No. s. mia.
de bel.tria iura esse z siderāda ius antiquū ius nouū qd feudū pos
set alienari p libellū vſq̄ ad dimidiā vt est cal? in ter.nō. Tero
tiū est ius nouissimū de quo iure prohibet alienatio omnino.c.j.
j.de prohi.feu.ali.p fed. Quero q̄ hic dicim idē de parte qd to
to quid si vasallus castrum construat in pōdio feudali an castrū
dicat feudale vel allodiale.respōdeo q̄ dicit feudale b̄z Bald.in
l.j.fi.de re.dini.in.vii.z.viii.q.nā qui est emphyteota soli est etiā
emphyteota ſupficieſ ſupedificate bar.i.l.j.s.supficiē.z.h̄q̄ aut.
ff.de ſupfi.d.ant.2fi.xxix. Icipit.ā noīe rc.in facto caſtri i.iij.col
4. Ultimo q̄ro an poſſit dñs regrere ſeruitū a vasallo publice ce
cōicato.respōdeo q̄ ſic.c.inter alia.de ſen.exco faciūt q̄ habent p
gl.z alios in.c.pasto.c.j.de ap.z no.do.ant.i.c.nup.de ſen.excom.
l̄z vasallus nō teneat preſtare ſeruitū z fidelitatē dño publice ex
cōicato.c.dño guerram.j.de.l.cora.z.c.fi.extra de peniſ.
1. Seudū nō poſt concedere vasallus ad libellum perpetuū
ecclēſie.
2. Emphyteota primus ſi conſtituit nouū emphyteotā ſine cōſu
dñi non propterea eſt liberatus a domino.
3. Innocens vere dicitur qui nec ſibi nec alteri nocet.
4. Homo poſt diſponere in re dñi ſine eius voluntate.
Inde potest. h.d.vſq̄ ad.s.z ſi clientū ſeudū nō
tū ecclēſie. No. ibi rationē decidendi pcedentis notandi qd bu
bes in ſummario quia nunq̄ reuerteretur feu.ad dominum.not.
ibi ecclēſia non definiat eſſe heres cēſetur enim perpetua.not. ibi
quod obſeruandum erit in priuato v̄z vt vasallus poſſit conce
dere feud.per dimidiā ad libellum perpetuum priuato in em
phyteota autē t̄ ſpe.qd ſuū vtile dñiū pōt alteri infendare in
requisito dñi.nā cū feu.a liberalitate pcedat.c.i.j.in qui.cau.feu
amit.z poſui.s.in plūdijs ſicut pōt donare b̄z cōem op̄.ita p̄ ſe
feudare ita ſpe.in ti.de loca.s.nūc aliq.x.cxxix.imo.i.c.potut de
loca.in.char. E cōtra autē ſeudatari ſeudū nō pōt dare in ep̄bri
teosim ſine licetia dñi q̄ illa ſapit alienationē.c nulli.z.c.ad an
diē.de reb.ec.nō alie.z non t̄ruenit ex cā liberalitatis vt datio
in feu.bal.in.c.j.in prin.in.t̄.col.j.de phi.feu.alie.p ſede.bal.in

autem rogati. Cadit et ita via eius quod viuit rectum in re-
fudali vel emphyteotica per vasallum vel epiphy. Constituere ita bal-
li. sicut in fundo. si quibus modo. v. susfruc. am. in dñi tñ in vasallo
anam. c. in p. et ibi est aliquid dicatum. de pbi. feu. alie. p. fede. si autem
epiphy. vellere dare i. epiphyteos alteri non potest sine presu domini. et spe-
m. d. 9. nunc dñi habet dominus faciliorē actionē h. huc s. epiphyteo
ta. p. i. n. s. seq. ponā. Et vult imo. in. d. c. potuit. in. xv. col. Item
maior effectus quod dominus poterit dicere volo p. me et liber erit epiphyteo
ta a p. s. et si excedet constitutā p. r. p. s. et constitute id quod epiphyteo
ta recipit ab isto scđo epiphyteota p. p. s. et tunc dñs h. emphyteote
solnere iteresse. ita imo. i. d. c. potuit. in. xiiij. col. Itē aliū effectum
gnaliter h. et no. p. imo. i. d. c. potuit. in. xv. col. quod vbi epiphyteo
ta vel feudatarii. Constituit aliū epiphyteota vel feudatariū cu. g. sen-
su dñi o. utile dñi trahit penes h. epiphyteota vel feudatariū et nō
h. remanet p. mo. epiphyteote et directū dñi remanet dño ut lat. p.
ponā. c. i. s. aliud q. q. j. de pbi. feu. alie. p. fede. Et quod faciēdo s. m.
epiphyteota vel vasallū trahit, o. e. utile dñi epiphyteota p. m.
t. x. j. a. r. e. t. i. o. in. s. adeo post gl. insti. locati facit glo. i. l. j. C. de
fun. p. m. i. l. x. j. q. no. bar. ang. et alij. i. l. si quis vi. s. differētia. ff.
de acq. pos. Bar. in. l. i. ff. de v. luca. et facit quod no. bar. in. l. ex asse. ff.
ad treb. Si tu sine g. sensu dñi primus emphyteota constitueret,
nouū epiphyteota non est liberalis p. m. epiphyteota a dño. id potest
a scđo non soluēre vēdicare rē emphyteotica. et sic nō v. facta ab
eo totalis abdicatione nisi de g. sensu dñi. ita ang. de are. post gl. in
d. s. adeo l. cōcessio ha. nō v. quod sine cōlensu dñi in scđo emphy-
teota q. tenuit rem nō poterit h. allegare l. excusēt a canē. facit
optime. ter. in. s. si vero quē in auf. de nō ali. et ibi ang. et qd. dixi
s. q. f. da. pol. in. c. in. p. in. x. j. col. Nota ibi ecclesia nō patitur
aliquid iusticiam in se vel in alto. ideo dicit bal. hic ecclesia esse
refugium oppressorum. facit. c. nouit de iudi. Altud elegātius ha-
bentis ex isto tex. s. m. Bal. qd. v. statutū vel cōsuetudo foniēs ma-
gis alienatio factas in priuatum quā in ecclesiam nec per hoc
annulatur quod h. libertatē ecclesie q. cu. habeat in se ciuilem et
naturalitatem nō dñ. h. libertatem ec. disponendo quod vasal. non
potest alienare etiā inf. adādo fey. in ec. spe. in tit. de locato. s. nūc
alij. v. car. et imo. in. xvij. col. in. c. potuit de locato. Nonunt
legi. i. l. s. Codice iure emphyteotico. et hoc noster tex. explicat be-
neam in eccl. nunquā moriatur alienatio perpetua esse dño ni-
mis preudicatis quod nūc est spes quod res feudalis reuertetur
ad dñm qd. ita in priuato. item. ec. est facultate difficilis conueni-
endi cum sit priuilegiata vt no. in. l. i. ff. si quis in ius vo. non ierit
et l. i. in. p. in. ff. q. satisda. cog. facit qd. no. bar. in. leg. j. in. ff. de
alij. iudi. mu. can. fac. in. l. j. C. de his quis pe. noie. bal. in. l. qui sti-
pendia. C. de procu. in. l. per. diuerlas in pe. q. C. mā. et no. hoc dis-
cusses bal. ad declarationē eorū qd. dixit inn. circa concementia liber-
tale mede. in. anouerint de sen. exco. Bar. in. l. i. s. que onerande
ff. qua. rerum act. non datur per legistas in auf. cessa. C. de sa. san-
ec. in. gl. que incipit est ergo ad si. no. quod interdiū deterioris condi-
tionis est ec. quod priuatu s. l. regulariter contra. l. fi. C. de sacrosan.
ec. Et idem ponitur in tex. nostro vt videbimus statim in opp.
In gl. istud verbū ad fi. no. qd. f. satis est velle prodesse omnib. et
nemini nocere nam s. m. Aug. vera est innocētia quod nec sibi nec al-
teri nocet oppo. h. tex. quod ratio tex. non sit bona quod nunquam sit re-
versurū ad dominū: quod imo potest reuerti. nā resoluto iure dato
ris. s. vasalli p. cedentis ad libellum rosoluitur ius acceptoriis. s. g.
v. r. s. s. q. m. feu. am. sed ita est quod potest resolui ius datoris
qd. potest decedere sine herede masculo et sic reuertitur feudum
ad dñm vt probatur in se. s. ergo potest reuerti feu. ad dominū.
fol. ter. noster non considerauit quod resoluitur ius datoris sed ac-
ceptoris. nam si vasal. potest dare feu. ad libellū ec. feu. nunquam ad
dominum reuertetur quod ec. nunquā moriatur. et sic inspicitur perso-
na accipientis. Secundo op. h. istuz tex. quod constituit differentiā in
ter priuatum et ec. sed. h. vbi est eadem rō ibi eadē iuris censura. l.
id. s. ad. l. ag. sed ita est quod eadē rō est in ec. put in priuato vt proba-
bo. qd. et quod sit eadem ratio ego pbo aut resoluitur ius datoris
et microresoluit et acceptoriis aut nō resoluit ius datoris s. alio ca-
superiori ius acceptoriis. et tunc feu. nō reuerti ad dñm sed ad vas-
allū. s. Ya. de bel. fatēdo dñi quod tex. male loquat. p. tere a po-
nit alia rationē quod durū est litigare h. eccliaz no. in. l. fin. C. de iure
emphy. i. c. potuit de lo. vos autē dicite h. iac. de bel. qd. tex. bñ
logif. nec. n. doctor ē tante autoritatis vt tex. possit reprobare
quod autoritas doctoris est probabilis s. autoritas tex. est necessaria
vt no. gl. l. i. l. C. de legi. in. c. i. de postu. plat. Mō ob. ar. iac. de bel.
qd. video qd. rō tex. ex. est op. s. nā ecclia nūq. morit quē admo-
dī. n. g. imperiū. c. si gratiose dē rescri. li. vj. et s. licētia. in. auf. qd.
modo op. s. pos. p. tere a feudi nō reuerti ad dñi. Et dum dicit
resoluto iure datoris et dico qd. ex quo in casu commissio aliena-
rio siebat in pteum libellū de pte finito feudo in dante non fi-
niab libellarius tam in alio iuris autoritate firmatus sed rema-
nebat libellari dño et ideo in ecclia militabat absurdū de quo

Sicut extedit et non resolut est ratione quod consenserit videlicet consenserit per ipsum acceptorem in perpetuum et liber suis ac si ipsi principali fuerit successus ad quod facit. sed quod fecerat. pater. et quod ibi dixi non ex fratre pater quod inter agnatos. promissa est fendi alienatio sine dominio voluntate. et est ratio quod non intelligitur esse perpetua alienatio sed potius quod debet refutari ut. id est de alio. feuer. pater. in principio et non id est per quos fiat inuenit. id est sed et res. de quo dic ut plene in locis prealibet. de alio. feuer. pater. et cetero. et ita. si de feuer. feuer. et cetero. et intellige quod sit in primiori agnati vel de consensu primioris agnati. ut ibi et id est subiectum. **C**ontra ibi fratrem quod alienatio facta fratri et consenseretur agnato perpetuo remanet firma cum alio frater vel nepos et post agnatus sit in feudo successorius. cetero. sed et res. id est per quos fiat inuenit. et sic notandum. hic est casus quod Iudas vasallus alienatus agnatus. decesserit sine herede masculo teu. qui reueretur ad dominum. et facit quod voluit. **A**lde. et filio. x. in rubri. de reb. eccl. non alio. ubi dicit quod plures fratres emphyteote eiusdem rei potest inter se alienarem emphyteoticam dominio irrequierto. Sed posito quod feudum possit alienari vel emphyteosis et alienetur in casu permisso quomodo ager dominus ad fictum vel servitium in investitura comprehensa. si est iste in quem est facta alienatio unus de comprehensionis in investitura puta unus de filiis vel nepotibus ager directo actione ex contractu quod pro singulis videatur facta stipulatio et contra obligatio ut declarat bar. in consilio. lxxij. incipit ex themate in iij. col. Paul. consilio. clxv. incipit in christi et cetero. in presenti causa. i. xij. col. si non est de comprehensionis in investitura ex quo scienter succedit in re emphyteotica vel feudi tacite videatur consenseretur oneri et conueniri potest si dominus est fiscus vel pupillus vel ecclesie. alias agendum erit per dominum rei vindicatione. Et si opponet dominum feudo vel emphyteosi replicabitur quod cecidit quia contumia non solvit vel non impletum. personali enim actione ex quo non promisit conueniri non potest iste successor singularis. l. fi. ff. de contrahendo. en. l. fidei commissum. s. tractatum ff. de iudicio. Ludo. consilio. ccxvj. incipit opus sententiarum. in casu proposito et facit quod videbimus in cetero. etiam agnatus vel filius et cetero. ubi aliqua addam pro complemento huius puncti. Alberic. i. l. fi. in iij. col. C. de iure emphyteosis. facit quod non super gloriam magistrorum per consenserentes maxime. **L**y. et salice. i. d. l. iij. C. de iure emphyteosis. ibi Sal. in. xij. col. Spe. in tit. de loca. s. nunc aliqua. ver. ix. et ver. clxvij. bal. in. l. apud iulianum. s. heres. ff. de lega. et in gloriam que incipit hoc casu ad finem nota. quod appellatione heredis continetur heredes usque in infinitum etiam si sint extranei. l. scien. et l. heredis appellatione. ff. de veritate. fi. l. in annalibus. **F**allit in feudo in quo appellatione heredis continentur masculi descendentes tantum ut hoc. s. Et fallit in casibus notatis in. l. ex facto. s. fi. ff. ad trebel. i. d. l. scendunt. et l. cum antiquitas. C. de usucacione. bald. hic notabiliter quod rit utrum alienatio feuer. possit fieri in quoscunq; agnatos etiam remotiores qui successuri non sunt ex prima feudi consenserent in ipso feudo. Et super hac. q. bal. hic multa dicit pro et contra adducendo plura et varia consilium. hincinde. Et tandem concludit quod in perpetuum non possit dari nisi proximior agnatus. facit ter. i. l. cum ita. s. in fideicomo. et in. l. peto. s. fratre. ff. de le. iij. l. fi. ff. de successione. ed. et quod in fine. non maxime per saly. et Lud. in. l. fi. C. qui admitti. et pro hoc vide quod dicit in capitulo titi. id est de feuer. feuer. et cetero. et id est de alio. fendi pater. ipso. et in. d. s. l. et res. id est per quos fiat inuenit. **Q**uero ulterius quod si statuto caueretur primogenitus successat in feudalibus ante statutum hereditatem locum in allodialibus bal. in. l. oes. populi. ff. de iustitia. et ius determinat quod non quod istud statutum est exorbitans a iure eodi per pterea stricte intelligendum. l. si vero negotio. s. de viro. ff. so. mat. et faciunt non per Bar. in. l. cunctos populos. C. de summa trinitate. ubi de consuetudine gallie.

In feudo. Iste. s. fm verū intellectū q. a doctorib' ap-
pbat cōtinuaf. cū pcedēti. s. q. si clientul'
in psl. in' eo q. ibi dixerat et firmauerat regulā talē vēz q. mortuo
vassallo filius masculus si supereret succedit in feudo p̄fis et exclu-
dit dñm. nūc vero i. isto. s. dicit q. dicta regula fallit et nō h̄z locū
in feudo marchie et comitat⁹ et aliarū dignitatū in quibus alius
nō succedit p̄fī s̄z feuda p̄dicta reuertit ad dñm sīm regulas et ri-
goē iuris cōsuetudinarij h̄z hodie videamus seruari cōtrariuz p̄
vsurpatiōez. secūdum itaq. supradictam veram cōtinuatioem.
In summa hoc intendit. f. In feudiſ dignitatum non est successio
d' iuris rigore h̄z vsurpatiōe cōtrariū seruēt. h. d. ibi usurpatū
i. frequēter vsuatūvēz p̄ cōtrariā cōsuetudine obseruādo ut in tali
bus feudiſ succedat filij ita exposuit gl. puta gl. s. de bis q. feu-
da. pos. in. s. et qr. in glo. ii. et similiſ modis loquēdi ponit in tex.
in. d. ti. in. y. hoc quoq. No. hic casum in quo ir̄dabilis cōsuetu-
do. s. q. est cōtra iuris apices recipit et obsernat. nā sīm regulas iu-
ris tales dignitates nō acq̄sīt p̄ successiōe s̄z p̄ electiōeſ ſeu q̄cſ
ſionē principiſ vt. ff. ad. l. iul. de ambi. an. l. i. et in 'aut. vt iud. fine
quoquo ſuf. in. s. j. et iñ p̄ usurpatiōe ſeruam' cōtrariuz vt hic.

Erit ergo hodie ista vera regula q̄ in talib⁹ fēndis regalib⁹ dī
gnitatē habētib⁹ habeat locū successio. et bā cōclūsio. firmat glo.
cōclūsiō eq̄ ita talis usurpatio ē reducta ad cōdēm naturā successio
fēnd. alii ut in.d. s. et qr̄ pbāt p.c. i. de fēu. cog. Et s̄m bāc
cōclusionē istud verbū usurpatū positiū hic i. tex. stabit i. bonap
la pte. et sequēs nō sit seruāda cūtract⁹ t̄pis nō debeat eē cā seu
nādi mālas cōsuetudines. aut. vt nulli iudi. in. s. nulli. S̄t tu
fēno attēta tali cōsuetudine usurpata q̄ capiū i. bona pte sicut alibi
in.l. q̄. s. de vſucapio. tex. in. s. pre. ducat⁹. q̄. de pbi. fēu. aliena. p
l̄z diuidi nō possint. qđ p̄t ex eo. q̄ dīxi glōr̄tes et c. q̄ ver. op̄z
dē dignitas qr̄ eē mōstruosuz duo capita eē i. eodē corpore et
gen. ē de glōr̄ib⁹. s. de hēf̄di. p̄lib⁹ euisdē fēndi. et dato q̄ sint pla
res tñ isto casu reputat̄ p̄vno sol. casu succedat̄ i. loco vñ. cui
fund⁹. s. de cōdi. et demō. et no. gl. i. c. oēs. i. si de fēu. fēu. cōtōne
q̄ ip̄i heredes possunt diuidi substantiam et corpus fēndō
galiū vt in.d. s. preterea. et no. in. c. si heredes test. led. tñrūdō
nes et curie bene possunt diuidi vt ibi dīxi ex quibus remanet
suprascripta conclusio vera q̄ hodie in talib⁹ fēndis regalib⁹
fit successio. Alij aut̄ vt and. de iser. j. tit. j. c. i. in princi. adducunt
in hac materia aliū intellectū dicentes q̄ i. terdū iste dignitatis
cōcedunt̄ alicui tanq̄ administratori sicut vidim⁹ i. papa qui cō
cedit marchionatum i. marchia anchonitana et cōtēducē in du
catu spoletoano et comitē in romādiola et campania et similibus
et tunc in vita tantū durat hec dignitas licet sit collata per mo
dum fēndi mediante inuestitura et tamen nō est fēndū proprie
sed erit sicut fēndū soldate et annue p̄fētationis vt. i. quis dīca
tur dux co. vel mar. c. i. s. fi. et tales proprie sunt vicarii pape in il
lis terris quas papa eis cōcedit et habent merūm imperiū
modā iurisdictionē. c. in archiepiscobatu. de rap. Bald. in aut.
sed nouo iure. C. de ser. fugi. in princi. ang. in repe. l. i. C. de ind. fa
cit q̄ nota. idem ang. in. l. imperium in fin. colu. ss. de fēndi. om.
indi. et hoc modo potest intelligi iste. s. et glo. hic posita et isto ca
su verbum usurpatum capitur in mala parte q̄ talib⁹ fēnd.
nullo modo habeat locū successio et est nō qr̄ iste administratio
nes sive cōmisiarie nō trāsmitunt̄ ad heredes sicut nec tutele ve
no. l. v̄xori. ss. de fal. et ibi no. l. tutela. ibi glo. et Bar. ss. de tute. cum
fuerit electa industria certe p̄sonae vt in. l. q̄. ne aut. C. de cadu. ol.
l. inter artifices. ss. de tol. dīxi quoq̄ and. in. c. i. i. ti. p̄iori. q̄ si bu
insmodi duces vel administratores quouis modo finuerit offi
ciū q̄ nibilomin⁹ primū nomē ducat⁹ retinebūt. l. i. C. de. p̄mi
cer. i. xii. facit glo. in. c. si q̄ episcopi. r̄chdi. l. v̄nica. C. de eo qui p̄o
uin. re. li. xij. spe. in. ti. de legato. s. finit in. fi. Bar. in. l. i. C. de adū
diuer. iud. faciunt que posui. s. in preludijs huius commentarii
fi. char. l. q. quomodo finit obligatio vasalli. ver. v. finit. s. in
terdū daf̄ in fēndū marchionatus ducatus comitū et innē
tus habeat libere terras sibi ifēndatas. s. naturā fēndi veri sicut
vidēns in duce mediolanī in duce austri in duce calabriū in ar
chione mantuano in comite provincie et in similibus. et tūc vere ē
fēndū et h̄z effectū fēndi qr̄ sunt ibi terre et vasalli quorum est dos
minus et nō solū vt gerat officium ducatus et marchionatus ac
nam in dncatu et marchionatu vnuersaliter habent vtile domi
niū respectu fēndi et in particularib⁹ fēndis ducatus habēt dire
ctū et eorū feudatarū vtile ita Bal. in. l. i. C. vnde cognati l̄z aliqui
eum mordeant. d. mar. i. ti. pri. Bald. in. suprascriptione. ss. in. l. i.
col. et isto casu in talis fēndo bene fit successio per heredes et vide
mus p̄ effectū s̄t̄ tñ alia fēnda nō possunt diuidi de iure inter he
redes et de talib⁹ fēndis loquit̄. d. s. preterea. q̄ intelligitur vē
rū nisi habeat vasall⁹ p̄ spāle p̄ivilegiū a p̄scip̄e diuidant̄ vel
habeant ex cōsuetudine inducta scētib⁹ videntib⁹ et patientib⁹
imperatoribus fieri diuīsōes et sic ex certa eorū scientia. l. de qui
bus. ss. de legi. et ex istis verbis and. dū. cōstituit̄ dissētiaz inter
vicarios duces sive administratores deputatos ab ecclēsia vel su
peratore qui nō habēt proprie fēndū et duces et comites qui ha
bēt fēndū habētis resolutionē illi⁹ intricationis in qua doc
nostrī videntur versari. Nā iud. in. cōsi. l. ix. q̄ incipi. in ch̄stī et
ad discutiendū et Panor. in. cōsi. l. xi. incipi. i. l. uatoris. cā causa et
questione in. l. xij. colum. vbi restringunt istā potestatem vicario
rum ad instar legatorum ad quod nō possunt transgredi metas
iuris communis et facit. l. i. xij. cum glo. C. de offi. eius qui vēc al
terius gerit. nā nō mirum ex quo nō habēt prope titulum fēndi
sed sunt simplices administratores ex alio latere ang. cōsi. cērta
q̄ incipi. in causa accusationis et Panor. de ca. in. consi. q̄ incipi l
xpi. et ad primam prope si. vbi dicunt de duce Ad. Sediola. q̄ t̄ cō
imperator fecerit eum p̄scip̄e perpetuū videtur in eum transfo
lisse omnē iperiale p̄tātem rō p̄z ex p̄missis qr̄ tales duces ha
beat dignitatem

bent dignitatem et fēndū ducatus in suo dominio et ex isto ter
cīmant cōtē doc. q̄ merchionat⁹ comitāt⁹ et alie dignitates re
gales denouantur per successiōem ad posteros. et facit etiā tē
juncta gl. vbi de regnis i. c. deniq̄. v. q. i. et in. c. licet. in fi. de vot
in. c. grandi. de sup. negli. p̄elato. lib. vi. et voluit. Bal. in. ca. j. in. ij.
col. de fēu. mar. Bar. in. l. quidam cōsulebat. fi. de re iudi. in fin
col. Jo. an. et host. in. c. per venerabilem. qui fil. sint legitimi glo
m. c. q̄. et qr̄. et ibi Alua. et do. et Mar. s. de his qui fēu. da. pos. ar
m. c. moyses. viij. q. j. Alberi. in aut. in successionē. C. de legi. hered
m. donationes. C. de dona. inter virum et v̄xo. Bald. in. le. fi. C. d
ist. mil. in extra. pacis constan. in verbo concesserimus vbi an
guit ad partes i. l. ex hoc iure. ss. de iust. et iure Ang. in cōsi. clxx
quod incipit magnificus miles. et Panor. in cōsi. xij. incip. casu
talis Oldra. in consi. xciiij. incipit eleganter circa negotium. bat
in consi. xij. quod incipit ex facto proponit. Pe. de ancha. i.
no. g. ss. ccxxxij. q̄ incipit in christi et c. p̄maiori intelligētia bal. i.
c. i. vi. z. vij. col. de iudi. et in. ca. j. j. de eo qui sibi et here. suis. et i
li. in. viij. col. ss. de rerum di. et facit text. s. alle. in. d. ca. j. s. pretere
ducatus. de probi. fēu. alie. per Fēde. in cōtrariū tamen facit text
in. c. moyses. a. c. licet. et in. c. sic ergo. viij. q. j. et in. l. v̄nica. C. vt oē
tam ciuiles quā mili. et q̄ habetur de vtronomij. xij. c. et q̄ senti
Inn. in. d. c. grandi. et patet de Saul et David qui per electionē
assumpti probatur in. c. venerabilē. de elec. vnde p̄ cōcordia dic
rem ant loquimur i. dignitatibus que nullū recognoscunt superio
rem. et tunc i. imperatore clarū est q̄ per electiōem deuoluit imp
riu. d. c. venerabilē. in alijs aut̄ regibus principib⁹ et si p̄ tūc
ris. s̄fuetudo habet aliqd circa modū succedēti in regno illa se
nanda est alioquin succeditur iure sanguinis. d. c. l. de voto. et ib
doc. et Bal. in. c. i. in. q̄. col. de fēu. mar. et in. d. l. ex hoc iure. et hic et
q̄ voluit. Bar. in. d. consi. l. xij. in. q̄. art. aut loquimur in dignitatibus
regularib⁹ q̄ habentur in fēu. et sic recognoscunt superiorem
et tūc p̄ticularē cōsue. aliqd disponit illa attendenda est puta in
regno. scilicet in quo s̄fuetudo disponit q̄ non extantibus mas
culis feminis succedat vt dicit Eind. d. c. i. s. et qr̄. ver. hoc aut̄ notan
dum. ad. cū deuotissima. et Bal. in. c. significavit. de rescri. si au
consutudo particularis illa dignitate nihil disponit tunc stam
contutini generali de qua in textu nostro. et hoc quotidie au
dens allegari huic ter. non obſt. c. moyses. cum allegatis in con
sum quia procedunt tempore testamenti veteris quo mart
meinitio regum assūmebantur reges pro iūsione diuina poste
tamen per successiones iuerunt regna vt patet in lib. reg. nō ob
līcīa. Et omnes tam ciui. quā mili. que non loquitur in hu
mīmodi dignitatibus. et ex predictis habes nunc istam materia
ultra alios traditam et consequenter nunc de facilī intelligētitu
lum sequen.

De fēu. marchie ducatus vel comitatus. **Rubrica**

Che rubrica de fēu. mar. ducatus vel comitatus continuatur
hoc modo supra visum est in titu. precedenti ad fin. de dignitatibus
vel marchi. propterea cōpetēti ordine subiicitur he
rubrica.

Fēndū habens āneram dignitatē nō habet successionem i
si imperator per inuestiturā hoc fecerit. Et quare in feudo digni
tatis masculi nō succedat et nu. 2.

Ducatus marchionatus et comitatus sunt dignitates regales

Statutū qđ frater excludat sororem nō intelligitur de fratre c
sobrino vt excludat sororem consobriam.

In cōe in feudi successione facit ordinem.

Fura corrīgentia et odiosa sunt restrīgenda.

Fēndatarius an ydeatur habere maius ius in feudo quam dñ
a quo feudum tenet.

Lōsuetudinis verba mētionē facientia de primo genitura int
liguntur de vere primogenito.

Priogenitus nō dicitur mort⁹ seu deceſſis existēte illi nepot⁹

Pater amittēs senatoriā dignitatēz nō preiudicat nepoti: q̄ i
pos eam retinet ex persona aui.

Nepos ex priuogenito et etiā p̄nepos et deinceps tanq̄ de p̄
potiozi capite excludunt secundogenitum.

Nepos in feudi succedit tam de iure quam de consuetudine.

Priuilegia psonalia trāsēt in filios attenta eorū causa.

Fictiōe fūdata sup eq̄iate dispositio facta sup casu nō tradit⁹
ad fictū q̄si in ea cessat eq̄tas ppter quā fictio fuit introducta.

Predio legato cū villico contubernali ei⁹ et filij et nepos veni
in legato.

E marchia. **C**hoc. c. vsq̄ ad c
vidit i. duas partes. nā in prima loquit de fēndū
dignitatē in secunda de alijs fēu. non habēt
bus annexam dignitatē secunda ibi: si capita
nei hoc dicit. **T**In fēndo habētē annexaz d

Dicitur. **E** marchia. **C**hoc. c. vsg ad c.
pitu. si duo fratres
uidit i duas partes. na in prima loquit de feudo
dignitatis in secunda de alijs feu. non habent
bus annoram dignitatem secunda ibi: si capite
nei hoc dicit. **C** In feudo habete anneaz d.

De feudo marchie ducatus velcomitatus.

plene*c.i.s.q* fe.da.pos. Quero ab extra post alua. q si regi eotē pore nascant̄ duo filii in eodē p̄tu. ita q nascit̄ qs prior. quāl d̄ succedere in regno stāte cōsuetudine q̄ primogenit̄ succedat dic p̄bal.in.l.inq̄bns.C.de secū.nup.vbi argumētādo dicit q̄ genitor p̄t eligere qs eorū debeat regere per.dā. qd̄ possit ipugnari.nā ex dispositiōe patris nō pēdet ius primogeniture vt late old.cōsi.tciij.incip.elegāter id Bal.dicit quod vterq; ministra bit iura principatus in aut. ex testamēto.in fi.col.C.de col.ar.gl.i ele.i.in verbo reges de iure iur. et in.c.nō aut.yh.q.i.juncta.l.ares thusa.ss.de sta.ho.ita bal. et ang.i.l.ex duob'.ss.de vul. et pu. quic̄ quid ibi dicat imo.bal.in.l. et hoc iure, s̄n.v.q.ss.de iust. et iu. Jo. an.in.ad.ad lpe.in ru.de feu.in.vi.col.tz primā partē si sumus in feudis iudiniduis i alīs tz seculā cū scđa iclinat bal.in.l.ex hoc iure.ss.de iusti.tiu.ad motiū Jo.an.de feu.idividuo p̄t respō deri q̄ lz sit individuū feudū tñ p̄t per plures simul amministrati vt no.in.c.prudētiā.in pain.de off.del.facit quod videbimus in c.j.in.s.preterea ducatus.ā.de prohi.fe.alie p fe.facit no.in.l.ares tusa per oēs.ss.de sta.ho.ind.si fuerit.ss.de reb.dubijssin.l.j.C.de metro.beritē.li.xi. et in.l.in testamento p̄ bal.C.de suis et legi. quā do vero rex h̄z duos filios quorū vnus est utilis alter inutilis.l. maior quis succedat i.s.preterea ducatus de prohi.fe.ali.per.fe. bal.i.l.si.qs prior.s̄.tale.C.de secū.nup.bal.i.c.i.de lucce.fe.vbi idē qn̄ inhabilis primogenit̄ veniet ad successionē scđo geniti. et idē bal.in.c.cū in magistrū de ele.voluntan.in.c.j.s. deniqz.vbi late.ā. q fuit.i.cau.bene.amit. q̄ si ante regalē dignitatē habuit filii et postea dū est effectus rex habuit alium filium quis dicef̄ huius regis primogenitus ita vt succedat i regno stāte dictacō suetudine.bal.in.l.imperialis.s̄.his.C.de nup.dicit q̄ ille qui est natus.post regalem dignitatem et est ratio q̄ consuetudo non loquitur de p̄mogenito simpliciter sed primogenito regis.idem bal.in.l.suis.ss.de lib. et post. et hoc etiam tz Ba.de bel. et etiā gl. videt sibi sc̄tire.facit.l.senatoris.C.s̄.digni.lib.xi.z.ss.d̄ test.mili. l.titius.Fulgo.in.l.senatoris filiū.ss.de sena.p gl.ibi facit.l.nemī nē cū.l.se.z.l.f.i.C.de decū.li.x.bar.in.l.j.s.in filiis in simi.ss.de de curio.bar.in.l.cū satis.C.de agri. et censi.li.x.vis tñ erit in verbis inuestiture.Superest vt de notabili articulō discutiamus i quo etiam apud maiores nostros lōga fuit disceptatio ac varie sententie et superioribus annis omnium celeberrimorum in r̄scōsulorum italie ingenia desudarūt in causa magnificorū comitum Bartholomei patrui et Jacobi nepotis ex p̄mogenito mortuo de scotis dū tractaret de successiōe quorūdā feudo.magnifici cōmītis alberti patris et cui respective p̄dictorū:dubius ergo est disputadū vtrū qn̄ est cōsuetudo vel priuilegiū q̄ primogenit̄ tātū succedat viuēte patre morib⁹ primogenit̄ relicto filio et legi timo et naturali morib⁹ postea pater primogeniti relictis superstitib⁹ filio seculogenito et nepote predicto ex primogenito quis succedit patri eidēq; auo an seculogenit̄ filius an nepos filius primogeniti.Et p̄pte patrui sine filiū seculogeniti. Primo ad ducit̄ ius p̄mogeniture q̄ ē qd̄psoneale. et ideo a psone separariā p̄t nec ad heredē trāsmitti.l.i.oibus.ss.de reg.iur.l.qz psoneale. ss.solu.ma.regu.priuilegiū de reg.iur.lib.vj.facit quod habetur in.l.vnica.s̄.ne autē.C.de cadu.tol.Lū ergo ista qualitas primo geniture inheret subiecto.i.psone primogeniti illo mortuo cum nō entis nulle sint qualitates.l.eius qui in p̄uicia.ss. si cer.pe.nō trāsibit istud ius personale et qualitas ista ad filium ipsius primogeniti ergo seculogenit̄ cū nō reperiatur tpe mortis p̄fis ali quē q̄ eū precedat dicef̄ satis primogenitus tpe mortis patrē.c. nā et ego de ver.sig. et sic ad successionē admit.debebit.seculō ad ducit̄ filius primogeniti quo ad anum nepos locū patris nō representat qd̄ ostē dif̄ q̄ si aliquis habens filium et ex eo nepote si filium erheredet et extraneū sub cōditione iſtituat si p̄dētē cōditiōe post mortē eius de cui⁹ hereditate agit̄ morib⁹ filius nepos volēs rūpere testamētū quasi preterit̄ nō andif̄ q̄ eēt si patris sui psone representaret. aut locum.ss.de iinus.rup.irri.te.l. si quis ex filio exheredato.in prin.Allegatur etiā q̄ vbi pater filio substituit si vivo patre filius precedat apud hostes substituti filio et substitutionis iurib⁹ nō succedunt. vt.ss.de vul.et pupilla.substit.l.ex cornelia.sic in casu proposito vbi dicit̄ primogenitus vivo patre suo deceſſit primogeniture ius ad eius filiū nō transeat sicut nec in preallega.l.ex cornelia ins defuncti filiū i vi ea patris ad substitutos successio pertinebat. Adducitur tertio vbi libertus moritur superstite patroni filio et nepote in illo iurepatronatus filius nepotem excludit.ss.de bo.liber.l.si liberatus.s̄.i.sic et in casu nostre questionis vbi de iure primogeniture tractatur filius tempore mortis eius de cuius hereditate agit̄ primogenitus maxime nepotē excludit. Quarto ius cōmu ne in feudi successionē facit ordinem vt eo succedat filiū et nepotes sexus et etatis cōsideratione p̄habita.c.j.de succe.feu.c.j.de grabi.suc.i.suc.i.su. Et vidim⁹ s̄.qui feu.da.pos.c.j.s.cum vero s̄.s. et q̄. Pr̄io ergo s̄m dictam considerationem in filiū admittū p̄t et in eorum defectuū s̄m eandem considerationem nepotes

De feudo marchie ducatus vel comitatus.

set qui ex mēte testatoris eā habuisset excluderet. ita ergo hic ex quo superest fili⁹ scđogenitus qui primior est nepote nō admittetur ad hec iura primogeniture. Et h⁹ yf exp̄sse velle bart. in so.ad.l.pe.C.de imp̄ub. ⁊ alijs substi. maxime q̄ n̄ substitutus est eiusdem gradus cū sup̄site q̄ substitutus admittitur. ⁊ sic sensit secus esse si nō fuissent eiusdē gradus prout ēt in casu nostro scđogenitus filius ⁊ nepos non lūt eiusdē gradus. facit.l. si is q̄ ducēta. q̄ si pater. ff. de reb. du b̄hs. Decimo septimo adducitur filius primogenitus si refutaret ventret ī scđogenitū. c.j. j. de alie. feu. pater. ca. i. an filius vel agnā. l. i. y. assignare. vbi bonus text. ff. de affi. lib. ergo ita illo sublatō de medio per morem naturalem nam si hoc facit mors cuiuslibet ēt hoc faciet mors naturalis ut no. in.l.ex ea parte. q̄.j. ff. de ver. obl. in.c. suscep̄tum de rescrip. li. vj. ⁊ maxime q̄ cessat equitas sup̄ qua potuit hec consuetudo fendi ut q̄ prius b̄nificio nature in lucē prodierat habeat bona. Cum hic mortuus sit priogenitus ⁊ sup̄uiuat scđogenitus q̄ respectu nepotis prias ptes obtinet. Decimo octauo ī nepotē alle. ele. pa. storat. de re iudi. Decimonono adducit q̄m illa regula q̄ vult q̄d nepos represēt psonā patris habet locū q̄ tractat de successione aui vel auunculī vel patrui vel prefertur patruus nepoti. text. est in aut. vt fratrū filij all. sed ius primogeniture non solū debetur ex successione sed etiā ex puidētia dñi & suetudine vel puilegio vel statuto. c.j. q̄. cū vero corrad⁹. s. de his q̄ feu. da. pos. ergo nepos in casu n̄o nō rep̄nit psonā patris sui. hec fuit consideratio Bar. in aut. post fratres. C. de leg. here. Eligito si consideramus h̄z ius ciuile vocat patruus iure cōi ad successionem aui patris sui nepos aut̄ ex filio venit quodaz iure singulari. q̄ psonaz p̄pis representat. q̄.cuz filius insti. debere. q̄ ab ante. dese. firm⁹ autem est ius q̄ iure cōi venit quam q̄ iure singulari. l. eius militis. q̄. militia missus. ff. de termi. ergo filius scđogenit⁹ idēq̄ patruus p̄fereb̄ nepoti ex primogenito duo alia ar. possunt adduci tū q̄ spes nō transmittit tū q̄ tpe mortis aui scđogenitus extincto primogenito v̄ ipse primogenitus. sed illā tollā ī. fi. arg. xix. q̄ facit p̄ nepote ideo nō lōgius insistit p̄ hac pte patrui cōtra ne potēz faciūt plares autoritas. primo and. in. ca. i. de gradī. suc. in feu. sedo Bal. ī aut. post fratres fratriūq̄ filios. C. de leg. here. tertio ricar. malū. quem resert ⁊ sequitur L. y. ⁊ ray. in. l. si viua. C. de bo. ma. ⁊ ibi dicit rai. q̄ modi. ita teneat idē queq̄ tenet Bal. in d. l. si viua. quannis Bald. in. l. ex hoc iu. ff. de insti. ⁊ iu. ⁊ in. cum antiquioribus. C. de iure deli. non soluit quinimo dicit. soluat apollo. ⁊ Bald. met. pro patrino in. l. iij. C. de suis ⁊ legi. sed Nico. de mat. in. l. fi. C. de iu. om. iudi. quē refert Bal. ī. liber. C. de bo. liber. distinguit aut̄ loquimur in iure feudalī. ⁊ tunc nepos excluit patruū. c.j. de gra. suc. in feu. aut̄ loquimur in alia successione non feudalī. ⁊ tūc iure primogeniture patru⁹ excludit nepotem tem. l. si libertus. q̄. j. ff. de bo. liber. sed Bal. ibi tam in primo quā in secundo mēbro reprobat sic. ppter pronunciationem quā fecit rex robert⁹ ⁊ papa bonifacius q̄ fuerunt aduersantes. ⁊ ibi dicit bal. q̄d papa bonifacius non fuit apostolicus sed partial. bar. te probat primū mēbrū pp̄sniam latā a bonifacio ⁊ h̄m membrum ppter sn̄az latā a roberto. ⁊ sic allegat duo h̄riaz. exemplaq̄ fieri non debet. C. de fur. l. j. sed mihi nō placet primū membrū sic. tali rōne q̄ imo v̄bibicūq̄ agit de successione feudalī aut̄ p̄fis succedit patru⁹ cū nepote p̄defūcto quēadmodū iure romano. c. i. gl. vbi no. de gradī. succ. in feu. ⁊ in. c. j. de suc. feu. videbim⁹. j. Saly. in. l. si viua ma. per illū tex. C. de bo. ma. post quosdā v̄lramontanos quos ibi refert idē bar. in aut post fratres per illū tex. C. de le. here. and. de iser. i. c. j. de succes. feu. ⁊ Bal. ī. l. tutella. q̄. si duo ff. de legi. tuto. ⁊ in. d. l. iij. C. de suis ⁊ legi. ⁊ domi. in. d. c. grandi. ⁊ Old. in consi. xciiij. inci. eleganter circa negotium vbi dicit hāc op̄i. esse de iure veriorem. ⁊ ita cōcludit pe. de ancha. cōsi. lxxvij. i. c. i. xp̄i nole amē d̄cā narratio ī h̄riū q̄ p̄missis allegatiōib⁹ non obstatib⁹ nepos iure cōi debet succedere anno mēorato nō obstante q̄ est minor etate scđogenito. fili⁹. n. cū parte sic cēset esse eadē persona ut vbi vnius stat vel est alter stare vel esse videat vt. C. de agri. ⁊ censi. l. cū similli. xj. ⁊ vox vnius alterius esse censest vt in isti. de iuti. stip. q̄. ei q̄ ppterēa nō cōsiderato dicto nepote vt eo ⁊ sic defectio rōne etatis sed vt patre eius priogenito ⁊ ad dictas successionez habili in successione ipsa dicto scđogenito p̄fereb̄ q̄ pulchrie monstraſ emācipat⁹ emācipato nō cōfert sed suo cōferre tenet de iure supp̄oe ergo q̄ emācipat⁹ ad successionē venies cū frater in p̄tātē cōstituto ⁊ cum alijs filijs alterius fr̄is defūcti in p̄tātē s̄l̄r̄ costituti quoꝝ filiōꝝ vnius ī p̄tātē ⁊ alijs emācipat⁹ erat. q̄rit nunq̄d dictis emācipatus habuit ēt emācipio nepotis suo conferat lex dicit q̄d sic nō cōsiderato defectu emācipaciōis q̄ est in ipso nepote sed considerato q̄ p̄pis sui cōstituti in p̄tātē p̄sonā rep̄nit cuius ḡfa ⁊ serf̄ sibi vt hec pb̄nk. ff. de col. bo. l. i. q̄. fi. ⁊ eo. y. l. si nepotes. ff. de giugē. cū emā. lib. l. i. q̄. si fil⁹ circa fi. cū fi. ecce ergo quod nepos qui ex qualitate sibi inherēte erat in haec illis ex qualitate patri inherente admittitur. Secundo ad idem Monostis sine v̄shis feodorum.

Defendo marchie ducatus vel comitatus.

arguit q̄ dictus nepos admittit ad dictā successionē nō ex plo
naluā s̄z priogeniti patris suis vbi em̄ ad successionē defūcti fra
tris cōcurrunt frates vterini & consanguinei tñ vel vterini tñ ex
alia sanguinei & vterini sanguineis tñ vel vterinis tñ p̄ferunt
vt. C. cōdīa d̄ success. autē. itaqz. & C. de legi. here. auf. post fratres ex
vtrōq̄ parēt. i. ant. de s̄lā. & vte. frat. in pn. cū si. mō. pone q̄ qdā
habēs fratrē cōsanguineū tñ vel vterinū tñ & nepos ex defūcto
fratre sanguineo ab itestato sine liberis ē defūcti q̄rit q̄s admit
tāt ad defūcti successionē si s̄ideram̄ defūcti fr̄is sanguinei &
vterini liberos vt seiplos cū nec cōsanguinei sint nec vterini de
functo de cuius successiōe agit nō excluderent cōsanguineū tātū
vel vterinū tantū ei de cuius hereditate agitur led propter oīmo
dā representationē psone patris paternū ius obtinet & dictū cō
sanguineū tātū vel vterinū tātū excludūt rōnabiliter & de iure vt
in auf. de here. q̄ ab int̄. de fe. q̄s igit̄ defunctus colla. ix. & per h̄
tollūtūr oīa cōtraria p̄ q̄ dicebat q̄ ex verib. s̄stitutionis dici
nepos etate minor excludebat a sc̄ogenito maiore cū nō ex p̄so
na sua ad dictā successionē veniat s̄z ex p̄sōa dicti primogeniti pa
tris sui & ad hoc facit pulchriū argumētū vbi spōl̄ spōle alienū
dabat anulūz q̄ donatio tenebat si demū matri moniodurēt in
locū dicti anuli alieni p̄p̄riuz donauit anulū v̄fori l̄z de se q̄ nō
teneat iter virū & v̄roē sit iterdicta donatio tñ q̄ in locū nō p̄hi
bite donatiōis donationē de se fecit prohibitā & hec donatio p̄
pter representationē vt. ff. de dona. inter virū & v̄ro. l. si donare. q̄. si
spōsus cum toto illo generali q̄ ille qui in loco alterius ponitur
eu cuius locū pontē p̄ oīa representat vt. ff. q̄ cuiusq; v̄niter. no.
l. itē eorū. q̄. si decuriones. C. de iud. l. aptissimi cum si. Ad coro
borān. pdic̄ta bñ facit. C. de na. lib. l. ft. Tertio deducit̄ istō ius
primogenitu re siue illud equiparemus iuri acc̄escendi videm̄
q̄ acc̄escēdi etiā nōdū cōpetēs q̄ coherede vinēti si coheres de
cesserit sibi coherede sup̄stite ad heredes suos ius acc̄escē. trās
mittit vt. ff. de suis & legit. heredi. l. si plurib. siue illud compare
mus etiā transmittit iuri deliberaudi. vt. C. de iure delibe. l. cum
antiquioribus in pn̄. statim enim ex quo natus fuit hec iurap̄i
mogeniture preoccupauit & h̄z hoc ius spāli prelatiōe nō solū a
patre. bar. in simili in. leg. vt iusurandi. q̄. si liberti. ff. oper. liber.
bal. i. auf. si quis ruinas. C. de sac. san. ec. c. j. & ibi bal. de succe. feu.
& h̄c sp̄em firmā & invariabile cōsequit̄. itaq̄ eā neq; pater neq;
alius nīsi ip̄sem̄ p̄t sibi adimere Joān. an. in. c. l. z. de voto. et
sibi cōiter doc. an. ca. grandi de sup. negli. pl. li. vi. & in regula sine
culpa in mercuri. de reg. in. li. vi. ergo h̄c sp̄em irreuocabilē trās
mittit in filiū suū eundēq; nepotē. q̄. ex conditionali. insti. de ver.
ob. & voluit Joān. i. rubrica de feu. nec ob. q̄ dicebatur q̄ nō de
latum nec quesitū ius nō trāsmitti. C. de cadu. tolen. l. vnicā. q̄. p
secūdo q̄ loquitur in his q̄ nō erant debita nec quasi: & poterunt
simplici voluntate eius de cuius hereditate agebaſ tolli cū abu
latoria sit vltima volūtas v̄sq; ad extremū vite exitū. vt. ff. de do
na. inter virū & v̄ro. l. cū bic̄ status. q̄. ait oratius. & de lega. iij. l. si
qs in pn̄. testa. z. l. iij. & l. ex pte. ff. de adimē. & transfer. lega. cum
si. hoc autem ius primogeniture sic est primogenito debitum ex
beneficio dicte cōstitutionis q̄ etiā si patris heres nō sit h̄z nīhi
lominus effectum ius primogeniture. ar. bo. ff. de oper. liber. l. si
operariū actū. ff. de ver. ob. l. quodcūque. q̄. si quis ita. & sic nō de
fertur principaliter filio vt heredi s̄z poti⁹ iure sanguinis Oldr.
cōsi. xcij. quod incipit eleganter circa negotium. ideo magis fa
cilit̄ transit in eum quē sanguinis propagat. l. iij. ff. de interdic.
& rele. & sic in nepotē ex primogenito. & ita etiā r̄ideo ad. l. j. q̄. si
autem. C. de cadu. tol. vbi legatum cōditionale nō transmittitur.
& glo. in. d. q̄. ex conditionali sentit aliam rationē. nam in contra
ctu interuenit factum meum contrahentis in quo est verisimile
fuisse mentē prouidēdi mibi & heredi. mets. l. si pactum. ff. de pro
ba. ideo facilius ad heredem transmittitur sed in legato nullum
factum legatarij principaliter internenit & legans principaliter
intendit prouidere psone cui legat. ideo cuž in personam legata
rī p̄dētē cōditione nō sit legatū radicatū. non mirum si nō trās
mittitur ad heredē. nos loquimur in iure q̄ iam est in primoge
nitū fundatū vt diri. Et per hoc non ob. prealle. l. vnicā. C. de his
qui ante aptas tabu. & determinatio. q̄dīs notate ibi in gl. Eld
q̄ posset etiā respōderi maxime ad dictā questionem p̄ gl. no. ff.
de vul. & pu. substi. l. qui. liberis. q̄. hec verba. & eod. ti. l. sed si plu
res in pn̄. cū si. Plā magna est differentia vt dictā est nunquid ali
qd̄ debet cōditionaliter in spe alicui ex vltima volūtate anex cō
tractu feu. p̄uissone principis. Nam vbi debet ex vltima volūtate
et iñ cōditionis euentuz moriētē eo cui debet nō trāmittit. ff. &
lega. j. l. si ita legatum. q̄. illi si volet. & ita loquunt̄ iura in contra
riū alleḡta que oīa loquunt̄ de substitutione nō trāmittenda.
nam quelibet substitutio ex testamento cōpetit & conditionalis
est institutio vt in pallega. l. qui. liberis. q̄. si & propterea nō trās
ad heredē. vbi aut̄ ex cōtractu aliqd̄ sub cōditione debetur etiam
et iñ cōditionis euētū moriētē cui debetur ad heredes trāmittit
vt insti. de ver. ob. q̄. ex cōditionali. ff. de ac. et obli. l. is cui. Idem
vbi habetur aliqd̄ ius cōditionale ex bñcilio principis. nā main
ius queritur vt in. l. beneficiū. ff. de cōsti. prin. negare nemo audie
bit plus iuris querier regia cōcessiōe q̄ est pura & semp̄ durat̄.
i. de na. feu. q̄ ex cōtractu cōditionali q̄ deficiētē conditio defi
cit & corruit. & ita etiā in iure cāto a statuto vel cōsuetudine q̄ nō
indiget alio adminiculo extrinco. c. cū sim. de here. lib. vi. facit. l.
seruus ea lege. ff. de manumis. & parificat factu. l. legis facto cō
trahentium. l. non impossible. ff. de pac. & in. l. fi. C. de fidetus. Et
cio cōstitutiōis que ipsū alīs prefert & forma cōcessiōis seu do
comiti vel baroni & primogenito suo. & sic ex facto istius cōcessiōis
nisi seu donatōis. q̄ dōatio h̄c̄ dicit vt. ff. q̄ me cā. l. si dōatiōis. &
de prescr. xix. āno. l. si quis emptiōis cū si. imo in casu quo ex suc
cessione filius intrat locū patris nontā venit iure substitutionis
h̄z vt fili⁹ natura sīc eadē persona cum patre. l. fi. C. de ipu. et alīs
here. & q̄ ex dicta forma cōcessiōis primogenito ius q̄at p̄at. ff. &
libe. & posth. l. gall. i. prin. gl. q̄ inci. i. nō dicit illa verba v̄onū
ar. C. de dona. q̄ sub mō. l. quoties. ā. fi. ver. s̄z cū. & q̄ ibi no. paude
ca. in. cōsi. dix. inci. in xp̄i & c. i. presenti cā dicit q̄ in hoc dubio ma
iores nostri plurib. rōnibus v̄si sunt. q̄ plus vident̄ terrē q̄ cōdi
ficare & maioris sunt apparētie q̄ existētie: vnde ex verbis eius &
old. nō ita plene explicat. Quarto adduciēt in fauore nepotis ex
primogenito vt excludat patruū q̄ ipse p̄t dicere p̄mogenitū
se esse sicut poterat & possit dicere p̄f̄ el. si viueret eo q̄ portio pa
terni corporis trāssufa fuit in procreationem filij. l. liberorum in
fi. ff. de ver. sign. C. de agri. & cēsi. l. cū scimus ante fi. vbi est te. ex p̄s
sus q̄ filius est portio patni corporis q̄ portio l̄z conversa sit in
nōn̄ hoīem ppter nouū hoīez negari tñ nō poterit quin remale
rit vera caro corporis patris q̄ ut dicit̄ naturales p̄ p̄bet formā
in creatiōe filij & mat̄ materiā & forma est q̄ dat̄ eē ad substantiā
rei. ff. de acq. rerum do. l. adeo. q̄. insulam ante fi. ad exhi. liutius
q̄. si quis rē. in fi. adl. l. fal. l. quis ecce. q̄. quedam. c. detrahe. i. q̄.
l. cum bi. q̄. si pretor. ff. de trās. l. ergo residuum corporis q̄ apud
patrē tanq̄ radicē remālerit extinctū sit. hec tamen portiūcula
q̄ in procreatione filij fuit transfusa nō est extincta sed aucta & au
gmentata ex noua anima & nouo spiritu infusis adhuc viuit. & id
per respectū ad solū corpus p̄t dici corpus & caro filij vere nam
caro & corpus patris l̄z propter nouā animā & nouum spiritum
dicat̄ noū hō vere tñ p̄ propagationē est p̄s p̄f̄ sicut deradice
vitis si aliquis ramus p̄pagare deinde siccaret vetus radicē
ppterēa siccaret & ramus p̄pagat q̄ nouā emisit radicē q̄ loco
aīe habet. l. adeo. q̄. si. z. l. qua rōne in prin. ff. & acq. re. do. & vicerē
eadem vitis cū illa vnde p̄cesit l̄z renouata & noua radice addi
ta facit q̄ no. in glo. in. l. obligationum fere. q̄. cōditio. ergo ff. de
act. & ob. z. l. dāni. q̄. si qui vicinas. ff. de dā. infec. l̄z in alio respo
ctu propter nouā animā. i. nouā radicē seu adimentū dicit̄ bo
mo simile videm̄ q̄ si vna actio puta ex testamento transiū
datur in alteram puta ex stipulatione animo nouandi l̄z prima
extinguat nō tñ cēlexta ex toto ex quo superest alia loco cu
ius subrogata est & i. quā fuit trāmissa. substātia per me. nec est
falsū dicere q̄ illud sit debitum ex testamento licet nō debeat
actio ex testamēto. ff. de le. h̄. l. cū filius. q̄. heres meus. q̄ non tñ
tulus actionis sed originalis causa inspicienda est. ff. de fidei.
tutor. de donat. l. qui id q̄d̄ & ad hoc vt aliquid habeat de veri
tate admixtum. ff. de contrahē. emptio. l. quid tamen. & vt aliquid
dicat̄ extare sufficit q̄ p̄tuncunq; de illa extet. eo. ti. l. domā. si
vero quātuncunq; de v̄sfructu. & istas duas leges allegat. Old.
lequit ergo ex predictis † q̄ nō dicit̄ primogenitū mortu⁹ vel
cessisse ex quo superest nepos ex eo i. quē corp⁹ & substātia patris
fuit trāssufa & viuit. ff. de admītu. l. tutores qui post. q̄. adoleſc̄
l. fi. q̄ bñfacit sequit̄tē q̄ nepos p̄dicit̄ p̄t etiā vere dicere se p̄
mogenitus sicut poterat pater eius attēta natuitate patris su
iū corporis p̄s vna cū coherentia qualitatē tēporis fuit in ip
sum trāssufa. & l̄z iterū sitnata ex vtero matris ipsius nepotis et
licet matris sui patris ar. ff. de ver. sign. verbum reddentil. iij. l.
cū quidā de leg. iij. l. lutius. q̄. i. sic hic ostēdit q̄ video q̄d̄ vīt
natus ex aūo & p̄p̄io corpe ip̄i⁹ aūi. & ideo 2ditio illa si decessit
sit fine filijs ex se vel ex suo corpore descēdētibus deficit si defi
cit relictō nepote ex filio p̄defuncto viuēte patre vt est casu in
l. lutius la. iij. ff. de heredi. insti. dum circaprincipium dicit̄ fuit
apposita conditio si filium filiam ex se natum non habet in fin
dicit q̄ si decesserit relictis liberis conditio illa deficit tamen iñ
stat q̄ illud verbum liberis est generale & verificatur etiā in ne
z. pronep. l. liberorum. de verbo. signific. & hoc exp̄esse tenet Bar
in ea. l. liberorum. & per. l. lutius in vlti. col. in versicu. quid filio
qua dispositione. & Bald. hic dicebat & per. l. j. C. de conditio.

De feudo marchie ducatus vel comitatus.

q[uod] dicit q[uod] quis est maternus q[uod] est plus dicit suscipere nepotem
et filia ergo de haici ex corpore ani etiam m[er]iti sui Bal. in. c. i. de
eo qui sibi et herere. s. n. t. maior ratio est in patruo p[ro]pterea q[uod] s. t.
dicit pater ergo ex. d. l. l. l. l. q[uod] nepos ex filio p[ro]defuncto potest dici si
filius de p[ro]prio corpore ani natu[us] q[uod] disp[onit] non sumpsit originem in persona
et sona filii put fuit in calvo n[atu]ro. et voluit bar. in. d. l. liberorum in loco
et ver. s. alle. c[on]stat autem q[uod] illa dictio ex v[e]l designat causas primas
et immediatas. l. eo tpe. ff. de pecu. de inc[on]tra. ruina naufr. l. j. s. ex in
cedio. de alim. et ciba. leg. l. i. i. in p[ro]n. ibi ex p[ro]dictis. vel p[ro]pter pre
dia. c. si seruus extero. l. j. sed dic q[uod] nepos dicat immediate nasci ex
auovel eius corpore non potest esse p[ro]pter aliam causam quam illam que
s. dicit q[uod] in ipso est portio paterni corporis q[uod] una cum patre nata
fuit immediate ex aucto et postea renata et iterum nata ex filio et si ita est
sequitur q[uod] filius erat primogenitus similiter et nepos ex eo natu[us] eo
de respectu potest dici primogenitus q[uod] generatio habet 2 comitatiu[m]
t[er]ris necessaria ut in. c. abbate sane de re iudi. l. v. unde si dicitur
genit[us] et natus ex anno p[ro]pter hoc q[uod] pater eius cuius tpe portio est
genit[us] et natu[us] ex illo est. Sicut etiam q[uod] tunc t[er]ris dicit genit[us] et na
tus quinque genit[us] et natu[us] fuit licet iterum natu[us] fuerit q[uod] iterata nati
vitas non tollit neque obfuscatur veritate primi articuli. ff. de libe. et postib[us]. l.
filio quem patet ad munici. l. assumptio. in p[ro]n. et p[ro]pter hoc dicunt
sura q[uod] pater et filius natura reputantur eadem persona. l. f. C. de impu.
et aliis subst. in f. Motandu[m] dicit d[omi]n[u]s dicit natura quasi dicat non
p[ro]fictione iuris positini sed similitudine iuris naturalis p[ro]pter rationes supradictas. Quinto adducit p[ar]te p[ro] nepote ex primogenito i[n]dicio dete[n]atione exp[re]ssam. Ia. but. in. q. disputata per eu[er]g[es].
qua etiam Bar. refert et te[st]et in. l. libellorum. s. alle. de ver. signi. ver.
bis p[ro]missis et in. q. statuti dicentes q[uod] existente filio masculo non
succedat filia femina debet tam[en] dotari. Donec aliquis dices sit
relato nepote ex filio p[ro]defuncto in eius vita querit. andicetur ne
pos gaudet beneficio statuti p[ro]fati ut excludatur amittitur que erat in
proximiori gradu: certe ista questio est similia questioni nostre q[uod] si
in nostra filius primogenitus p[ro]pter primogenitura[m] p[ro]feretur fra
tri suo secundogenito licet sit in eodem gradu secundus et sic plone eius
dem gradus redundunt ad instar diversorum graduum ita et in casu
quoniam predicte Ia. but. filius masculus p[ro]pter sexum masculi
impertinet sorori existenti in eodem gradu secundus et redigit ipsa ad
secundi gradus. item in. q. nostra. querit an nepos ex primo
genito p[ro]defuncto gaudet privilegio excludendi patruorum licet sit
potior in gradu quam ipse nepos. ita in. d. q. queritur an nepos ex
masculo gaudet privilegio excludendi amittitur que erat potior in
gradu quam ipse. et concluduntur predicti docentes q[uod] nepos ex persona sui
patris videbatur in statuto p[ro]p[ri]etatis et excludet amittitur non iure
transmissionis q[uod] non potuit transmittere ius succedendi nondum
devolutum iure representationis. Sexto p[ro] nepote facit q[uod] primo
genitus pater suus transmiserat ius primogeniture in eius filium
eundem nepotem facit q[uod] iure diuino ius primogeniture potest vendi
et cedi ut in Esau. et Jacob probatur gen. xxv. c. et teneat p[ro]p[ri]etatem Jo. an. in
licet de voto. ergo potest et transmittere ius primogeniture ad filium
suum. l. quedam. ff. de acq. re. do. Septimo facit q[uod] nepos reputa
tur persona patris primogeniti. Octavo facit quoniam ea quod competit filio
non ut hereditate transmittuntur ad descendentes etiam viuo parente suo
in quibus. z. l. si quis prioris. C. de secundis. nup. et ibi sal. et Bal. sed ius
primogeniture competit filio ut filio primogenito. ergo competit nepo
s. Non facit ter. in. l. emancipatum. s. f. ff. de senato. vbi etiam si p[ro]p[ri]et
amittitur senatoria dignitatem tamen nepos retinet eam ex perso
na patris. Decimo bene facit ter. in. karist. s. f. ff. que res pigno. obl.
of. et in. l. qui prior. ff. qui potiores. vbi tertius creditor preferens
secundo creditor: q[uod] tertius creditor habebat iura concessa
primo creditore. ita debet preferri nepos qui habuit ius primo
geniture a patre suo primogenito. Undecimo facit. l. si operariu[m]
de oper. liber. z. l. a. duobus. ff. eo. titu. et in. l. j. s. si quis duos. ff.
et affig. libe. Duodecimo facit. et quia ratio naturalis est pro f[rat]er
et ceteris nepote: maxime q[uod] ius primogeniture venit iure na
turali. cum ratio. ff. de bonis damnis. scriptio. ff. unde liberi. l. iij.
de interdic. et rele. et q[uod] non tam persone quam cause videtur p[ro]p[ri]et
at datum. et sic in nepotem transi. sicut et causa. s. ipso primogeni
tura et sanguinis facit regula priuilegium per Dy. in. vi. vbi
quod priuilegium non conceditur persone sed cause ut est in
ratio p[ro]p[ri]etatis et hereditatis. l. n. solu. ff. de in in
testi. facit. c. grandi. de supp. negli. in. vi. c. licet de voto. vbi in
fiducium admittitur patruus sed existente nepote excluditur pa
trus. nam sicut ius primo geniture est ius dignitatis adepti sa
nti ergo iure naturali atque ciuiili descendit in posteros ut ff.
interdic. et rele. l. iij. Tertio decimo arguo ad idem sicut se
habet dignitas primogeniture quemadmodum se habet digni
tas ingenuitatis in qua patris calamitas filio non nocet. C. de li
terorum lib. l. iij. s. quoniam illius. Quartodecimo sicut reli
ctio potiores excludunt sequentem tutelam ut plene no. ff. de te. tute. l.
quis sub conditione. ibi bar. facit etiam. l. iij. s. queri potest. ff.
legitimus. ita reliquia primogeniture debent excludere secundo

Defeudo marchie ducatus vel comitatus,

etū est videt cōsuetudo statutū vel priuilegiū vocasse gradū post
auū p̄iogenitū filiū postea illius filij nepotē p̄iogenitū et sic suc-
cessione vt recte cōsiderat pau.in.d.cōs. ideo dici applicādo ad no-
strum casum qđ idem d̄z esse qñ quis recipit feu.vel emphytosiz
seu maioriā pro se filijs et liberis suis vt in quolibet gradu filiorū
et liberorū censeat esse vna receptio et stipulatio de per se vt sic ex-
cluso p̄iō gradu filiorū remāt sequētes nepotes.i.iure suo nō in
re trālmissio.l.stipulatio ista. q̄ si qs ita. ff.de verb. obli. et ista fuit
cōsideratio Bar. licet Pau.eū nō referat. ita Bar.in cōs. q̄ incipi-
pit ex themate qđ in impressis est. lviij. et si fuit actū q̄ p̄iogenit
p̄imo loco voce tunc si habeat plures filios reducunt ad instar
capitū que habebat edictū pretoris in succedēdo per bono. pos. q̄
erat cap. liberorū primo. et postea legitimorū et agnatorum scđo. et
postea cognatorū et quousq; aliqs supererat de p̄iō capite nō ve-
niebat sequens cap. ff.si tabu.te. nulle exta.l.i. et patet ex ordine ti-
tulorū q̄ p̄iō vnde liberi: postea vnde cognati deinde vnde legiti-
mi iunctis his que no.C. ne fideicō. do. den. super rubrica si ergo
decederet talis relictis trib⁹ filijs cēsent esse tria capita successio-
ne. vñū facit p̄iogenitus alterū scđogenit⁹ alterū tertio genitus.
quousq; igit extet aliquis ex p̄iō capite et de radice primogeniti
nō vocat se quēs caput scđogeniti. Tz Herito nepos ex p̄iogeni-
to et etiā p̄nepos et deinceps tanquā d̄ p̄iō et potiori capite exclu-
dit scđogenitum qui est de capite sequēti. facit.l.j. q̄. quibus. ff. de
suc. edic. et nō venit nepos iure trālmissio vel eo a quo pater ei⁹ fue-
rit exclusus sed ex iure suo et purificato per seductionē filij de me-
dio ppter q̄ nepos licet sit in scđo gradu incipit tenere locū filij
et efficit de p̄iō vt inq̄ Bar. i.d.l.liberozū in aſipe. col. de qōne de
qua. ſ. per ter. insti. de expere. lib. q̄. j. in. ſ. posthumorū. de hered.
que abinte. q̄. cū filius. z in. l. gallus. ſ. vidēdū de lib. z po. z p hoc
facit ter. in. c. j. de na. suc. feu. vbi si ad vñū ex fratribus veniat feu.
ex diuīsiōe quousq; extat aliqs ex illo sequēs excludit et discēdē-
tes ex eo et ista est determinatio doc. in p̄fata. q. quā etiā tener bal.
in. l. maximū vitiū. C. de lib. prete. et Joā. and. referēdo Ba. but. in
addi. spe. in. ti. de. suc. abinte. videſ decisua hui⁹ dubij pro nepo.
per quā de leui pōt rñderi si dicat cōtra nepotē filij viuēte patre
nō habebat ius in re sed in specie. ergo nō potuit transmittere in
nepotem vel etiā qđ qualitas iūcta verbo debet intelligi fm tps
verbi. vnde cū loquaſ cōcessio de successionē fienda post morē p
p̄iogenitū d̄ intelligi de illo qui tpe mortis reperi⁹ p̄iogenit⁹.
arg. l. titius. ff. de testa. milil. in delictis. ſ. si extrane⁹. ff. de nora.
Et nō attendit quis fuerit p̄iogenit⁹ tpe preterito. ff. de suis et le-
gi. l. q̄. ſ. nā ad primū respondeſ qđ nepos nō venit iure trālmissio
per filiū cū possit venire etiā si non sit heres filij. l. si operariū in
ter. z gl. ff. de oper. liber. Et no. Bar. in. l. insurādi. ſ. si liberi. ff. de
oper. lib. et Hald. in. aut. si quas ruinas. C. de sacrosan. eccl. et ius
succedēdi nō trālmissit nisi in heredē. vt no. per glo. C. de his qui
ante aptas tabu. l. j. que incipit nō ergo ibi qđ si is zc. Sed venit
ex iure suo et dispōne legis p̄uilegiū statuti vel cōsuetudinis q̄ cē-
set facta p̄iō patri postea filio suo primogenito postea nepoti ex
eo et potuit per patrē recipientē et stipulatē noīe illorū illis acqri.
l. qđ dicit cū ibi no. z in. l. quodcūq;. ſ. i. ff. de ver. obli. quinimo ēt
extraneus dicto casu. l. quoties. C. de dona. que sub modo. et satis
nepos dicit p̄iogenitus q̄ extatv de reliquijs patris ipse vt dī
xi in ar. xiiij. facto p̄ hac parte et q̄ per subductionē sui patris de
medio reduct⁹ est ad cōdictionē illius. l. ſz et si sub cōdictiōe. ſ. ne
potes in fi. qñ facit. ff. de here. insti. cū censeat facta dispō vt q̄rat
ius p̄iogenito p̄ toti sue pli cui d̄ p̄delle p̄rogatiua p̄iogenitu
re patris sicut et alia p̄rogatiua priuilegia et honores per iaz dī
cta. Vigesimo p̄ hac adduco fundamētū clarissimi iuris ytriusq;
monarche. d. fran. de are. factū qđ fuit exhibitū in predicta causa
magnificorū dñorū de scotis. licet ipse cōsuluisset in alia cā q̄ in
illo cōſilio dixit qđ recte intuētē ista. q̄ est casus singularis iu-
dicio suo in autē. de here. q̄ abinte. ſ. reliquiū quē ter. licet Jo. an.
adducat in. d. addi. tamen subtilius de nouo et fortius ponderat.
dicit em̄ ibi litera qđ in successionē defuncti sine liberis et ascendē-
tibus succedūt fratres et sorores vtrinq; cōiuncti exclusis fratrib⁹
cōiunctis ex altero parente tm̄. deinde adiungit qđ vna cū fratri-
bus et sororibus vtrinq; cōiunctis succedāt filij fratris premortui
loco patris sui. postea in per. vñ ſnis infert ex premissis qđ ex iā
dictis sequit⁹ talis ſntia vez q̄ filij fratris p̄mortui excludunt in
totū fratres superstites ex altero parētē tātū: deinde in fine dicit
qđ hoc est q̄ in locū patrū suorū succedunt. In quo ter. pondero
primū qđ ista ſntia est etiā in materia correctiu iuridica nepos
de iure nouissimo correctio in locuz patris sui ponit et succedat
cum patruo. Ergo etiaz debet ponit in locum patris suuſ totalit
excludat filium illum quē pater suus totaliter excluderet. Secū
do pondero qđ ratio est q̄ nepos est positus loco patris vt con-
currat cum patruo vt. ſ. erat dictum. et ideo iste ver. nā cōsequens
causa decidit in ratione decidendi casum nostrum et clare probat
qđ qualitas ppter quā pater excludebat aliū influit in nepotem
qui eius loco ponit esse autē filij p̄iogenitū est quedā naturalis

De feudo marchie ducatus vel comitatus.

cccccccxiij. que inci. etiā extra rotā in p.e.col.ver.ad septimā.nā
fīm philosopum multitudō principatum mala. yndus ergo pīn-
ceps esse debet.c.in apib⁹.vij.q.i.Old.in cōsi.lxxxiij.q inci.ele-
ganter circa negotium in.v.col.Bal.in.l.j.C.de sum.tri.z si.ca.in
l.j. q.nouissime.ss.de oxi.iur.Albri.in p.e.florum.nec est irratio-
nabilis dūm alij s filij opportune prouideatur imo auore pu-
blico inducta in istis dividuis dignitatibus de qbus in.c.j.s.
preterea.j.de phi.feu.ali.per Fed.in alijs autē que diuidua sunt
negari non potest qz talis z̄sue.non sit odiosa z procedet dictum
Bal.in.l.oēs populi palle.z tunc rīdeo ad ar.dico fīm Oldra.z
Pau.de ca.in locis prealle.q proprie nō est extensio qz vt dictū
est per representationē z ppagationē nepos dī primogenitus z
sic cōprehensus in verbis z̄stitutionis tā ca.n.est similitudo ster-
patrēz z filiū q dñm z iura p̄na potius dicunt p̄tinari in filiū
quā de nouo trāsferri.l.i suis.ss.d lib.z post.z facit qz dixi.l.xvij.
z.xx.ar.pro nepote factis nō ob.decimū ar.qz nō sit in hoc pīudi-
cium alij s filij vt excludant per primogenitū z̄suetudine sive
p̄uilegio ante ius illis q̄sūm ideo corū z̄sensus non regrif facit
qz not.Bal.in.l.nam ita diuus.ss.de adop.panor.in.c.cū olim de-
re iudi.non ob.xj.de.h.si sit nepos.r.h.si filius est de suitate:quia
poti illa iura faciunt pro nepote vt deductū est in.xx.ar.circa fi.
z licet Bar.in.d.h.si sit filius teneat oppositum per.l.j.h.si sit ne-
pos de colla.dotis z dicat qz ibi p̄uilegium cōpetat nepoti emā-
cipato ex ratione cōnexitatis qz ipso iure etiam nepote posito in
potestate succedit in locum patris z vna persona ratio tamē gl.
quam doc.communiter sequuntur est melior.nam collatio debet
fieri nepoti vel filio existenti in potestate z ppter iniuriam quā pa-
titur a p̄tore admittente emancipatum vna secuz que iniuria so-
lum nepotem in potestate respicit.z ideo pbato qz qz ipse suc-
cedat patrius emancipatus sibi confert satis est nec offensa sibi fa-
cta debet cedere ad cōmodum alterius nepotis emācipati cui nō
fit iniuria:licet ambo isti vnam psonam rep̄sentēt hoc pbatur da-
re nā heredes succedētes illi qui stipulatus est pro te nō fieri zc.
rep̄sentant omnes vnam personam videlicet stipulatoris z tamē
si vnuis est p̄hibitus stipulatio ad interēsse cōmit titut ei soli. Et
si est pena apposita ipē solus non repellitur exceptione alij vero
repelluntur ita dicit ter.in.l.j.h.item si in facto.z in.l.se.de verb.
obli.vñ qz nepoti emācipato nō fit iniuria z iuria qz fit nepoti in
potestate potest satis fieri absqz eo qz p̄uilegiūz cōmunicetur ne-
poti emācipato z ista cōnexitas personarum nō deberet opari
cōmunicationez huins p̄uilegij sicut videmus qz licet duo rei de-
bendi sint persone connexe ppter idētitatē cāe z obligationis qz
vna est obligatio duorum reorum certis respectibus vt no.in.l.j.
ss.de duo.reis.Tamen qn̄ non sunt sociū liberatio relicta vni in
vltima voluntate non pdest alteri sed qn̄ sunt sociū pdest quia in
primo casu p̄iudicium est separabile in secūdo non vt habetur
in.l.j.h.nunc de effectu.ss.de libe.lega.non ob.text.in.l.j.h.si sit
nepos de colla.do.qz ibi p̄uilegium concessum filio ideo non trā-
fit ad neptem:qñ cessat penitus ratio p̄uilegij concedendi in ne-
pte.filii.n.nō tenet conferre dotē datam filie qz ex tunc de patri
monio suo z iō nō est equum vt id qz non habet cogāt conferre vt
l.filium post emācipatum de collatio.bo.sed ista ratio penitus
cessat i nepte q̄sūt dotata z habet dotē ergo quo ad hoc fictio p
quam succedit in gradum z ius p̄ris sui non dī opari.vnde dicit
Bar.no.ad ppositum in.l.illud.ss.de peti.here.†qz si fictio fun-
datur sup eq̄itate dispōfacta sup casu vere nō trahit ad fictuz qn̄
in ea cessat eq̄tas ppter quam fictio fuit introducta.facit optime
qz ipē idē ponit in.l.j.in.prin.ss.de pecu.z dū dicit in argumēto
iura suitatis nō transmittuntur in p̄optu ratio est.nam iura sui-
tatis respiciunt successionem z continuationē iuris de patre in
filium.d.l.si in suis b̄f in.l.apud hostes.C.de suis z legi.in.l.si fra-
tris.C.de iure delibe.z nullum effectum potuerūt habere in filio
qui mortuus est viuente patre suo eodemqz aūo:ideo illa in ne-
potem non transmittit.Sed nepos ex persona sua subintrat locū
suitatis.d.l.gallus.non sic est in iure primogeniture quia statim
ex quo filius natus fuit z quo ad actum factum preoccupavit iu-
ra prioritatis z quo ad actus iuris primogenitura in eo fundata
est licet quo an bona p̄na effectus primogeniture sit suspensus
donec pater viuit habitum tñ plenum iuris primogeniture in se
bz z non vt heres s̄ iure nature:iō illa ex psona transeunt in filiū
eijs per quādam continuationē z ppagationē vt dictū est sepī
z faciūt ea que dixi in octauo ar.p nepote facto. Et hoc ius p̄lo
geniture non transfunditur iure transmissiō sed ex eo qz benefi-
cium datum filio p̄uilegium z bono transit ad nepotes.C.de
questio.l.milites.z.l.diuo marcho.z.C.de penis.l.decurionum
de senatoribus.l.emancipatum.C.de priuile.dō.l.j.sed z no.quia
prefati doct.inducunt etiam illas leges ad hoc p̄uilegium ex-
cludendum per successionem vt quādam viuente patre non
dicatur consistere in spe.z in re.l.j.h.si impuber.ss.de colla.bono.
z in.l.j.h.interdum.ss.de vulga.z pupil.z sic non sit transmissio
p̄ile.l.sed z si plures in p̄in z l qui habebat eo tit tamē translat

ad nepotē ex dispōne illarū legū sicut bñficia & pñuilegia de quibus ille leges loquunt̄ nō tñ iure trāsmisso s̄z tāquā abuleſ dñs pñna in persona prout ī simili. f. de vsu. sed & si qs. h. si operas. vel melius & subtili⁹ qđ nō ambulat nec trāst nec trāsmittit in casu nostro vel illius qñnis mote p. doct. ius succedēdi qđ erat apud pñogenitū vel apud masculū vna cū iure excludēdi scđo genituz imo cū pñona illi⁹ finit ex tñc incipit locū habere aliud ius penit⁹ dñsum qđ erat i pñona nepotis cū dicto priuilegio simili⁹ excludēdi qđ tñ viuēte filio erat obscuratū: qm ab ipso initio cū nepos fuit natus fuit in esse pñductū aliud ius dñuisuz ab illo quod erat apud filiū & similiter nato pñepote pñcreat aliud in pñona illius diuersum a predictis duob⁹ & sic quot sunt pñone descendētes ex pñogenito tot creant̄ & pñducunt̄ in esse iura diuersa tñ eandē naturā excludēdi hñtia. primū tñ qđ est in pñona filij suspendit sub cōditiōe s. si superuixerit suo patri. s. m. vero qđ est in pñona nepotis suspēdit sub cōditiōe. s. si fili⁹ premoriaē auo. & sic nepos supuixerit auū. tertio vero in pñona pñepotis suspendit sub triplici cōditiōe s. si fili⁹ nō supuixerit proano & nepos simili⁹ nō supuixerit patri suo & auo & ipse pñepos oib⁹ pñdictis supuixerit vt patet intuenti⁹ mortuo ergo filio viuēte auo ius qđ erat apud ipsum extinguit⁹ & ius qđ erat apud nepotē ingrediet̄ locū illi⁹ & purificat ab vna cōditiōe & remanet suspensum altera tñ sicut fili⁹ nū quā fuisse in rerū natura. sed iste nepos fuisse fili⁹ & immediate pñcreat⁹ & qđ ista debeat dici & cōsiderari patet pñ o. per. l. si seru⁹ cōis. de castre. pec. q. f. de stipu. ser. vbi seru⁹ fructuarius locat opas suas & stipulaſ aliquid annū loco mercedis dñ ibi qđ quo usq; durat vñsfructari⁹ ipse vñsfructuari⁹ agit ex tali stipulatio ne s̄z ī eo finito agit pñrietari⁹ nō qđ stipulatio semel qñita vñsfructuari⁹ ambulet in pñrietatē lñ imo illa finit & incipit noua qđ fuit & radicata ī pñona pñprietary nō tñ habebat locū duratē vñsfructu & hoc sic pñbat qđ ab initio cū seru⁹ fuit stipulatus vñcuiq; ipsorū fuit actio qñsta pñt & inquantū rō hui⁹ pñmittit. s. vñsfructuari⁹ pñt pñ durabat vñsfructu & pñrietarius post vñsumfructu. & sic necessario opz dicere qđ tot cēlēt fuisse stipulatiōes & actiōes quot erat pñone cū hñant successiū ordinē & pñma extincta incipit altera vigore habere & loco illi⁹ surrogari. itē ostēdit hoc si ponat plures fuisse vulgariter substitutos gradatim vñū post alterū. nā moruo pñ o ante aditā hereditatē ius adēsidi cōpetēs illi⁹ seu spes extinguit⁹ vt sequēs substitut⁹ venit ex iure suo & ī ei⁹ pñona cohabitare nō autē ex iure pñmi trāsmisso de ambulare vel trāseunte ī sequētē gradū. l. quādiu la grāde de acq. he re. i. f. hinc esti qđ vñlimus substitut⁹ seductis portionibus venit perinde achis sol⁹ substitut⁹ fuisse & ingredit locū pñcedentium vt in. l. cohēredi. in. prin. f. de vul. & pupil. nō iure trāsmisso s̄z ex iure suo & pñpia pñona. itē videm⁹ hoc in successiōe intestati si sunt plures qđ adus subordinati. nā cuilibet gradui de pñ se defert suc cessio per leges excluso pñ o gradu a iure per expressam vel tacita repudiationē ius illi⁹ nō trāsmittit ad sequētē gradū qđ ius repudiati⁹ nō trāsmittit vt patet i. l. si qs filiū. C. de inof. test. Sed extinguit⁹ & sequēs venit suo iure & ex sua persona vt patet ex no. Bar. i. l. qui superst̄itis. f. de acqui. here. & per. l. f. C. de pac. in. q. illa qñ filia renūciavit hereditati paternē cū iuramēto an hoc noceat nepoti vñ nepti ex ea & certe si vellit venire tāquā heres filie nocet sed si vult yentre ex sua pñona per successoriū edictū nocet qđ illud est ius nouū cui renūciati⁹ non fuit. & hoc marie ostendit si filia qđ renūciavit mortua fuit in vita pñfis sui s. m. Bal. in. d. l. f. qđ tñc ea predefuncta neptis venit ex sua pñpria pñona & ex iure radicato in ea cui renūciati⁹ nō fuit. Patet ēt hoc qrelā inossi. test. repudiata pñ filiū tacite per lapsuz tñpis vel expresse. nā nepos ex eo nō admittit ad illā qrelā repudiati⁹ iure trāsmisso vt ex pñona repudiāte. d. l. si qs filiū. C. de inossi. test. & tñ bñ oēs bñ pñt venire ex sua pñona pñpria ad nouā qrelā cōpetentē sibi qđ ipse censem̄ ex heredatus licet fuerit pñterit⁹ qđ nō tenebat primū locū luitate s. m. Bar. i. l. pater filiū. de inof. test. i. in suis. de libe. & posthu. & venit per successorū edictū. l. is. q. de inossi. test. & cū sit nouo & diuersa ab illa qđ cōpetebat filio repudiati⁹ & nō cōpetebat nepotis ex persona filij & ex persona pñpria patet qđ in ea nō attendunt merita filij. sed iphi⁹ nepotis vt. l. iij. h. emācipat⁹ fili⁹. f. de bo. pos. cōtrarab. ita ergo hic nepos ex iure pñpagato in pñona suā qđ descedit a patre & ī eo radicati⁹ est venit nō ex iure pñfis totali⁹ tñ ex toto nō dñ ius a pñ trāmissum. & h. est qđ dicūt doc. nepotē venire ex pñona sua nec tñ simp̄r ex pñona sua. qđ cōsiderat tu qualitas qđ emānauit a pñ pñ pagationē in eū & sic repñnat patrē. non ob. rñ. ar. dñ dñ qđ nepos verēdō est pñogenit⁹ s̄z pñ fictionē qđ fictio nō cōprehēdit ī cōsuetudie statuto vel pñuilegio; qđ rñdet qđ imo pñ pagationē vt. s. dictū ē nepos dñ vere pñogenit⁹ qđ semina riū pñogeniti bal. i. l. vñica. C. de his qñ aper. tab. vel aliter possum rñdere vt dictū est. s. i. x. arti. pñ nepote facto ad fi. nā ista est interprtatio passiuā quā cōsuetudo admittit. c. ad audiētiā. c. cum dilectus. de cle. nō resi. & ibi panor. cūm a lege antiqua parificati sunt fili⁹ & nepos ex eo & nepos sit surrogatus loco filij. i. patris

possim⁹ reuocare. d. pactū invito seio l; her es meus nō p̄f illū
ſ. flātū. z per illā. l. iij. ff. de seruis expor. z sic h̄z vim vltie volū
tatis quo ad illū ſeū cuius contrariū ſ. dixi ſed illud. d. bar. non
est verū z cōtrariū tehet expſſe Joā. an. in addit. ſpe. de instru. edi.
ſ. nūc vero aliqua. i. addit. q̄ icipit p̄ ſupiora p. l. iij. ſ. ſi q̄ ſs dederit.
ff. de dona. z idē tenuit ſo. énits. d. ſr. a. de albergo. de are. a. d. l. iij.
de seruis expor. Nec ob. illa. l. z d. ſ. ſlātū. q̄ ſo erat illi titio ius
pfecte acqſitū cū eſſet ſerū cui ſo p̄ot acquire ciuilis obligatio z
actio i. caſu noſtro erat qſitū ius p̄ic genito vt. ſ. deduxi licet cō-
ditionaliter vel ad t̄pſ ſo morte ſui p̄tis. ideo potuit trāſmitte
re tāquā ius qſitū ex cōtractu paterno z qd ipſe v̄f vel rex in plu-
ciū iphius p̄iogeniti cui erat qſitū ius in aliū trāſferre non potes-
rat. ff. ſol. ma. l. Iſuſlām. ſ. ſi. ff. de pac. l. ſi. z hoc volendo tenere qd
iſte nepos poſſit venire iure tranſiſſo. ſed vt. ſ. dixi ſo habet ne
ceſſe venire per iſta viā cū poſſit venire iure proprio z ex ſua plo-
na. Itē ſo ob. qd no. Bar. in. l. ſi mihi z titio. ff. de Xb. ob. q̄ ipſe
loquit qñ vnuſ ex fratrib⁹ deceſſit ſine prole quo caſu portio ſue
paternē emphyteoſis accreſcit fratri ſuo tāquā moris cā capio.
ſed ſi reliqſſet prolē Bar. inuit ibi z eſſet verū qd tūc ſo accreſceret
ſed ad illā trāſmittet ſed in caſu n̄o deceſſit primogenitū cū ple.
Itē ſo ob. l. ſeia de do. cā mor. de qua fit qñq̄ magnū fundamētiū
q̄ imo nihil penitus facit q̄ loquit̄ de do. cā mor. q̄ donās p̄ot
renocare. z ideo quoq̄ ſi uuit ſo p̄ot aſtrigi ad ſeruandū nec ēt
ad ulterius p̄inittēdiū de dādo cū ipſe. z ideo dicit̄ imperfecta an-
tequā donator moriaſ. Sed hic ſuit iſta donatio inter viuſos z iſo
reuoſabilis tam in pſona ipſi recipiētiſ p̄io quā etiā illorū p̄o
quib⁹ ipſe recepit z iam erat pceſſum ad traditionē z ſic erat po-
fecta ibi. nō bene ergo potuit p̄iogenitus trāſmittere ſi. vellem⁹
ire per viā trāſmiſſiōiſ q̄ ſo impediſt̄ trāſmiſſio ppter imper-
fectionē donatiōiſ. Itē ſo ob. qd gratia principis egparaf vltime
volūtati q̄ cōditio appoſita in ea ſo trahit retro vt in. c. ſi pro te.
de reſcrip. lib. vi. ſicut in vltimiſ volūtatiſbus. l. ſi. ſi. ſi. ad ſillantia.
ſed ſecuſ in contractiſbus. l. potio. z. l. qui b. lneū qui po. in pign.
ha. q̄ dico qd illud pcedit in gratia que p̄ot reuocari q̄ ſo ſuit
facta per viā cōtract⁹ ſed ad ſimilitudinē priuilegiū iurta no. per
Bal. in. l. qui ſe p̄iſ. C. vnde libe. fm ſlīco. de mata. vnde niſi tūc
nō trahit retro q̄ dicit̄ mere ptatiua cū pēdeat a mera volūtate.
nā idē eſſet in cōtractib⁹. l. ſi. ff. que res pig. ob. pos. z. l. i. ſi. qui po.
in pig. ha. nō ſic qñ per viā cōtract⁹; q̄ tūc ſo p̄ot reuocari cū etiā
princeps teneat ſeruare ſ. tū celebratū cum ſubditō vt in. l. digna-
vix. C. de legi. per Ly. z patet in. c. j. de pba. ſed nos p̄ viā dona-
tiōiſ q̄ eſſet cōtract⁹. ff. qd metus. cā. l. ſi danatiōiſ. q̄ perficit̄ cōſen-
ſu vtriusq. l. abſenti de dona. vel beneficio legiſ cōſuetudinis. v̄l
priuilegiū bona ſunt hac lege affecta vt trāſeat in primogenitū
z ſi ſo eſſet iſta cōditio potestatiua ſi ſuiffet appoſita: z ideo tra-
heret retro q̄ ſo pendet ex voluntate donātiſ eam reuocare per
ea que no. Bal. in. d. l. qui ſe patris z dato qd per principē hec p̄o-
rogatiua poſſet reuocari nō eſſet hoc in cōſideratione q̄ ſi hoc fa-
ceret princeps eſſet ſumme ex plenitudine potestatiſ: ideo quaſi
impoſſibile cēſſet. l. apud iulianū. ſ. ſi. ſi. de leg. j. ſacit que babent̄
in. c. innotuit per Inno. de elec. nō ob. xvij. argu. q̄ ſepondet pri-
mo negando aſſumptum q̄ ſe renunciando vel alia morte ciuili pa-
ter non p̄ot preiudicare p̄iogeniture quo ad filios ſuos ſz vult
Joā. and. in. d. c. licet. z doc. in. d. c. grandi. z ſacit que dixi in. xij.
argu. pro nepote facto. facit. l. iij. z qd ibi no. Bar. ſi. de interdic. z
rele. z qd videbimus in. c. j. ſ. ſi. j. que fuit. i. cau. be. amit. z dum di-
citur qd hic eſſat equitas preferendi nepotem patruo. ſepondet
vt. ſ. deductū eſſet qd imo eadem eſſet ratio in nepote filio primogeni-
tū que eſſet in ipſo primogenito per representationeſ z propaga-
tioneſ ideo idez ius eſſet. non obſt. xvij. arg. de cle. paſtoralis. q̄
nihil. ſacit ſalua reuerentia allegantium illam. non ob. xij. arg. dū
dicitur quod quando nepos vult venire ex confeſſione z non ex
iure ſuccedendi non repreſentat personam patris vt vult Bart.
in aut. poſt fratres q̄ ſepondet Pau. in. cōſi. prealie. qd iſtud ſo
nepos ſuccedat i. locū patris cū agit ſe ſuccedēdo auo ſuit intro-
ductū ex illa equitate q̄ reputatur eadem persona cuſ eo cum ſit
pars corporis vt in iuribus p̄io loco alle. ſed iſta ratio locuz ba-
bet. ita quādo agitur in ſucceſſione nō hereditaria ſed feudalī vel
ſimiſ ſicut quando de hereditaria q̄ ppter hunc respectū qd ſit
ſuccelſio heredi. nō ſuit illud introductū ſz ex eo q̄ ſi fili⁹ ſuccedeo
redz patri q̄ eſſet eadē persona cū patre ſuo qui eſſet eadē cū auo
nō ob. xj. arg. dſi dicit qd nepos veniat iure ſpeciali patruo autē
iure cōi. q̄ imo ex quo cōſuetudo facit ius. c. ſi. de consue. vel etiā
priuilegiū ius facit. c. j. iij. distin. vel etiā ſtatutū. l. omnes populi.
ff. de iuſti. z iur. c. cum omnes. de consti. z priuilegio ſtatuto vel cō-
ſuetudine excludit ſecundogenitus per primogenitū nullo
respectu potest dici concurrere cum eo vt dixi in. xvij. argumen.
pro nepote facto ergo perinde eſſat ſi non eſſet vt in ſimiſ dicit
Bartolus in. l. finali. ff. ad tertul. in. l. ſi. ſciend. ff. de ſuis z legi.
Bald. z Angel. in. l. gallus. ſ. quid ſi tantum. ff. de liber. et poſt
bu. in. l. poſthumus. ſ. ſi quis ex his. ff. de inſnoſi. testamē. z in. l.

8 Gasallus si conqueritur de domino et econverso ad quem recuratur.

Scotentio. [†]Premitte pro euiden
feudalium quatuor repertum curie in quibus ipse
cause possunt ventilari, videlicet curia ipsius domini
qui coram ipso agit, ite curia partis electorum ptes,
ite curia omni partis plenioritate curia iudicis or-
dinarii, ite quanto potest coram arbitrio dicta causa ventilari, ite arbiter non
habeat curiam ut predicta probatur. [¶]an apud iudicem. v. do. qd. fe. terminari
deb. in. c. s. tibi de hoc per Bal. v. d. s. de inuesti. in mari. fac. s. f. t. hic et
s. de lege coram. si inter ille aut est iudex ordinarius qui hunc iurisdictionem ex aliqua causa notatis in l. heres absens. ff. de iudicis et
s. l. j. c. de iurisdictione. om. ludi. c. c. eccliar. de officiis. ord. c. s. de fo. g. p.
2 vnde magistratus illius loci censem iudex ordinarius ut hic per Bal.
h. d. s. c. t. sit inter capitaneos cognoscit et diffinit impera-
tor si autem inter maiores et minores cognoscunt pares curie non. sibi
capitaneos qui vbi est scotentio inter capitaneos cognoscit in pera-
tor si vero inter minores et maiores valvassores pares curie vel tu-
dex curie cognoscit de hunc scotentia et sensit Bal. in preludij
huius operis. s. in. v. col. q. hoc video ut cognoscat impator qui
fendit est priuilegium et vbi dubitat de substancia priuilegii sui ipse
imperator cognoscit ad hoc ponderat istum tex. in. c. cum ve. diu-
n. video Bal. hic querit cui dubitat de priuilegio vel super eo, qd erit
iudex in quo nolo immorari ne enagemur in gl. s. ad. s. signabitis
gl. que declarat qui dicant capitanei in feudi. non capitanei sunt
duces chacionis etc. qui habent feudum ab imperatore in gl. s.
hodie ibi etiam inter capitaneos no. gl. que vult qd hoc principium
hodie corrigitur sed hanc gl. improbat Jacob. b. d. c. de natura
feud. loquitur an dominus possit auctoritate feudum non concire culpa et dicen-
dum est qd non quo casu non est constituta differentia inter ma-
tores et minores valvassores et capitaneos. nos autem loquimur qd
dicatur iudex in controversia feudali. propterea ego reprobo glo.
3 alia ratione, qd vult glo. qd pares curie sint iudices inter vasal-
los et hoc est falsum qd in domino in. c. s. pretet. s. de phi. feu.
alio. per se. nisi saluando glo. intelleximus qd erat scotentio inter do-
minum et vasallum. qd tunc pares curie sunt iudices. d. c. s. s. prete. in ea.
gl. ad. s. g. aliter intelligit istu ter. qd non corrigitur: quia quilibet
tenebit feudum ab imperatore, qd impator est iudex tanq; domini. d.
s. pte. Extra gl. oppo. de. c. s. de lege coram. vbi pares curie cognoscit
scare non autem impator ut hic dicit tex. so. ibi loquitur de gl. p.
ticulari mediolani. hic autem loquimur de consuetudine generali seu
dorum. Secundo op. contra istum ter. in quo dicitur qd si est scotentia
inter maiores et minores cognoscunt pares curie. vnde oppo. d.
c. de phi. feu. ali. per fede. vbi dominus cognoscit non pares curie.
so. fm quosdam quos videtur hic sequi Bal. dum apostillat tex.
ibi minores et maiores. primo qd minores habent feudum a ma-
tibz, aut est scotentio inter capitaneos et cognoscit impera-
tor aut est scotentio inter maiores et minores et cognoscit pares
curie ut hic, aut est scotentio inter alios puta minores et tunc co-
gnoscit dominus feudum. d. s. preterea. h. s. sol. improbab. Ja. de bel.
q. d. s. pte. loquitur indistincte ergo indistincte. intelligendum. l. de
presto. ff. de pu. soluit ipse aliter quidam est scotentio inter alios va-
sallos et tunc si non sint pares curie tunc cognoscit dominus hec
sol. no. placet qd diuinat ad. s. pra. contra. l. filii quem habentem. C.
famili. heredit. scd qd ille ter. loquitur indistincte sine sint pares sine
no ar. l. de precio. preterea traditur regula a gl. in. c. ceterum de iudic.
qd vbi est scotentio inter conualvassores domini est iudex non autem pas-
res curie. quare solueret hoc contrarium hoc modo, aut enim est scotentio
inter vasallum de seu. et cognoscit dominus. d. s. prete. Tunc
est scotentio inter dominum et va. seu vasallum. et aut impator est dominus
feud. et cognoscit impator ut hoc pr. nec est absurdum qd impa-
tor in sua causa iudicet qd hoc est priuilegium impatoris et alio-
rum principum superno. c. cum venisset ibi panop. de iudi. in. l. j. C.
ne quis in sua causa iudi. in terminis est casus in. c. nouit. de in-
dit. ibi non enim intendimus iudicare de seu. si cognoscit ad regemp-
tinet. et tamen erat ibi feudum regis francie, et de papa est causis in
c. ad apostolicis. de re iudi. l. b. v. s. aut alius inferior est dominus fe. et tunc
cognoscit pares ut hoc. c. n. o. in. f. t. d. s. preterea. ad. s. t. tunc apo-
stillat tex. hoc modoy inter capitaneos subaudi et d. m. s. impe-
rator. in. ter. ibi maiores et minores subaudi et d. m. Nam in hoc
erat contentio inter dominum et vasal. et est necesse dicere qd iste.
s. corrigat per. d. s. preterea. si intellexerimus istu ter. in. f. qd sit
controversia inter vasallum et vasallum qui tenebat feudum ab
alio et pulchre declarat glo. in. d. s. preterea. et videbitis in. c. j. de
inve. in mari. fac. [¶] Pro complemento coram quo iudice et sub
eius iurisdictione cause feudales vel alias inter vasal. sint ven-

tilande, sic distingue quoniam interdum est scotentio inter imperatorem
et suos vasallos qui sunt de societate lombardie et tunc coram pa-
ribus qui sunt eiusdem ciuitatis vel comitatus in quo scotentia
ex causa terminetur. Hm consuetudinem illius ciuitatis nisi impe-
rator fuerit in Lombardia: qd tunc ipse cognoscere potest si vult
ut predicta probantur in tractatu pacis constantie in. s. si qua con-
troversia licet possit dici illud fuisse ipse, interdum scotentia con-
vertitur inter capitaneos imperatoris qui habent dignitates ro-
gales. et tunc imperator solus est iudex ut hic in pr. s. f. do. l. co-
tentio est inter alios vasallos inferiores: et tunc autem constat verius
litigantem esse vasallum eiusdem domini de aliis feudi de quibus null
la est questio vel est contentio solum de aliquo parte feudi sed non
de toto. vel cōfribus ipsius feudi. Ita quod certum est qd vult
pure est vasallus saltus in parte sine litigio. Et tunc dicitur feudi de
bet esse iudex: ut in. d. s. preterea. c. ceterum. d. i. iudic. qui ita debet
intelligi: Unde si feudum est ecclesiasticum tunc dominus est persona
ecclasiistica et si feudum est secularis tunc est persona
si vasallus esset clericus: quia in ista materia feudali est utrum etiam
laycus habeat iurisdictionem in clericum ut in. c. verum extra de
foco compre. s. j. de capi. corra. in. f. t. Bald. in. l. f. in. f. C. fine lenu-
vel reli. et de hoc per butri. latius in. d. c. verum. t. ibi per Lardum
v. oppo. in. c. etiam ipse dominus feudi laycus non solum cognoscit
de causa feudali sui vasallum clerici. Sed etiam exequitur senten-
tiam contra d. clericum et vasallum in bonis. de quo late dic perdi-
ctum. Cardinalis in. d. c. verum. t. ibi alij interdum constat vnu tam
tum esse vasallum de fe. aliquo de quo non est questio: et questio
est de alio feu. et tunc pares erunt iudices ut hic in secundo respo-
so s. j. de lege coram. h. r. s. o. Interdum est obviandum inter litigantes
quis eorum sit vasal. ut qd ambo pietendunt inveniuntur nonas
alicuius feu. sive ab eodem domino sive a diversis. et tunc iudex
dominus cum curia cognoscit ut s. j. de inuesti. in mari. fac. c. i. Interdum
contentio est inter eos. quorum unus dicit esse antiquum et alter
nouum et proprium: et tunc pares curie soli sine domino cognoscit
re debent ut s. j. an apud iudicem vel dominum. c. j. v. d. i. m. s. p. u.
Interdum est contentio inter plures producentes diversos inves-
titores. Et tunc iudex ordinarius cognoscit. ut s. j. de pace ten. in
s. j. duo. t. s. s. tres. vel arbiter ut s. j. an apud iudicem d. o. c. i. a. m.
c. j. s. de lege coram. Interdum est contentio inter vasallum et aliis
quem constat non esse vasal. tunc iudex ordinarius ei cognoscit
ut s. j. de contro. inter vas. et alium. c. i. Interdum est controversia in
ter do. et vas. et tunc autem est contentio de feudo constituendo. qd va-
sallus dicit dominus promisit me inuestire de feudo vel alio mo-
do agitur actione personali ut dominus inuestiat me et habeat me
pro vasal. Et tunc secundum regulam Inno. in. c. ceterum. de iu-
dicio ex quo non agitur de iure feudi sed de iure personali ordina-
rius erit iudex. Ita panop. in. d. s. ceterum. licet Bal. in extraapa-
cio constans. in ver. s. quatenus quod hoc casu iudicabunt pares curie.
Et pto eo fact. ter. in. c. j. de contenc. inter do. et episc. o. in. c. j. de
mili. vas. qui cont. est. Et facit quia idem dicitur iudex preparato-
ry qui est subsequentis. Bal. in. l. s. tibi pecuniam. s. si certum pe-
t. Ange. in. l. quoties. C. de iudi. c. veniens. il grande de testi. S. illa
actio personalis intentatur ad constituendum ius realis in feo. av-
go censetur ut preparatoria eiusdem foris sed certe non est hoc in
fin. C. vbi in rem actio in. c. sane de fo. compre. et sic in hoc s. c. m.
panop. Aut agitur et est contentio de feu. quod pretenditur con-
stitutum inter dominum et vas. et tunc pares curie cognoscit ut
in. d. s. pte. s. j. de contenc. inuesti. apud pares termina. vel super ambi-
sione feudi. vel super violentia per dominum vasallo facit in. d.
feu. et tenet Bal. in. d. s. pte. s. Inno. in. c. ceterum de iudi. Idem
cendum si dominus feud. non recognoscet superiorum et vera
causa feudalis inter ipsum et vasal. qd pares curie debent cogno-
scere per ea que dicta sunt. Tamen ex tacito vel expresso contentio
domini vel quia conuentus non opposuit declinatoriam. potest
coram ordinario contentio inter do. et vas. tractari. Panop. in. d.
c. ceterum. in. v. t. in. x. col. sed si pares non anderent cognoscere et
nolent et essent domino nimis fauores. tunc cognoscit pares
ratione peccati ut extra de iudi. in. c. nouit. Idem dicendum p-
ropter defectum iusticie de fo. competenti in. c. ex transmissa. et ca-
pitulo ex tenore imo generaliter vbi dominus feud. non vult vel
non potest iurisdictionem feud. exercere immediatus superior est
iudex. d. c. ceterum. de iudi. ibi tex. et ita dicit. And. t. Bald. in. c. s. pte.

appellabit iudex illius loci vbi est res feudalis sed. d. ant. de but.
in. d. c. ceterum putat qd iudex superior. sit iudex tribunalis. qd a tri-
bunal plus regulariter appellatur qd persona extra de officiis. in
c. romana. sed vbi pares vel dñs habet supioce ille erit index ap.
et maxime si est infundatus. faciunt. no. per Bar. in. l. j. C. vbi et ap
quos. l. societate. h. arbitrorum. ff. pro socio si vero non habet superio-
re. et tunc si consuetudo aliquid disponit illa est seruanda si cōfusus
tudo nihil disponit et tunc si ex consuetudine habent aliquod tri-
bunal certum in certo loco. na tunc ibi debet iudicari ut no. in. d. s. p.
terea. l. pe. et ibi habetur. ff. de iusti. et iure. l. si v. p. ponis. C. quomo-
do et qd iudex. et tunc iudex erit ille qui est superior illius loci ordi-
narius. si vero non habent ex consuetudine certum locum. tunc dicen-
dum est ut de iudicibus habentibus iurisdictionem absq; terri-
torio de quibus per Inno. in. c. c. tingat. extra de fo. pte. qd vel
in loco vbi morantur vel in loco que elegerint quibus casib; supe-
rior est ordinarius illius loci erit index appellationis iuxta no. p.
hosti. de officiis. ord. pte. t. illi si fuerit verba butrij in dicto loco. Da-
not. ibi intellectus qd superior vbi sita est res feudalis erit iudex. d.
c. romana. s. debet. de appel. lib. v. j. De qua materia habet in. c. ro-
ma. de appella. z. in. c. solitudo de maio. et obedi. Spec. t. de appella.
s. manu tracemus. et plene per Bal. infra de inuesti. in mari. fac. in
8 fi. [¶] Sed quid si dominus cōqueritur de vasallo et vasallus de do-
mino dic qd cā vasalli prius dī discuti: qd pares habet maiorem
iurisdictionem de suo pari qd de suo domino ut dicit Ja. ardi. in summa
de contē. feu. sub prima rub. Et ibi etiam tenet quod pares er cā
suspitionis possunt recusari. p. l. apertissimi. C. de iudi. sed de hoc
dic ut. j. de inue. in mari. fac. in. f. No. qd non habent locū proroga-
tio iurisdictionis in feu. qd vbcunq; lex imponit necessitatē fori
no pōt fieri. prorogatio iurisdictionis sine voluntate iudicis ad quē
pertinet iurisdictione fm Bal. in. l. c. eon. C. de sen. et inter. om. iud.
facit gl. in. c. j. s. de inues. in mar. fa. ne etiā iurisdictione iudicis in feu
dalibus ad alia specie prorogari possit licet de eadē spē. s. feuda-
li. posset fieri prorogatio. panop. in. c. ceterum. in. j. v. t. r. col. de iudi.
Bar. in. l. j. s. post operis. ff. de operis no. nun. Bald. in. c. s. pte
terea. lo. v. l. t. j. de probi. feu. ali. per fed.

1 Resoluto iure datoris resolutur ius acceptoris.

2 Vasallus canonice inuestitus an possit alienare feudum.

Galquis. Legitur duobus modis in gl.
tertio modo legit fm And. de
iser pte huius. c. poterat alienari totū fe. quarto mo-
do ego intelligo ex tenore inuestiture poterat alienari
feu. vel fortassis fuit consensus dñi cum cōseruacione iuris sui in
alienatione totius feu. hts premisis. h. d. t. resoluto iure datoris re-
solvit ius acceptoris. no. lex. ibi totū hic videri esse casum quo va-
sallicite possit alienare totum feu. qd notabile qualiter intelligit
statim declarabo in gl. no. ibi vel pte qd licita est alienatio par-
tis feudi sed contra vtruncq; notabilis. op. de. c. j. s. de phi. feu. alie-
per fede. respondeo qd hodie neg. totū neg. pro parte pōt alle-
nari feudū. no. ibi et ipse subaudi. s. vasal. alienans vel eius heres
decesserit fine masculo herede descendēte feudū revertit ad dñs.
quod limita verū nisi essent agnati alienantis et feu. sit paternū vlt
antiquū: qd tunc non revertit ad dominum sed ad agnatum fm
And. de iser qui se remittit ad no. in. c. j. s. de suc. fue. not. et ter. ibi
aperitus qd feu. alienatis etiā in casu licto libere revertit ad dñs
in preiudicium alienantis et heredem suorum ut no. j. de phi. feud.
alio. per fed. in. s. c. allidis. et non obstante qd emptor fuit bone fidei
et statim dicā in gl. ibi renocari debet. i. pōt fm glos. et bene scdm
illud verbū debet quod est necessitatē efficit voluntariū sicut
interdum econtra vi in gl. hic posita que ad hoc allegavit conce-
dantes. nam vult dicere qd dñs no. cōpellatur recipere emptorem
sinon vult qd posset ei dimittere et eum inuestire de nouo et gfa
vi. j. quē ad. feu. ad fe. pte. In gl. no. primū intellectū qd hec dictio
vel stet correctiū qd no. pōt alienari feu. totū sed pars. s. rursus. s.
qui mo. feu. amit. ad. f. g. no. fm intellectum qd hic facta fuit alie-
natione totius feudi de facto que no. valuit. licet prima facie videre
tur quod deberet valere qd emptor et a bone fidei sed no. valet li-
cet habeat regressum contra datorem ad premium. s. callidum. in
c. de phi. feud. alio. p. fede. tereius est intellectus an. qd istud. cre-
fert ins antiquū feudoz quo iure valebat alienatio totalis feu. s.
hodie no. v. neg. in parte neg. in toto vt vidit. i. c. j. s. alie. feu.
d. v. d. ar. alio. et no. intelligentib; ter. hoc modo qd hic valuit alie-
natione totalis feudi reservato tamē iure suo. nec obstat si aliquis di-
verit si dñs consensit alienationi ergo stabilis permanet alienatio
licet vasal. alienans decesserit sine herede vt pbatur in. c. j. s. v. v.
ro cum voluntate dñi de auf. feu. qd respondeo esse verum nisi do-
min⁹ referuasset ins suū. et pro hoc videtur qd no. smo. post Bald.
in. l. v. l. fructu. ff. solu. ma. et plene in. l. no. solum. s. morte. ff. de op.
no. nuntia. et in. l. pacta nonissima. C. de pact. facit. l. s. debit. s. fi
venditor. ff. qui. mo. pig. vel hypo. sol. cle. j. in. f. vt lite pendē. c. in.
Prepositus super vobis feudorum. g. j.

Imperator lotharius eugenio pape & vniuerso populo,

ter monasterium de re indi ang in l omnes C de prescrip rrx vi
xl annoz am licet pro et contra possunt adduci arg que ponit Bal.
in c que in ecclesiarum in x col de consti Tn Bal videtur in hac
partem inclinare qz imputent sibi qui cum hac protestatione con
senserunt et confirmatur hic intellectus per ea que notantur imo.
in l si quis a filio an prin ss de lega i faciant que no Bald in c cu
ma l ij in ij col de elec in gl ibi sine filio ad fi no qz in feudis ap
pellatione heredis et tinetor masculus descendens in glo fi ad fi
no qz verbum debet necessitatuum aliquando resoluif in verbum
potestatiu ut hic qr refertur ad dñm sine ad creditore ut in c in
telleimus de iudicij in de attenderes ybi gl de regulari E
vb potestatiu resoluif aliquando in xbū necessitatuum ut in l
gallus in verbo possit in prin ss delib et po et per Bart in repe l
creditore C de pigno C Extra glo quero vasallus canonice i
nstitutus de decimis ab ecclesia vult alienare feudum decimaru in
feudando alid laicu querit an possit vide dicendu qz sic c j h pre
terea et ibi gl j de ca cor in contrarium tamē est veritas qz imo no
possit infeudare negg alienare hm Inn Hosti et Yo de ligna qui
ait esse coem sniam m c probibem extra de deci et sic nota regulā
et fallentiam qz vasall pō alteri infeudare feudū suū d h pterea
vbi regulanifi in decimis d c probibemus vbi notaſ Sed contra
dicta fallentiā opponit de c cū apostolica de his que sunt a pre
la Sol licet vasallus no possit infeudare nec alienare decimas i
laicum tamen potest in ecclesiam d c cū apostolica ibi tex

Constitutiones domini lotharij imperatoris quas ante ianuā
sancti Petri in ciuitate romana. concludit obseruandum.

Continuatur hoc ordine supra yisum est de consuetudinibus
feudalibus, nunc videndum est de cōsuetudinibus imperialibus
infeudalibus conditis a lothario imperatore et durant yisq ad ii.
quemadmodū sen ad h. perti.

Imperator non dicitur imperator, nisi post coronationem.
Terre lombardie sunt subiecte imperio.

Iquis. Imperator lothari⁹ mandat obser-
uari constitutiones ab eo editas cum
consilio prudētum in seu. circa successiones vel culpas
vel reliqua. Ad hoc allegatur vscq; ad rubricā. Impe-
rator lotharius Eugenio pape. ¶ Ilo. ibi regis, q; anteꝝ coronet
imperator nō appellatur imperator sed rex romanorū: post coro-
nationem appellatur imperator. no. Bar. in rubrica. i. officiorum
et no. in cle. de iureiuran. No. scđo hic esse casum q; imperator exe-
quens in terris ec. puta in ciuitate romana potest cōdere iura vni-
uersalia nō tñ particularia respicientia ipsam ciuitatē romanam
qz ipsa est ecclesia romana. l. i. s. cum vrbez. ff. de offi. prefe. vr. lxiij.
di. c. ego Lud. in. d. cle. i. de iureiu. et licet possent aliqua in 2rariū
adduci. tñ illa omitto breuitatis causa maxime qz alias dixi in re-
pe. c. p. venerabilem. extra qui fil. sunt legi. ¶ Ilo. hic esse casum hic
multi q; terre lombardie sunt subdite imperio. Sed immediate
duci hodie: qz sunt ei subdite vt constat ex eius priuilegio.

CImperatoꝝ lothariꝝ eugenio pape & vniuerso pplo. Rubrica.

Th̄n glo. rubrice ad si. concludit gl. qđ nonnulli libri habēt hāc
rubricā v̄ez imperator lotharius engenio pape & vniuerso popu-
lo, ita cōlter habetur hecru. Sciendū qđ hoc. c. vſcq ad. c. si quis si-
ne filio dicitur nigrum precedentis. c. no. ex ordine huius rubrice
Imperator scribens pape se premitit. tamen dignior est papas.
Et qđ imperium vt plene no. in. c. per venerabilem. & c. cum causaz.
q fil. sunt legi. & no. in. l. inter claras. C. de sum. tri. sed in istis nō cu-
ratur dignitas vt hic probatur nec volo in vanitatibus infistere
vtilia tātum prosequor.

Gasallo decadente succedit nepos ex filio premortuo et non existente linea masculina descendenti succedit frater fratri.

**Frates diuidentes bona non intelliguntur renuntiare sibi success
dendi in fendo.**

4. **D**ividens etiam refutando non intelligitur refutare sūs futurū, sed solum id quod in presenti est liquidum.
Gasparius deceperat relicto fratre & filio fratri premortui an filio?

premortui & frater succedant.

Quis miles. b.d.sm verum in-
tellectum z mactis

placentem litere. f. Decedente va sal. succedit ne

Secundum alia, successor vel successor secundum aliud, succedit ne-
pos ex filio premortuo et non existente linea mas-
culina descendenti succedit frater fratri et patru-
succeedit nepoti si feudum sit antiquum sive aus-
tum. Ad hoc allegatur hoc. c. vel clarius secundum alia, similes
vasallus moritur succedit sibi primo loco filius si extat: et si non
extat succedit sibi nepos ex dicto filio. et si miles relinquat. d. fi-
lium et fratrem tunc dictus filius succedit excluso dicto fratre etiā si

De beneficio fratris et qualiter frater fratri succedat

cōclō p.d.c.i. et p ea q̄ habent de alie. feu.in.s. et si cliētul². t.s. in ti. apud quē vel quos in.c.ij. i.f. t.j. de eo q̄ sibi et heredi. suis in.c.j. facit. ff. de rei ven. in.l. q̄ restituere. de leg. y. l. cū qdā. ff. so. ma. in ru. cū f. alia 2clō q̄ gs nō pōt acqrere feudū a dñō p pecuniā et banc 2clōne firmat hic gl. p tex. i.d. c.j. j. de fendo da. in vicē legis cōm. et eā sequit. Ya. de bel. l. s. d. Bal. in sol. q̄ tradit ad. c. i. itelligit istā materiā tripst. p̄sio qd̄ dñs pōt vēdere feudū p pecuniā vt hic sed de urbanitate d3 se abstineret vt ibi. scđo qd̄ dñs pōt vēdere modis co p̄cio vt hic nō aut iusto p̄cio vt ibi. Tertio qd̄ dñs nō d3 vēdere vt ibi. si tñ vēdit tenebit vēditio vt hic et. s. q̄ feu. da. po. i. fi. et in.l. si q̄. C. de opis liber. in.l. q̄ se p̄fis. in.x. col.C. vñ lib. Bal. i.l. l. z. C. de lib. cau. sed teneatis b3 Ya. ardi. et an. vt indistincte possit gs p pecuniā emere et acquirere feu. a quoq̄s fine a dñō fine a vas. d volūtate dñi nulla facta distinctione et hoc pbaꝝ ex pluribꝝ pmo p gl. in.d. c. j. de feu. da. in vicē legis 2mis. q̄ exp̄sle t3 p tex. in.c. j. j. quēad. feu. ad feu. pt. vbi est casus nō violādo literā vt violare voluit ista gl. itē pbaꝝ p ter. j. de inue. in ma. fa. i.c. j. i. p̄n. itē p ter. j. si de feu. fine. cōtro. in.c. titi² in f. itē p istū ter. q̄ simplr loquit itē per tex. s. qui. mo. feu. ami. i. fi. et s. de natura. feu. i. c. j. itē pbaꝝ etiā de su. ca. per. c. ad nr̄az. de re. ec. nō alie. itē p ter. in.c. ad nostrā. de ep. et vendi. itē pbaꝝ rōne qm̄ feuda equiparāt militie in aut. de exhibē. et introduce. reis. h. optimū. militie autem emunq̄ vt ibi et. C. de pig. in.l. fi. et. C. de inof. te. l. oimodo. q̄. plane. nō ob. hunc determinatiōnī 2trariū. s. signatū de. c. j. j. de feu. da. in vicē le. cōmis. qr̄ dēt i telligi et restringi solū ad materiam suā propriā de qua loquitur suū rubrū et nigrū. l. j. h. j. ff. depositi. et. C. de impo. lucra. descrip. l. j. et. ff. de iuris et fac. ig. l. regula. in. fi. vñ bona fatendum est q̄ in eo ca su de quo loquitur. d. c. j. nō d3 acqri p pecuniā fe. eo qr̄ dicto casu est pactū de 2uentione improbata vt ibi put in simili videmus in eo q̄ b3 feu. guar. et gastal. qui durāte officio nō possit acqrere feu. vt visum est. s. de fe. guar. c. j. vbi aut essem² in casibꝝ in quibus pacētū et 2uentio nō reciprobaret tunc dicēdū q̄ possint dari p pecuniā idistincte vt. s. dictū est. et ita tenuit an. de user. h. et. s. de na. feu. in.c. j. et Ya. ardi. in sum. sua sub rubricella q̄ verus dñs pōt i feu. dare p p̄tio. rc. et ipse bal. quo ad effectū nō multū discrepat vt. s. p̄t. Et sic habetis q̄ fine in acquisitione feu. vt hic fine in 2seruatione questi pi puta vt qr̄ pro feu. p̄stat annua pēsio pōt interuenire pecuniā vt dixi in pludijs circa dissinitionē. Et si pmo modo fit acqſtio dicit realis éptio: qr̄ vbiq̄s fit mentio de p̄cio intelligit i dubio q̄ fit éptio. l. fi. C. de pdijs curia. li. x. gl. et Bal. in.l. cū dotē. C. de iure doxi. Si aut scđo modo fit p̄statio, tunc est h̄ctus innominat locatio ni magis prime accedēs q̄ éptioni p ea q̄ no. Bart. et lud. in.l. co- rē ferre. h. qui marimos. ff. de publica. et in disputatio. q̄ icipit pu- blicanus Bal. in.l. et 2uentione. C. de pactis. l. ea lege. C. de vſu. in l. l. z. in. iiij. et. v. q. C. locati. Imol. i. c. ppter sterilitatis. de locato fa- cit. ter. optim² in.l. h. si qs seruū. ff. depo. et q̄ no. Bar. in.l. q̄ faxū ff. de dona. l. si merces. h. vis maior. ff. loca. Bar. post gl. et ibi Sa- ly. in.l. j. C. de iure emph. Bal. pulchre in.l. liberti liberteq̄. in fi. col. C. de op. liber. et ex pdictis hētis elicere. an cōcessio in feudi di- cat h̄ctus noiatus an in nominat. nā licet doc. variarint. Bar. i.l. turis gētiū. h. qnimo in fi. col. ff. de pac. tenere v̄ q̄ fit h̄ct² noiatus in.l. fi. C. qn̄ lic. ab emp. disce. et plura adduxi. s. in pludijs huius operis in. xi. col. distinctio p̄t ex p̄missis si dat sub annua pēsione q̄ ex sui natura habita relatione ad rē feudalē quasi equalē fructis b̄dr locatio. ar. gl. et ibi bar. i.l. j. h. j. ff. de sup. et gl. i. l. l. emp insti- lationibus. ff. de regu. iur. et p̄ pdicta. si vero p̄statio annua respe- ctu rei et fructuū eius est modica tūc cēlef h̄ctus innominat² vbi aut dat feu. ex mera liberalitate iuxta ppriā naturā feu. tūc transi rem cum Bar. in. d. h. qnimo q̄ feu. dr 2tractus nominat²: nā ista est cōmuniis op̄. doc. qd̄ vbi lex vel cōluetudo p̄ducit nouū 2tra- ctum zilli dat nouā formā et nomē specificū ille h̄ctus dr noiatus. ita Bar. in. d. h. quintmo in.l. j. in.v. col. ff. de cōdi. er lege. Ange. in l. legitima. ff. de pac. in. h. emphateosim. in auf. denō al. Bar. ang. et Bal. in.l. j. C. de iure emph. et de feu. t3 Bal. in.c. q̄ in ec. de cōst. in. xij. col. sed cōsuetudo induxit hūc nouū h̄ctū cōcessionis in feu. deditq̄s et elegās nomē id est feu. et nouā formā vt in.c. j. j. qd̄ fit in uesti. ergo erit cōtractus noiatus et noiata actionē p̄ducet et feu. hoc modo cōcessum. s. sub annua p̄statione non b3 naturā feu. p̄ priam ex toto p ea q̄ no. Bal. in.l. qui se patris in.x. col.C. vñ libert. Bal. in.l. gall². h. et q̄ si tātū. ff. de libe. et posthu. et vidimus. s. in p- ludijs in dissinitione et divisionibꝝ feudorū et. j. quēadmo. feud. ad fe. perti. c. i. opp. subseq̄ter in dicta gl. in. v. hec autē notabis rc. cōtra ea q̄. s. presupposuerat gl. vñ q̄ feudū possit acquiri sine pecuniā nō aut cū pecuniā q̄ v̄ esse cōtra. l. palā. ff. de ritu. nup. vbi patet q̄ illud q̄ nō est licitum cū pecuniā nō debebit licere etiam absq̄ pecuniā. Sol. huius timore et similis contrariorū dicit ista gl. q̄ hec est via brocardica qm̄ interdū aliqua iura disponit q̄ il- lud q̄ nō l3 cū precio tñ licebit gratis. vt. ff. de his qui not. infal. fructi. h. pactus. nt. rdū q̄ etiā nō l3 cū p̄cio l3 gratis. d. l. palā. in- terdū ille q̄ pōt gratis dare pōt etiā vēdere. vt in regula cui iusest ponādi. ff. de reg. iur. interdū reperitur cōtrariū qd̄ gs pōt vēdere.

De feudo sine culpa non amittendo.

non autē donare vt in.l.3.inf. ff. de pactis. et C. de admi.tu.l. non
omni quare pro solutione hāz varietatū se remisit disputat p. et
hoc voluit ista gl. vsq; ad ver. qd autē rc. sed tu breuiter sic soluas
qd illō qd nō l3 gratis nec cū ptiobz locū in negotijs omnino pbi-
bitis vt pzin.d.l.palā. illud vero qd l3 gratis et cū pretio hz locum
in negotijs omnino pmissis vt in.d. regula illud vero qd l3 gratis
et non cum predo vel econtra hz locū qd subest aliqua cā vel rō p
pter quā ita disponit prout ex pssle colligit ex omnibus dictis iu-
risbus ad hoc allegatis fm. Ia. de bel. ad fi. gl. no. glo. qd intelligit
ter. etiā si vn⁹ frater emat de cōibus bonis seu. frater fratri succe-
dit l3 simul nō habilit̄ dūmodo sciēte dño fuerit emptū si aut̄ nō
de cōi pecunia fuissest emptū tunc ita demū succedet si simul habi-
tauerint. Quid autē si vñus frater noie suo tātum nō aut̄ simpli-
citer emerit de cōibus bonis feudū vt in secunda fallentia deter-
minat and. qd qñ emit de cōibus bonis simpliciter sciēte dño lo-
quitur ter. noster. Sec⁹ aut̄ qñ emit nomine suo tm̄ de cōibus bo-
nis. l. cū duobus. s. frater. ff. p socio. l. titio. s. altero. ff. de admi.tu-
to. l. si patruus. C. cōmunia vtrius. iudi. In hoc tamē Alua. vñ sen-
tire nō referre cui⁹ noie fiat ita ēptiosz cui⁹ pecunia et intellige ni-
si ex pssle in emptiō ptestet qd p se tm̄ vt est de. mēte Bal. hic. ar. l.
nesen⁹. ff. de neg. ge. l3 Alua. i. hoc dicat qd ex quo sunt simul zcōi
pecunia dño sciēte emit qd quis noie pprio qd pcedit iste ter. qui in
distincie vult. qd qñ de cōibus bonis est emptū frater fratri succe-
dat. et stent simul. iō pōderat qd p hoc vñ alter. alteri auxiliū psta-
re et cooperari in pmerēdo sicut in demerēdo vt no. Inn. in simili
in.c. contingētia. de cleri. percus. facit gl. in clemen. i. de penis. bas-
bek in.c. petr⁹. de homici. tamē gl. videt hic in fi. gl. huins tenere
contrarium. qd nō vult attendi an simul fratres habitarēt an nō et
qd dī sciēte dño dicas hz gl. hic. et no. in. c. y. j. de be. fe. esse rōnē. nā
dñs nō dñ bñr et vasallū quē ignorauerit ergo nō acgrif alteri fficū
dño sciēte fuerit emptū noie vñus fratis tm̄. et sic ergo nō aliquā
do duo fffes sunt inuestiti de nouo seu. et nō succedit frater fri. c. y.
S. de feu. mar. Aliqñ vñ frater est inuestit⁹ simplr de nouo feudo
et nō succedit frater fratri vt hic. c. aliqui vñus frater est inuestit⁹
noie suo et noie alterius: et tunc succedit frater fratri vt pbatur in
ter. nō pbi vel vtriu. qd noie aliqui frater acquiuit feudū simplr. et
cum oibus bonis dño sciēte et tunc frater fratri succedit. aliqui fra-
ter acquiuit feudū simplr qd nō dixit noie pprio neq; fratis sui
neg⁹ de cōib⁹ bonis sciēte dño: et tūc frater fratri nō succedit vt di-
xi p rōnē gl. fi. fm. and. de ifer. aliqui frater acquiuit feudū in exerci-
tare regis cum cōibus armis et eqs: qd habitabāt in simul vñ ex alia
negociatione cōi et succedit frater fratri. Aliqñ frater acquiuit
feu. de cōibus bonis et stant simul. sed tūc noie pprio acquiuit. et tūc
alua. t3hic qd tunc frater fratri succedit. and. de ifer. tenet 3rium
de quo. S. In gl. fi. ad fi. no. egregia presumptionē ter. nostri. nam
quando cum armis vel equis cōmunitib⁹ est questum feudū pre-
sumitur acquisitum nomine cōi qd est notandum.

Confeudo sine culpa non amittendo. **Rubrica.**

CAliqui libri nō habēt hāc rubricā s̄z regulariter hec ru.de seu
do sine culpa nō amittēdo debet esse hic ante hoc.c.q̄ incipit san-
cimūs z cōtinuās hoc modo. S. imperator lotharius promisit se
dicturum de culpis propterea subjicitur hec rubrica.

Gasallus nō dū priuari feudo sine cognita & convicta culpa.
Gasallus non amittit fēdū etiam si per xx. aut mille annos non
seruierit dñō: quia seruitū eius non fuit necessarium domino.
Gasallus si cōmittat culpā p̄ quā venit priuādus feudo & moriat
sine herede dñs statim potest recipere fēdū suum sine alio iudic-
cio & si supueniat tertius possessor aget contra eum rei vendi.

Sancimus. **f**b. d. nemo vasallus regi
clariter debet priuari seu
do sine cognita et conuicta culpa ad hoc allegat
no. **t**ex. ibi sine cognita culpa quod vasallus sine cause
cognitione non debet priuari fendo. nam cognita et
conuicta debet esse culpa vasalli quod notabile facit
contra dominos qui de facto sine cause cognitione auferunt seu
da vasallis suis. idem dicit **B**al. quod priuilegii non debent quod priuari
sine causa. l. f. C. de diuer. prediis li. xii. c. decet. de reg. iur. lib. vii. no. ibi
quod faciunt fidelitatem quod culpe et cause priuationis ille quas inse-
rit vasallus quod non facit fidelitatem domino suo. Quid autem iuris sic si nulle
inserunt in investitura feudalis respondeo culpe et cause priuationis
sunt oportens ille que ponuntur in hoc libello feudorum vidistis. s. quibus.
mo. seu. amitt. et videbitis in c. j. que su. pri. causa be. ami. et in aliis lo-
cis huius libelli. et sic ergo iste tex. qui loquitur de fe. et culpis quod inse-
runt vasalli in instrumento fidelitatis vel feudi loquitur exemplifica-
tione et non restrictive sum. And. et intellige sum alia. de culpis com-
missis post investituram de feu. factam non ante arg. l. f. f. de bo. l. l.
si quis testameti. in f. C. de test. no. ibi suorum parium quod pares curie
sunt iudices inter do. et vas. ad cognoscendum et distinguiendum an vas-
allus commiserit culpam et debet dñs unum eligere et vasallus aliud si

Quo tempore miles in uestitutam petere debeat.

40